

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 31 oktober 2023 kl. 08.15 i Kommunstyrelsesalen i Rådhuset.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Information om Samordningsförbundet Härnösand-Timrå – Ulrika Sahlin, förbundschef
08.50	Programdirektiv för Tillsammans för Mitt Härnösand – Helene Lager, miljöchef och Marcus Claesson, VD Technichus
09.20	Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning – Petra Werner, chef kanslienheten
09.30	Paus
09.45	Uppdatering av ägardirektiv kommunala bolag – Anna-Karin Amérus, chef ekonomienheten och Johanna Laine, kommunsekreterare
10.05	Ägardirektiv Invest i Härnösand – Uno Jonsson, tillväxtchef
10.15	Återkoppling landsbygdsmedlen – Uno Jonsson, tillväxtchef
10.25	Program för evenemang 2024-2026 – Petra Forsström, näringslivschef
10.35	Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling – Henrik Bjernelid, informationssäkerhetssamordnare
10.45	Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen – Anna Bostedt, chef ekonomi- och kommunledningsavdelningen
10.55	Hemställa till kommunalförbundets medlemmar om antagande av ny förbundsordning för kollektivtrafikmyndigheten – Petra Werner, chef kanslienheten
11.05	Ärendegenomgång
11.20	Gruppmöten/Lunch
14.30	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2023
4. Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023
5. Program för civil beredskap 2024-2027
6. Risk- och sårbarhetsanalys 2023
7. Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling
8. Programdirektiv för Tillsammans för Mitt Härnösand
9. Program för evenemang 2024-2026
10. Ägardirektiv Invest i Härnösand AB 2024-2027
11. Mål och budget 2024
12. 10-årig investeringsplan

13. Fritidsbåtmuseet – upphörande av finansiering
14. Hemställan till kommunalförbundets medlemmar om antagande av ny förbundsordning för Kollektivtrafikmyndigheten
15. Avgift för tillståndsprovning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun
16. Enhetliga hjälpmedelsavgifter Västernorrlands län
17. Ansökan om verksamhetsbidrag 2024 - Kvinnojouren Härnösand
18. Begäran om gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse för år 2022
19. Granskning – Lokalförsörjning
20. Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning
21. Utbildningsplan för förtroendevalda 2023-2026
22. Val av styrelseledamot i Åke Gerhard och Majken Larssons Stiftelse
23. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2023
24. Anmälan av delegationsbeslut 2023
25. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2023

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 13

Dnr 2023-000426 2.8.2.0

Program för civil beredskap 2024-2027

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Program för civil beredskap 2024–2027.

Bakgrund

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap reglerar kommunernas ansvar för civil beredskap. Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred eller höjd beredskap.

I Överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan SKR och MSB preciseras statens förväntningar på hur uppgifterna i lagen ska genomföras. Där regleras även kommunernas ersättning för dessa uppgifter.

Enligt överenskommelsen ska kommunen ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med civil beredskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med civil beredskap under mandatperioden och innehålla:

- * övergripande styrning av arbetet med civil beredskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- * kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.
- * kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- * vilken planering avseende civil beredskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

I Härnösands kommun fyller programmet för civil beredskap denna funktion. Programmet ska revideras och antas av kommunfullmäktige första året i varje ny mandatperiod och däremellan revideras vid behov.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen omedelbar påverkan på det sociala perspektivet, men ett väl utfört arbete med civil beredskap och civilt försvar innebär att

Kommunstyrelsens arbetsutskott

kommunen kan leva upp till sitt ansvar även vid kris och höjd beredskap och beslutet kan därför ha en positiv påverkan på det sociala perspektivet på sikt.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen omedelbar påverkan på det ekologiska perspektivet, men ett väl utfört arbete med civil beredskap innebär också att miljön som ett av samhällets skyddsvärden skyddas vilket innebär en positiv påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

På kort sikt påverkas inte det ekonomiska perspektivet, men på mellanlångsikt kan behov av åtgärder som innebär ökade kostnader uppkomma. Ett väl utfört arbete kan i ett längre perspektiv ge besparingar då men utfallet är osäkert.

Detta program är det högsta styrande dokumentet för civil beredskap och civilt försvar i kommunen och påverkar andra styrande dokument inom området som krisledningsplan, övnings- och utbildningsplan, riktlinjer för kontinuitetshantering och kommunens risk och sårbarhetsanalys.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-02
Program för civil beredskap i Härnösands kommun 2024-2027

Kommunstyrelseförvaltningen

Maria Engberg,
maria.engberg@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Program för civil beredskap 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Program för civil beredskap 2024–2027.

Beskrivning av ärendet

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap reglerar kommunernas ansvar för civil beredskap. Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred eller höjd beredskap.

I Överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan SKR och MSB preciseras statens förväntningar på hur uppgifterna i lagen ska genomföras. Där regleras även kommunernas ersättning för dessa uppgifter.

Enligt överenskommelsen ska kommunen ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med civil beredskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med civil beredskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med civil beredskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- vilken planering avseende civil beredskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

I Härnösands kommun fyller programmet för civil beredskap denna funktion. Programmet ska revideras och antas av kommunfullmäktige första året i varje ny mandatperiod och däremellan revideras vid behov.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen omedelbar påverkan på det sociala perspektivet, men ett väl utfört arbete med civil beredskap och civilt försvar innebär att kommunen kan leva upp till sitt ansvar även vid kris och höjd beredskap och beslutet kan därför ha en positiv påverkan på det sociala perspektivet på sikt.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen omedelbar påverkan på det ekologiska perspektivet, men ett väl utfört arbete med civil beredskap innebär också att miljön som ett av samhällets skyddsvärden skyddas vilket innebär en positiv påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

På kort sikt påverkas inte det ekonomiska perspektivet, men på mellanlångsikt kan behov av åtgärder som innebär ökade kostnader uppkomma. Ett väl utfört arbete kan i ett längre perspektiv ge besparingar då men utfallet är osäkert.

Detta program är det högsta styrande dokumentet för civil beredskap och civilt försvar i kommunen och påverkar andra styrande dokument inom området som krisledningsplan, övnings- och utbildningsplan, riktlinjer för kontinuitetshantering och kommunens risk och sårbarhetsanalys.

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Maria Engberg
Beredskapssamordnare

Bilagor

Program för civil beredskap i Härnösands kommun 2024-2027.

Program för civil beredskap 2024-2027

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

Dokumentnamn	Program för civil beredskap 2024-2027	Dokumenttyp Styrdokument		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000426	
Dokumentansvarig/processägare	Enheten för civil beredskap	Version 1	Senast reviderad 2023-11-20	Giltig t o m 2027-21-31
Dokumentinformation	Anger kommunens inriktning för arbetet med civil beredskap för mandatperioden.			
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och helägda kommunala bolag			
Annan information				

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	<i>Avgränsningar.....</i>	3
2	Övergripande styrning	4
3	Inriktning	5
3.1	<i>Nationella och regionala mål</i>	5
3.2	<i>Inriktning för nämnder och helägda bolag</i>	5
3.3	<i>Inriktning för kommunalförbund och delägda bolag.....</i>	6
3.4	<i>Särskilda uppgifter och ansvar</i>	7
3.4.1	<i>Socialnämnden.....</i>	7
3.4.2	<i>Enheten för civil beredskap.....</i>	7
3.4.3	<i>Kommunikationsavdelningen.....</i>	7
3.4.4	<i>IT-avdelningen.....</i>	7
3.5	<i>Utbildnings- och övningsplan</i>	8
3.6	<i>Samverkan i kommunens geografiska område</i>	8
3.7	<i>Kravställning vid upphandling av samhällsviktig verksamhet</i>	8
3.8	<i>Kontinuitetshantering</i>	8
3.9	<i>Tjänsteperson i beredskap (TiB).....</i>	8
3.10	<i>Robust lokalförsörjning</i>	8
3.11	<i>Skyddsrum</i>	9
3.12	<i>Beredskapshöjande åtgärder.....</i>	9
3.12.1	<i>Reservkraftsplanering.....</i>	9
3.12.2	<i>Nöd- och reservvatten.....</i>	9
3.12.3	<i>Trygghets- och informationspunkter</i>	9

1 Inledning

I detta program anges kommunens inriktning för arbetet med civil beredskap under åren 2024 - 2027. Civil beredskap är ett samlingsnamn för krisberedskap och civilt försvar. Det civila försvaret och krisberedskapen ska förstärka varandra i gemensamma processer för samordning, planering och förberedelser. Den yttersta krisen, det vill säga ett väpnat angrepp, är dimensionerande för den civila beredskapen.

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap reglerar arbetet med civil beredskap i kommuner.

Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid och vid höjd beredskap.

Statens förväntningar på hur uppgifterna ovan ska genomföras beskrivs i överenskommelser mellan SKR och MSB om kommunernas krisberedskap och civilt försvar.

Enligt dessa överenskommelser ska kommunen ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden.

1.1 Avgränsningar

Viss verksamhet har en särskilt stor koppling till beredskapsarbetet men hanteras helt eller delvis på annat håll:

- Arbete mot våldsbejakande extremism
- Brottsförebyggande arbete
- Olycksförebyggande arbete
- Arbete med klimatanpassning
- Arbete med social hållbarhet
- Informationssäkerhet
- IT-säkerhet
- Dataskydd
- Verksamhetsskydd/Internt skydd
- Säkerhetsskydd
- Arbetsmiljö

Utöver detta dokument ska det i alla kommuner finnas följande dokument som också påverkar arbetet men som påverkar arbetet med civil beredskap:

- En plan för hantering av extraordinära händelser.
- En risk- och sårbarhetsanalys.

2 Övergripande styrning

Kommunfullmäktige fastställer i detta program, inriktningen för kommunens arbete med civil beredskap för åren 2024-2027.

Denna inriktning gäller samtliga nämnder och helägda bolag och ska beaktas i styrningen av den egna verksamheten.

Enheten för civil beredskap ska samordna arbetet inom kommunkoncernen och vara ett stöd till berörda verksamheter.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av arbetet.

3 Inriktning

Den övergripande målsättningen med arbetet med civil beredskap är att värna samhällets skyddsvärden i Härnösands kommuns geografiska område vid fredstida krissituationer, krigsfara och ytterst krig.

3.1 Nationella och regionala mål

Samhällets skyddsvärden så som de definieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB är:

- Befolkningens liv och hälsa.
- Samhällets funktionalitet.
- Förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.
- Miljö och ekonomiska värden.
- Nationell suveränitet.

Målet för det civila försvaret är att ha förmågan att:

- Värna civilbefolkningen.
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Upprätthålla en nödvändig försörjning.
- Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar, och bidra till att stärka försvarsviljan.
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.
- Med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Målen i *Regional handlingskraft – Handlingsplan för en sammanhängande planering av totalförsvaret i de fyra nordliga länen* ska vara vägledande för arbetet med kommunens uppgifter i det civila försvaret.

När inte annan inriktning ges ska kommunen eftersträva att leva upp till nationella, regionala och lokala överenskommelser inom berörda områden och aktivt medverka i samverkan med andra aktörer.

3.2 Inriktning för nämnder och helägda bolag

Samtliga nämnder och bolag som ägs helt av kommunen som bedriver samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som är av vikt för totalförsvaret ska delta i kommunens arbete inom civil beredskap. Bolag ska också delta som enskild aktör i regional och nationell samverkan och mot sina kunder inom sitt verksamhetsområde.

Samtliga nämnder och helägda bolag ska därför:

- Bidra till de åtgärder som följer av detta program.

- Ha en förmåga att motstå och hantera samhällsstörningar och störningar i enskilda verksamheter både i fredstid och vid höjd beredskap samt:
 - Ha en planering för hur ledningen av den egna verksamhetens ska fungera vid kris och höjd beredskap som utgår från verksamhetens behov och kommunövergripande planering.
 - Delta i samverkan och bidra till samordning inom sitt verksamhetsområde
 - Identifiera behov av åtgärder inom den egna verksamheten utifrån kommunens risk- och sårbarhetsanalys.
 - Identifiera behov av utbildning och övning kopplat till det egna verksamhetsområdet.
 - Ha en förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet på en acceptabel nivå oavsett störning – kontinuitetsplanering.
 - Identifiera och klassificera viktiga informationstillgångar och system som grund för kontinuitetsplanering, rutiner och kravställning, internt och externt så att dessa tillgångar ges rätt skydd.
 - Ha en planering för utrymning och inrymning i verksamhetens lokaler.
- Ha förmåga att lösa befintliga och tillkommande uppgifter av betydelse för totalförsvaret inom sitt eget verksamhetsområde samt:
 - Identifiera nyckelpersoner för att kunna bedriva verksamhet av vikt för totalförsvaret vid höjd beredskap.
 - Ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter.
- Bidra till den kommunala krisledningen samt:
 - Årligen rapportera vilka åtgärder som vidtagits och vilka som planeras för det kommande året.
 - Delta i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser.
 - Eftersträva att arbetet sker samordnat med andra berörda verksamheter.
 - Lämna en lägesbild för den egna verksamheten för att bidra till en samlad lägesbild när det är påkallat

3.3 Inriktning för kommunalförbund och delägda bolag

Det finns bolag där kommunen är delägare och kommunalförbund där kommunen är medlem, som bedriver samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som är av vikt för totalförsvaret.

I dessa verksamheter saknar kommunen direkt rättsligt inflytande men Härnösands kommun ska verka för att den verksamheten är en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap.

3.4 Särskilda uppgifter och ansvar

3.4.1 Socialnämnden

Kommunen har ett särskilt ansvar att kunna bistå personer som vistas i Härnösands kommun med krisstöd som allmänmänskligt stöd, information, mat, skydd och stöd till ensamma barn och utsatta grupper. Socialnämnden ansvarar för att det finns en planering för att kunna erbjuda sådant krisstöd vid händelser där samhällets resurser inte räcker till.

3.4.2 Enheten för civil beredskap

3.4.2.1 Samverkan och samordning i arbetet civil beredskap

Arbetet med civil beredskap är något som i stora delar görs tillsammans med andra. Kommunen ska aktivt delta i den planering som sker regionalt gällande krisberedskap och återuppbyggnaden av totalförsvaret.

Enheten för civil beredskap ska delta i samverkan regionalt och nationellt och ska verka för samordning av kommunkoncernens arbete inom området.

3.4.2.2 Kontinuitetshantering

Enheten för civil beredskap ska stödja samhällsviktiga verksamheter med vägledning, metodstöd, processledning och utbildning så att verksamheten ska kunna ta fram och upprätthålla en kontinuitetsplanering.

3.4.2.3 Övning och utbildning

Enheten för civil beredskap ska stödja verksamheter som identifierat behov av övning eller utbildning kopplat till civil beredskap samt upprätthålla en aktuell övnings- och utbildningsplanering utifrån identifierade behov.

Stödet kan bestå i att till ex. arrangera en utbildning eller övning, ge råd kring lämpliga utbildningar eller övningsformer, övningsplanering och övningsledning eller samordning av aktiviteter med andra verksamheter med liknande behov.

Stödet omfattar också att omvärldsbevaka och identifiera när det finns aktiviteter arrangerade av andra som kan vara av värdefullt för kommunala verksamheter att delta i.

3.4.2.4 Uppföljning

Enheten för civil beredskap ansvarar för att årligen följa upp arbetet i kommunkoncernen och har förmåga att kunna rapportera till kommunstyrelsen årligen.

3.4.3 Kommunikationsavdelningen

Kommunikationsavdelningen har ett särskilt ansvar att stödja kommunala verksamheter med kriskommunikation, vid en händelse och i planering inför sådana händelser. Avdelningen ska ha den planering som behövs för att fullgöra den uppgiften.

3.4.4 IT-avdelningen

Med ett redan komplext IT-landskap och en ökad digitalisering ökar möjligheter men också hot mot våra verksamheter.

För att stärka motståndskraften mot cyberhot ska IT-avdelningen under programperioden vidta åtgärder för att stärka upptäcktsförmåga av cyberhot och förmågan att hantera IT-incidenter om och när de inträffar.

3.5 Utbildnings- och övningsplan

Förtroendevalda och anställd personal ska erbjudas den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Enheten för civil beredskap ska upprätthålla en aktuell samlad övnings- och utbildningsplanering utifrån verksamhetens behov.

3.6 Samverkan i kommunens geografiska område

För att samverkan vid en samhällsstörning ska fungera optimalt behövs också samverkan i planering och förberedelser. Kommunen har ett geografiskt områdesansvar. Det innebär att kommunen ska verka för samordning av planering inför, hantering av och information under en extraordinär händelse och vid höjd beredskap.

När behov identifierats ska kommunen verka för att samverkan kommer till stånd mellan berörda aktörer.

3.7 Kravställning vid upphandling av samhällsviktig verksamhet

Vid upphandling av samhällsviktig verksamhet eller sådant som samhällsviktig verksamhet är beroende av för sin funktion, behöver ändamålsenliga krav ställas. Krav kan behöva ställas på gemensam planering för kontinuitet, samverkan vid samhällsstörningar och hantering av force majeure. Även planering för totalförsvaret och säkerhetsskydd beaktas vid upphandling.

3.8 Kontinuitetshantering

Samhällsviktiga verksamheter som kommunen bedriver eller ansvarar för, ska ha en kontinuitetsplanering på den organisatoriska nivå som är lämplig.

En verksamhets kontinuitetsplanering är stommen i kommunens beredskapsarbete. Planeringen ska säkerställa att verksamheten kan upprätthållas på en acceptabel nivå oavsett vilka störningar som inträffar. Planeringen ska testas och revideras regelbundet och vid behov.

Sårbarheter som identifieras i planeringen men som inte kan hanteras på ett tillfredställande sätt inom den egna verksamheten behöver tas vidare till nästa organisatoriska nivå och rapporteras till enheten för civil beredskap.

Planeringen ska också beakta förutsättningar från planeringen av totalförsvaret.

3.9 Tjänsteperson i beredskap (TiB)

För att kommunen snabbt och oavsett tid på dygnet eller året ska kunna ta sitt geografiska områdesansvar och leva upp till sitt verksamhetsansvar ska kommunen ha en funktion som tar emot larm, omvärldsbevakar och initierar samverkan intern och externt.

3.10 Robust lokalförsörjning

Lokaler där kommunen bedriver verksamhet är en av våra viktigaste resurser. Därför är det viktigt att verksamhetens krav när det gäller kontinuitet och skydd sker som en integrerad del i kommunens lokalförsörjning.

Vid förhyrning eller nybyggnation av lokaler, där det ska bedrivas samhällsviktig verksamhet eller som är av vikt för totalförsvaret ska verksamheten med stöd av lokalförsörjningsenheten och enheten för civil beredskap se till så att lokalerna är anpassade till de beredskapskrav som verksamheten har.

3.11 Skyddsrum

Skyddsrum i fastigheter som kommunen eller kommunala bolag har rådighet över ska leva upp till de krav som finns.

3.12 Beredskapshöjande åtgärder

Följande åtgärder syftar till att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, i fredstid och vid höjd beredskap, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser och grundar sig i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

3.12.1 Reservkraftsplanering

Kommunen har tillgång till både portabel och fast reservkraft. Kommunen ska under programperioden planera för hur denna ska användas genom att revidera befintlig reservkraftsplanering för samhällsviktiga verksamheter i kommunen.

3.12.2 Nöd- och reservvatten

Under programperioden ska kommunen i samverkan mellan berörda verksamheter genomföra planering för nödvattenförsörjning. Behoven från samhällsviktiga verksamheter och från hushåll ska beaktas.

3.12.3 Trygghets- och informationspunkter

Det ska finnas minst en informationspunkt i samtliga kommundelar. En plats dit allmänheten kan bege sig för att få information om andra kanaler ej fungerar. En sådan plats ska vara känd och kommunicerad så att medborgare vet var de ska vända sig när ingen annan information finns att tillgå.

Kommunen ska fortsätta arbetet med trygghetspunkter samt vilken grad av service som ska finnas på respektive plats. Arbetet ska beakta kommunens roll i totalförsvaret samt pågående statliga utredningar inom området.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 14

Dnr 2023-000238 1.1.2.1

Risk- och sårbarhetsanalys 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta Kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys 2023.

Bakgrund

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap reglerar kommunernas ansvar för krisberedskap. Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred eller höjd beredskap.

I Överenskommelse om kommunernas krisberedskap - Precisering av mål och ersättning för uppgifter i LEH, preciseras statens förväntningar på hur uppgifterna i lagen ska genomföras. Där regleras även kommunernas ersättning för dessa uppgifter.

Kommuner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Risk- och sårbarhetsanalysen ska:

- * ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- * ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- * ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt,
- * bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

I arbetet med att genomföra uppgiften i LEH ska kommunen följa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5).

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Den första versionen av denna risk- och sårbarhetsanalys togs fram 2008 av en arbetsgrupp med representanter från samhällsviktiga verksamheter inom den kommunala organisationen och kommunala bolag. Arbetsgruppen analyserade vilka händelser som kan inträffa i kommunen och vilka konsekvenser dessa kan förväntas ge för den egna verksamheten. Dessutom bedömde man förmågan att hantera händelsen samt vilka förberedelser som finns för att underlätta hanteringen om händelsen skulle inträffa.

Utöver denna arbetsgrupp konsulterades andra aktörer för uppgifter utanför kommunens ansvarsområde, men som påverkar kommunala verksamheter, såsom Trafikverket, Telia, Polisen, energibolag. Material har även hämtats från rapporter, sammanställningar och utvärderingar från liknande händelser.

Den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen har reviderats 2010, 2011, 2015 och 2019. Som grund för revideringarna finns bland annat ett antal fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser, arbetet med Styrell och lärdomar från verkliga händelser. Inför denna revidering, 2023 har en ny riskinventering och analys gjorts med representanter från samhällsviktiga verksamheter inom kommunen, kommunala bolag, Sollefteå kommun, Kramfors kommun, Örnsköldsviks kommun och Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-28
Risk- och sårbarhetsanalys 2023, 2023-10-05

Kommunstyrelseförvaltningen
Henrik Bjerneld, +46-611-348006
Henrik.bjerneld@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling, samt

att uppdraga till kommundirektören att upprätta tillhörande kommunövergripande riktlinjer

Beskrivning av ärendet

Policyn för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling syftar till att säkerställa en effektiv styrning och ledning i det systematiska arbetet med informationssäkerhet och behandling av personuppgifter, så kallat dataskydd.

En god informationssäkerhet och personuppgiftshantering bidrar till att skapa förtroende för kommunen och dess bolag hos kommuninvånare och avtalsparter. Det är också en förutsättning för att kunna delta i den digitalisering av samhället som pågår.

Rättsliga krav på informationssäkerhet och dataskydd återfinns bland annat i offentlighet- och sekretesslagen, arkivlagen, dataskyddsförordningen, lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster samt Säkerhetsskyddslagen.

Denna policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling ersätter tidigare policy benämnd *policy för informationssäkerhet* (KF 2018-03-26 § 19) då området som policyn täcker har fått tillskott av flera nya europeiska förordningar och direktiv samt ny svensk lagstiftning. Policyn har även tagit höjd för kommande lagstiftning i närtid.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka det sociala perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv bidrar policyn och dess målsättning till ett grundläggande skydd för enskildas fri – och rättigheter. Beslut om policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling innefattar en systematik som krävs för följsamhet till lag och förordning inom området.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2018-03-26 § 19

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Henrik Bjerneld
Informationssäkerhetssamordnare

Bilagor

Bilaga: Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling

Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling

Dokumentnamn	Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling	Dokumenttyp Policy	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2023-11-20	Diarienummer 2023-000480
Dokumentansvarig/processägare	Informationssäkerhetssamordnare och dataskyddsombud	Version 1.0	Senast reviderad Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Styrdokument för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling		
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och bolag i Härnösands kommun		
Annan information	Styrdokumentet gäller för Härnösands kommun och kommunala bolag		

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av dokumentets sakliga innehåll	3
2	Förhållandet till andra styrdokument	4
3	Om informationssäkerhet och dataskydd	5
4	Mål med informationssäkerhet och dataskydd	6
5	Principer.....	7
6	Organisation och ansvarsfördelning	8
7	Rapportering och uppföljning	9

1 Sammanfattning av dokumentets sakliga innehåll

Denna policy innehåller Härnösands kommuns viljeriktning och övergripande principer gällande informationssäkerhet och dataskydd. Policyn med kompletterande riktlinjer ska tillämpas i alla situationer där Härnösands kommun och de kommunala bolagen, i fortsättningen benämnda tillsammans som *Härnösands kommun* eller *kommunen*, hanterar information med eller utan personuppgifter.

Dokumentet syftar till att säkerställa en effektiv styrning och ledning i det systematiska arbetet med informationssäkerhet och behandling av personuppgifter, så kallat dataskydd.

En god informationssäkerhet och personuppgiftshantering bidrar till att skapa förtroende för kommunen och dess bolag hos kommuninvånare och avtalsparter. Det är också en förutsättning för att kunna delta i den digitalisering av samhället som pågår.

2 Förhållandet till andra styrdokument

I Härnösands kommun finns ett stort antal styrande dokument som kompletterar varandra för att säkerställa att kommunen når sin vision och sina mål. I de fall det föreligger en konflikt mellan olika styrdokument av samma dignitet ska Policy och riktlinjer för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling ha företräde i de fall de ger ett högre skydd för information och registrerade.

3 Om informationssäkerhet och dataskydd

Härnösands kommuns informationstillgångar består av all information som hanteras i kommunens verksamheter. För att kunna fullgöra de uppdrag som kommunen har på ett effektivt och rättssäkert sätt, samt fullt ut dra fördel av digitaliseringens möjligheter måste informationen hanteras på ett säkert och lagligt sätt.

Informationssäkerhet och dataskydd kräver säkerhetsåtgärder i form av administrativa och organisatoriska åtgärder såsom styrdokument, regler, rutiner och kunskapshöjande insatser. Vidare krävs tekniska åtgärder så som behörighetskontroller, brandväggar och loggning liksom fysiskt skydd i form av exempelvis lås, larm och brandskydd för lokaler. Vilken nivå av skydd som krävs beror på rättsliga krav, kommunens egna prioriteringar och målsättningar samt de förväntningar som samhällets aktörer har kring tillgänglighet och skydd för deras information.

Rättsliga krav på informationssäkerhet och dataskydd återfinns bland annat i offentlighet- och sekretesslagen, arkivlagen, dataskyddsförordningen, lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster samt Säkerhetsskyddslagen.

Informationssäkerhet handlar om att skapa och upprätthålla lämpliga rutiner och skydd av information utifrån tre aspekter:

- Konfidentialitet: att information inte tillgängliggörs eller avslöjas till obehörig
- Riktighet: att information är korrekt, aktuell och fullständig
- Tillgänglighet: att information är åtkomlig och användbar för behöriga.

Utifrån dessa aspekter klassificeras informationen för att kunna bedöma lämpliga skyddsåtgärder.

Information består till stora delar av personuppgifter. Dessa åtnjuter ett särskilt skydd genom dataskyddsförordningen. Regelverket innebär krav på informationssäkerhet men uppställer också ett stort antal rättsliga skyldigheter för personuppgiftsansvariga och rättigheter för dem vars personuppgifter registrerats.

Dessa skyldigheter och rättigheter kan inte enbart uppfyllas genom att vidta åtgärder på informationssäkerhetsområdet utan kräver handläggning och uppföljning på annat vis.

4 Mål med informationssäkerhet och dataskydd

Arbetet med informationssäkerhet och skydd för personuppgifter ska ske systematiskt, långsiktigt och med fokus på förebyggande åtgärder. Varje nämnd och styrelse ansvarar för sitt informationssäkerhets- och dataskyddsarbete utifrån intressenter och lagkrav. Varje verksamhet ska ha en planering för informationssäkerhet och dataskydd som beaktar att en framgångsrik digitalisering inkluderar ett aktivt informationssäkerhetsarbete för att motverka såväl säkerhetsmässiga som ekonomiska risker när nya tjänster utvecklas, köps in och tas i bruk.

Arbetet med informationssäkerhet och dataskydd ska

- bidra till att Härnösands kommun når sin vision och sina övergripande planer och mål med verksamheten.
- medföra en robust, säker och tillförlitlig informationshantering med få incidenter.
- möjliggöra en trygg, säker och effektiv digitalisering som inte riskerar verksamhetens kontinuitet eller medborgarnas rätt till integritet.
- bidra till att leva upp till verksamhetens, medborgares och externa aktörers behov och förväntningar vad gäller tillgänglighet till information samt skydd för personuppgifter och information som omfattas av sekretess.
- efterleva krav i lagar, förordningar, föreskrifter och avtal.
- bidra till att stärka Sveriges totalförsvarsförmåga.

5 Principer

Information är en strategisk tillgång, och tillgång till riktig information är en förutsättning för att fullgöra det uppdrag som kommuner har. Skyddet för personuppgifter är vidare en mänsklig rättighet. Följande principer ska vara vägledande i allt arbete med Härnösands kommuns information, oavsett om den hanteras av kommunkoncernen eller av externa parter;

- Informationssäkerhet och dataskydd bygger på en helhetssyn som innefattar processer, människor och teknik. Arbetet ska bedrivas resurseffektivt, vilket förutsätter att samtliga aspekter av informationssäkerhet och dataskydd beaktas tidigt i alla initiativ.
- Varje verksamhet ansvarar för sin informationshantering och tillhörande riktlinjer på ett sådant sätt att de arbetsuppgifter som följer av dokumenten kan genomföras.
- Varje verksamhet ska genomföra informationsklassning, risk- och sårbarhetsanalyser samt vid behov konsekvensbedömningar i enlighet med artikel 35 dataskyddsförordningen.
- Varje verksamhet ska, utifrån lagstiftning och riskerna med informationshanteringen, ställa krav på de aktörer som hanterar informationen.
- All information och alla informationstillgångar, såsom informationssystem och digitala tjänster, ska ha tydligt ägarskap.
- Arbetet med informationssäkerhet och dataskydd ska bedrivas långsiktigt och förebyggande, och ge förutsättningar att hantera säkerhets- och personuppgiftsincidenter, störningar och eventuella kriser.
- Arbetet med informationssäkerhet och dataskydd ska genom ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) vara systematiskt och bygga på etablerade standards¹.
- Arbetet med informationssäkerhet och dataskydd inom kommunstyrelsen ska vara normerande, stödjande och kontrollerande i förhållande till kommunens övriga verksamheter.
- Vägledande för beslut, inriktningar och åtgärder ska utgå från normgivande standarder, metodstöd och rekommendationer.

¹ MSBs metodstöd för systematiskt informationssäkerhetsarbete bygger på standarden SS-EN ISO/IEC 27001 Ledningssystem för informationssäkerhet

6 Organisation och ansvarsfördelning

Huvudprincip - Ansvaret för informationssäkerhet och dataskydd följer verksamhetsansvaret på alla nivåer inom kommunorganisationen. Ansvarig för en viss verksamhet också är ansvarig för informationssäkerheten och dataskyddet inom verksamhetsområdet.

Ansvaret och tillhörande åligganden för respektive roller beskrivs utförligare i tillhörande riktlinjer.

Kommunfullmäktige fastställer denna policy avseende informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling som ska gälla för Härnösands kommun.

Kommunstyrelsen

- ska leda, samordna och följa upp det systematiska arbetet med informationssäkerhet och dataskydd.
- utfärdar de kommunövergripande riktlinjer som kompletterar policyn.

Nämnder och styrelser

- har det yttersta ansvaret för informationssäkerhet och dataskydd inom respektive verksamhet.
- är personuppgiftsansvariga enligt dataskyddsförordningen för sin verksamhet. Ansvaret kan inte delegeras. Personuppgiftsansvarig ska ge förutsättningar för och kunna visa att dataskyddsförordningen och kompletterande lagstiftning kring behandling av personuppgifter efterlevs. Ansvaret omfattar att utse och anmäla dataskyddsombud samt säkerställa dataskyddsombudets oberoende ställning.

7 Rapportering och uppföljning

Kommunstyrelsen ska följa upp det systematiska och strategiska arbetet med informationssäkerhet och dataskydd minst en gång per år.

Nämnder och styrelser

- Är ansvarig för att tillse att verksamheterna arbetar för att nå de kommunövergripande målen i denna policy genom att följa de grundläggande principerna för informationssäkerhetsområdet.
- Genom god intern kontroll ska nämnd/styrelse regelbundet följa upp efterlevnaden av denna policy med dess principer för måluppföljning, samt säkerställa att tillhörande riktlinjer tillämpas i arbetet
- Ska i rollen som personuppgiftsansvariga, årligen följa upp hur personuppgifter behandlas och hur arbete med att kvalitetssäkra dataskyddet förlöper. I rollen ingår att tillse att inrapporterade incidenter sammanställs och analyseras, samt vilka åtgärder som är vidtagna och förbättringsförslag.

Kommunstyrelseförvaltningen
Helene Lager
helene.lager@harnosand.se

Programdirektiv för Tillsammans för Mitt Härnösand

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta programdirektivet för Tillsammans för Mitt Härnösand enligt bifogat förslag.

Beskrivning av ärendet

I Härnösands tillväxtstrategi finns målbilden 30 000 invånare till 2040. Enligt SCB:s framtidsutsikter så kommer Härnösand och länet att minska sin befolkning rejält till 2030, dessutom beräknas den äldre befolkningen öka vilket medför färre i arbetsför ålder.

Med flera etableringar inom kommunen och den gigantiska etableringen i Torsboda är regionen på väg in i en samhällsomvandling vi inte sett på 100 år. Inflyttning av nya medborgare och företag inom helt nya branscher ger stora möjligheter för inflyttning till Härnösand.

Det är därför viktigt att kommunen både som organisation och plats hänger med i denna samhällsomvandling. Nya företag ska etableras, nya medborgare ska flytta hit och nya utmaningar behöver hanteras. Som organisation kommer vi säkert också behöva ompröva arbetsmetoder och inriktningar. Vi behöver samla våra krafter så vi har bästa förmåga att bygga ett hållbart samhälle utifrån ett nytt läge som kommer med nya och stora möjligheter.

Programdirektivet (bilaga 1) är ett förslag för att säkerställa styrningen av det kommande utvecklingsarbetet.

Socialt perspektiv

Förslaget ger möjligheter att skapa förutsättningar för en ännu starkare välfärd samt en ökad tillväxt inom vår kommun.

Ekologiskt perspektiv

Programmet tar hänsyn till ekologiska perspektiv under genomförandet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Driftskostnader och andra administrativa kostnader för programmet bekostas inom befintliga ramar fram tills att nuläges- och behovsanalys är klar och beslutad. Därefter kan det behövas nya politiska beslut för att säkerställa genomförandet av programmet.

På lång sikt finns det en stor ekonomisk potential utifrån en ökad inflyttning och en ökad tillväxt.

Beslutsunderlag

Programmet ska stödja strategidokumentens målprogram 2024-2027, tillväxtstrategi 2040 samt översiktsplan 2040.

I ärendet har Marcus Claesson, VD för Technichus, deltagit.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Helene Lager

Bilagor

Bilaga 1 Programdirektiv för Tillsammans för Mitt Härnösand

PROGRAMDIREKTIV

Tillsammans för Mitt Härnösand

Titel:	PROGRAMDIREKTIV TILLSAMMANS FÖR MITT HÄRNÖSAND		
Program:	Tillsamman för Mitt Härnösand	Idnr/dnr:	
Delprojekt:	-	Idnr/dnr:	-
Beställare:	Andreas Sjölander, kommunstyrelsens ordförande		
Version:	0.2		
Skriven av:	Helene Lager, Marcus Claesson, Uno Jonsson, Anneli Kuusisto	Datum:	2023-10-18
Godkänd av:		Datum:	2023--
Programwebbplats:	-		

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Verksamhetens övergripande mål och strategier	5
2	Beställare	5
3	Mål	5
3.1	Effekt mål	5
3.2	Programmets uppdrag:	5
4	Avgränsningar	5
5	Utgångspunkter	5
6	Intressenter	6
7	Beroenden	6
8	Påverkan	6
9	Framgångsfaktorer	6
10	Risker och hur dessa förebyggs	7
11	Tidsplan och milstolpar	8
12	Resurser	8
13	Programorganisation och styrning	8
14	Finansiering	9

Förändringshistorik

Version	Datum	Status och eventuell förändringsorsak	Utfärdare
0.2	231019	Förslag till beslut i kommunstyrelsen	Programkontoret

Relaterade dokument

Version	Datum	Benämning	Beslutsinstans
1.0		Målprogrammet 2024-2027	Kommunfullmäktige
1.0	210614	Tillväxtstrategi 2040	Kommunfullmäktige
1.0	Sept 2022	Översiktsplan 2040	Kommunfullmäktige
1.0	230412	Workshop – En gemensam mobilisering för utveckling av Härnösand	

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I Härnösands tillväxtstrategi finns målbilden 30 000 invånare till 2040. Enligt SCB:s framtidsutsikter så kommer Härnösand och länet att minska sin befolkning rejält till 2030, dessutom beräknas den äldre befolkningen öka vilket medför färre i arbetsför ålder.

Tillväxtstrategin har genomsyrat tillväxtarbetet i Härnösand under flera år och ger nu resultat på flera punkter. För att få fler arbetstillfällen inom näringsliv och offentlig verksamhet finns ett pågående etableringsarbete. Flera nya etableringar är lanserade och nya arbetstillfällen tillkommer också genom förstärkning av befintliga verksamheter.

Under senaste året har Kriminalvården utökat och förstärkt sin verksamhet, Hernö Gin Hotell byggs, Riksarkivet i samarbete med Skatteverket bygger en helt ny och större anläggning. Det lokala näringslivet som exempelvis Edmolift och Logosol bygger om och ut sina verksamheter.

I det regionala sammanhanget, och inom den globala gröna omställningen, har en etablering inom batterivärdekedjan nu blivit verklighet genom Greentechbolaget PTL. Platsen för detta blir Torsboda Industrial Park i Timrå, som är belägen 26 km från Härnösands centrum. Många arbetstillfällen kommer skapas inom anläggningen, men det kommer även generera ytterligare etableringar och arbetstillfällen för kringliggande verksamheter.

Med detta som grund, med flera etableringar inom kommunen och den gigantiska etableringen i Torsboda är regionen på väg in i en samhällsomvandling vi inte sett på 100 år. Inflyttning av nya medborgare och företag inom helt nya branscher ger stora möjligheter för inflyttning till Härnösand.

Det är därför viktigt att kommunen både som organisation och plats hänger med i denna samhällsomvandling. Nya företag ska etableras, nya medborgare ska flytta hit och nya utmaningar behöver hanteras. Som organisation kommer vi säkert också behöva ompröva arbetsmetoder och inriktningar. Vi behöver samla våra krafter så vi har bästa förmåga att bygga ett hållbart samhälle utifrån ett nytt läge som kommer med nya och stora möjligheter.

Programdirektivet har tagits fram efter workshopen den 12 april 2023 med temat En gemensam mobilisering för utveckling av Härnösand. Arbetsgruppen för programdirektivet har varit Uno Jonsson, Marcus Claesson, Helene Lager och Anneli Kuusisto.

1.2 Verksamhetens övergripande mål och strategier

Programmet ska stödja nedanstående strategidokument:

- Målprogram 2024-2027
- Tillväxtstrategi 2040
- Översiktsplan 2040

2 Beställare

Kommunstyrelsens ordförande är beställare av programmet.

3 Mål

3.1 Effektmål

- Att kommunen har skapat förutsättningar för 27 500 invånare till 2030.
- Att Härnösand Höga kusten är en mer attraktiv plats att bosätta sig på med en välfungerande välfärd.

3.2 Programmets uppdrag:

- Att samordna insatserna i kommunen så att kommunkoncernen jobbar enat för att 27 500 ska kunna bo och leva i kommunen 2030.
- Att utifrån programplanen och en nära dialog med teamen kontinuerligt prioritera så att rätt saker görs vid rätt tidpunkt för helheten.
- Att tillsammans med intressenter skapa engagemang, samarbeten och lösningar på gemensamma utmaningar.
- Att kommunicera tydliga budskap och löpande information under hela processen med intressenter enligt kommunikationsplan.

4 Avgränsningar

Linjeverksamheten och berörda chefer har i uppdrag att implementera beslutade lösningar, arbetssätt och aktiviteter som beslutats av styrgruppen och koncernledningsgruppen.

5 Utgångspunkter

Närhetsprincipen gäller och befintliga strukturer och organ ska så långt möjligt användas men även nya samverkansformer krävs för ett gränsöverskridande arbete.

Utgångspunkten är att programorganisationen ska inkludera nio olika team som jobbar i projektför:

- Industrimark
- Bostäder och samhälle
- Utbildningar
- Attraktivitet och platsutveckling
- Kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärke
- Business support
- Infrastruktur och kommunikationer
- Projektfinansiering
- Brottsförebyggande och trygghet

6 Intressenter

Aktörer inom kvadrupel-helix: civilsamhället, näringslivet, offentligt, akademi.

Programmet har i uppdrag att ta fram en mer detaljerad intressentanalys för de olika teamen.

7 Beroenden

Samarbete med närliggande kommuner.

Näringslivet.

Region Västernorrland.

Länsstyrelsen.

Programmet har i uppdrag att ta fram en mer detaljerad analys av beroenden för de olika teamen.

8 Påverkan

Arbetet kommer kräva resurser i form av arbetskraft från alla förvaltningar och bolag inom kommunen samt andra deltagande intressenter.

9 Framgångsfaktorer

- Vi skapar en attraktion kring platsen Härnösand.
- Vi tar modiga beslut trots att alla förutsättningar inte är tydliga.
- Vi har ett internt tillsammansarbete som kännetecknas av att vi är öppna, inbjudande och har modet att utmana traditionella och vedertagna arbetssätt.

- Vi har kontinuerliga dialoger och information både internt och externt.
- Vi har delmål för att bibehålla ett stort engagemang.
- Vi använder metoder som hjälper oss att tänka ”utifrån och in”.
- Vi är stolta över och firar våra framgångar.
- Vi har en tydlig programorganisation med uttalade mandat.

10 Risker och hur dessa förebyggs

Resurser i form av arbetskraft och budget tilldelas inte programmet i tillräcklig utsträckning.

- *Detta förebyggs genom förankringsarbetet inom kommunkoncernen samt genom täta avstämningar mellan programledare och styrgruppen samt koncernledningsgruppen. Det behövs även att politiker och chefer tar modiga beslut i enlighet med tillväxtstrategin.*

Felprioriteringar verkställs på grund av för snäva perspektiv kring utmaningar och möjligheter.

- *Förebyggs genom att ha stor delaktighet inom projektet så att alla perspektiv kommer fram. Förslag arbetas fram, bereds och förankras väl i olika konstellationer inför beslut.*

Bristfällig information ges till intressenter och internt.

- *Förebyggs genom att ta fram en kommunikationsplan som ses över med jämna mellanrum.*

Programmet har för stort beroende av externa aktörer vilket leder till att vi inte kan styra mot vår egna måluppfyllnad.

- *Detta förebyggs genom att externa aktörer känner sig delaktiga genom förankringsarbete och att programmet är transparent och förstår sin del av ansvaret.*

Exploatering och inflyttning sker snabbare och innan förutsättningarna finns.

- *Detta förebyggs med att ha en flexibel organisation och där politiker och chefer behöver ta modiga beslut. Det kan förebyggas av att söka statliga stöd som ger bättre förutsättningar.*

Programmet övergår från att arbeta proaktivt med olika utmaningar till att arbeta ad-hoc för att saker händer under programmets genomförande som inte varit en del av planeringen.

- *Detta är svårt att helt förebygga eftersom många delar inom programmet är beroende av olika aktörer och processer. Genom att ha en väl fungerande kommunikation inom programmet och med andra intressenter kan detta förebyggas i stor utsträckning. Vid större händelser kan programplanen och prioriteringar behöva justeras.*

Ytterligare risker och åtgärder kommer att definieras i varje team och deras projektplan.

11 Tidsplan och milstolpar

Programmet har i uppdrag att löpande redovisa aktuella tidsplaner till styrgruppen och koncernledningsgruppen.

12 Resurser

Styrgruppen och koncernledningsgruppen säkerställer resurser till programmet efter förslag från programledningen. Det finns en förväntan att alla förvaltningar och bolag avsätter resurser för att uppnå målen.

13 Programorganisation och styrning

Styrningen av programmet sker i fyra nivåer;

- **Styrgruppsnivå** med ett forum som beslutar visionen och målbilden samt säkrar programmets finansiering.
- **Koncernledningsnivå** med koncernledningsgrupp och programledare som beslutar kring programmets utförande och bemanning.
- **Programnivå** med programledning och programkontor som leder, koordinerar och följer upp genomförandet av programmet, nära integrerat med projekten och linjeorganisationen.
- **Projektnivå** som driver programmets produktion genom att fokusera på att genomföra de aktiviteter och leveranser som realiserar programmets effektmål.

Styrgrupp

Kommunstyrelsens och samhällsnämndens presidium, skolnämndens, socialnämndens och arbetslivsnämndens ordföranden samt ordföranden för Härnösandshus, HEMAB, Technichus och Invest i Härnösand.

Koncernledningsgrupp

Koncernledningsgrupp, programledare

Beredningsgrupp

Kommundirektör, programledare, tillväxtchef, samhällsförvaltningens förvaltningschef, kommunikationschef och adjungerande chefer utifrån beslutsfrågor.

Programledare

Två programledare

Programkontor

Tillväxtstrateg, programstrateg, kommunikatör samt administratör.
Programkontoret organiseras inom kommunstyrelseförvaltningens tillväxtavdelning.

Teamledarforum

Programledarna, teamledare samt kommunikatör.

Projektgrupper

Teamledare, teammedlemmar samt kommunikatör.

Referensgrupp med tjänstepersoner

Deltagare varierar under programmets gång utifrån vilka frågor som hanteras.

14 Finansiering

Driftskostnader och andra administrativa kostnader för programmet bekostas inom befintliga ramar fram tills att nuläges- och behovsanalys är klar och beslutad. Då kan det behövas nya politiska beslut för att säkerställa genomförandet av programmet.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Forsström, +46-611-348249
petra.forsstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Program för evenemang 2024-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta förslaget till Program för evenemang 2024-2026 och

att godkänna en budget på 550 tkr för 2024 (enligt budgetförslag 2024) samt

att beakta finansiering för 2025–2026 i kommande budgetprocess avseende evenemangsutveckling.

Beskrivning av ärendet

Med utgångspunkt i att Härnösand Höga Kusten växer med nytt hotell på Kanaludden, camping på Smitingen och ett Rasta vid södra brofästet, skapas möjligheter att stärka Härnösand som plats. I den kraftsamling som görs inom Härnösands kommun förbereds ett stort arbete för att kunna ta emot 27 500 invånare till 2030. Genom att stötta utvecklingen av fler evenemang skapas tillväxt i kommunen och vi stärker attraktiviteten på vår plats, både för invånare och besökare.

Har vi möjlighet att stimulera till att skapa evenemang som ligger utanför högsäsong skapas en jämnare fördelning av gästnätter under hela året och därmed en hållbar tillväxt i hela besöksnäringen. Att utveckla kringaktiviteter och paketering av upplevelser i samband med evenemang och möten ska locka besökarna/deltagarna att förlänga vistelsen eller göra återbesök.

Programmet är Härnösands kommuns stöd och verktyg för att så enhetligt som möjligt kunna koordinera och hantera frågor om evenemang. Dokumentet ska även göra det tydligt för arrangörer att veta vilket evenemangsstöd som går att söka och på vilka grunder.

Socialt perspektiv

Evenemang bidrar till social hållbarhet såsom t.ex. ökad livskvalitet, inkludering och gemenskap för både invånare och besökare. Arrangören gör en självskattning utifrån en framtagna mall om hur de bidrar till social hållbarhet.

Ekologiskt perspektiv

I självskattningen svarar arrangören gör på hur de bidrar till miljömässig hållbarhet t.ex. vad gäller matval, transporter och avfallshantering.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Evenemang skapar reseanledningar och intäkter till Härnösand. I självskattningen svarar arrangören för på hur de bidrar till ekonomisk hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet viktas högt.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun Tillväxtstrategi

Härnösands plattsvarumärke

Program för evenemang och möten 2018-2020

Uno Jonsson
Chef Tillväxtavdelningen

Petra Forsström
Näringslivschef

Bilagor

Bedömningsmall, självskattning

Kommunstyrelseförvaltningen
Tillväxtavdelningen
Linda Gradin
linda.e.gradin@harnosand.se

Program för evenemang och möten 2024-2026

Dokumentnamn	Program för evenemang och möten 2024-2026	Dokumenttyp Program	
Fastställt/upprättad av	Kommunstyrelseförvaltningen	Datum	Diarienummer 2023-000481
Dokumentansvarig/processägare	Tillväxtavdelningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m
Dokumentinformation	Programmet har sin utgångspunkt i Härnösands Tillväxtstrategi.		
Dokumentet gäller för	Alla förvaltningar i Härnösands kommun.		
Annan information	Programmets utvecklingsinsatser samt bedömningsmall kan komma att utökas eller revideras under löptid.		

1. Syfte

Programmet är Härnösands kommuns stöd och verktyg för att så enhetligt som möjligt kunna koordinera och hantera frågor om evenemang. Dokumentet ska även göra det tydligt för arrangörer att veta vilket evenemangsstöd som går att söka och på vilka grunder.

Målsättningen är att skapa evenemang med effekten att varje besökare lämnar ifrån sig mer och att öka den sociala hållbarheten. Härnösand ska uppfattas som en välkomnande evenemangskommun för invånare, besökare och arrangörer. Samarbeten med arrangörer ska vara förenligt med Härnösands platsvarumärke, Härnösands tillväxtstrategi och handlingsplanen för näringsliv i Härnösand.

2. Vad är ett evenemang?

Ett evenemang är en större tillställning, eller en händelse, som arrangeras kortvarigt till skillnad från löpande verksamhet och delas främst upp i kultur-, idrotts- samt andra evenemang (källa: Wikipedia).

3. Evenemang i Härnösands kommun

Olika typer av evenemang är ofta en stark reseanledning till en destination. Framgångsrikt arrangerade evenemang stärker platsen, ger turistekonomiska effekter, bygger attraktivitet och skapar förutsättningar för ett rikt utbud av minnesvärda upplevelser för både invånare och besökare.

Genom att stimulera till att skapa evenemang som ligger utanför högsäsong skapas en jämnare fördelning av gästnätter under året och därmed en hållbar tillväxt i hela besöksnäringen. Att utveckla kringaktiviteter och paketering av upplevelser i samband med evenemang och möten ska locka besökarna/deltagarna att förlänga vistelsen eller göra återbesök. Detta ger upphov till en större turistkrona och ökad turistisk omsättning.

I Härnösand anordnas många evenemang året om av företag, föreningar och andra aktörer, både stora och små. Evenemangen är viktiga för platsens positiva utveckling och bidrar till en attraktiv, levande och inkluderande plats. Härnösand har också genom åren stått som värd för ett flertal evenemang inom både kultur, nöje och idrott.

4. Olika typer av stöd

Evenemangsstöd kan bestå av olika typer av stöd så som evenemangslotsning (rådgivning och samordning inom kommunen), marknadsföring eller ekonomiskt stöd. Ekonomiskt stöd kan ges under hela året till publikt inriktade tillställningar som genererar tillresande till Härnösand och som bidrar till att stärka Härnösands platsvarumärke och attraktivitet. Evenemangen ska även stimulera ett rikt och varierat utbud av upplevelser, skapa mervärde för Härnösandsborna samt visa upp en mångfald av uttrycksformer inom hela kommunen. Ansökan för årligt

återkommande evenemang bör ha något nytänkande eller förändrat inslag för varje år. Stöd kan ges med högst 1/3 av den totala budgeten minus intäkter.

4.2 Vem kan söka?

Föreningar och företag, med undantag för politiska föreningar och religiösa trossamfund, kan söka evenemangsstöd.

4.3 Kriterier för ansökan om ekonomiskt stöd

Stödet är inget generellt stöd, utan evenemangen prioriteras utifrån en bedömningsmall innehållande kriterier som bidrar till att uppfylla målen i Härnösands tillväxtstrategi.

Kriterier som viktas högt är bl.a. att evenemanget stärker platsvarumärket, lockar tillresande, bidrar till gästnätter, är öppet och inkluderande samt bidrar till ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

I ansökan ska en självskattning bifogas hur evenemanget uppfyller kriterierna i mallen, se bilaga 1. För att få någon form av ekonomiskt stöd krävs minst 201 poäng. Mallen är ett underlag för beslut.

Poäng	Värde i kronor avseende eventuellt stöd
0-200	0
201-350	Upptill 10 000
351-400	Upptill 25 000
401-550	Upptill 50 000
551-600	Upptill 100 000
Mer än 600	Beslut i kommunstyrelsen

Genom prioritering kan så goda förutsättningar som möjligt skapas för de evenemang som arrangeras. Beslutet går inte att överklaga.

För att få evenemangsstöd bör evenemanget utgå från följande kriterier:

EVENEMANGET SKA

- stärka Härnösands platsvarumärke
- öka Härnösands attraktionskraft
- vara intressant regionalt, nationellt eller internationellt
- generera besökare och övernattningar i Härnösands kommun
- vara öppet för alla
- verka för nytänkande, hållbara och innovativa inslag
- vara socialt, miljömässigt och ekonomiskt försvarbart

- bidra till ökad närvaro och synlighet i lokal, regional eller nationell media
- hållas inom Härnösands kommun.

BIDRAG BEVILJAS INTE TILL

- evenemang med övervägande religiös eller politisk inriktning
- evenemang i kommunala verksamheters eller kommunala bolags regi
- evenemang av sluten karaktär

5. Motprestation

Tillsammansarbete är nyckeln till framgång och för att kunna skapa ett så lyckat evenemang som möjligt med många besökare behöver vi hjälpas åt. I de fall kommunen går in med stöd står arrangören för planering, genomförande och uppföljning av evenemanget. Vid beviljat evenemangsstöd förväntas följande motprestationer:

- genomföra evenemanget enligt avtal
- planera och genomföra evenemanget på eget ansvar
- uppvisa budget och plan för genomförande
- stå för egna kostnader och ekonomiska risker
- följa lagstiftning och lokala regler
- själv söka erforderliga tillstånd
- sprida Härnösands platsvarumärke i all marknadsföring, t.ex. på biljetter, program, annonser, sociala medier m.m.
- lägga in evenemanget i aktuell evenemangskalender
- delta på möten som sammankallas av kommunen
- bistå med bilder inför evenemanget som kommunen kan använda för publicering
- skicka in en utvärdering senast tre månader efter att evenemanget ägt rum.

6. Evenemangslots

Till kommunens evenemangslots kan du som arrangör vända dig för att få hjälp och råd inför planeringen av evenemanget. Det kan gälla frågor om tillstånd, arenor eller marknadsföring. Hit kan du också vända dig om du vill utveckla och genomföra ett återkommande evenemang.

För att få anordna ett evenemang ska du i de flesta fall söka tillstånd hos Polisen. Du behöver skicka in detaljerade uppgifter till Polisen där du

beskriver hur evenemanget är tänkt att genomföras vad gäller säkerhet, ordning och trafik. På myndighetswebbplatsen verksamt.se finns en checklista som kan vara användbar för dig som vill anordna ett evenemang, exempelvis en musikfestival, en marknad eller ett idrottsevenemang.

7. Uppföljning och redovisning

Senast tre månader efter att evenemanget ägt rum lämnas en utvärdering in tillsammans med en ekonomisk sammanställning som styrker evenemangskostnaderna. Utvärderingen ska beskriva hur det gick samt innefatta besökarantal och medial exponering.

Eventuella bidragsöverskott ska betalas tillbaka till kommunen.

8. Ansökan och avtal

Ansökan om ekonomiskt stöd görs via en e-tjänst på harnosand.se. Det finns två ansökningsperioder och sista dag för ansökan är 31 mars och 30 september. Därefter hanteras ansökningarna av evenemangsgruppen som består av tjänstepersoner från kommunen. Beslut över 100 000 kr fattas av kommunstyrelsen.

I de fall ekonomiskt stöd beviljas ska ett avtal med skriftliga åtaganden alltid upprättas mellan parterna för att fastställa syfte, omfattning och parternas åläggande gentemot varandra. Om avtalet inte följs eller evenemanget inte blir av kan arrangören bli återbetalningsskyldig.

Avtalet ska innehålla:

- ansökan
- värdet i pengar
- aktiviteten
- återrapportering tre månader efter evenemanget
- avtalstid
- organisationsnummer, namn, adress samt kontaktperson.

Bilaga 1: Bedömningsmall ansökan, självskattning

Bilaga 2: Härnösands platsvarumärke

Kommunstyrelseförvaltningen
Linda Gradin
linda.e.gradin@harnosand.se

Bedömningsmall, självskattning - om arrangören ansökt om ekonomiskt stöd

Kriterie	Bedömning, självskattning – ringa in det svar som passar bäst	Viktning	Summa
Egen marknadsföring (bifoga marknadsplan)	5: Nationell media 3: Regional media 1: Lokal media, egna kanaler	5	
Medieintresse	5: Nationellt intresse (ex. TV) 3: Regionalt intresse 1: Lokalt intresse	15	
Besökare/publik	5: > 5 000 4: > 3 500 3: > 2 000 2: > 500 1: > 100 0: < 100	5	
Evenemangets längd	5: Fler än en dag 0: 1 dag	5	
Evenemanget är öppet för alla	5: Öppet för alla 3: Öppet för alla, men viss tid 0: Öppet för viss/vissa målgrupper	20	
Hur bidrar arrangören till Härnösands ekonomiska tillväxt?	5: Fler än 200 övernattande 4: Upp till 200 övernattande 3: Upp till 100 övernattande 1: Upp till 50 övernattande 1: Upp till 30 övernattande 0: Inga övernattande	10	
Hur stärker evenemanget Härnösands platsvarumärke? (Tid för upplevelser tillsammans och de fyra kärnvärdena)	5: Mycket bra 4: 3: 2: 1: Mindre bra	15	

Reseanledning	5: Vårt resan i sig 4: Bidragande orsak till resan 3: Utflykt inom regionen 2: För hemvändare, släkt & vänner 1: För ortsbefolkningen	15	
Hur bidrar arrangören till ekonomisk hållbarhet? (Ex. gynna lokala näringslivet, förlänga säsonger, skapa arbetstillfällen)	5: Betydande 4: Stort 3: Ok 2: Smått 1: Obetydligt	20	
Hur bidrar arrangören till miljömässig hållbarhet. (Ex. matval, transporter och avfallshantering)	5: Betydande 4: Stort 3: Ok 2: Smått 1: Obetydligt	15	
Hur bidrar arrangören till social hållbarhet? (Ex. ökad livskvalitet, inkludering och gemenskap)	5: Betydande 4: Stort 3: Ok 2: Smått 1: Obetydligt	10	
Samverkar arrangören med andra föreningar/företag för att utveckla evenemanget?	5: Ja 0: Nej	5	
Annat värt att beakta (Ex. aktualitet, prioriterat område, målgrupp)	5: 0:	10	
SUMMA	Max 750	150	

Vägledning för ekonomiskt stöd

Poäng	Värde i kronor avseende eventuellt stöd
0-200	0
201-350	Upp till 10 000
351-400	Upp till 25 000
401-550	Upp till 50 000
551-600	Upp till 100 000
Mer än 600	Över 100 000 tas beslut i kommunstyrelsen*

* Beslut kan avse fler aspekter än rent ekonomiska. Även lägre belopp kan komma att kräva beslut i kommunstyrelsen, beroende på omständigheter i övrigt liksom hur budgetårets evenemangskostnader ser ut.

Härnösands platsvarumärke

VARUMÄRKESLÖFTE

*Tid för
upplevelser
tillsammans*

HÄRNÖSAND

HÖGA KUSTEN

SÅ HÄR PRATAR VI OM HÄRNÖSAND

Fyra värden i platsvarumärket

Havet i staden

VATTENNÄRA

Härnösand reser sig ur havet. Här skär havet rakt genom stadskärnan och är ständigt närvarande. Det skapar livskvalitet och för världen lite närmare.

STADSKÄRNAN

Den vackra stadskärnan är den självklara mötesplatsen. Härnösand är den lilla staden med den stora känslan. Här möts historia och nutid, stolt arkitektur och ett modernt utbud.

SJÖFARTEN

Sjöfarten och båtlivet har alltid präglat livet i Härnösand. Det är en självklar del av platsen, nu och i framtiden.

Skaparkraften

LUSTEN

Skaparlusten bubblar i föreningar, evenemang och i alla andra initiativ som härnösandsborna tar. I Härnösand blir lusten till gemensam kraft.

KULTUREN

I Härnösand finns ett rikt kulturliv som lever på bredden och levererar på höjden - genom hela livet.

FÖRETAGSAMT

Härnösand präglas av ett innovativt småföretagande. Härnösands entreprenörer och starka varumärken väcker uppmärksamhet i omvärlden.

Gemenskapen

TILLSAMMANS

Härnösand utvecklas med gemensam kraft. Tillsammans attraherar vi människor som söker gemenskap och sammanhang. Vårt värdskap gör det enkelt att uppleva Härnösand.

SMÅSKALIGT

Härnösands småskalighet med korta avstånd och ett koncentrerat liv skapar en enkelhet i vardagen som ger tid över för det viktiga i livet.

PERSONLIGT

I Härnösand finns en närhet mellan människor, oavsett om du bor i tätorten eller på den levande landsbygden. Varje stadsdel eller bygd har sin egen karaktär och attraherar olika livsstilar.

Världsarvsnaturen

HÖGA KUSTEN

Härnösand är en del av Höga Kusten med en unik natur att värda och utveckla. Landhöjningens dramatiska spår präglar hela kommunen.

UPPLEVELSERIKT

De storslagna naturupplevelserna är aldrig långt borta oavsett om du bor i tätorten eller på landsbygden.

VÄRDSKAPET

Besökare möts av ett varmt välkomnande som tillsammans med världsarvsnaturen formar oförglömliga upplevelser.

LOGOTYPER

Primär

Finns i blått, svart och vitt.

HÄRNÖSAND

HÖGA KUSTEN

Sekundär

Finns även i transparent svart och vitt.

Checklista - logo

- » Använd alltid någon av de färdigställda logotyperna. Gör aldrig egna varianter.
- » Välj den variant som passar bäst i sammanhanget.
- » Se till att logotypen är väl synlig.
- » Logotypen får gärna vara liten, men den bör gå att känna igen.
- » Placera logotypen centralt (i nederkant eller överkant) i första hand.
- » I andra hand – placera logotypen i övre vänstra eller nedre vänstra/högra hörnet.

IKONER OCH MÖNSTER

Havet i staden

Skaparkraften

Gemenskapen

Världsarvsnaturen

Kan byggas ut med platta för plats för logotyp och budskap

FÄRGER

CMYK:
100-35-0-12
RGB:
0-112-179
HEX:
0070B3

CMYK:
0-13-4-0
RGB:
252-232-236
HEX:
FCE8EC

CMYK:
4-33-93-0
RGB:
242-178-25
HEX:
F2B219

CMYK:
0-73-50-0
RGB:
245-99-101
HEX:
F56365

CMYK:
13-0-16-0
RGB:
230-241-224
HEX:
E6F1E0

CMYK:
5-4-4-0
RGB:
245-245-245
HEX:
F5F5F5

EXEMPEL PÅ SAMPROFILERING

Annonsor

HÄRNÖ SANDS STADS FEST
22-23 JULI 2022

MEDEL	MEDEL	MEDEL	MEDEL
18,00 LÖK AJÅR	25,00 BÄRST	35,00 DREJA OJA	25,00 SÖKA POP
22,00 HÄRSTO	35,00 BÄRST	25,00 KÄRÅR	25,00 LÖK

HÄRNÖSAND
coop
Härnösands kommun

Teamet 20 år
PRESENTARAR
FÖRSÄSONGS DERBY
MODO vs. HÄRNÖSAND
HÄRNÖSAND · HÖGSLATTEN
FREDAG 8/9 · NEDSLÄPP 18:00
SHL

RE:STORE
HOGA KUSTEN
Vi söker
Återbruksföretagare
HÄRNÖSAND

ÖRBACKAHallen, HÄRNÖSAND
PARASPORTENS DAG
9 SEPTEMBER KL 11-14
PARASPORT
Västernorrland

Produkter

Exempel på samprofilering kring produkter. Platsvarumärket får aldrig vara dominerande utan ska visa på stolthet kring platsen.

Här hittar du verktygslådan

Program för evenemang och möten 2018-2020

Dokumentnamn	Program för evenemang och möten	Dokumenttyp Program	
Fastställt/upprättad av	Kommunstyrelseförvaltningen	Datum	Diarienummer 2017-000-241
Dokumentansvarig/processägare	Tillväxtavdelningen	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m
Dokumentinformation	Programmet har sin utgångspunkt i Härnösands Tillväxtstrategi		
Dokumentet gäller för	Alla förvaltningar i Härnösands kommun		
Annan information	Programmets utvecklingsinsatser kan komma att utökas och revideras under löptid		

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Syfte.....	3
3	Målsättning.....	4
4	Härnösands förutsättningar	4
5	Verktyg för prioritering	5
5.1	Evenemangspyramiden.....	5
5.2	Kriterier för evenemang och möten i Härnösand	6
6	Utvärdering.....	6
7	Organisation och styrning	6
8	Insatser för utveckling av evenemang och möten i Härnösand	7

1 Inledning

Evenemang och möten har stor betydelse för en plats utveckling. Framgångsrikt arrangerade evenemang och möten stärker varumärket, ger turistekonomiska effekter till näringsliv, bygger attraktivitet och skapar förutsättningar till ett rikt utbud av minnesvärda upplevelser för både invånare och besökare. En satsning på evenemang och möten skapar möjligheter att positionera Härnösand så att fler besökare, företag och investerare upptäcker vår stad. Det bidrar till stadens utveckling, ger arbetstillfällen och långsiktiga positiva samhällsekonomiska effekter.

Olika typer av evenemang som större idrotts- och kulturevenemang, är ofta reseanledningar till en destination. Genom att arbeta med evenemang och möten som ligger utanför högsäsong skapas en jämnare fördelning av gästnätter under året, och därmed en hållbar tillväxt för destinationen. Om kringaktiviteter och paketering av upplevelser i samband med evenemang och möten erbjuds, kan besökarna/deltagarna lockas att förlänga vistelsen eller göra återbesök. Det ger upphov till ökad omsättning i hela besöksnäringen.

Programmet för evenemang och möten ska betraktas som ett levande dokument där inriktning, mål och aktiviteter årligen ska utvärderas och följas upp. Det ska bidra till förverkligandet av Härnösands kommuns vision "Härnösand - bygger en hållbar framtid" och vara en viktig del i att stärka vår attraktivitet. Programmet har sin utgångspunkt i Härnösands Tillväxtstrategi, där den övergripande målbilden anger att vi är engagerade och företagsamma – på egen hand eller tillsammans i företag, organisationer och nätverk. Att skapa en gemensam kraft och positiv rörelse är hjärtat i arbetet med att nå vår övergripande målbild, vilket också är en förutsättning i arbetet att utvecklas som evenemangs- och mötesstad.

Programmet har också koppling till Handlingsplan för näringsliv i Härnösand som syftar till att stärka utvecklingen i Härnösands kommun och förbättra det lokala företagsklimatet. Fler evenemang och möten i Härnösand bidrar också till att uppnå företagarföreningen HÄR – Handel och Möten's målbild, stärkt handel och utvecklad kvällsekonomi.

2 Syfte

Härnösands kommuns program för evenemang och möten syftar till att utgöra ett verktyg för kommunens arbete med frågor som rör evenemang och möten.

3 Målsättning

Målet är att Härnösand ska uppfattas som en framgångsrik evenemangskommun för invånare, besökare och arrangörer. Det ska finnas ett brett utbud av evenemang med hög kvalitet. Fler evenemang och möten ska göra att Härnösand medverkar till att uppnå Höga Kusten destinationsutvecklings mål med ökad omsättning i besöksnäringen vilket ska leda till 800 nya arbetstillfällen fram till år 2025.

För att uppnå målen har följande utvecklingsområden identifierats för de kommande 3 åren:

- Arrangörer ska bemötas professionellt med en positiv attityd och hög servicenivå som kännetecknas av en snabb och tydlig handläggning från kommunen. Det ska vara enkelt att arrangera i Härnösand.
- Härnösandsborna ska känna stolthet över de evenemang som erbjuds i kommunen.
- Vi ska verka för att utvalda återkommande evenemang utvecklas till högre nivå och tar position inom sin genre. Vi ska sträva efter att få hit fler evenemang och möten, där föreningar, organisationer eller privata aktörer är arrangörer.
- Omsättning i handel och besöksnäring i samband med evenemang och möten ska öka.
- En satsning på fler evenemang och möten ska bidra till att arbetstillfällen skapas samt att det lokala förenings- och näringslivet stärks.

4 Härnösands förutsättningar

Härnösand attraherar många målgrupper både nationellt och internationellt. Staden har ett kunskapsdrivet näringsliv och som residensstad är Härnösand centrum för flera regionala och nationella verksamheter. Ett annat starkt profilområde är våra maritima och kulturhistoriska miljöer och dess verksamheter i stadsnära miljö. Som en del av Höga Kusten med både världsarv och ett känt varumärke med attraktionskraft, är närheten till storslagen natur och möjligheterna till ett varierat friluftsliv och naturturism stora. Vårt rika föreningsliv inom både kultur och idrott är en viktig grund för den fortsatta utvecklingen.

Idag har Härnösand ett flertal evenemang inom kultur, nöjen och idrott och vi har bra arenor med kapacitet för evenemang och möten så som Härnösand Arena, Härnösands teater, Härnösand Hästsport Arena, Parkaden Möten och Konferens, Murberget Länsmuseum Västernorrland, Höglätten Sportcentrum, Mittsverigebanan, Vårdkasen, Smitingen, Stora Torget och Mellanholmen m.fl. Det finns goda möjligheter att ytterligare flytta fram vår position som evenemangs- och mötesstad, samt stärka och utveckla förutsättningarna för fler idrottsevenemang.

För att större möten och evenemang ska kunna värvas till Härnösand behöver boendekapaciteten förstärkas.

5 Verktyg för prioritering

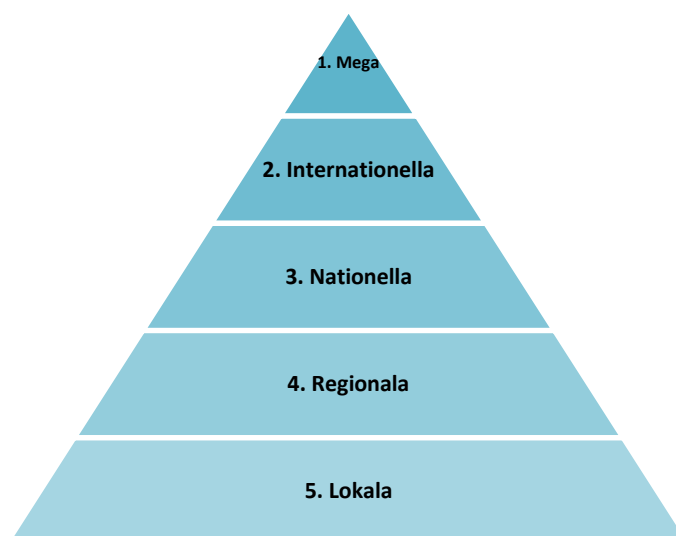
Evenemang och möten är viktiga för Härnösand oavsett på vilken nivå de genomförs. Vi vill ha ett varierat evenemangsutbud som lockar besökare och deltagare under hela året samt tillför lokalbefolkningen positiva upplevelser. För att kunna prioritera vilka evenemang som är strategiskt viktiga för Härnösand behövs tydliga urvalskriterier för hur vi ska satsa och fördela våra gemensamma resurser.

5.1 Evenemangspyramiden

Evenemangspyramiden (Shank, 1999) är en modell som används för att dela in evenemang efter geografisk utbredning. Pyramiden har fem nivåer: 1) megaevenemang, 2) internationella evenemang, 3) nationella evenemang, 4) regionala evenemang och 5) lokala evenemang.

I toppen av pyramiden finns de allra största evenemangen globalt, till exempel Olympiska Spelen som exponeras och skapar intresse över hela världen. Exempel på internationella evenemang i nivå två, är EM och VM inom olika idrotter, stora internationella kongresser och utställningar. De internationella och nationella evenemangen kräver aktivt och långsiktigt värvningsarbete. Exempel på nationella evenemang är SM, större festivaler, utställningar och gästspel. Regionala evenemang som stadsfester, konferenser, kulturfestivaler lockar publik från regionen. Lokala evenemang arrangeras av de lokala idrotts- och kulturaktörerna och lockar en liten geografiskt utbredd publik. Dessa evenemang skapar mervärden och sociala effekter lokalt och är viktiga för att skapa en drivkraft för större satsningar. Exempel är konserter, utställningar, hemmamatcher i lägre divisioner, marknader, teaterföreställningar m.m.

Utifrån Härnösands förutsättningar och kapacitet prioriteras evenemang som värvas till nivå 3 eller 2. Vi ska även skapa förutsättningar för att utvalda regionala återkommande evenemang utvecklas till högre nivå och tar position inom sin genre.

5.2 Kriterier för evenemang och möten i Härnösand

Vid strategiskt viktiga evenemang för Härnösand kan kommunen gå in som samarbetspartner. För att erhålla eventuellt evenemangsstöd från Tillväxtavdelningens evenemangsbudget bör kriterierna uppfyllas. Omfattningen på samarbetet med kommunen beror på hur evenemanget uppfyller kriterierna. Kommunens strategiska evenemangsgrupp tar beslut om inkomna ansökningar om evenemangsstöd. Alla samarbeten med kommunen styrs genom avtal.

Evenemang och möten bör:

- **Stärka Härnösands och Höga Kustens varumärke och öka kännedom om platsen genom synlighet.**
- **Ge positiva effekter för besöksnäringen och bidra till Härnösands tillväxt.**
- **Bidra till att öka besöksantal och årsbeläggning.**
- **Ta ansvar för en hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.**
- **Bidra till ett brett och varierat evenemangsutbud.**
- **Attrahera invånare genom att vara tillgängligt och bidra med intressant innehåll.**
- **Ha potential för vidareutveckling (återkommande evenemang).**

6 Utvärdering

Evenemang och möten kan ge vinster till en mängd olika intressenter. En viktig del i arbetet mot att bli en framgångsrik evenemangskommun handlar om att mäta evenemangens samhällseffekter (ekonomiska, sociala och miljömässiga). Programmets inriktning, mål och aktiviteter ska årligen utvärderas och följas upp av kommunens strategiska styrgrupp. De evenemang där kommunen går in som samarbetspartner ska utvärderas kort efter genomförandet.

7 Organisation och styrning

Kommunstyrelseförvaltningens Tillväxtavdelning har det strategiska ansvaret för att målen i programmet uppnås. För att lyckas behövs god samordning och en gemensam förvaltningsövergripande samsyn för utveckling av evenemang och möten. Tillväxtavdelningen ansvarar för att etablera en evenemangsorganisation som består av styrgrupp och arbets-/referensgrupp.

8 Insatser för utveckling av evenemang och möten i Härnösand

Insats	Aktiviteter
Förenkla för arrangörer	<p>Erbjuda funktionen evenemangslots med servicegaranti.</p> <p>Ta fram en evenemangsguide på webben med samlad information om tillståndsgivning, säkerhet, evenemangsytor, hållbarhet mm.</p> <p>Utveckla hållbar uthyrningsmodell för kommunens scener och arenor.</p> <p>Se över och förenkla rutiner för tillfällig övernattning i skolor för cuper och andra arrangemang under helger och lov.</p>
Etablera evenemangsorganisation	<p>En strategisk styrgrupp med kompetens inom kultur, fritid, besöksnäring, marknadsföring, handel etableras. Följande funktioner föreslås: Tillväxtchef, kulturchef, kommunikationschef, centrumutvecklare, fritidschef.</p>
Förstärka samverkan	<p>Förstärka samarbetet med näringsliv, kultur- och idrottsföreningar, nationella idrottsförbund och andra aktörer som är viktiga för evenemangsindustrin. Skapa ett återkommande mötesforum för evenemangsutveckling för idéutbyte.</p> <p>Stärka samverkan mellan kultur och idrott.</p> <p>Ta fram en aktivitetsplan för att involvera lokalbefolkningen och visa på evenemangens betydelse för ökad sysselsättning och tillväxt.</p> <p>Etablera och bygga nätverk med övriga intressenter som är viktiga för evenemangssektorn, exempelvis hotell- och restaurangnäringen, HÅR Handel och möten m.fl.</p>
Evenemang som helhetsupplevelse	<p>Erbjuda paketering av erbjudanden tillsammans med Höga Kusten Turism, Här Handel och möten, krögare och lokala matproducenter m.fl.</p> <p>Stödja arrangörer i att skapa en unik lokal profil som kännetecknar Höga Kusten med mat, kultur, upplevelser som stimulerar alla sinnen samt ett lokalt engagemang och ambassadörskap.</p>
Hitta och värva evenemang och möten	<p>Tillsammans med föreningsliv och näringsliv m.fl. identifiera och aktivt värva nya evenemang och möten till Härnösand och Höga Kusten som bygger vidare på våra starka profilområden.</p>
Marknadsföring och varumärkesbyggande	<p>Presentera Härnösands och Höga Kustens fördelar som evenemangs- och mötesdestination för intressenter.</p> <p>Ta fram en plan för kommunens synlighet/medverkan vid utvalda evenemang med tydliga avtal för arrangörers motprestation vid beviljat evenemangsstöd.</p>

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017
ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB 2024–2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat ägardirektiv för Invest i Härnösand AB 2024–2027,

att ge kommundirektören i uppdrag att till kommunstyrelsen återkomma med förslag på reviderade bolagsordningar för Invest i Härnösand AB samt dess dotterbolag.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande ägardirektiv för Invest i Härnösand AB gäller till och med december 2023. En översyn av ägardirektivet har genomförts. Ändamålet och verksamhetens inriktning i Invest i Härnösand AB har förtydligats och uppdaterats för att möjliggöra önskvärd utveckling bolaget.

De helägda dotterbolagen föreslås framöver att ingå i moderbolagets ägardirektiv, där de delar som är tillämpliga gäller alla bolag men där det även finns bolagsspecifika delar med beskrivning av verksamhetens ändamål.

Inför förslag om ägardirektiv har dialog förts med bolagets VD.

Socialt perspektiv

Invest i Härnösand AB ägardirektiv har höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet.

Ekologiskt perspektiv

Det uppdaterade ägardirektivet styr bolagets riktning mot en miljömässig hållbarhet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Kanslichef

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Reviderat ägardirektiv för Invest i Härnösand AB 2024-2027

ÄGARDIREKTIV INVEST I HÄRNÖSAND AB

Datum

2023-10-12

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB samt helägda dotterbolag inom Investkoncernen 2024-2027

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2024-2027 Invest i Härnösand AB	Dokumenttyp	
		Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer
			2020-000094
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version	Senast reviderad
		[Ver]	Giltig t o m
			2026-12-31
Dokumentinformation	Dokumentet innehåller ägardirektiv för Invest i Härnösand AB samt helägda dotterbolag		
Dokumentet gäller för	Invest i Härnösand AB samt alla helägda dotterbolag		
Annan information	Ersätter antagna direktivet från 2020-05-19		

Härnösands
kommun

Innehållsförteckning

1.	Bolaget som en del av den kommunala organisationen	3
2.	Kommunernas direktiv rätt	3
3.	Kommunens ledningsfunktion	3
4.	Sekretess	3
5.	Bolagets ändamål	3
6.	Bolagets verksamhet	4
7.	Fullmäktiges ställningstagande	4
8.	Förvaltningsberättelsen	5
9.	Granskningsrapporten	5
10.	Ekonomiska mål	5
11.	Finansiering och kapitalförvaltning	5
12.	Information och ägardialog	5
13.	Budget och verksamhetsplan	6
14.	Kommunal koncernredovisning och budget	6
15.	Suppleanter	6
16.	Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	6
17.	Arkivreglemente	6
18.	Bolagsstämma	6
19.	Allvarliga händelser	6
	Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag	8
	Technichus i Mittsverige AB	8
	Restore i Höga Kusten	8
	Skeppet 5 & 6	8

Detta ägardirektiv avser Invest I Härnösand AB¹, (556127-2633), (nedan kallat bolaget).

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med bolagets styrelse och kommunstyrelsen.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen. Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

¹ Invest i Härnösand AB, verkar även genom hel-och delägda dotterbolag. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela Invest-koncernen.

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

6. Bolagets verksamhet

Bolagets arbete ska ske i nära samverkan med näringslivets representanter och andra intressenter liksom med kommunens verksamheter, kunder, företag, myndigheter och kommuner i Västernorrlands län. Bolaget ska arbeta enligt marknadsmässiga villkor och skapa förutsättningar för utveckling i Härnösand. Detta kan göras genom att arbeta i utvecklingsprojekt samt äga, förvalta och utveckla fastigheter. Bolaget ska arbeta proaktivt med fastigheter utpekade i översiktsplanen oavsett ägarskap. Bolaget ska dessutom vara en aktiv ägare i dotterbolagen.

Arbetet sker tillsammans inom kommunkoncernen och med andra aktörer för att bidra till att gemensam kraft skapar möjligheterna för en personlig, kreativ och företagsam livsmiljö i Härnösands kommun enligt av kommunens uppställda mål.

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande 40 mnkr
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer

omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av innehåll i bolagsordning och detta direktiv.

Redovisningen ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 9 §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorers granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning ska avkastningen på bolagets eget justerade kapital uppgå till minst 0,1 %.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20 %.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen minst årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy och ska ingå i ägarens koncernkontorutin

Företaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar. Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)

- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår, samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunstyrelsen.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanterna inträder enligt följande:

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

19. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen. Ersättning för detta inklusive

merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och kommunen i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om kommunens krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska representant för bolaget, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Technichus i Mittsverige AB

Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- Driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Skapa intresse för vetenskap med fokus på teknik och entreprenörskap hos barn och ungdomar.
- Särskilt inrikta sig mot lokala och regionala utvecklingsfrågor och hållbarhetsfrågor samt olika perspektiv på och verktyg inom digitalisering.
- Arbete ska ske med nära anknytning till skolan, från förskola till universitet.
- Bidra till att arenor och mötesplatser skapas för att koppla samman science centers med akademien, näringsliv och andra samhällsaktörer.
- Samverka med närliggande kommuner, näringsliv och föreningar.
- Bedriva även uppdragsutbildning, utvecklingsuppdrag som är inom ramen för bolagets ändamål, viss försäljning, konferens- och caféverksamhet.

Restore i Höga Kusten

Bolagets ändamål

Bolaget har i uppgift att öka medvetandet och tillgången av återbrukade och hållbara varor genom att ge möjlighet till försäljning samt uthyrning av lokaler för en ökad företagsamhet. Bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med Härnösands kommun och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på arbetsmarknaden, och därmed vara en så kallad arbetsmarknadsarena.

Skeppet 5 & 6

Bolagets ändamål

Bolaget äger fastigheter på Kronholmen i Härnösands kommun. Bolagets uppgift är att i nära dialog med kommunen utveckla ett helt nytt kvarter för bostadsändamål.

ÄGARDIREKTIV INVEST I HÄRNÖSAND AB

Datum

2020-05-19

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB samt helägda dotterbolag inom Investkoncernen

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2024-2027 Invest i Härnösand AB	Dokumenttyp	
		Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer
			2020-000094
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version	Senast reviderad
		[Ver]	Giltig t o m
			2026-12-31
Dokumentinformation	Dokumentet innehåller ägardirektiv för Invest i Härnösand AB samt helägda dotterbolag		
Dokumentet gäller för	Invest i Härnösand AB samt alla helägda dotterbolag		
Annan information	Ersätter antagna direktivet från 2020-05-19		

Härnösands
kommun

Innehållsförteckning

1.	Bolaget som en del av den kommunala organisationen	3
2.	Kommunernas direktiv rätt	3
3.	Kommunens ledningsfunktion	3
4.	Sekretess	3
5.	Bolagets ändamål	4
6.	Bolagets verksamhet	4
7.	Fullmäktiges ställningstagande	5
8.	Förvaltningsberättelsen	5
9.	Granskningsrapporten	6
10.	Ekonomiska mål	6
11.	Finansiering och kapitalförvaltning	6
12.	Information och ägardialog	6
13.	Budget och verksamhetsplan	7
14.	Kommunal koncernredovisning och budget	7
15.	Suppleanter	7
16.	Taxa för utlämnande utbekommande av allmänna handlingar	7
17.	Arkivreglemente	7
18.	Bolagsstämma	7
19.	Allvarliga händelser	8
Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag		9
	Technichus i Mittsverige AB	9
	Restore i Höga Kusten	9
	Skeppet 5 & 6	9

Detta ägardirektiv avser Invest I Härnösand AB¹, (556127-2633), (nedan kallat bolaget).

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med bolagets styrelse och kommunstyrelsen.

~~Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman.~~

2. Kommunernas direktiv rätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt ~~6 kap. 1 §~~ kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen. Bolaget erinras om att kommunstyrelsen **enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen** har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

¹ Invest i Härnösand AB, verkar även genom hel- och delägda dotterbolag. Detta ägardirektiv gäller i alla tillämpliga delar för hela Invest-koncernen.

5. Bolagets ändamål

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i sin verksamhet fullt ut arbeta i enlighet med:

- a) Kommunens målprogram.
- b) Kommunens översiktsplan.
- c) Kommunens tillväxtstrategi.
- d) Övriga styrdokument som omfattar bolagets verksamhet.

~~Bolaget har till uppgift att:~~

~~Verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunalfullmäktige fastställt.~~

6. Bolagets verksamhet

Bolagets arbete ska ske i nära samverkan med näringslivets representanter och andra intressenter liksom med kommunens verksamheter, kunder, företag, myndigheter och kommuner i Västernorrlands län.

Bolaget ska arbeta enligt marknadsmässiga villkor och skapa förutsättningar för utveckling i Härnösand. Detta kan göras genom att arbeta i utvecklingsprojekt samt äga, förvalta och utveckla fastigheter. Bolaget ska arbeta proaktivt med fastigheter utpekade i översiktsplanen oavsett ägarskap. Bolaget ska dessutom vara en aktiv ägare i dotterbolagen.

Arbetet sker tillsammans inom kommunkoncernen och med andra aktörer för att bidra till att gemensam kraft skapar möjligheterna för en personlig, kreativ och företagsam livsmiljö i Härnösands kommun enligt av kommunens uppställda mål.

Bolaget ska ha en säkerhetsskyddsanalys som identifierar om delar av verksamheten är av betydelse för Sveriges säkerhet, samt ett ändamålsenligt skydd av sådana verksamheter som lever upp till kraven i säkerhetsskyddslagen.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ha en beredskap för att kunna leverera sina tjänster även under störda förhållanden och vid höjd beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv part i beredskapsplanering inför en händelse och operativt vid en händelse, i fredstid såväl som under höjd beredskap. En aktör som arbetar bilateralt med sina kunder men också en aktör som deltar i regional samverkan inom sitt ansvarsområde.

~~Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:~~

- ~~• Aktivt följa näringslivets utveckling i nationellt, regionalt och lokalt.~~

- ~~Agera i nätverk med aktörer som kan bidra till utvecklingsmöjligheter~~
- ~~Stödja företag på orten i enlighet med den kommunala kompetensen~~
- ~~Verka som aktiv ägare av dotterbolaget Technicus i Mittsverige AB. Ägardirektivet för dotterbolaget framgår av bilaga.~~
- ~~Verka som en aktiv ägare i Härnösands Näringsliv AB~~

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

- investering eller försäljning av tillgångar överskridande 40 mkr
- bildande och/eller förvärv av dotterbolag

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningsordningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna styrdokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa. Bolaget ansvarar för att hålla sig uppdaterade på vilka av kommunens styrdokument som är aktuella och berör bolagets verksamhet.

~~Bolaget ska följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten samt övriga styrdokument beslutade av kommunfullmäktige där det anges att bolaget berörs. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna policydokument som är mer omfattande än kommunens så gäller dessa.~~

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver aktiebolagslagens krav, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av innehåll i bolagsordning och detta direktiv.

~~Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats~~

~~mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.~~

Redovisningen ~~Uttalandet~~ ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 **och 9** ~~och 1 a~~ §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning ska avkastningen på bolagets eget justerade kapital uppgå till minst 0,1 %.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20 %.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen **minst** årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

~~Bolaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy och ska ingå i ägarens koncernkontorutin. Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.~~

~~Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot~~

Företaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar. Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska få del av

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår, samt 10-årsplan gällande investeringar. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunstyrelsen.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanterna inträder enligt följande:

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utlämnande utbekommande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande utbekommande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget. Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

19. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal, lokaler eller material/maskiner efter uppkomna behov inom kommunen. Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och kommunen i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om kommunens krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska **representant för bolaget** ~~bolagets verkställande direktör~~, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i kommunens krisledning.

Bolagsspecifika ändamål helägda dotterbolag

Technichus i Mittsverige AB

Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- Driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Skapa intresse för vetenskap med fokus på teknik och entreprenörskap hos barn och ungdomar.
- Särskilt inrikta sig mot lokala och regionala utvecklingsfrågor och hållbarhetsfrågor samt olika perspektiv på och verktyg inom digitalisering.
- Arbete ska ske med nära anknytning till skolan, från förskola till universitet.
- Bidra till att arenor och mötesplatser skapas för att koppla samman science centers med akademien, näringsliv och andra samhällsaktörer.
- Samverka med närliggande kommuner, näringsliv och föreningar.
- Bedriva även uppdragsutbildning, utvecklingsuppdrag som är inom ramen för bolagets ändamål, viss försäljning, konferens- och caféverksamhet.

Restore i Höga Kusten

Bolagets ändamål

Bolaget har i uppgift att öka medvetandet och tillgången av återbrukade och hållbara varor genom att ge möjlighet till försäljning samt uthyrning av lokaler för en ökad företagsamhet. Bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med Härnösands kommun och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på arbetsmarknaden, och därmed vara en så kallad arbetsmarknadsarena.

Skeppet 5 & 6

Bolagets ändamål

Bolaget äger fastigheter på Kronholmen i Härnösands kommun. Bolagets uppgift är att i nära dialog med kommunen utveckla ett helt nytt kvarter för bostadsändamål.

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Bostedt, +46-611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

10-årig investeringsplan 2024-2033

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta 10-årig investeringsplan 2024-2033.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, § 90, i ärende Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Planen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Beslutet syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling. Den långsiktiga investeringsplanen är framtagen för att ge bra planeringsunderlag för kommunen. Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande. Den nu föreliggande investeringsplanen bygger vidare på den beslutade 2022. Sedan antagandet av planen 2022 har även beslut fattats om ett av de strategiska projekten, Ny Nybro.

Investeringsplanen (bilaga 2) innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten. Den föreliggande planen har tagit hänsyn till nuvarande behov och beslutet om en ny Nybro.

För att klara av den väsentligt utökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver ta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Utifrån den ekonomiska kalkylens grundantaganden behöver investeringar lånefinansieras med 63,5 mnkr 2024. Se bilaga 1 för ekonomisk kalkyl och förslag på vilka investeringsprojekt som ska finansieras via lån och vilka som föreslås finansieras med skattemedel. Den ekonomiska kalkylen utgår från en ränta om fyra procent på upplåningen samt två procent på amorteringen.

Socialt perspektiv

Flera av investeringarna i den tioåriga investeringsplanen är nödvändiga för att bibehålla en välfungerande infrastruktur under de kommande 50 till 80 åren. De är därmed strategiskt viktiga för såväl invånare som för besökare och därför viktiga ur ett socialt perspektiv. Några investeringar syftar till att möjliggöra framtida etableringar som i sin tur kommer att generera arbetstillfällen vilket i sin tur kan väntas bidra till en minskande arbetslöshet.

Varje investeringsprojekt kommer att analyseras enskilt utifrån det sociala perspektivet inför beslut.

Ekologiskt perspektiv

Antagandet av investeringsplanen innebär att några av investeringarna skapar en säkrare trafikmiljö för alla trafikslag. Detta i sin tur skapar förutsättningar för fler att förflytta sig per cykel eller till fots.

Varje investeringsprojekt kommer att analyseras enskilt utifrån det ekologiska perspektivet inför beslut.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den ekonomiska kalkylen för investeringsplanen är framtagen utifrån ett antal grundantaganden. Utifrån omvärldsläget är dock osäkerheten stor kring den ekonomiska utvecklingen kommande år. Kalkylen grundar sig i att kommunen uppnår ett resultat årligen på 2 procent av skatter och generella statsbidrag och att några av de strategiska investeringsprojekten lånefinansieras. För den del av ny upplåning som föreslås så har en räntenivå på fyra procent uppskattats och en amorteringstakt på två procent.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2020-11-23 § 90

Protokollsutdrag KF 2022-06-20 § 67 10-årig investeringsplan

Protokollsutdrag KF 2022-12-19 § 142 Nybron – Utformnings- och kostnadsplanering

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 – Ekonomisk kalkyl

Bilaga 2 – Investeringsplan

(tkr)

Investeringsplanering	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Normal förekommande projekt	68 110	81 823	80 270	78 591	68 152	68 614	70 993	70 647	72 525	73 529	70 303
Strategiska projekt	24 000	63 500	136 500	115 000	69 000	33 000	30 000	0	0	0	0
Total investeringbudget	92 110	145 323	216 770	193 591	137 152	101 614	100 993	70 647	72 525	73 529	70 303
Finansieringsplanering	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Skattemedelsfinansiering	74 110	81 823	86 770	78 591	69 152	76 614	70 993	70 647	72 525	73 529	70 303
Lånfinansiering	18 000	63 500	130 000	115 000	68 000	25 000	30 000	0	0	0	0
Totalt	92 110	145 323	216 770	193 591	137 152	101 614	100 993	70 647	72 525	73 529	70 303
Lånefinansieringsplan	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Ny upplåning	18 000	63 500	130 000	115 000	68 000	25 000	30 000	0	0	0	0
Amortering nya lån		1 270	2 600	2 300	1 360	500	600	0	0	0	0
Total amortering	5 360	5 740	8 340	10 640	12 000	12 500	13 100	11 854	11 617	11 384	11 157
Total låneskuld	223 500	281 260	402 920	507 280	563 280	575 780	592 680	580 826	569 210	557 826	546 669
Påverkan på nettokostnadsutrymmet		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030			
Avskrivningar		58 804	72 515	77 226	90 485	79 270	75 811	74 402			
Räntekostnad 4%		11 250	16 117	20 291	22 531	23 031	23 707	23 233			
Resultatnivå målnivå 2%		40 171	41 606	43 062	44 467	45 720	47 018	48 359			
Totalt		110 226	130 238	140 579	157 483	148 022	146 536	145 995			
Utrymme nettokostnad		1 898 314	1 950 071	2 012 536	2 065 865	2 138 001	2 204 343	2 271 969			
Skattesnurra oktober 2023 (23:41)		2 008 540	2 080 309	2 153 115	2 223 348	2 286 023	2 350 879	2 417 964			

(tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
TOTAL INVESTERINGSBUDGET	145 323	216 770	193 591	137 152	101 614	100 993	70 647	72 525	73 529	70 303
KOMMUNSTYRELSE	13 963	11 345	11 661	10 958	11 074	13 192	11 313	11 435	11 561	6 439
Lokaler och verksamhetssystem	1 500	1 300	1 300	3 295	3 957	5 998	6 272	1 877	4 375	1 345
IT infrastruktur	3 163	745	5 245	3 347	2 785	2 845	675	5 175	2 785	675
Kulturverksamhet	1 000	800	1 616	816	832	849	866	883	901	919
Strategisk samhällsutveckling	8 300	8 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
KOMMUNFULLMÄKTIGE	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaler och inventarier	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ARBETSLIVSNÄMND	3550	2600	1650	2150	1800	1950	1350	1950	1650	2350
Fordon	600	0	0	0	0	600	0	0	0	1200
Lokaler	1 000	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Inventarier och övrigt	1 950	2 100	1 150	1 650	1 300	850	850	1 450	1 150	650
SKOLNÄMND	3700	3700	3730	3805	3881	3958	4037	4118	4201	4285
IT och digitala verktyg	1000	1000	1000	1020	1040	1061	1082	1104	1126	1149
Lokaler och fastigheter	1900	1900	1900	1938	1977	2016	2057	2098	2140	2183
Inventarier	800	800	830	847	864	881	898	916	935	953
SOCIALNÄMND	8650	2600	4020	1118	1136	1155	1174	1194	1214	1234
Lokaler och fastigheter	3350	900	400	408	416	424	433	442	450	459
Inventarier	800	700	3620	710	720	731	741	752	763	774
IT och digitala verktyg	4500	1000	0	0	0	0	0	0	0	0
SAMHÄLLSNÄMND	114 960	196 525	172 530	119 121	83 722	80 737	52 773	53 827	54 904	55 996
Kostverksamhet	510	525	530	541	551	562	574	585	597	603
Miljö	800	800	800	816	832	849	866	883	901	919
Fritid	3 200	4 000	12 000	4 080	4 161	3 245	4 330	4 416	4 505	4 595
Gata	25 850	33 800	22 800	22 856	22 913	23 371	23 839	24 316	24 802	25 298
Belysning	1 200	1 200	1 200	1 224	1 248	1 273	1 299	1 325	1 351	1 378
Konstbyggnader	1 200	1 200	1 200	1 224	1 248	1 273	1 299	1 325	1 351	1 378

Kommunfullmäktige

§ 90

Dnr 2020-000449 1.1.2.0

Mål, budget och skattesats 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta majoritetens förslag till mål och budget 2021 enligt bilaga,

att fastställa resultatuppdrag för kommunstyrelse och nämnder i enlighet med bilaga,

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 3 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådskannde investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 3 mnkr per objekt,

att ge kommunstyrelsen under 2021 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens långfristiga skulder, med totalt 50 mnkr,

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2021 omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp för de lån som förfaller till betalning under 2021,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att till budget 2022 sammanställa en koncernövergripande investeringsbudget över 10 år.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Christina Lindberg (C), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Åke Hamrin (V), Knapp Britta Thyr (MP), Ingemar Wiklander (KD), Olle Löfgren (L), Per-Eric Norberg (C), Glenn Sehlin (SD).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till majoritetens budgetförslag för 2021.

Åke Hamrin (V), Knapp Britta Thyr (MP), Ingemar Wiklander instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till Moderaternas och Liberalernas budgetförslag 2021.

Olle Löfgren (L) instämmer till Anders Gäfverts (M) yrkande.

Per-Eric Norberg (C) yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag 2021.

Kommunfullmäktige

Lennart Bergström (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag 2021.

Propositionsordning 1

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det föreligger fyra förslag till beslut, majoritetens budgetförslag, Moderaternas och Liberalernas budgetförslag, Centerpartiets budgetförslag och Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med majoritetens budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Moderaternas och Liberalernas budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Centerpartiets budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs

Propositionsordning 2

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Centerpartiets budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag.

Propositionsordning 3

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Moderaternas och Liberalernas budgetförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Moderaternas och Liberalernas budgetförslag.

Votering begärs

Propositionsordning 4

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med majoritetens budgetförslag.

Kommunfullmäktige

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Moderaternas och Liberalernas budgetförslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med majoritetens budgetförslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt majoritetens budgetförslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Moderaternas budgetförslag röstar nej.

Med 12 ja-röster mot 5 nej-röster och 6 som avstår finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§		Avstår
			Ja	Nej	
Andreas Sjölander		S	X		
Lotta Visén		S	X		
Magnus Oskarsson		S	X		
Nina Skyttberg		S	X		
Krister Fagerström McCarty		S	-	-	-
Monica Fahlén		S	-	-	-
Håkan Viklund		S	X		
Ebba Hansson		S	X		
Ann-Cathrine Genberg		S	X		
Björn Nordling		S	-	-	-
Lennart Mohlin		S	-	-	-
Johan Nilsson		S	-	-	-
Susanne Forsberg		S	-	-	-
Martin Neldén		V	-	-	-
Åke Hamrin		V	X		
Birgitta Alevård		V	-	-	-
Anders Bergqvist		V	X		
Knapp Britta Thyr		MP	X		
Hibo Abdullahi		MP	-	-	-
Per Sander		MP	-	-	-
Ida Skogström		M	-	-	-
Anders Gäfvert		M		X	
Lennart Bolander		M	-	-	-
Margareta Tjärnlund		M	-	-	-
Eva-Clara Viklund		M	-	-	-
Christian Wasell		M		X	
Linda Borg		M		X	
Per-Eric Norberg		C			X
Christina Lindberg		C			X
Erik Hultin		C	-	-	-
Anefte Nordin		C			X
Karl Rönnkvist		C	-	-	-
Olle Löfgren		L		X	

Kommunfullmäktige

Ingemar Wiklander		KD	X		
Mai Nahas		KD	-	-	-
Ulrika Jonsson		SD	-	-	-
Kenneth Lunneborg		SD	-	-	-
Sven Ingemar Vernersson	Glenn sehlin	SD			X
Lennart Bergström		SD			X
Anette Åström		SD			X
Eva Olstedt-Lundgren		L	-	-	-
Kristoffer Bodin		M		X	
Göran Norlander		S	X		

Reservation

Moderaternas och Liberalerna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Centerpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2020-11-10 § 188

Ordförandes förslag - Mål, budget och skattesats 2021

Majoritetens förslag till Årsplan 2021 inkl. bilagor

Moderaternas och Liberalernas budget 2021

Centerpartiets Mål och budget 2021

Sverigedemokraternas budgetförslag 2021

Kommunfullmäktige

§ 67

Dnr 2022-000220 2.4.1.0

10-årig investeringsplan

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta 10-årig investeringsplan,

att uppdra till kommunstyrelsen att årligen revidera planen i samband med budgetarbetet och återkomma till kommunfullmäktige, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att säkerställa att strategiska projekt föreläggs kommunfullmäktige för beslut

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Åke Hamrin (V), Anders Gäfvert (M), Olle Löfgren (L), Anders Bergqvist (V), Per-Eric Norberg (C), Ingemar Wiklander (KD), Glenn Sehlin (SD) och Magnus Oscarsson (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Åke Hamrin (V), Anders Gäfvert (M), Olle Löfgren (L), Anders Bergqvist (V), Per-Eric Norberg (C), Ingemar Wiklander (KD), Glenn Sehlin (SD) och Magnus Oscarsson (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, i ärende §90 Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Beslutet syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling, att genomföra. Den långsiktiga investeringsplanen är framtagen för att ge bra planeringsunderlag för kommunen, varje investeringsprojekt behöver därutöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Kommunfullmäktige

Investeringsplanen (bilaga 1) innehåller förutom de normalt förekommande investeringar för kommunens verksamhet ett antal större strategiska investeringsprojekt. Arbetet med att ta fram förslag på de strategiska investeringsprojekten påbörjades 2020, arbetet har sedan dess bedrivits med representanter för alla partier samt berörda tjänstemän med syfte att skapa en bred förankring.

Strategiska investeringsprojekt

Investeringsprojekt	
(tkr)	Budget 2023-2032
Utsprångskajen	120 000
Nybrogatan	54 000
Nybron	122 000
Skeppsbron	60 000
Muddring Nattviken	6 000
Kanaludden	12 000
Västra Saltvik 2 o 3	11 500
Industrimark Antjärn/Kittjärn	12 500
Totalt	398 000

Utsprångskajen - reparation för att iordningställa till lika utseende och funktion som innan stängning, inkluderas gör även säkring och renovering av kustbevakning- och skolkaj.

Nybrogatan - trafiksäkerhetsåtgärder för alla trafikslag samt trafiksäkerhetsåtgärder och utrymmen vid busshållplats Rådhuset. Därutöver gestaltning och genomgående ny gata från grunden till ytskikt samt att intilliggande gator anpassas.

Nybron - ny öppningsbar bro med gång- och cykelbana på båda sidor, där den nya bron ska klara BK4 (74 ton).

Skeppsbron - renoverad kaj och gata på sträckan från Nybron till Utsprångskajen med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för alla trafikslag.

Nattviken - muddring av farleden till ett djup av två meter och med en längd på 780 meter. Arbetet genomförs i samband med muddring för Nybrons brofästen.

Kanaludden - utveckling av grönområdet på sträckan från Simhallen till Bryggaren Strand, så som spontanytor och gångvägar samt boulevaner och minigolfytor.

Västra Saltvik 2 och 3 - iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör, med gata, cykelväg och busshållplats samt utredningsmedel för detaljplanarbete.

Kommunfullmäktige

Industrimark Antjärn/Kittjärn - projektering och iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör.

För att klara av den väsentligt utökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver ta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Se bilaga 3 för förslag på vilka investeringsprojekt som ska finansieras via lån och vilka som föreslås finansieras med skattemedel.

Socialt perspektiv

Flera av investeringarna i den tioåriga investeringsplanen är nödvändiga för att bibehålla en välfungerande infrastruktur under de kommande 50 till 80 åren. De är därmed strategiskt viktiga för såväl invånare som besökare och därför även viktiga ur ett socialt perspektiv. Några investeringar syftar till att möjliggöra framtida etableringar som i sin tur kommer att generera arbetstillfällen vilket i sin tur kan väntas bidra till en minskande arbetslöshet.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekologiskt perspektiv

Några av investeringarna – i synnerhet Skeppsbron, Nybron och Nybrogatan - syftar bland annat till att skapa en säkrare trafikmiljö för alla trafikslag något som i sin tur skapar förutsättningar för fler att förflytta sig per cykel eller till fots.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den ekonomiska kalkylen (bilaga 3) för investeringsplanen är framtagen utifrån ett antal grundantaganden. Utifrån omvärldsläget är dock osäkerheten stor kring den ekonomiska utvecklingen kommande år. Kalkylen grundar sig i att kommunen uppnår ett resultat årligen på 2 procent av skatter och generella statsbidrag och att några av de strategiska investeringsprojekten lånefinansieras. För den del av ny upplåning som föreslås så har en räntenivå på 3 procent uppskattats och en amorteringstakt i nivå med avskrivningstid använts.

Kommunfullmäktige

Lånefinansierade investeringsprojekt									
(tkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2032
Utsprångskajen	3 000	6 000	63 000	48 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan	7 000	24 000	23 000	0	0	0	0	0	0
Nybron	2 000	24 000	60 000	36 000	0	0	0	0	0
Skeppsbron	0	0	0	0	5 000	25 000	30 000	0	0
Totalt årligen	12 000	54 000	146 000	84 000	5 000	25 000	30 000	0	0

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2022-06-07 § 121

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-06-02

Bilaga 1 - 10-årig investeringsplan

Bilaga 2 - Presentation Strategiska projekt

Bilaga 3 - Ekonomisk kalky

Kommunfullmäktige

§ 142

Dnr 2022-000407 1.1.1.1

Nybron - Utformnings- och kostnadsplanering

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att Nybron uppförs som en svängbro med bågar till en beräknad kostnad av 210 mnkr.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Christian Wasell (M), Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Mattias Sjölander (MP), Baran Hosseini (V), Per Eric Norberg (C) och Glenn Sehlin (SD).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Christian Wasell (M), Christina Lindberg (C), Knapp Britta Thyr (MP), Mattias Sjölander (MP), Baran Hosseini (V), Per-Eric Norberg (C) och Glenn Sehlin (SD) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i december 2021 om Inriktningsbeslut ny Nybro (dnr 2021-000486), där samhällsnämnden fick i uppdrag att påbörja arbetet med ny Nybro samt att finansieringen för åren 2023-2026 ska beaktas i kommande budgetarbete och i arbetet med en 10-årig investeringsbudget.

Samhällsförvaltningen har upphandlat samverkanspartner och har därefter arbetat fram erforderliga handlingar för både ansökan till mark- och miljödomstolen och utformningsförslag att ta ställning till. Två förslag med tillhörande skisser och budgetkalkyler har tagits fram och därefter har samhällsnämnden beslutat att förorda att den nya Nybron utformas som en svängbro.

Kommunstyrelseförvaltningen tillstyrker samhällsnämndens beslut om att den nya Nybron uppförs som en svängbro till den beräknade kostnaden om 210 mnkr.

Socialt perspektiv

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Byggandet av en ny bro med förbättrad trafiksäkerhet ligger väl i linje med barnkonventionens krav om att prioritera barns hälsa.

Ekologiskt perspektiv

Byggandet av en ny bro med förbättrade möjligheter för gång- och cykeltrafik är positivt ur ett ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I kommunens 10-årig investeringsplan har investeringen av en ny Nybro beaktats (dnr 2022-000220) för åren 2023-2026. De nya kalkyler som tagits fram till förslaget om en svängbar Nybro visar att kostnaden beräknas öka från 122 mnkr till 210 mnkr.

Då kommunen står inför ett stort antal större investeringar kommande år så planeras några av de mer strategiska investeringarna lånefinansieras (i enlighet med den 10-årig investeringsplanen). Investeringen av en ny Nybro är ett av dessa projekt. De ökade lånekostnaderna för Nybron, främst utifrån materialkostnader och stigande räntor, har i nedanstående reviderade investeringsplan försökt mötas genom anpassning av när i tid övriga strategiska investeringar genomförs. Framför allt har kostnaderna för de strategiska projekten Nybrogatan och Utsprångskajen setts över vad gäller vilket år vilka kostnader planeras uppstå.

	(mnkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt
Beslutad 10-års plan	Totalt Investeringsbehov	86,1	143,2	211,9	145,5	67,8	97	95,3	846,8
	varav strategiska projekt	18,0	77,5	150,5	84,0	5,0	33,0	30,0	398,0
	Lånebehov	12,0	54,0	146,0	84,0	5,0	25,0	30,0	356,0
Ny investerings- plan	Totalt investeringsbehov nytt	92,1	140,2	166	208,5	135,8	97	95,3	934,9
	Varav strategiska projekt	24,0	74,5	104,5	147,0	73,0	33,0	30,0	486,0
	Lånebehov	18,0	51,0	100,0	147,0	73,0	25,0	30,0	444,0
	Förändrat lånebehov	6,0	-3,0	-46,0	63,0	68,0	0,0	0,0	88,0

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2022-12-01 § 200

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-11-27

Samhällsnämnden, sammanträdesprotokoll SAM §170

Samhällsnämnden, tjänsteskrivelse SAM, 2022-10-07

Bilder på bron

10-årig investeringsplan, sammanträdesprotokoll KF 2022-06-20 §67

Kommunstyrelseförvaltningen
Uno Jonsson
uno.jonsson@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Fritidsbåtmuseet – upphörande av finansiering

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

att upphöra med den kommunala finansieringen av Fritidsbåtmuseet från och med 2024-07-01.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun, Länsmuseum Västernorrland och Statens Maritima och Transporthistoriska museer (SMTM) har sedan 2017 tillsammans drivit Fritidsbåtmuseet i Härnösand.

Syftet med en etablering i Härnösand var att skapa ett nationellt fritidsbåtmuseum. SMTM ville uppmärksamma de äldre fritidsbåtarna som ingår i vårt kulturarv. Sverige var först med att K-märka fritidsbåtar och intresset för dem är stort. Härnösand och Västernorrland har en lång historia kring maritim verksamhet. Utställningen har bestått av objekt från SMTM, Sundsvalls kommun, Veteranbåtsföreningen och en hel del privata givare.

SMTM har betalt del av driften till Länsmuseum Västernorrland samt del av hyra för lokaler till Härnösands kommun. Härnösands kommun är hyresgäst, hyresavtalet är uppsagt för avflyttning till 2024-06-30.

Verksamheten har under åren haft en hel del utmaningar och inte blivit det besöksmål som var önskat. Det finns många anledningar till det. Flera försök har gjorts för att bredda engagemanget och öka besöksantalet. Bland annat ansökte Härnösands kommun om ett regionalt utvecklingsprojekt som syftar på att ta reda på vilka insatser som behövs för att öka besöksantalet och attraktionen/intresset. Resultatet visade då bland annat på att om museet ska bli en stark besöksanledning så krävs omfattande arbete och en mycket större budget främst kopplat mot utställningsutveckling.

Under försommaren 2023 meddelade SMTM att man kommer att dra sig ur finansieringen av museet och även återta sina objekt i museet.

Kommunen har därefter uppvaktas av Veteranbåtsföreningen eller som det egentliga namnet är Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar (MSF). MSF bildades 1973 och är en ideell, rikstäckande organisation med ca 2 000

medlemmar med ett kansli på Skeppsholmen i Stockholm. MSF har under många drivit ett eget fritidsbåtmuseum i Västerås, de avvecklades 2017 då lokalerna behövdes till annat. Därefter flyttades alla ca 200 inventarier (båtar, motorer, info-material) till Härnösand, där man hyrt en förrådslokal i direkt anslutning till Fritidsbåtmuseet. På detta sätt har en hel del av föreningens inventarier blivit en del av fritidsbåtmuseet.

MSF har sedan SMTMs beslut uppväntat kommunen för att få till en fortsättning. Man har också haft långtgående diskussioner med fastighetsägaren Westerlinds Fastigheter som lovat föreningen överenskommelse på en betydligt lägre hyresnivå än idag om föreningen får en överenskommelse med kommunen. MSF föreslår att driften av museet ska byggas på volontärer, föreningen säger sig ha goda erfarenheter kring det men har i dagsläget ingen organiserad verksamhet i Härnösand eller Västernorrland. MSF föreslår också en medfinansiering från kommunen kvarstår på samma nivå som idag alltså, 686 000 kr per år (avser 2023).

Länsmuseet Västernorrland kommer inte att fortsätta sitt engagemang i museet, de är dock ansvarig för avvecklingen av det museala innehållet vilket planeras vara klart till 2023-12-31.

För att museet verkligen ska bli det besöksmål som alla önskar så har vi tidigare konstaterat att det krävs en stor arbetsinsats och en betydligt större budget än vad museet har haft i dagsläget. Museet är i stort behov av satsningar på den museala verksamheten och att förstärka varumärket. Ett avslut på samarbetet med och finansieringen från SMTM och Västernorrlands museum minskar möjligheterna till de nödvändiga satsningarna. Många bärande föremål i utställningen kommer i och med SMTM flytt att försvinna ifrån museet.

Museilagen (2017:563) kan beskrivas som en ramlag som reglerar kvalitativa aspekter av museernas verksamheter rörande kunskapsuppbyggnad, publik verksamhet och samlingsförvaltning, samverkan och rollfördelningen mellan museerna och huvudmännen samt mellan museerna och publiken. Anledningarna till att vi initialt gick med i projektet var ambitionen att bygga ett musealt besöksmål för norra Sverige med kompetens från SMTM och Västernorrlands Museum, den museala kompetensen och uppdraget kommer inte att finnas i kommande projekt då dessa parter inte kommer att finnas med.

Det är väldigt positivt att vänföreningen har visat ett stort intresse och engagemang för verksamheten, men utan en stor och inarbetad lokal organisation och en ökad finansiering så kommer det att vara många utmaningar med driften och utveckling.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet kommer att ha en positiv verkan på det ekonomiska perspektivet för kommunorganisationen från halvåret 2024 och med full effekt 2025.

Beslutet kan påverka besöksnäringen negativt eftersom ett besöksmål avvecklas, men med tanken på den relativt få besökarna så blir effekten mindre.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Avtal avseende drift av Fritidsbåtmuseet

Veteranbåtmuseets skrivelse

Uno Jonsson
Tillväxtchef

4 september 2023

En framtid för Båtmuseet i Härnösand

1. Bakgrunden

Veteranbåtsföreningen, historik och verksamhet

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar (MSF) bildades 1973 på initiativ av båtkonstruktören Knud H. Reimers och med Svenska Seglarförbundet (SSF), Svenska Båtunionen (SBU) och Svenska Kryssarklubben (SXX) som grundare. Reimers var en internationellt känd konstruktör och ses som en av Sveriges främsta alla tider. (Det råkar vara just Knud H. Reimers som 1942 ritade den 8-meters kosterbåt som köptes av Sjövärnsskåren i Härnösand och då gavs namnet Lunkentuss.)

Det lite otympliga namnet Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar har med tiden och i dagligt tal blivit Veteranbåtsföreningen. I denna skriftliga presentation använder vi i fortsättningen den ännu enklare akronymen MSF.

Ur MSF:s stadgar:

1 §. ÄNDAMÅL OCH INRIKTNING

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar (MSF) är en ideell förening med uppgift att sprida ökad kunskap om och för framtiden bevara den svenska fritidsbåtens historia. MSF upprätthåller ett nära samband med Sjösportens Samarbetsdelegation (SSD) liksom med de båtsportens riksorganisationer som där ingår. För att förverkliga sina uppgifter *samverkar MSF med myndigheter, museer, institutioner, båt- och andra organisationer samt enskilda människor.*

MSF främjar sin kulturgärning genom att

- a) förteckna och vårda äldre kända arkivalier och föremål såsom ritningar, tryck, urkunder och handlingar, fotografier, avbildningar, modeller och andra ting samt genom att tillvarata anförtrodda föremål,
- b) såvitt möjligt lokalisera, inventera och förteckna i a) ovan nämnt material i enskild ägo,
- c) bevaka fortlöpande nyproduktion av fritidsbåtar alla kategorier och i övrigt allt som har ett intimt samband med båtlivet,
- d) *när så kan ske hålla material tillgängligt för museer och allmänhet,*

e) i böcker och skrifter dokumentera konstruktörer, varv, yachter mm,
f) ha en Veteranbåtsfond och ur denna utdela stipendier i form av yrkeskunnig hantverkshjälp och/eller konsultation för bevarandet av kulturhistoriskt intressanta fritidsbåtar.

MSF är sedan länge helt fristående från de tre bildarorganisationerna, vars enda uppgift numera är att svara för föreningens valnämnd och revisorer. MSF står alltså på egna ben, med kansli på Skeppsholmen i Stockholm och ca 2 000 medlemmar över hela landet.

Föreningens motto är ”Värna, vårda, visa”. Det innebär bland annat:

- MSF har under 2000-talet digitaliserat över 50 000 båtritningar, bl a Sjöhistoriska Museets arkiv men också privata samlingar. De finns nu tillgängliga för allmänheten på Internet.
- Vi arrangerar och bidrar till veteranbåtsmöten, och finns med på båtmässorna i Stockholm och Göteborg.
- Vi ger ut tidningen Veteranbåten med fyra 60-sidiga nummer om året. Tidningen firar i år sitt 40-årsjubileum.
- Vi har egen bokutgivning, från biografier till böcker om träbåtsvård.
- Vi samarbetar med ett försäkringsbolag för att skapa en skraddarsydd träbåtsförsäkring.
- Med Veteranbåtsfonden stödjer vi båtägares renoveringar.

Under många år nu på 2000-talet drev MSF ett eget fritidsbåtsmuseum, först på Fjärderholmarna vid Stockholms inlopp, därefter i Västerås. Det senare tvingades vi lägga ner 2017 då stadsplanerarna i Västerås beslöt att bygga bostäder på området.

Efter en tids magasinering flyttades alla våra ca 200 inventarier (båtar, motorer, info-material) till Härnösand, där vi kunde hyra en förrådslokal i direkt anslutning till Fritidsbåtsmuseet. Samtidigt kunde en stor del av våra inventarier inkorporeras i museet (som, med förlov sagt, gav ett ganska ödsligt intryck). Vår förrådslokal kan nu förvandlas till sin motsats och bli ett, bokstavligen, aktivt tillskott vid den tänkta nystarten av museet. Mer om detta under del **2.** av presentationen.

Varför vill Veteranbåtsföreningen/MSF engagera sig i Fritidsbåtsmuseet i Härnösand?

Vi fick, fullt begripligt, den frågan vid vårt besök nyligen.

Svaret ges både av vad som framkommit ovan och vad som sägs nedan.

Faktum är att MSF visade sitt engagemang redan när vi för några år sedan lät frakta upp samtliga våra inventarier till museet i Härnösand. Sedan dess har vi varit ett slags part i målet, om än vid sidan om och utan möjlighet att påverka.

Våra planer för museets framtid grundas på respekt för det kulturarv – både i konkret och vid mening – som vi i föreningen åtagit oss att förvalta. Detta förutsätter *kontinuitet*. Det får inte bli ännu en museinedläggning, den här gången orsakad av bristande intresse och dito uthållighet från de två statliga museer – Sjöhistoriska museet och Västernorrlands museum – som för bara några år sedan var de som tog initiativet till etablerandet av ett Fritidsbåtmuseum i Härnösand.

Nu har man emellertid krokbat, och då lämnar man in. Dåliga besökssiffror uppges vara anledningen till stängningen av Fritidsbåtmuseet. I själva verket vill man inte betala vad det kostar, anser det inte värt pengarna. Något som i grund och botten handlar om oinspirerad ledning och brist på engagemang från de två musei-institutionerna; de har visat sig oförmögna att hantera ett litet specialmuseum som man placerat på en oskyldad plats i periferin.

Vi godtar inte de statliga museernas förklaring. Inte heller deras drakoniska åtgärd att stänga ner. Vi är övertygade om att det går att driva museet vidare, vi ser en framtid för det.

Besökssiffran ska upp, visst, men den ska inte ensam få bestämma museets fortlevnad. Båtmuseet har ett egenvärde i sin blotta existens. Men det skälet är tillräckligt irrationellt för att de offentliga institutionerna ska anse sig kunna fly fältet.

Vad det handlar om är *drivkraft*. Båtmuseet måste drivas – ‘driftas’ – av ideella krafter som finns på plats och är engagerade. Där finns den energi och kreativitet som krävs. Människor i lokal och regional samverkan, känslan av delaktighet, aktivt intresse och fräscha idéer ger Båtmuseet en nystart och en framtid.

Vi har tänkt oss följande upplägg:

2. Veteranbåtsföreningens förslag till fortsatt drift av Båtmuseet

Lokalhyra Härnösands kommun (HK) står för hyran av museets lokal och sköter förhandlingarna med Westerlinds om den saken.

Det hyresbelopp som avtalas kan antingen erläggas direkt till Westerlinds eller till MSF f v b till hyresvärden. HK och MSF kommer överens om vilket alternativ som kan vara lämpligast. Detta ser vi som en ren teknikalitet.

Att hyran av lokalen faller utanför MSF:s åtagande är en förutsättning för vår förenings engagemang och planer på att stå för driften.

Drift av museet MSF ansvarar för driften av museet från och med ett avtals undertecknande med kommunen. Driften omfattar bemanning, öppethållande, allmän skötsel, förändringar över tid av museets innehåll ifråga om båtar och andra föremål, marknadsföring, med mera.

Nedan följer mer ingående beskrivningar av MSF:s planer och åtaganden för att 'drifta' museet.

Bemanning Vi kommer att använda oss av volontärer, vilket vi har god erfarenhet av från MSF:s tidigare engagemang med vårt Fritidsbåtmuseum i Västerås och bemanningen av Båthall 2 på Djurgården i Stockholm, som under tre sommarmånader i 15 års tid helt och hållet sköttes av MSF:s volontärer efter överenskommelse med Sjöhistoriska museet.

Våra volontärer ska erhålla en viss ersättning (ett blygsamt traktamente, resekostnader).

Hur har vi tänkt oss hitta volontärerna i Härnösand?

Pierre Dunbar har redan under den gångna sommaren kontaktats av ett tiotal lokala, intresserade personer som med sorg hört om nedläggningen av museet och med entusiasm erbjudit sig att bistå med insatser för fortsatt drift.

Det finns ett 20-tal föreningar i och kring Härnösand som delar vårt engagemang för den historiska båtulturen och båtlivet i allmänhet. Vi kommer att kontakta samtliga och informera om våra – och kommunens – planer på att bibehålla ett båtmuseum i Härnösand, och att vi till driften av detta behöver bemanning av volontärer.

Vi är inte oroliga för att detta inte ska lyckas. Blotta faktum att museet nu bygger på medverkan av frivilliga krafter kommer att väcka sympati och en känsla av delaktighet – Båtmuseet blir inte längre en opersonlig institution styrd av tjänstemän på avstånd, istället blir det nu "vårt museum" för befolkningen i Härnösand med vid omnejd.

Antalet volontärer bör ligga kring minst 30 personer, män och kvinnor, alla åldrar.

Om vi för diskussionens skull räknar med ett dagligt öppethållande kl. 11-15 under juni, juli och augusti med bemanning av en person, skulle det innebära tre dagars engagemang à 4 timmar *per person och år* (vid en total personal om 30 p.) Detta är ett räkneexempel för att visa hur föga betungande en volontärintsats *kan* vara.

Men vi vill betona att våra ambitioner sträcker sig mycket längre än bara en upprepning av de rutiner för öppethållande som gällt under de gångna sju åren. Vi kan komma att hålla öppet fler timmar dagligen under sommaren. Vi kommer också att hålla museet tillgängligt under delar av "torrsäsongen" september-maj. Skolklasser, från förskola till gymnasium, kan när som helst boka in tid för visning av museet. Samma gäller för föreningar. Museet kan också hålla öppet för allmänheten vissa helger eller andra speciella tillfällen, det får visa sig och är avhängigt volontärgruppen.

Ambitionen är att Båtmuseet (som vi nu föredrar att kalla det) ska förmedla en känsla av generös tillgänglighet och att vi alltid uppskattar besök av allmänheten.

Lokalledning av Båtmuseet

Museet och kadern av volontärer behöver en lokal ledning som blir MSF:s kontaktpersoner i Härnösand. Vi räknar med två ansvariga personer.

En av dessa, som vi tills vidare kan kalla VB (volontärer, bokning) blir ansvarig för volontärgruppens ordinarie schema samt bokning och bemanning vid speciella visningar. VB ska inte ha ansvar för driften i övrigt.

Det ansvaret tas av C som är chef för verksamheten och MSF:s primära kontakt i Härnösand. C hanterar alla frågor kring museet och dess allmänna skötsel inkl. inköp, underhåll och daglig ekonomi. C blir alltså MSF:s huvudman i Härnösand.

Vi räknar med att C och VB kommer att besöka oss i Stockholm en eller ett par gånger om året. Vi har också för avsikt att själva komma till Härnösand i den utsträckning som krävs, särskilt inledningsvis kan det bli täta besök.

På årsbasis räknar vi med 200 tkr för ersättning till volontärer (ca hälften), C och VB (ca hälften och med övervikt för C).

Vänförening till Båtmuseet

Vid våra fortsatta kontakter med intresserade i Härnösand kommer vi att dryfta frågan om bildandet av en 'Båtmuseets Vänförening'. En sådan skulle kunna samla och kanalisera intresset för att stödja Båtmuseet på olika sätt (fysiska och ekonomiska gåvor, besvara frågor som "hur kan jag hjälpa till", med mera). Föreningens existens och medlemskap i den är ett sätt att markera sympati och intresse för Båtmuseet.

Modernisering

Vi kommer att söka projektbidrag för inköp och anläggning av modern elektronik som kan bidra till visningen och upplevelsen. Det gör museet

intressantare och mer lockande för bredare och yngre grupper som förväntar sig en besökarvänlig attityd med de moderna medel som står till buds. Att t ex kunna lotsas runt och informeras om båtar och historik med audioguide; skärmar som löpande visar filmer och bilder från tidiga regattor, båtbyggerier, sjösättningar, med mera.

Vi räknar med att bland de volontärer vi kommer i kontakt med finna fackfolk inom olika områden som kan bistå med installation och hantering av exempelvis modern elektronik.

Skyltning

En självklar men försummad angelägenhet är skyltar som upplyser om a) att det faktiskt existerar ett Båtmuseum i Härnösand, samt b) hur man hittar dit.

Detta har alltså inte funnits, och det är hög tid för en ändring på den punkten. Vi kommer att i vederbörlig ordning ansöka om skyltning (det måste, har vi förstått, gå den vägen). Samtidigt ser vi vägs skyltningen som en självklar åtgärd och angelägenhet för Härnösands kommun, och att kostnaden därför i första hand bör bäras av kommunen.

Liksom Bilmuseet annonserar sin existens redan vid infarten till Härnösand bör Båtmuseet göra det. Vad som är praktiskt möjligt och tillåtet i den vägen vet vi i skrivande stund inte.

Inne i staden bör det skyltas från och med rondellen på Järnvägsgatan.

Nästa skylt BÅTMUSEET måste stå vid vänstersvängen direkt efter bron till Härnön, plus ytterligare en skylt där vägen utmed kajen delar sig längre fram.

Utanför museet finns olika möjligheter att skylta, kanske rentav med en båt på gräset tvärs över gatan, eller i det alkovliknande utrymmet i fasaden direkt till höger om entrén. Detta vore effektskapande.

Självklart måste det också finnas ett tydligt angivande av BÅTMUSEET på fasaden, antingen en skylt vinkelrätt ut eller bokstäver satta vertikalt på entréns murverk, vid hörnet på den del av entréns utbyggnad som vetter in mot staden. Detta skulle synas på långt håll och ge klart besked.

Blotta faktum att det i alla år saknats vägledande skyltar till museet ger paradoxalt nog en oavsiktlig med tydlig signal från de ansvariga för museet; folk på stan, liksom turisterna, kan inte undgå att uppfatta ointresset från de ansvariga – man verkar inte bry sig.

Denna talande tystnad ska nu brytas.

Båtmuseet som träffpunkt

Museet ska hållas öppet så mycket som möjligt och kan nu bli en träffpunkt i ett socialt sammanhang. Volontärer, inte minst pensionärer, kan komma hit även utanför schemat och vid tidpunkter då museet är stängt för allmänheten, om så bara för att ses över en kopp kaffe i trevlig miljö. Man kan ta med familj och vänner och på så vis sprida kännedom om och sympati för Båtmuseet. Kanske knackar en turist på dörren och hälsas med, ”Välkommen, vi har egentligen stängt, men kom gärna in och se vad vi har att bjuda på.”

Eller som det exempel vi sett på ett bilmuseum i Skåne, där en städgrupp med veteraner/seniorer samlas en gång i månaden för att putsa lite på bilarna, men nog mest för att få en anledning att träffas. En win/win-situation i all sin enkelhet.

(Även städningen av Båtmuseet skulle kunna ordnas på det viset. Att som hittills lägga 200 000(!) kronor om året på en inhyrd städfirma är för vår del uteslutet av såväl ekonomiska som förnuftsmässiga skäl.)

Ännu en möjlighet till träffpunkt skapade vi i vårt fritidsbåtmuseum i Västerås, där det gavs möjlighet för föreningar att boka in sig för sammanträden, årsmöten och liknande. Eller grupper som bara ville ha en sammankomst i trivsam, annorlunda miljö. De betalade en symbolisk hyra, hade med sig förtäring, tillgång till pentry, och städade efter sig. En del föredrog att museet bokade catering som skötte hela den delen av sammankomsten.

En liknande möjlighet finns i Båtmuseet på den plats som f.n. tas i anspråk av tatueringsutställningen (som ska återlämnas och får tas ner av SMTM eller VNM). Där finns plats att ställa fram långbord med sittplatser, men också utrymme för museiföremål. Den nu skymda kortsidan av lokalen frigörs och kan användas för exempelvis karta över Höga Kusten, foton på äldre båtliv utmed Höga Kustens samhällen, och kanske inslag av info-texter, allt i stort format väl synligt. Eller exponering av bildspel eller film i större format.

Mer fokus på norrländsk båtkultur

Samtidigt som vi vill lita till lokala volontärers engagemang för att bemanna Båtmuseet, vill vi också få in en större andel av lokala båtar och inventarier i museet – d v s mer fokus på Norrland och särskilt Höga Kusten.

Detta blir en process, men vi börjar sondera möjligheterna redan nu i höst när vi kontaktar de olika föreningar som nämnts tidigare.

Vi ska informera Höga Kustens turist- och besöksnärings om vad som sker med museet i det här avseendet, men också allmänt om museets nystart. Information om Båtmuseet måste gå ut till besökande kryssningsfartyg, bussresor, m m.

Ungdomar och samhällsnytta

Framför oss ser vi också hur man med små medel kan ge Båtmuseet en konkret förankring även hos den unga generationen.

Vi vill öppna för en dörr mellan museet och det angränsande utrymme som nu är ett förråd. Den hallen ska användas till verkstad för renovering av träbåtar, men framför allt för enklare form av båtbygge för skolungdomar under sakkunnig ledning av intresserade seniorer med lämplig erfarenhet. Vi har ett bra exempel i Stockholm, där unga killar och tjejer med liv och lust bygger egna jollar ombord på en större lastbåt som ligger vid kaj på Söder Mälarstrand. Det finns också exempel på sk värstingar som fått ägna sig åt konstruktivt båtbyggeri och artat sig väl.

Maskiner och verktyg går förmodligen att få till skänks av sympatiserande företag (sponsorer) och privatpersoner. Vi kan också söka öronmärkta bidrag, och kanske kan det goda ändamålet stödjas av HK:s socialnämnd, t ex med bidrag för att arvodera en yrkeskunnig ledare/instruktör för ungdomsverksamheten (denna person kan förmodligen hittas bland volontärerna, men ska ha särskild ersättning).

Lunkentuss

Vi ska utnyttja dragkraften i jorden runt-seglaren Lunkentuss. Detta är den enda båt på museet som är allmänt känd, och dessutom har en rik historia. Lunkentuss är ett dragplåster. På en skylt vid infarten till Härnösand, och i andra grafiska sammanhang, skulle förutom BÅTMUSEET också kunna anges att här kan man se bl a Lunkentuss. Det skulle omedelbart ge förbipasserande en konkret upplysning och bli ett incitament att stanna till vid museet.

I Fritidsbåtmuseet har Lunkentuss försetts med samma slags diminutiva skylt som övriga båtar. Ingenting mer. Ingen karta som visar hennes färdväg över oceanerna mellan världsdelarna, runt hela planeten. Ingen information om den lilla anspråkslösa båtens storartade historia. Detta är en försummelse som vi kommer att råda bot på, bl a med en film eller bildspel med speakerröst.

Lunkentuss tillhörde på 1940- och 50-talet Härnösands Sjövärnskår, som alltjämt håller till på samma plats, nu som då – nere vid kajen bara ett stenkast från Båtmuseet. En fullbordad cirkel, inte bara runt jorden.

Sundsvalls Kommuns årliga bidrag för Lunkentuss kommer sannolikt att erläggas även i fortsättningen. Det ingår i så fall i MSF:s driftsbudget.

Bidrag till verksamheten

Vi räknar med en årlig driftskostnad på ca 3 - 400 000 kr.

Bidrag för driften, och till enskilda projekt, kommer att sökas från bl a: Riksantikvarieämbetet

Div. fonder där vi sökt och erhållit medel till bokutgivning
Båthistoriska Riksförbundet
Postkodlotteriet (rörande ungdomsverksamhet)
Allm. arvsfonden ” ”
Med flera, även privata givare som visat intresse.

Vårt samtal med Regionen under besöket i Härnösand ger vid handen att vi har möjlighet att erhålla ett initialt projekt-bidrag.
Ett driftsbidrag kan som nämnts väntas från Sundsvalls kommun avseende Lunkentuss.

Kontakter som Pierre Dunbar under senare tid haft med Sjöhistoriska museets Vänförening om ett årligt bidrag till driften av Båtmuseet, har där bemötts med intresse. Emellertid är, vilket SMTM:s chef Mats Djurberg nogsamt påpekat för Pierre, vänföreningen förhindrad att ge bidrag när Sjöhistoriska museet nu lämnar Härnösand med alla sina båtar. Föreningens stadgar förbjuder nämligen bidrag till ändamål som inte är relaterade till Sjöhistoriska museet. I princip tycks det räcka med att Sjöhistoriska lämnar kvar en enda av sina elva båtar för att vänföreningens stadgar ska tillåta ett bidrag.
Den här frågan är möjligen ännu inte fullt utredd på sitt håll.

Så snart vi når en överenskommelse med Härnösands kommun om fortsatt drift kommer vi att kunna ta närmare kontakt med de källor som är positiva till att stödja verksamheten ekonomiskt.

Övergripande målsättning

Tanken är att Båtmuseet med tiden ska kunna sköta sig alltmer självständigt. MSF fortsätter hålla sin hand över driften under överskådlig tid, framför allt ifråga om finansiering genom bidrag utifrån (MSF:s egna medel kan bara användas som buffert i vissa lägen).

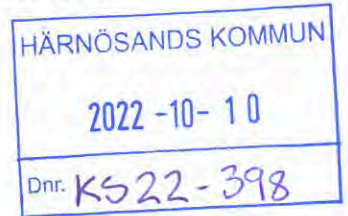
En närmare kontakt mellan Båtmuseets lokala ledning i Härnösand och kommunen kan på sikt utvecklas; Båtmuseet ger *added value* till kommunen och kan 'säljas' till turismen.

*

Som vi visat i denna presentation kommer nystarten för Båtmuseet att bygga på engagemang, delaktighet, och lust att medverka till att göra Båtmuseet till "vårt museum". Lokal knytning, ideella krafter, ett socialt sammanhang som kretsar kring intresset för båtulturen – där ligger styrkan för den framtida driften.

Pierre Dunbar

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar/Veteranbåtsföreningen

Förlängningsavtal avseende drift av Fritidsbåtmuseet.

Inledning

Detta förlängningsavtal avser en överenskommelse mellan parterna Härnösands kommun, Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland och Statens Maritima museer (SMTM) avseende verksamheten vid fritidsbåtmuseet i Härnösand.

Bakgrund

Den 19 december 2016 slöts ett etablerings- och driftsavtal mellan Härnösands kommun, Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland och Statens Maritima museer (SMTM) avseende maritim museiverksamhet i Härnösands kommun. Innevarande drifts och etableringsavtal upphör 2022-12-31.

Under 2022 har dialoger mellan parterna samt Region Västernorrland förts angående fortsatt drift och utveckling av Fritidsbåtmuseet. Region Västernorrland har under året arbetat med en ny kulturplan, som kommer att gälla från 2023 och har betydelse regionens eventuella engagemang i fritidsbåtmuseet, även ett nytt uppdragsdirektiv för Länsmuseum Västernorrland är under beredning.

Ett underlag har under innevarande år tagits fram av Länsmuseum Västernorrland, Statens Maritima- och Transporthistoria museer och Härnösands kommun; *Fritidsbåtmuseet – underlag inför utveckling 2023 och framåt.*

Hyresavtal för lokaler

Fritidsbåtmuseet är inrymt i fastigheten Städet 2. Nuvarande hyresavtal har avtalstid: 2017-07-01 – 2023-06-30 med senaste uppsägningsdatum: 2022-09-30.

Lokalförsörjningsenheten har arbetat fram ett till nytt hyresavtal tillsammans med fastighetsägare Westerlind TW Monopolet. Parterna har enats om att hyresavtalet skall gälla till och med 2028-06-30. Hyresgästen äger dock ensidig rätt att med 9 månaders uppsägningstid säga upp hyresavtalet för avflytt eller omförhandling till 2024-06-30.

I dagsläget är inte hyresavtalet och driftsavtalet för fritidsbåtmuseets inte synkroniserade, vilket behöver korrigeras.

Förlängningsavtalet syftar till att på oförändrade villkor förlänga innevarande "Etablerings- och driftavtal" daterat 2016-12-19 till 2024-06-30.

Processen för Fritidsbåtmuseets fortsatta drift och verksamhet behöver fortsatt utredas och bedöms vara färdigberett 2023-06-30 vilket innebär att om lokalerna behöver sägas upp måste detta meddelas fastighetsägaren senast 2023-09-30.

För Härnösands kommun den 10-10 2022

LARS LILJEDAHL

Namnförtydligande

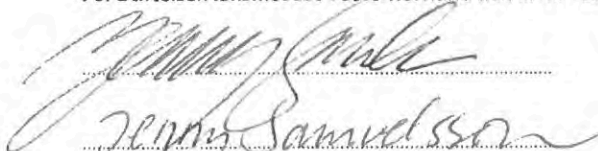
För Statens maritima museer den 29-9 2022

MATS DJURBERG

Namnförtydligande

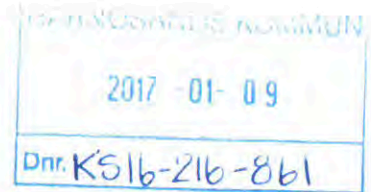
För Stiftelsen läns museet Västernorrland den 30-9 2022

Jenny Samuelsson
Namnförtydligande

Bilagor

Bilaga 1 Etablerings- och Driftavtal 2016-12-19

ETABLERINGS- OCH DRIFTAVTAL

2016-12-19

HÄRNÖSANDS KOMMUN

och

STIFTELSEN LÄNSMUSEET VÄSTERNORRLAND

och

STATENS MARITIMA MUSEER

avseende maritim museiverksamhet i Härnösands kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	DEFINITIONER	1
2.	STIFTELSENS ÅTAGANDEN.....	2
3.	SMM:S ÅTAGANDEN	4
4.	KOMMUNENS ÅTAGANDEN.....	4
5.	ERSÄTTNING	5
6.	HYRESAVTAL	5
7.	SAMRÅD OCH AVTALSKOMPLETTERINGAR.....	6
8.	INTÄKTER FRÅN MUSEIVERKSAMHETEN	6
9.	UNDERENTREPRENÖRER.....	6
10.	PÅFÖLJDER VID AVTALSBROTT	6
11.	ANSVAR OCH ANSVARSBEGRÄNSNING	7
12.	AVTALSTID.....	7
13.	UPPSÄGNING.....	7
14.	FORCE MAJEURE.....	8
15.	ÖVRIGT	8
16.	TILLÄMPLIG LAG OCH TVISTER.....	8

25
u
24

Detta **ETablerings- och driftavtal** ("Avtalet") har den [datum] träffats mellan:

- (1) **HÄRNÖSANDS KOMMUN**, org. nr 212000-2493, ("**Kommunen**"),
- (2) **STIFTELSEN LÄNSMUSEET VÄSTERNORRLAND**, org.nr 888000-3143, ("**Stiftelsen**"), och
- (3) **STATENS MARITIMA MUSEER**, org. nr 202100-1132 ("**SMM**").

Kommunen, Stiftelsen och SMM benämns var för sig som en "**Part**" och gemensamt som "**Parterna**".

BAKGRUND OCH AVTALETS SYFTE

- A. Kommunen är en kommun i Västernorrlands län.
- B. Stiftelsen är en stiftelse vars ändamål inbegriper att inom Västernorrlands län bedriva och främja kulturmiljövård samt museal verksamhet liksom annan därmed förenlig verksamhet.
- C. SMM är en statlig förvaltningsmyndighet som ansvarar för driften av statliga museer med maritim inriktning.
- D. Parterna önskar inleda ett samarbetet avseende etableringen och driften av ett nationellt fritidsbåtmuseum, vars verksamhet i huvudsak ska kretsa kring att tillhandahålla allmänheten tillgång till museiutställningar, både permanenta och tillfälliga, om fritidsbåtar, maritim historia samt andra typer av utställningar främst med maritim inriktning (hädanefter "**Museet**" eller "**Museiverksamheten**").
- E. I syfte att etablera och driva Museet på ett framgångsrikt sätt har Parterna kommit överens om att ingå detta Avtal på de villkor som anges nedan.

1. DEFINITIONER

"**Avtalet**" definieras i ingressen till detta Avtal.

"**Driftsavbrott**" definieras i avsnitt 5.3.1.

"**Driftsåtgärder**" definieras i avsnitt 2.1.2(b).

"**Driftstart**" definieras i avsnitt 2.1.7.

"**Ersättning för drift**" definieras i avsnitt 5.2.1

"**Etableringsersättning**" definieras i avsnitt 5.1.

"**Etableringsåtgärder**" definieras i avsnitt 2.1.2(a).

"**Force Majeure-händelse**" definieras i avsnitt 14.1.

"**Hysesavtalet**" definieras i avsnitt 6.

"**Kommunen**" definieras i punkten (1) i ingressen till detta Avtal.

Handwritten initials and a date "15" are present in the bottom right corner of the page.

"Lokalen" definieras i avsnitt 2.2.

"Museet" definieras i avsnitt D i ingressen till detta Avtal.

"Museiverksamheten" definieras i avsnitt D i ingressen till detta Avtal.

"Part" eller "Parterna" definieras i ingressen till detta Avtal.

"Samverkansgrupp" definieras i avsnitt 7.1.1

"SMM" definieras i punkten (3) i ingressen till detta Avtal.

"Stiftelsen" definieras i punkten (2) i ingressen till detta Avtal.

"Uppdraget" definieras i avsnitt 2.1.1.

"Utställningsdesign" definieras i avsnitt 3.1.1.

"Utställnings- och Lokalbidrag" definieras i avsnitt 5.2.1

"Vård- och Tillsynsbidrag" definieras i avsnitt 5.2.2

2. STIFTELSENS ÅTAGANDEN

2.1 Allmänt

2.1.1 Genom ingåendet av detta Avtal åtar sig Stiftelsen att etablera och driva Museiverksamheten på de villkor som anges i Avtalet ("**Uppdraget**").

2.1.2 Uppdraget omfattar två delar, dels:

- (a) att vidta åtgärder för att etablera Museiverksamheten i Lokalen ("**Etableringsåtgärder**"), och dels
- (b) att ansvara för driften av Museiverksamheten ("**Driftsåtgärder**").

2.1.3 I Etableringsåtgärderna ingår att Stiftelsen ska

- (a) i samråd med SMM och genom anlitanade av en utställningsproducent, planera, formge och designa de utställningar som ska visas på Museet samt identifiera de utställningsobjekt (t.ex. båtar och/eller annan maritim utrustning) som ska ingå i utställningarna, samt
- (b) producera och konstruera utställningarna samt vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för att färdigställa utställningarna.

Innan Stiftelsen påbörjar konstruktion och produktion av utställningarna enligt punkten (b) i detta avsnitt ska SMM skriftligen godkänna den formgivning och design av utställningarna som har genomförts enligt punkten (a) i detta avsnitt.

2.1.4 I Driftsåtgärderna ingår att Stiftelsen, i samråd med övriga Parter, ska:

ce 25
etc

- (a) ansvara för den dagliga driften av Museiverksamheten, inklusive öppethållande och programverksamhet.
 - (b) på ett professionellt och ansvarsfullt sätt bereda allmänheten tillgång till Museet och de utställningar som visas på Museet,
 - (c) underhålla och vårda de utställningar som visas på Museet
- 2.1.5 Stiftelsen ansvarar för samtliga kostnader kopplade till museipersonal och marknadsföring som aktualiseras med anledning av Uppdraget.
- 2.1.6 Parterna är överens om att Museiverksamheten inte enbart ska innefatta permanenta utställningar utan att Museiverksamheten även måste kunna varieras och kompletteras, i den mån kostnaderna av sådan variation och komplettering ryms inom den årliga budgeten.
- 2.1.7 Förutsatt att (i) Kommunen har ingått Hyresavtalet samt (ii) nödvändiga anpassningar av Lokalen har genomförts enligt villkoren i Hyresavtalet senast den 30 april 2017 åtar sig Stiftelsen att tillse att Etableringsåtgärderna är utförda och att det ska vara möjligt att öppna Museet för allmänheten senast den 1 juli 2017 ("**Driftstart**").
- 2.1.8 Museet ska hållas öppet för allmänheten i enlighet med Stiftelsens ordinarie öppettider under perioden 1 juni - 31 augusti under avtalsperioden, om inte Parterna överenskommer om annat.
- 2.2 Lokalisering**
- Museet ska etableras och drivas i lokal med adress Tobaksmonopolet, Fiskaregatan 8, 871 33, Härnösand ("**Lokalen**").
- 2.3 Marknadsföring**
- 2.3.1 Stiftelsen åtar sig att marknadsföra de utställningar som visas på Museet samt svara för de kostnader som aktualiseras med anledning av nämnda marknadsföring.
- 2.3.2 Parterna är överens om att utställningen på Museet ska marknadsföras i Stiftelsens namn. I Stiftelsens marknadsföring ska det dock framgå att Museiverksamheten drivs genom ett samarbete mellan Stiftelsen, Kommunen och SMM. Vid marknadsföring av SMM är Parterna överens om att SMM:s varumärke "Sjöhistoriska museet" ska användas och exponeras.
- 2.3.3 Parterna är vidare överens om att de under avtalstiden gemensamt ska diskutera de marknadsföringsinsatser som ska vidtas för Museiverksamheten.
- 2.4 Samarbeten**
- 2.4.1 Parterna är överens om att de under avtalstiden ska söka sträva efter att samarbeten och samverkan etableras med företag och lokala föreningar med verksamhet knuten till Museiverksamheten, bl.a. i syfte att stärka finansieringen för driften av Museiverksamheten.
- 2.5 Säkerhet och arbetsmiljö**
- 2.5.1 Stiftelsen ansvarar för att systematiskt säkerhets-, arbetsmiljö- och brandskyddsarbete bedrivs för att säkerställa god arbetsmiljö och undanröja risker för Lokalens personal och

ce 35
EG

besökare. I det systematiska arbetet ska det ingå rutiner för dokumentering och uppföljning av tillbud, olycksfall samt arbetsskador.

- 2.5.2 Stiftelsen ansvarar för säkerheten för besökare och personal på Museet, och besökarantal, personaltäthet, kompetens och bevakning ska anpassas efter antalet besökare och aktiviteter.

2.6 Efterlevnad av lagar och förordningar m.m.

Stiftelsen åtar sig att:

- (a) utföra Uppdraget i enlighet med de tillämpliga lagar, förordningar, kollektivavtal samt myndighetsföreskrifter samt hålla sig informerad om kommande ändringar av relevanta lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter och i god tid före dess ikraftträdande anpassa Uppdraget därefter, samt informera Parterna om eventuella förändringar som föranleds av detta, och
- (b) upprätthålla alla tillstånd och myndighetsgodkännanden som krävs för utförandet av Uppdraget

2.7 Försäkring

- 2.7.1 Stiftelsen ska teckna, och vidmakthålla under avtalstiden, relevant egendoms- och ansvarsförsäkring, som täcker Uppdraget, inklusive de utställningsobjekt som finns på Museet.

3. SMM:S ÅTAGANDEN

3.1 Allmänt

- 3.1.1 Genom ingåendet av detta Avtal, och förutsatt att Hyresavtalet har ingåtts, åtar sig SMM att:

- (a) efter närmare överenskommelser mellan Parterna, ombesörja nödvändiga transporter av de utställningsobjekt som ägs av SMM och som ska visas på Museet; samt
- (b) tillhandahålla information avseende utställningsobjekten.

SMM ska, i god tid och genom ~~lojal~~ samarbete med Stiftelsen, vidta de åtgärder som avses i detta avsnitt 3.1.1 så att Museet kan öppnas för allmänheten senast vid Driftsstart.

- 3.1.2 Som finansiering för de kostnader som aktualiseras med anledning av Stiftelsens Etableringsåtgärder ska SMM mot faktura betala en ersättning enligt avsnitt 5.1.

4. KOMMUNENS ÅTAGANDEN

- 4.1 Kommunen åtar sig att bistå Stiftelsen vid marknadsföringen av Museiverksamheten, b.l.a. genom att informera om Museiverksamheten, verka för att föreningslivet tar del av Museiverksamheten och att besöksnäring och turism riktas till Museiverksamheten.

- 4.2 Kommunen åtar sig att ingå Hyresavtal enligt avsnitt 6.1.1.

ll

ll

5. ERSÄTTNING

5.1 Etableringsersättning

- 5.1.1 I syfte att täcka de kostnader som aktualiseras i samband med Etableringsåtgärderna ska SMM mot faktura betala ett belopp om 1.000.000 kronor till Stiftelsen. Ersättningen får användas för framtagande av utställningskoncept samt produktion av utställning.
- 5.1.2 Om Parterna inte kommer överens om annat, påverkas Etableringsersättningens storlek inte av Stiftelsens kostnader i samband med Etableringsåtgärderna.
- 5.1.3 Vid komplettering/utökning av utställningen på museet kan särskild överenskommelse beträffande finansiering ske.

5.2 Ersättning för drift av Museet

- 5.2.1 SMM ska årligen till Kommunen mot faktura betala en ersättning om 700 000 kr för att bistå Kommun med lokalkostnader för uppställning/utställning av SMMs tillhörande fritidsbåtar. Fakturering sker kvartalsvis. Ersättningen för 2017 beräknas proportionerligt utifrån det datum Kommunen tillträder lokalen.
- 5.2.2 SMM ska årligen till Stiftelsen mot faktura betala en ersättning om 50 000 kr för vård och tillsyn av de delar av SMMs samlingar som förvaras i lokalen.
- 5.2.3 Driftersättningen till Kommunen ska justeras en gång per år vid årsdagen för Driftstart, med början år 2019, driftersättningen ska uppräknas med en (1) procent årligen.
- 5.2.4 Driftersättningen till Stiftelsen ska justeras en gång per år vid årsdagen för Driftstart, med början år 2019, driftersättningen ska uppräknas med en (1,75) procent årligen.

5.3 Reducering av Driftersättningen vid Driftsavbrott

- 5.3.1 Om en eller flera delar av Lokalen, och dess utställningar, inte är tillgänglig(a) för allmänheten under de tider som följer av avsnitt 2.1.8 eller de tider som annars avtalats mellan Parterna är ett "Driftsavbrott" för handen.
- 5.3.2 Vid Driftsavbrott som inte beror på Kommunen, SMM eller Force Majeure-händelse, har Kommunen och SMM rätt att reducera Driftsbidraget till Stiftelsen med ett belopp som står i proportion till omfattningen av Driftsavbrottet.

6. HYRESAVTAL

- 6.1.1 Kommunen svarar för att förhyra lokalen och upplåter den till Stiftelsen verksamhet utan vidare ersättning.
- 6.1.2 Kommunen ansvarar för lokalvård och teknisk drift av lokalerna.

71
ce
HG

7. SAMVERKAN OCH AVTALSKOMPLETTERINGAR

7.1 Samverkansgrupp

7.1.1 Parterna ska snarast efter detta Avtals undertecknande bilda en grupp för samverkan vilken ska underlätta samverkan mellan Parterna och vara ett forum för dialog, informationsutbyte samt öka förutsättningarna för att nå enighet i frågor t.ex. avseende driften av Museiverksamheten och förändringar i Museiverksamheten ("Samverkansgruppen").

7.1.2 Samverkansgruppen ska bestå av [en (1)] representant från respektive Part, utsedda av respektive Part, och ska hålla möten då någondera Part anser att behov finns, dock minst [två (2)] gånger per år. Det åligger Stiftelsen att kalla Kommunen och SMM till dessa möten och att protokollföra dessa möten.

7.2 Avtalskompletteringar och ändringar

7.2.1 Efter kallelse av någon Part ska Samverkansgruppen diskutera nödvändiga kompletteringar, ändringar, klargöranden eller tillägg till detta Avtal. Samverkansgruppen ska besluta om en sådan åtgärd är godkänd, avslagen eller om ytterligare information behövs.

7.2.2 Efter att en åtgärd som avses i avsnitt 7.2.1. är godkänd ska Parterna se till att nödvändig dokumentation, t.ex. justering av detta Avtal, genomförs

8. INTÄKTER FRÅN MUSEIVERKSAMHETEN

8.1 Allmänheten ska ha fri entré till Museet.

8.2 Stiftelsen har alltid rätt att ta ut en avgift (tillfaller Stiftelse) för guidade turer av Museet. Avgiften för guidade turer fastställs av Stiftelsen med beaktande av de lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter (inklusive domar, myndighetsbeslut och myndighetspraxis) som vid varje tidpunkt är tillämpliga på Museiverksamheten.

9. UNDERENTREPRENÖRER

9.1 Stiftelsen har rätt att anlita underentreprenörer för utförande av Uppdraget och ansvarar då för samtliga tjänster som utförs av underentreprenörerna såsom om Stiftelsen själv hade utfört tjänsterna.

10. PÅFÖLJDER VID AVTALSBROTT

Om Part brister i uppfyllande av åtaganden enligt Avtalet eller i övrigt bryter mot Avtalet har Part rätt att utkräva påföljder enligt följande:

- (a) begära rättelse avseende den uppkomna bristen/avtalsbrottet;
- (b) innehålla ersättning till storlek som rimligen svarar mot den uppkomna bristen till dess att bristen/avtalsbrottet åtgärdats;

Handwritten initials and signatures in blue ink, including "JS", "ce", and a large signature.

11. ANSVAR OCH ANSVARSBEGRÄNSNING

- 11.1 Stiftelsen ansvarar i förhållande till Kommunen och SMM för samtliga person- och saksador hos Kommunen, SMM och tredje man som orsakas av Stiftelsen eller egendom som Stiftelsen nyttjar för Uppdraget.
- 11.2 Stiftelsen ska inom ramen för sitt ansvarsområde hålla Kommunen och SMM skadeslös för eventuella anspråk som tredje man framställer mot Kommunen eller SMM till följd av sådana skador.
- 11.3 Vad som anges i detta avsnitt begränsar inte Stiftelsens ansvar enligt lag, t.ex. för sak- och personsador.
- 11.4 Parts rätt till ersättning från den andra Parten för brott mot Avtalet är begränsad till ersättning för direkt skada och förlust och omfattar inte indirekt skada och förlust. Med indirekt skada och förlust avses i detta Avtal vad som följer av § 67 köplagen (1990:931).
- 11.5 Begränsningarna i Avtalet till direkt skada och förlust ska inte gälla såvitt avser skada som orsakats uppsåtligen eller av grov vårdslöshet.

12. AVTALSTID

- 12.1 Detta Avtal gäller från och med den 2017-01-01 och fram till 2022-12-31.
- 12.2 Parterna åtar sig att senast den 1 juni 2022 i god anda inleda förhandlingar om en eventuell förlängning av Avtalet också efter den 1 januari 2023.

13. UPPSÄGNING

- 13.1 Part har, utan skyldighet att utge ersättning till annan Part, rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om:
- (a) den andra Parten i väsentlig mån bryter mot sina åtaganden enligt Avtalet eller Hyresavtalen och inte har vidtagit rättelse efter skriftlig anmodan med angivelse av att Avtalet annars kan sägas upp i förtid;
 - (b) om Hyresavtalet upphör att gälla eller om villkoren i Hyresavtalen väsentligen förändras.
 - (c) om svensk domstol genom lagakraftvunnen dom beslutar att Avtalet är ogiltigt eller på annat sätt är i strid med lag; och/eller
 - (d) den andra Parten försätts i konkurs, ställer in sina betalningar, inleder ackordsförhandlingar, träder i likvidation, är föremål för företagsrekonstruktion eller annars kan anses vara, eller skäligen förväntas komma, på obestånd.
- 13.2 Uppsägning av Avtalet ska ske skriftligen.

35
ce
24

14. FORCE MAJEURE

- 14.1 Om Part på grund av krigshändelse, strejk, bojkott, blockad, eller annan omständighet av extraordinär natur som Part inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följd Part inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit ("Force Majeure-händelse") är förhindrad att fullgöra åtagande enligt Avtalet, ska sådan Part i nödvändig omfattning vara befriad från sådant åtagande. Arbetskonflikt är inte en Force Majeure-händelse om Part själv vidtar eller är föremål för sådan konfliktåtgärd till följd av att Part inte fullgjort sina skyldigheter enligt lag eller i övrigt inte iakttagit god sed på arbetsmarknaden.
- 14.2 Part som önskar åberopa Force Majeure-händelse till befrielse från åtagande enligt Avtalet ska utan uppskov skriftligen underrätta den andra Parten härom, med en beskrivning av vilken omständighet som åberopas till stöd för befrielse från åtagande. Motsvarande krav på att skriftligen informera den andra Parten ska gälla när Force Majeure-händelse upphör.
- 14.3 Den Part som inte åberopat befrielse från åtagande enligt vad som anges ovan ska i motsvarande mån vara befriad från sina avtalsenliga åtaganden fram till tiden då Force Majeure-händelsen upphör.
- 14.4 Om en underentreprenör som anlitas av Stiftelsen för att utföra del av Uppdraget inte uppfyller sina åtaganden ska detta inte utgöra en Force Majeure-händelse under Avtalet såvida inte orsaken till att underentreprenören inte kunnat uppfylla sina åtaganden skulle ha utgjort en Force Majeure-händelse om den hade drabbat Stiftelsen själv.

15. ÖVRIGT

- 15.1 Part får inte helt eller delvis överlåta, pantsätta eller på annat sätt förfoga över sina rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta Avtal utan att först ha fått ett skriftligt godkännande från den andra Parten. Befintliga och framtida företagshypotek ska dock inte anses utgöra brott mot denna bestämmelse. Med undantag för genomförda förfaranden enligt gällande lag avseende fusion och delning får Avtalets rättigheter och/eller skyldigheter inte heller på annat sätt övergå till annan utan att den andra Parten först har lämnat ett skriftligt godkännande.
- 15.2 Alla överenskommelser, åtaganden och utfästelser i anledning av [Avtalet] (oavsett om dessa varit skriftliga eller muntliga) som gjorts före [Avtalet] ersätts av detta [Avtal] med bilagor.
- 15.3 Ändringar av och tillägg till detta Avtal ska vara skriftliga och undertecknade av Parterna för att vara bindande.

16. TILLÄMPLIG LAG OCH TVISTER

Svensk lag ska tillämpas på detta Avtal. Tvister som uppstår i anledning av detta Avtal ska slutligt avgöras genom svensk allmän domstol.

Detta Avtal har upprättats i tre (3) likalydande exemplar varav Kommunen, Stiftelsen och SMM tagit var sitt.

HÄRNÖSANDS KOMMUN

Härnösand den 29 december 2016

Bo Glas

STIFTELSEN LÄNSMUSEET I VÄSTERNORRLAND

Härnösand den december 2016

Jenny Samuelsson

STATENS MARITIMA MUSEER

Stockholm den 21 december 2016

Leif Grundberg

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Hemställan till kommunalförbundets medlemmar om antagande av ny förbundsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta förslaget till ny förbundsordning för kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.

Bakgrund

Region Västernorrland beslutade 2021 att säga upp styrdokumenterna för kommunförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland för omförhandling av principer och utformning av finansiering och organisering.

Förbundsdirektionen beslutade därefter att starta ett projekt för arbetet med revidering av styrdokumenterna.

I maj 2022 överlämnades förslaget till ny förbundsordning till medlemmarna, vilket utmynnade i att alla medlemmar inte antog förslaget och förutsättningarna för en ny förbundsordning 2022 saknades därmed.

Arbetet med förslag till ny förbundsordning återupptogs under 2023 och ett förslag för antagande finns nu att ta ställning till för medlemmarna.

Beskrivning av ärendet

Förslaget till ny förbundsordning innebär ett steg mot att uppfylla intentionerna med lagen om kollektivtrafik.

Det nu föreliggande förslaget till förbundsordning och övergångsmodell och förändringarna i förhållande till förslaget från maj 2022 gäller främst bilagan till förbundsordning och övergångsmodellen.

Förändringar i förbundsordningen

- En bestämmelse om kommunalförbundets medverkan i medlemmarnas planering av krisberedskap och civilt försvar har tagits in bland ändamålsbestämmelserna. Bakgrunden är att rådande

lagstiftning om skyldigheter på detta område träffar kommunalförbundets medlemmar men inte kommunalförbundet.

- Bestämmelsen om att vice ordförande i direktionen ska utses bland kommunernas direktionsledamöter anger nu att den träder i kraft först efter nuvarande mandatperiods utgång 2026-12-31.
- Bestämmelserna om att bildande och avveckling av företag, liksom förvärv och försäljning av aktier och andelar i företag, kräver förbundsmedlemmarnas godkännande har strukits. Bestämmelserna har ersatts av en bestämmelse om att beslut i dessa frågor ska biträdas av minst sex av direktionens ledamöter.
- I bestämmelsen om fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna har det lagts till ett förtydligande om tillköp av trafik och bestämmelsen har anpassats till den förändrade lydelsen av bilagan till förbundsordningen.

Förslag till ny övergångsmodell till ny finansieringsmodell

I kort sammandrag innebär den nya finansieringsmodellen att det regionala kollektivtrafiksystemet ska finansieras gemensamt av medlemmarna baserat på antal invånare. Underskottet i den gemensamma trafiken ska fördelas mellan Region Västernorrland och kommunerna tillsammans i relation till antalet invånare och nettokostnaden. De medlemmar som önskar trafik av bättre kvalitet/utbud eller billigare trafik ska kunna göra så kallade tillköp. I förslaget från 2022 skulle övergången till den nya finansieringsmodellen vara stegvis bestämd under en period av fem år.

Skillnaden med den nya finansieringsmodellen är att alla medlemmar delar på kostnaden för all trafik och administration, till skillnad mot nuvarande där Region Västernorrland betalade för tåg, mellankommunal trafik och administration och kommunerna betalade för inkommen trafik och skolskjuts.

Den nu föreslagna övergångsmodellen innebär att:

- Finansieringen läggs om så att varje medlems kostnader i samband med övergången initialt ska vara oförändrade. Övergångsmodellen anger inte någon stegvis förändring av vare sig ekonomi eller trafik (nuvarande trafik, subventioner och skolkortsdebitering bibehålls tills vidare). Övergångsmodellen förutsätter istället att det fortsatta förändringsarbetet förhandlas och beslutas om i förbundsdirektionen.
- Ett initialt ekonomiskt tak för kommunernas medlemsbidrag till den gemensamt finansierade trafiken införs. Taket bestäms utifrån den kommunmedlem som har den lägsta kostnaden per invånare och med hänsyn till att medlemmens kostnader initialt ska förbli oförändrade.
- Kommunmedlemmar som har högre kostnader per invånare i samband med övergången förbinder sig till tillköpsbelopp som tillsammans med deras medlemsbidrag per invånare ger dem en oförändrad kostnadsnivå

Övergångsmodellen innebär alltså att den befintliga trafiken initialt är finansierad genom Region Västernorrlands medlemsbidrag, kommunala medlemsbidrag bestämda per invånare och kommunala tillköpsbelopp

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka det sociala perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet påverkar inte det ekologiska perspektivet, följderna av beslutet på trafik, utbud och kvalitet bestäms av varje medlem genom så kallade tillköp, och det avgör påverkan inom det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det juridiska ansvaret för den regionala kollektivtrafiken bestäms och beskrivs i lagen om kollektivtrafik (2010:1065). I ett juridiskt perspektiv är antagandet av Förbundsordningen medlemmarnas gemensamma ansvar och konsensus krävs för att anta en reviderad förbundsordning. Om oenighet uppkommer och en medlem väljer att inte anta förbundsordning, blir det en fråga för regeringen att besluta om. Det är av vikt att en gemensam förbundsordning som beskriver medlemmarnas ansvar och förbundets ansvar förtydligas för att underlätta samverkan bland medlemmarna.

Beslutet bedöms inte påverkas i ett ekonomiskt perspektiv.

Beslutsunderlag

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2023-09-28.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 -Förlag till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland med bilaga

Bilaga 2 – Förbundsordning Kollektivtrafikmyndigheten (2018-02-20)

PROTOKOLL

Datum
2023-09-28

Diariernr
23/00432-2

Camilla Norberg, 070-231 83 20

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2023-09-28

Tid: 09.15 – 14.18
Datum: 2023-09-28
Plats: Timrå kommunhus, lokal
Alliancen

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:

Thomas Olsson	Mathias Sundin § 125,127-129, 133-135	Kristina Van Loveren § 125, 131, 132
Camilla Norberg	Christin Borg § 125,127-129, 133-135	
Eva Sundin	Göran Anger § 125,127-129, 133-135	

Övriga närvarande:
Björn Hellquist

Justerare:
Hans Forsberg (C)

Tid för justering: 2023-09-29
Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirektionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum 2023-09-28	Anslaget uppsatt den 2023-09-29	Anslaget nedtas den 2023-10-21
--	---	--

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriegatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Medlem Namn	När- varo	Tjg. Ers	Reservation §						Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
									Ja	Nej	
Region Västernorrland											
Ordinarie											
Sara Nylund (S)	X									Ordförande	
Henrik Sendelbach (KD)	X									Vice Ordförande	
Region Västernorrland											
Ersättare											
Kristina Eriksson (C)	X										
Per Gybo (SJV)	X										
Örnsköldsvik											
Ordinarie											
Andreas Jansson (C)	X									Deltog vid informationen	
Örnsköldsvik											
Ersättare											
Carolina Sondell (S)	X	X									
Kramfors											
Ordinarie											
Malin Svanholm (S)	X										
Kramfors											
Ersättare											
Jon Björkman (V)	X										
Härnösand											
Ordinarie											
Knapp Britta Thyr (MP)	X										
Härnösand											
Ersättare											
Per-Eric Norberg (C)											
Sundsvall											
Ordinarie											
Hans Forsberg (C)	X									Justerare	
Sundsvall											
Ersättare											
Sven Bredberg (M)	X										
Timrå											
Ordinarie											
Stefan Dalin (S)	X										
Timrå											
Ersättare											
Tony Andersson (M)											
Ånge											
Ordinarie											
Anders Mjärdsjö (M)	X										
Ånge											
Ersättare											
Eva Mörk Månsson (S)	X										
Sollefteå											
Ordinarie											
Johan Andersson (C)	X										
Sollefteå											
Ersättare											
John Åberg (S)											

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

§ 133. Hemställan till kommunalförbundets medlemmar om antagande av ny förbundsordning

Förslag till ny förbundsordning med bilaga 1

Förbundsdirektionen beslutar

att överlämna förslaget till förbundsordning till medlemmarna och hemställa att de i sina respektive fullmäktigeförsamlingar antar detsamma.

Bakgrund

Under hösten-vintern 2020/21 genomfördes en serie av möten rörande kollektivtrafikens utveckling med deltagande av regionstyrelsens ordförande och länets kommunstyrelseordförande. Syftet var främst att komma fram till en ny målbild för hur länets kollektivtrafik skulle styras och finansieras.

I mars 2021 beslutade Region Västernorrlands regionstyrelse att säga upp styrdokumenterna för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län för omförhandling av principer och utformning av finansiering och organisering av den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland. I april 2021 beslutade förbundsdirektionen att uppdraga åt förbundsdirektören att genomföra ett projekt avseende revidering av kommunalförbundets styrdokument och att utse länets kommunstyrelseordföranden och regionstyrelseordförande till projektets styrgrupp.

I augusti 2021 startade myndigheten parallellt med förbundsordningsprojektet ett arbete med revidering av länets trafikförsörjningsprogram. Sammanfattningsvis var syftet med de bägge aktiviteterna att ge nya förutsättningar för hur länets kollektivtrafik skulle utvecklas, finansieras och styras. Projektet arbetade under styrgruppens ledning fram ett förslag till en ny förbundsordning med en bilaga som angav hur underskottet i den regionala kollektivtrafiken skulle fördelas mellan kommunalförbundets medlemmar och hur övergången till den nya fördelningsmodellen skulle ske. Förslaget lades fram för styrgruppen i början av mars 2022.

Styrgruppen beslutade 2022-05-05 att förslaget skulle överlämnas till förbundsdirektionen för beredning och därefter utskick till respektive medlem för beslut. Förbundsdirektionen beslutade den 20 maj 2022 att överlämna förslaget till medlemmarna och hemställde att de i sina respektive fullmäktigeförsamlingar antog detsamma.

Förslaget till ny förbundsordning ledde till att flera av kommunalförbundets medlemmar, såväl förtroendevalda som på tjänstemannanivå, framförde synpunkter på förslaget, främst rörande behovet av att klargöra förslagets konsekvenser för länets trafik och medlemmarnas ekonomi.

Under andra halvåret 2022 antog kommunerna Timrå, Ånge och Örnsköldsvik förslaget till ny förbundsordning. Sundsvalls kommun återremitterade förslaget till ny förbundsordning med begäran om tydliggörande av förslagets ekonomiska konsekvenser. I övriga kommuner och Region Västernorrland lades inte förslaget till ny förbundsordning fram i fullmäktige under 2022. Därmed saknades förutsättningar för att förslaget skulle kunna träda i kraft under 2022.

Efter det att en ny förbundsdirektion tillträdde den 1 januari 2023 återupptogs arbetet med revidering av kommunalförbundets styrdokument med fokus på frågorna om konsekvenserna för länets trafik och förbundsmedlemmarnas ekonomi. Under våren 2023 omarbetades bilagan till förbundsordningen helt. Dessutom gjordes smärre förändringar av huvuddokumentet. Förslaget lades fram för direktionen i juni 2023.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Nuvarande ordning

När det gäller den allmänna kollektivtrafiken utgår gällande styrdokument från principen att kommunerna ska stå för nettokostnaden för busstrafik inklusive systemkostnader inom sina kommungränser, och att Region Västernorrland ska stå för nettokostnaden för busstrafik inklusive systemkostnader mellan kommunhuvudorter, nettokostnaden för Norrtågs trafik inom länet samt nettokostnaderna för kommunalförbundets förvaltning. Skolelevers resande i den allmänna kollektivtrafiken finansieras dels genom att kommunerna betalar för skolkort som utfärdas, dels genom att betala för subventionerade produkter till ungdomar som i några kommuner i praktiken används som substitut för skolkort.

De gällande styrdokumenten ger stor rådighet över trafiken till den som står för finansieringen. Trafikens utformning styrs genom trafikbeställningar till kommunalförbundet, och kommunerna råder även över beslut om subventionering av priser för inomkommunala resor.

De särskilda persontransporterna, främst sjukresor, färdtjänst och omsorgsresor av olika slag, finansieras av kommunerna och Region Västernorrland i förhållande till utnyttjande, medan Region Västernorrland står för nettokostnaderna för Din Tur Kundcenter i Ånge, vars huvudsakliga verksamhet är att vara beställningscentral för dessa transporter.

Härutöver finansierar flera kommuner skolskjuttrafik som utförs med bussar. Trafiken, vars omfattning i produktion motsvarar en knapp tiondel av den allmänna kollektivtrafiken, är upphandlad av kommunalförbundet på uppdrag av kommunerna. De gällande styrdokumenten reglerar inte denna trafik eller dess finansiering. Trafikkostnaderna syns inte heller i kommunalförbundets ekonomiska redovisning då trafikföretagen fakturerar kommunerna direkt för dessa trafikuppdrag.

Den nuvarande ordningen innebär en prioritering av de enskilda medlemmarnas rätt att planera och bestämma över den allmänna kollektivtrafik de finansierar, på bekostnad av ett sammanhållet ansvar för utformning och utveckling av ett regionalt kollektivtrafiksystem. Förbundsdirektionen har begränsade möjligheter att genomdriva beslut om förändring av trafiksystemet, exempelvis länsövergripande principer för utbud och prissättning av resprodukter, då rådigheten ligger hos de enskilda medlemmarna. Den finansieringsmodell som följer av gällande styrdokument har också bidragit till att skapa slitningar mellan medlemmarna och mellan medlemmarna och kommunalförbundet, exempelvis beträffande finansieringen av skolelevers resande i den allmänna kollektivtrafiken.

Till beskrivningen av nuvarande förhållanden hör också den omständigheten att kommunmedlemmarnas finansiering av allmän kollektivtrafik skiljer sig mycket åt, sett till kommunernas finansiering per invånare. Den/de kommuner som lägger mest resurser per invånare lägger nästan dubbelt så mycket som den/de kommuner som lägger minst. Till det kommer att den trafik som idag finansieras av Region Västernorrland fördelas sig mycket ojämnt mellan länets kommuner.

Förslaget maj 2022

Förslaget till ny förbundsordning som lades fram i maj 2022 innebar att den nuvarande ordningen skulle ersättas med en finansieringsmodell i vilken en del av det regionala kollektivtrafiksystemet, innefattande busstrafik, tågtrafik samt systemkostnader, skulle finansieras gemensamt. Beslut om den gemensamt finansierade trafiken skulle fattas i förbundsdirektionen med enkel majoritet.

Förslaget innebar att underskottet i den gemensamt finansierade trafiken skulle fördelas så att Region Västernorrland skulle svara för en andel av finansieringen och resten av kommunerna tillsammans i förhållande till antal invånare. Därutöver skulle alla medlemmar

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

till självkostnad kunna överenskomma med kommunalförbundet om kostnadsansvar för regional kollektivtrafik (tillköp), i den mån de önskade trafik av bättre kvalitet, exempelvis större utbud, eller trafik som var billigare för resenärerna än vad kommunalförbundet annars skulle tillhandahålla.

Vidare innebar förslaget att medlemmarna liksom idag skulle kunna överenskomma med förbundet att till självkostnad tillhandahålla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose, exempelvis sjukresor, färdtjänst och skolskjuts. Till skillnad från gällande ordning skulle även samtliga omkostnader för denna trafik, huvudsakligen kostnader för Din Tur Kundcenter i Ånge, finansieras av huvudmännen för den trafik som omkostnaderna var hänförliga till.

Förslaget angav att övergången till denna finansieringsmodell skulle ske genom att Regionen Västernorrlands medlemsbidrag (nuvarande andel av kommunalförbundets finansiering) låstes fast både som andel av den gemensamt finansierade trafiken, och som ett absolut belopp som framöver skulle uppräknas med ett index som motsvarade kostnadsutvecklingen i trafiksystemet. Kommunernas finansiering av resterande kostnaderna av den gemensamt finansierade trafiken skulle initialt bestämmas utifrån den nuvarande procentuella fördelning mellan kommunerna och därefter stegvis över en period av fyra år förskjutas till en procentuell fördelning utifrån antal invånare.

En konsekvens av denna övergångsmodell är att trafiksystemets kostnader, i takt med förändring av kommunernas finansieringsandelar, stegvis skulle behöva fördelas mellan gemensam finansiering och finansiering genom tillköp, eftersom kommunernas finansiering per invånare skiljer sig så mycket åt. Den föreslagna övergångsmodellen förutsatte att beslut i dessa frågor skulle hanteras i förhandlingar inom direktionen efter det att förbundsordningen antagits. Sådana förhandlingar skulle kunna innefatta förändringar av Region Västernorrlands andel av finansieringen såväl som förändring (ökning) av kommunernas finansiering per invånare eller förändring av trafiksystemet i stort.

Innebörden av den föreslagna övergångsmodellen var således att medan övergången till finansiering av trafiken per invånare var stegvis bestämd, så angav övergångsmodellen inte hur det skulle slå igenom i uppdelningen av trafiksystemets finansiering mellan gemensamt och tillköp. Dessa beslut förutsattes som nyss nämnts tas i direktionen efter antagande av förbundsordningen. Utifrån den föreslagna övergångsmodellen vad det därmed inte heller möjligt att svara på medlemmarnas frågor om förslagets konsekvenser för trafik eller ekonomi.

Föreliggande förslag till ny förbundsordning

Som framgått ovan innebar förslaget som lades fram i maj 2022 att förbundsordningen och övergångsmodellen för finansieringen först antas och att beslut om det fortsatta förändringsarbetet och förändringar av trafiksystemet tas av förbundsdirktionen. Det som efterfrågades av medlemmarna när det gällde klarläggande av förslagens konsekvenser för ekonomi och trafik gick därmed inte att besvara genom att förfina det liggande förslaget till övergångsmodell.

Med utgångspunkterna att det befintliga trafiksystemet inte kan göras om på kort sikt, det tar flera år, att den befintliga trafiken fortsatt måste finansieras och att en del av den framtida regionala kollektivtrafiken skulle finansieras gemensamt utarbetades under våren 2023, det nu föreliggande förslaget till förbundsordning och övergångsmodell. Förändringarna i förhållande till förslaget från maj 2022 gäller främst bilagan till förbundsordning och övergångsmodellen. Förändringarna av huvuddokumentet kommenteras i slutet av detta avsnitt.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriegatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Den nu föreslagna övergångsmodellen innebär att finansieringen läggs om så att varje medlems kostnader i samband med övergången initialt ska vara oförändrade. Övergångsmodellen anger inte någon stegvis förändring av vare sig ekonomi eller trafik (nuvarande trafik, subventioner och skolkortsdebitering bibehålls tills vidare). Övergångsmodellen förutsätter istället att det fortsatta förändringsarbetet förhandlas och beslutas om i förbundsdirektionen. Liksom i det tidigare förslaget ska den gemensamt finansierade trafiken innefatta busstrafik, tågtrafik och systemkostnader, och underskottet ska täckas med en andel av Region Västernorrland och resten av medlemmarna i förhållande till antal invånare. Och liksom i det tidigare förslaget ska även kommunmedlemmarna stå för en del av kostnaderna för Din Tur Kundcenter, i förhållande till deras respektive trafikvolymer.

Övergångsmodellen innebär initialt ett ekonomiskt tak för kommunernas medlemsbidrag till den gemensamt finansierade trafiken. Taket bestäms utifrån den kommunmedlem som har den lägsta kostnaden per invånare och med hänsyn till att medlemmens kostnader initialt ska förbli oförändrade även med hänsyn till omfördelning av kostnaderna för Din Tur Kundcenter.

När det gäller Region Västernorrlands finansiering innebär förslaget liksom tidigare att regionens medlemsbidrag låses fast både i proportion till kommunernas medlemsbidrag och som ett absolut minsta belopp. Vid bestämning av regionens medlemsbidrag ska hänsyn tas till att övergången betyder att en del av regionens kostnader för Din tur Kundcenter överförs på kommunerna.

För att finansiera det befintliga trafiksystemet är inte regionens medlemsbidrag och kommunala medlemsbidrag som bestäms utifrån den kommun som har lägst kostnad per invånare tillräckligt. Det krävs också att de kommunmedlemmar som har högre kostnader per invånare i samband med övergången förbinder sig till tillköpsbelopp som tillsammans med deras medlemsbidrag per invånare ger dem en oförändrad kostnadsnivå.

Övergångsmodellen innebär alltså att den befintliga trafiken initialt är finansierad genom Region Västernorrlands medlemsbidrag, kommunala medlemsbidrag bestämda per invånare och kommunala tillköpsbelopp.

När omläggningen av finansieringen beslutas och tillköpsbeloppen fastställs är tillköpsbeloppen inte kopplade till specifika trafik kostnader. Tillköpsbeloppen är istället bestämda utifrån att alla kommuner initialt ska ha oförändrad kostnadsnivå och behöver vara utfästa för att det ska finnas finansiering för dagens trafiksystem. Tillköp av trafik ska emellertid per definition vara frivilliga överenskommelser mellan en kommun och kommunalförbundet. Respektive kommuns tillköpsbelopp behöver därför kopplas till specifik trafik vars nettokostnader motsvarar tillköpsbeloppen, baserat på kostnadsberäkningar av trafiken i respektive kommun. Övergångsmodellen anger därför att direktionen ska fastställa villkor för tillköp och snarast möjligt fastställa att tillköpsbeloppen är knutna till specifika trafik vars nettokostnad motsvarar tillköpsbeloppen. Intill dess att denna koppling skapats behöver finansiering med tillköpsbelopp ligga fast. När kopplingen gjorts för alla tillköpsbelopp står det klart vilken trafik som är gemensamt finansierad och vilken som är finansierad genom tillköp. Därmed har också en startpunkt för förhandlingar och beslut om fortsatt förändringsarbete definierats.

I förhållande till förslaget från maj 2022 rör förändringarna i det föreliggande förslaget främst bilagan till förbundsordningen och hur en övergång till en ny modell för beslut och finansiering ska ske. Som ett resultat av dialog mellan kommunalförbundets medlemmar har dessutom vissa ändringar i huvuddokumentet gjorts.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

En bestämmelse om kommunalförbundets medverkan i medlemmarnas planering av krisberedskap och civilt försvar har tagits in bland ändamålsbestämmelserna. Bakgrunden är att rådande lagstiftning om skyldigheter på detta område träffar kommunalförbundets medlemmar men inte kommunalförbundet.

Bestämmelsen om att vice ordförande i direktionen ska utses bland kommunernas direktionsledamöter anger nu att den träder i kraft först efter nuvarande mandatperiods utgång 2026-12-31.

Bestämmelserna om att bildande och avveckling av företag, liksom förvärv och försäljning av aktier och andelar i företag, kräver förbundsmedlemmarnas godkännande har strukits. Bestämmelserna har ersatts av en bestämmelse om att beslut i dessa frågor ska biträdas av minst sex av direktionens ledamöter.

I bestämmelsen om fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna har lagts till ett förtydligande om tillköp av trafik och bestämmelsen har anpassats till den förändrade lydelsen av bilagan till förbundsordningen.

Myndighetens bedömning

Det är angeläget att finna nya former för styrning och finansiering av länets kollektivtrafik. Kollektivtrafiken är ett viktigt medel för regional utveckling som för att kunna nyttjas rätt kräver ett tydligt och sammanhållet ansvar för kollektivtrafiksystemet.

Länet står inför upphandling av avtal för hela länets kollektivtrafik med buss liksom avtal om den skolskjutstrafik med buss som bedrivs i flera kommuner. Trafiksystemet ska under den kommande avtalsperioden anpassas till nya lagkrav om reducering av utsläpp från trafiken. Förslaget till nytt trafikförsörjningsprogram innebär en ambition att förbättra möjligheterna till arbetspendling i hela länet och förbättra tillgängligheten i kollektivtrafiken.

Det föreliggande förslaget till ny förbundsordning och ny modell för beslut om och finansiering av den regionala kollektivtrafiken har efter dialog mellan förbundsmedlemmarna vunnit stöd bland alla medlemmar. Det är ett uttryck för tillit och vilja att tillsammans och med gemensamma resurser utveckla länets kollektivtrafik. Ur myndighetens synvinkel är detta mycket positivt.

Förslaget till förbundsordning ger en startpunkt och spelregler för fortsatt utveckling och är, om det antas, ett viktigt steg på vägen. Det fortsatta arbetet inför och efter en omläggning enligt förslaget innefattar utmaningar på flera områden. Förbundsmedlemmarna har i dialog med varandra betonat vikten av en ändamålsenlig kollektivtrafik både på landsbygd och i tätorter och städer. De har betonat att kollektivtrafiken ska ses som en möjliggörare för att kunna arbeta och bo också i glesbygdsområden i länet. Direktionen har enligt medlemmarna också att ta ställning till hur skolresor i den allmänna kollektivtrafiken framöver ska finansieras på såväl landsbygd som i stadstrafik. Vidare är priset på och subventioner av resprodukter frågor som enligt medlemmarna fortsatt behöver diskuteras, något som kommer att aktualiseras med den förestående pris- och produktutredningen.

Förslaget till ny förbundsordning innebär ett steg mot att uppfylla intentionerna med lagen om kollektivtrafik. Efter en tid, då det nya arbetssättet har funnit sina former och kommit på plats vilket kan förväntas ta tre till fem år, kan en aktualisering av förbundsordningen bli behövlig. I samband härmed och inför den nya avtalsperioden för busstrafik 2027 bör även fördelningen av finansieringsansvaret mellan Region Västernorrland och kommunmedlemmarna diskuteras.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Föredragande:

Sara Nylund, ordförande.
Göran Anger, senior rådgivare.

Expedieras till:

Förbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Missiv 2023-09-19 Hemställan till kommunalförbundets medlemmar om antagande av ny förbundsordning

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrlands län
2023-xx-xx

Förslag till reviderad förbundsordning

Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Innehållsförteckning

1	Namn och säte	2
2	Medlemmar	2
3	Ändamål.....	2
4	Förbundsdirektionen.....	2
5	Revisorer	3
6	Initiativrätt	3
7	Beslut i direktionen	3
8	Närvarorätt och yttranderätt	3
9	Kommunalförbundets anslagstavla	3
10	Fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna	3
11	Andel i tillgångar och skulder	4
12	Lån och borgen.....	4
13	Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet	4
14	Riktlinjer om förbundets budgetprocess	4
15	Allmänhetens rätt att ställa frågor om årsredovisningen	4
16	Kommunalförbundets varaktighet	4
17	Kommunalförbundets likvidation och upplösning	5
18	Tvister	5
19	Arvode och andra ekonomiska förmåner	5
20	Ändringar och tillägg i förbundsordningen	5
21	Ikraftträdande	5

1 Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län. Förbundet har sitt säte i Kramfors.

2 Medlemmar

Medlemmar i förbundet är kommunerna Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Timrå, Ånge och Örnsköldsvik, samt Region Västernorrland.

3 Ändamål

Förbundets ändamål är att som regional kollektivtrafikmyndighet för Västernorrlands län ansvara för och organisera den regionala kollektivtrafiken jämlikt bestämmelserna i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Det ankommer därvid på förbundet att bland annat:

1. regelbundet fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken i ett trafikförsörjningsprogram,
2. samråda med motsvarande myndigheter i angränsande län och med övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer, om trafikförsörjningsprogrammet,
3. verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper,
4. verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet,
5. efter överenskommelse med regionen eller en kommun upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose,
6. fatta beslut om allmän trafikplikt samt upphandla och ingå avtal om allmän trafik.

Härutöver ska förbundet delta i förbundsmedlemmarnas planering av krisberedskap och civilt försvar samt aktivt delta i regional samverkan vid samhällsstörningar.

4 */Upphör att gälla 2027-01-01/* Förbundsdirektionen

Kommunalförbundets beslutande församling är förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionen består av nio (9) ledamöter och nio (9) ersättare. Kommuner utser en (1) ledamot och en (1) ersättare vardera och Region Västernorrland utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare. Region Västernorrland utser ordförande och vice ordförande i direktionen.

Ledamöter och ersättare väljs för en period om fyra (4) år från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Förbundsdirektionen ska fastställa en arbetsordning för sitt arbete.

4 */Träder i kraft 2027-01-01/* Förbundsdirektionen

Kommunalförbundets beslutande församling är förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionen består av nio (9) ledamöter och nio (9) ersättare. Kommuner utser en (1) ledamot och en (1) ersättare vardera och Region Västernorrland utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare. Region Västernorrland utser ordförande i direktionen. Direktionen utser vice ordförande i direktionen bland ledamöterna från medlemskommunerna.

Ledamöter och ersättare väljs för en period om fyra (4) år från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Förbundsdirektionen ska fastställa en arbetsordning för sitt arbete.

5 Revisorer

Förbundet ska ha tre (3) revisorer, som utses av Region Västernorrland.

Revisorerna väljs för fyra år från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet. Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar Region Västernorrland fyllnadsval så snart som möjligt.

6 Initiativrätt

Ärenden till förbundsdirektionen får väckas av:

1. ledamot i direktionen,
2. förbundsmedlem genom framställan från behörig nämnd, kommun-/regionstyrelse eller fullmäktige,
3. en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen.

7 Beslut i direktionen

Beslut i förbundsdirektionen fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Beslut om att bilda eller avveckla företag, eller förvärva eller sälja andelar/aktier i företag ska biträdas av minst sex (6) av förbundsdirektionens ledamöter.

8 Närvarorätt och yttranderätt

Förbundsdirektionen beslutar om någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen har rätt att närvara och rätt att yttra sig vid förbundsdirektionens sammanträden.

Förbundsdirektionen beslutar om en förtroendevald som deltar i sammanträdet och som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen ska få sin mening antecknad i protokollet.

9 Kommunalförbundets anslagstavla

Kungörelser, tillkännagivanden om justering av protokoll och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets anslagstavla på förbundets hemsida, www.dintur.se.

10 Fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna

Underskottet i den regionala kollektivtrafiken ska fördelas på det sätt som anges i bilaga 1.

Om en förbundsmedlem har träffat avtal med förbundet om kostnadsansvar för regional kollektivtrafik som är av bättre kvalitet eller billigare för resenärerna än vad förbundet annars skulle tillhandahålla (tillköp), ska förbundet debitera förbundsmedlemmen självkostnaden för det som avtalats.

Förbundet ska debitera medlemmarna självkostnaden för persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose, och som de har överenskommit med förbundet att tillhandahålla.

11 Andel i tillgångar och skulder

Varje medlem har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till förbundsmedlemmens andel av underskottet enligt punkt 10.

12 Lån och borgen

Kommunalförbundet får för sin verksamhet uppta lån i enlighet med fastställd budget.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

13 Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Förbundsmedlemmarna ska gemensamt utveckla kollektivtrafiken i länet i enlighet med gällande trafikförsörjningsprogram. Trafikförsörjningsprogrammet ska ligga till grund för kommunalförbundets långsiktiga planering.

Förbundsdirektionen ska, efter samråd med medlemmarna, fastställa en process för planering av trafik och infrastruktur samt en därtill kopplad budgetprocess.

Förbundsmedlemmarna har rätt till insyn i kommunalförbundets ekonomi och verksamhet. Förbundet ska regelbundet tillstålla förbundsmedlemmarna rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling.

Förbundsdirektionen ska därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar. Förbundsdirektionen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

14 Riktlinjer om förbundets budgetprocess

Förbundsdirektionen ska årligen, senast den 30 september före budgetåret, fastställa en budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Kommunalförbundet ska upprätta budgetförslag och samråda med förbundsmedlemmarna om budgetförslaget.

Det sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Sammanträdet ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.

15 Allmänhetens rätt att ställa frågor om årsredovisningen

Allmänheten ska ges rätt att ställa frågor om årsredovisningen vid det direktionssammanträde där ärendet behandlas. Frågestunden ska äga rum innan överläggning och beslut sker i ärendet.

Information om denna möjlighet ska framgå två veckor innan sammanträdet genom information på förbundets anslagstavla och hemsida. Årsredovisningen ska finnas tillgänglig på förbundets hemsida samtidigt som den delges förbundsdirektionen.

16 Kommunalförbundets varaktighet

Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

Enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065) ska det i varje län finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. I län där regionen och kommunerna, såsom i Västernorrland län, ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten organiseras som ett kommunalförbund. Ansvaret för den regionala kollektivtrafiken och organiseringen av den regionala kollektivtrafikmyndigheten kan förändras i enlighet med lagens bestämmelser om alla medlemmar är överens om förändringen.

17 Kommunalförbundets likvidation och upplösning

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar, antingen vid medlems (regionens) utträde eller efter likvidation och upplösning, ska den grund som anges i punkt 11 tillämpas. Skifte av tillgångar eller likvidation verkställs av förbundsdirektionen.

18 Tvister

Twist mellan kommunalförbundet och en eller flera medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lag (1999:116) om skiljeförfarande.

19 Arvode och andra ekonomiska förmåner

Kommunalförbundets ledamöter, ersättare och revisorer ska erhålla ersättning i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för förtroendevalda i Region Västernorrland. Beslut om arvoden och andra ekonomiska förmåner fattas i förbundsdirektionen. Fasta arvoden beslutas av förbundsdirektionen efter förslag av Region Västernorrland.

Anställda hos kommunalförbundet som innehar styrelseuppdrag för förbundets räkning har inte rätt till arvode utan uppdraget utförs inom arbetstidsramen.

20 Ändringar och tillägg i förbundsordningen

Förbundsordningen kan sägas upp för omförhandling av villkoren. Uppsägningstiden är arton (18) månader räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

I det fall samtliga medlemmar i sitt fullmäktige beslutar om en ändring eller tillägg av gällande förbundsordning ska detta beslut fastställas vid närmast följande förbundsdirektions sammanträde och träder i kraft efter beslutet.

Fråga om uppsägning, ändring eller tillägg till förbundsordningen får väckas av förbundsdirektionen eller förbundets medlemmar.

21 Ikraftträdande

Denna förbundsordning gäller från det datum den antagits av samtliga medlemmars fullmäktige. Bestämmelserna om fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna i punkt 10 gäller dock först från och med den 1 januari året efter det att förbundsordningen antagits av samtliga medlemmar.

Förbundsordningen har antagits av

Härnösands kommunfullmäktige [datum] § [...]

Kramfors kommunfullmäktige [datum] § [...]

Sollefteå kommunfullmäktige [datum] § [...]

Sundsvalls kommunfullmäktige [datum] § [...]

Timrå kommunfullmäktige [datum] § [...]

Ånge kommunfullmäktige [datum] § [...]

Örnsköldsviks kommunfullmäktige [datum] § [...]

Regionfullmäktige [datum] § [...]

- O -

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrlands län
2023-xx-xx

Förslag till

Bilaga 1 till Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

1 Inledning

Denna bilaga anger hur underskottet i den regionala kollektivtrafiken ska fördelas mellan medlemmarna och täckas genom medlemmars tillköp och genom medlemsbidrag.

2 Fördelning av underskottet det första året denna bilaga ska tillämpas

Förbundsdirektionen ska senast den 30 september året innan denna bilaga ska börja tillämpas ta fram och fastställa en budget enligt tidigare gällande förbundsordning och samarbetsavtal.

Vidare ska förbundsdirektionen fastställa budgeterat medlemsbidrag per invånare för kommunmedlemmarna, regionens medlemsbidrag och fasta tillköpsbelopp för respektive medlem. Beloppen ska fastställas så att summan av

1. medlemsbidrag,
2. medlemmars tillköpsbelopp, och
3. budgeterad fördelning av system- och administrationskostnaderna för särskild persontrafik utifrån förväntade trafikvolym,

för varje medlem blir densamma som medlemmens nettokostnad enligt den budget som upprättats och fastställts enligt tidigare gällande förbundsordning och samarbetsavtal.

De belopp som fastställs för medlemmars tillköp och för regionens medlemsbidrag ska indexeras med en indexkorg som speglar kostnadsutvecklingen i den regionala kollektivtrafiken inklusive dess system- och förvaltningskostnader. Förbundsdirektionen beslutar om indexkorg, basmånad och hur indexeringen ska ske.

Det första året denna bilaga ska tillämpas på fördelning av det underskott som uppkommer i den regionala kollektivtrafiken ska en del av underskottet täckas med medlemmarnas fastställda tillköpsbelopp. Resterande del av underskottet ska täckas av regionens fastställda medlemsbidrag och av medlemskommunerna tillsammans i förhållande till antal invånare.

3 Fördelning av underskottet under följande år

Under följande år ska en del av det underskott som uppkommer i den regionala kollektivtrafiken täckas med medlemmarnas tillköpsbelopp. Resterande del av underskottet ska täckas av regionens medlemsbidrag och av medlemskommunerna tillsammans i förhållande till antal invånare.

3.1 Medlemmarnas tillköp och tillköpsbelopp

Förbundsdirektionen ska snarast möjligt efter det att budget för det första året fastställts för varje medlem specificera och fastställa vilken trafik som finansieras med de tillköpsbelopp som fastställts för det första året och besluta om avtalsvillkor för medlemmarnas tillköp.

När direktionen har fastställt vilken trafik som finansieras genom tillköpsbelopp övertar medlemmen kostnadsansvaret för trafiken och har rådighet över trafiken inom ramen för avtal om tillköp, trafikplaneringsprocessen och gällande trafikavtal. Tillköpsbeloppen ska då inte längre indexeras.

3.2 Region Västernorrlands medlemsbidrag

Regionens medlemsbidrag ska vid fördelning av underskottet under följande år stå i samma proportion till kommunernas medlemsbidrag som det gjorde vid fördelning av underskottet under det första året. Regionens medlemsbidrag ska dock minst vara det belopp som fastställts för det första året, indexerat på det sätt förbundsdirektionen beslutat.

3.3 Kommunernas medlemsbidrag

Vid fördelning av det underskott som uppkommer i den regionala kollektivtrafiken under följande år ska en del av underskottet täckas av medlemmarnas tillköp och regionens medlemsbidrag, resterande del av underskottet ska täckas av medlemskommunerna tillsammans genom medlemsbidrag i förhållande till antal invånare.

- 0 -

Camilla Norberg

Camilla Norberg

Date: 2023-09-29 15:34 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: Stabsadministratör

Signed via account: camilla.norberg@dintur.se

Sara Nylund

Sara Nylund

Date: 2023-09-29 15:55 CEST

Signed with Swedish BankID

Role: Ordförande

Signed via account: sara.nylund1@rvn.se

Hans Forsberg

Hans Forsberg

Date: 2023-09-29 16:16 CEST

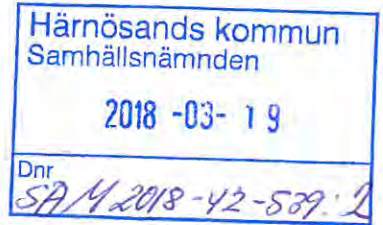
Signed with Swedish BankID

Role: Justerare

Signed via account: hans.forsberg@sundsvall.se

2018-04-09

180220 Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Förbundsordning

Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Här anges när och under vilken paragraf respektive fullmäktige i de sju kommunerna i Västernorrland, samt regionfullmäktige i Region Västernorrland antagit förbundsordningen liksom från vilket datum densamma ska gälla.

1. Namn

Förbundets namn är Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

2. Säte

Förbundet har sitt säte i Kramfors.

3. Medlemmar

Medlemmar i förbundet är kommunerna Ånge, Sundsvall, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik, samt Region Västernorrland.

4. Ändamål

Ändamålet med förbundet är, jämlikt bestämmelserna härom i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik, att som regional kollektivtrafikmyndighet för Västernorrlands län ansvara för och organisera den regionala kollektivtrafiken.

Med regional kollektivtrafik avses, trafik enligt definitionen i 1 kap. 6 § lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

5. Organisation

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsledning enligt reglerna i kommunallagen.

6. Styrdokument

De styrdokument som reglerar förbundets verksamhet är:

Förbundsordning, Samarbetsavtal, Reglemente för förbundsledningen samt Reglemente för revisorer.

7. Uppgifter

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i Västernorrlands län enligt bestämmelserna härom i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik.

8. Förbundsdirektion interimistisk

Intill 2018-12-31 gäller:

Direktionen består av tjugotvå (22) ledamöter och tjugotvå (22) ersättare. Sundsvalls kommun utser tre (3) ledamöter och tre (3) ersättare, övriga kommuner utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare vardera och Landstinget Västernorrland utser sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare.

Ledamöter och ersättare väljs första gången för perioden 1 januari 2012 – 31 december 2014 och därefter för fyra år från och med 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten i den turordning som kommun-/landstingsfullmäktige har bestämt.

Förbundsdirektionen utser inom sig en ordförande, en 1:e och en 2:e vice ordförande för samma mandatperiod som förbundsdirektionen. Ordföranden bör väljas bland landstingets representanter.

Förbundsdirektionen utser inom sig ett arbetsutskott bestående av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare. Landstinget ska ha två ordinarie ledamöter och två ersättare. Övriga platser, ordinarie och ersättare, fördelas mellan kommunerna. Fördelningen i arbetsutskottet ska vara fyra (4) från förbundsdirektionens politiska majoritet och tre (3) från förbundsdirektionens politiska minoritet. Vid valet till arbetsutskott ska kommunallagens regler om proportionella val, enligt KL 5 kap 46 §, inte gälla.

9. Förbundsdirektionen

Från 2019-01-01 gäller:

Förbundsdirektionen består av nio (9) ledamöter och nio (9) ersättare, kommuner utser en (1) ledamot och en (1) ersättare vardera och Region Västernorrland utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare. Ledamöter och ersättare väljs för en period om fyra (4) år från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Förbundsdirektionen bör sammanträda c:a fyra (4) gånger per år eller när det anses vara påkallat.

Vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten i den turordning som kommun-/regionfullmäktige bestämt.

Regionen utser ordförande, vice ordförande i förbundsdirektionen. De två av Regionen valda ordinarie ledamöterna till förbundsdirektionen blir i turordning ordförande, vice ordförande.

Förbundsdirektionen behandlar ärenden i två steg, genom att beredningsmöten ska föregå förbundsdirektionens beslutsmöten.

Vid omröstning i förbundsdirektionen har vid lika röstetal ordförande utslagsröst.

Förbundsdirektionen arbetar utifrån från tid till annan gällande reglemente.

10. Revisorer

Förbundet ska ha tre (3) revisorer, som utses av fullmäktige i Region Västernorrland.

Revisorerna väljs för fyra år från och med den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet. Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige i Region Västernorrland fyllnadsval så snart som möjligt.

Revisorernas uppdrag är att granska Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län utifrån bestämmelserna i kommunallagens revisionskapitel, förbundsordning, samt god revisionsred i kommunal verksamhet.

11. Initiativrätt

Ärenden till förbundsdirektionen får väckas av ledamot och tjänstgörande ersättare i förbundsdirektionen, samt av medlemskommun och regionen genom framställan från behörig nämnd, kommun/regionstyrelse eller fullmäktige.

Revisorer kan initiera ärende i förbundsdirektionen med anledning av sin granskning och om sin förvaltning.

12. Närvarorätt och yttranderätt

Förbundsdirektionen beslutar om någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen har rätt att närvara och rätt att yttra sig vid förbundsdirektionens sammanträden.

Medlemskommunernas kommunstyrelseordförande och regionens styrelseordförande, eller den hen sätter i sitt ställe, ska ha närvaro- och yttranderätt i förbundsdirektionen.

Direktionen beslutar om en förtroendevald som deltar i sammanträdet och som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen ska få sin mening antecknad i protokollet.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndighetens högste tjänsteman eller dennes ersättare bör närvara vid förbundsdirektionens sammanträden och har rätt att delta i överläggningen men inte i besluten.

13. Tillkännagivande av justering av protokoll m.m.

Kungörelser, tillkännagivanden om justering av protokoll och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets anslagstavla och på förbundets hemsida på internet.

14. Andel i tillgångar och skulder och fördelning av kostnader mellan medlemmarna

Varje medlem har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till förbundsmedlemmarnas andel av trafikarbetet mätt i produktionskilometer under närmast föregående år.

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar, antingen vid medlems utträde eller efter likvidation ska samma grund tillämpas.

Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna, enligt medlemmarnas samarbetsavtal.

Medlen erläggs till förbundet kvartalsvis i förskott.

Principen är att varje enskild medlem ska bära kostnader enligt samarbetsavtalets fördelning och att en enskild medlems initiativ som medför ett inkomstbortfall för förbundet och/eller kostnad för annan medlem ska täckas till fullo av den initierande medlemmen.

15. Medlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Kommunalförbundet styrs av sina medlemmar genom regler i förbundsordningen. Regionen och kommunerna har inget juridiskt ansvar för de uppgifter som överlåts till förbundet. Däremot är medlemmarna ytterst politiskt och finansiellt ansvariga för verksamheten.

Medlemmarna utövar sitt inflytande över förbundet genom politisk representation i förbundets direktion.

Dialogen mellan medlemmarnas tjänstemän och förbundets tjänstemän ska präglas av öppenhet och tydlighet med syfte att förankra politiska beslut och att realisera målen i Trafikförsörjningsprogrammet

Målen i Trafikförsörjningsprogrammet, gällande trafikavtal och medlemmarnas behov ska ligga till grund för förbundets långsiktiga planering. I budgetdialoger görs avstämning av behov, mål och ekonomiska förutsättningar.

Som ledamot i kommunalförbundets direktion verkar man för att realisera målen i gällande Trafikförsörjningsprogram.

Kommunalförbundet ska delge medlemmarna underlag av betydelse så som: kallelser och protokoll från förbundsdirektionens sammanträden, budgetbeslut, trafikboksut, tertialrapporter, samt övriga styrdokument av betydelse och årsredovisning.

Kommunalförbundet ska i sin ekonomiska återrapportering tydligt signalera avvikelser mot budget och vidta åtgärder för att budgetramen skall hållas. Kommunalförbundet får för sin verksamhet uppta lån i enlighet med fastställd budget.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda eller förvärva andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Kommunalförbundet får inte avveckla eller sälja andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Förbundsdirektionen godkänner årsredovisningen och översänder den till revisorerna för granskning. Revisorerna granskar förbundsdirektionens verksamhet och lämnar senast den 30 april en revisionsberättelse till varje medlems fullmäktige, som beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i sin helhet.

Kommunalförbundet ska följa och redovisa utvecklingen i upphandlad verksamhet, samt ge förslag till förändringar. Kommunalförbundet ska även följa upp och rapportera avvikelser för gällande trafikavtal till förbundsdirektionen. Dessa delges medlem.

16. Riktlinjer för förbundets budgetprocess

Direktionen ska:

- före årsskiftet varje år, till medlemmarna redovisa underlag för kommande verksamhetsårs budgetdialog
- genomföra budgetdialog med respektive medlem baserad på Trafikförsörjningsprogrammets ambitionsnivå, gällande trafikavtal, bedömd kostnadsutveckling och medlemmarnas ekonomiska förutsättningar. Budgetdialogen ska vara genomförd senast april månad
- före utgången av september månad varje år, fastställa kommunalförbundets budget för kommande verksamhetsår.

Förbundsledningens sammanträde där budgeten fastställs är offentligt och ska tillkännages på förbundets anslagstavla/hemsida senast en vecka före sammanträdesdagen.

17. Allmänhetens rätt att ställa frågor om årsredovisningen

Allmänheten ska ges rätt att ställa frågor om årsredovisningen vid det direktionssammanträde där ärendet behandlas. Frågestunden ska äga rum innan överläggning och beslut sker i ärendet. Information om denna möjlighet ska framgå två veckor innan sammanträdet genom information på förbundets anslagstavla och hemsida. Årsredovisningen ska finnas tillgänglig på förbundets hemsida samtidigt som den delges förbundsledningen.

18. Arvode och andra ekonomiska förmåner

Kommunalförbundets ledamöter, ersättare och revisorer ska erhålla ersättning i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för förtroendevalda i Region Västernorrland. Beslut om arvoden och andra ekonomiska förmåner fattas i förbundsledningen. Fasta arvoden beslutas av förbundsledningen efter förslag av Region Västernorrland.

Anställda hos kommunalförbundet som innehar styrelseuppdrag för förbundets räkning har inte rätt till arvode utan uppdraget utförs inom arbetstidsramen.

19. Varaktighet och medlems rätt till utträde

Kommunalförbundet är bildat tillsvidare för att vara regional kollektivtrafikmyndighet.

En medlem har rätt att utträda ur kommunalförbundet. Uppsägningstiden är tre (3) år. Medlems utträde sker genom att medlem så beslutar i sitt fullmäktige. Lagkraftvunnet beslut överlämnas till förbundet och ankomstdatum utgör datum från den dag utträdestiden räknas.

Framtida förändringar i den regionala samhällsstrukturen kan leda till att Kollektivtrafikmyndigheten ombildas. I det fall medlemmar beslutar ombilda myndigheten sker denna ombildning utifrån den tidplan som ingår i beslutet.

20. Förbundets likvidation och upplösning

Förbundet kan träda i likvidation om medlemmarna är överens om detta eller om en eller flera av medlemmarna utträder ur förbundet så att förutsättningarna för förbundet att uppfylla sitt ändamål inte längre finns.

När förbundet har trätt i likvidation ska skulder betalas och tillgångar avyttras eller fördelas enligt principerna i § 13 i denna förbundsordning. Likvidation verkställs av förbundsdirektionen i egenskap av likvidator.

21. Ändringar och tillägg i förbundsordningen

Förbundsordningen kan sägas upp för omförhandling av villkoren. Uppsägningstiden är arton (18) månader räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

I det fall samtliga medlemmar i sitt fullmäktige beslutar om en ändring eller tillägg av gällande förbundsordning ska detta beslut fastställas vid närmast följande förbundsdirektions sammanträde och träder i kraft efter beslutet.

Fråga om uppsägning, ändring eller tillägg till förbundsordningen får väckas av förbundsdirektionen eller förbundets medlemmar.

22. Tvister

Om tvist uppkommer mellan förbundet och en eller flera medlemmar och om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse ska tvisten lösas i allmän domstol

23. Ikraftträdande

Denna förbundsordning gäller från det datum den fastställts av förbundsdirektionen efter det att förbundsordningen godkänts av samtliga medlemmars fullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530

petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Avgift för tillståndsprovning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna att avgifter för tillståndsprovning ska debiteras för handläggning av nyetablering av förskola/fritidshem/pedagogisk omsorg, utökning/förändring i befintlig verksamhet samt för tillfällig utökning,

att för handläggning av nyetablering godkänna debitering om 35 000 kronor,

att för handläggning av utökning/förändring i befintlig verksamhet godkänna debitering om 20 000 kronor,

att för tillfällig utökning av antal förskoleplatser godkänna debitering om 15 000 kronor.

Beskrivning av ärendet

Skolnämnden har på sitt sammanträde 2022-04-28 § 57 beslutat att anta "Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun" samt att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta "Förslag till avgift för tillståndsprovning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun".

Skolnämnden har i sina riktlinjer slagit fast att en avgift ska tas ut och föreslår nu fullmäktige att fastställa avgifterna enligt följande:

- För handläggning av nyetablering föreslås en kostnad på 35 000kr baserat på en genomsnittlig arbetstid om 80 timmar (inom spannet 80-100 timmar).

- För utökning/förändring i befintligt godkännande har en uppskattning gjorts av ca 45 timmar (inom spannet 45-55 timmar) motsvarande 20 000kr.
- För godkännande av tillfällig utökning av antal förskoleplatser tas en avgift ut om 5 000 kr baserat på 15 timmar.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att ta ut en avgift skulle kunna jämföras med andra avgifter för tillstånd som kommunen tar ut, och att inte göra det innebär en utebliven inkomst för kommunen.

Ur ett juridiskt perspektiv är det enligt kommunallagen kommunfullmäktige som äger rätt att besluta om viktiga ekonomiska frågor, och där räknas taxor och avgifter in.

Beslutsunderlag

Skolnämnden, sammanträdesprotokoll, 2022-04-28 § 57

Skolförvaltningen, Tjänsteskrivelse, 2022-04-08

Skolförvaltningen, Förslag till avgift för tillståndsprövning, 2022-04-08.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Eva Claesson

Skolnämnden

Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Skolförvaltningen föreslår skolnämnden besluta

att anta ”Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun” (bil 1)

att de reviderade riktlinjerna tillämpas omedelbart.

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att anta ”Förslag till avgift för tillståndsprovning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun” (bil 2).

Beskrivning av ärendet

Skolförvaltningen har fått i uppdrag att förtydliga förutsättningar för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg utifrån gällande lagstiftning i ”Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun” (bil 1)

För att täcka kommunens kostnader i samband med tillståndsprovning vid nyetablering och förändring i befintlig verksamhet gällande fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg har en bedömning gjorts av nedlagd tid i förhållande till självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § Kommunallagen (2017:725) för handläggande tjänsteman. (bil 2)

Ekonomiskt perspektiv:

De reviderade riktlinjerna säkerställer att skolpengen går till skolverksamhet och kommer barnens undervisning till godo.

Den som har för avsikt att bedriva verksamhet får betala kostnaden för provning av ansökan. Avgift grundar sig på den faktiska arbetstiden för tjänsteman i kommunen.

Datum
2022-04-08Diarienummer
SKN 2022-000076**Socialt och juridiskt perspektiv:**

De reviderade riktlinjerna säkerställer att skolpengen går till skolverksamhet och kommer barnens undervisning till godo.

Riktlinjerna är framtagna för att säkerställa att vi följer gällande lagstiftning

Marie Blomberg
Skolchef

Eva Claesson

Bilagor

- Bilaga 1 *”Riktlinjer för alla huvudmän som bedriver förskola, fritidshem
Pedagogisk omsorg i Härnösands kommun.”*
- Bilaga 2 *”Förslag till avgift för tillståndsprovning för fristående
förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk
omsorg i Härnösands kommun”.*

Skolnämnden

§ 57

Dnr 2022-000076 1.2.2.2

Reviderad riktlinje förskolan

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att anta ”Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun”(bil 1)

att de reviderade riktlinjerna tillämpas omedelbart.

Skolnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta ”Förslag till avgift för tillståndsprovning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun”(bil 2).

Yrkanden

Thomas Flank (M) yrkar avslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt ett avslagsyrkande.

Ordföranden frågar om skolnämnden avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden frågar om skolnämnden avser besluta i enlighet med avslagsyrkandet.

Ordförande finner att skolnämnden beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Thomas Flank (M) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Riktlinjen antas för att täcka kommunens kostnader i samband med tillståndsprovning vid nyetablering och förändring i befintlig verksamhet gällande fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg har en bedömning gjorts av nedlagd tid i förhållande till självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § Kommunallagen (2017:725) för handläggande tjänsteman.

Skolnämnden

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-08, samt bilagorna

Riktlinjer för att starta och bedriva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun, och

Förslag till avgift för tillståndsprövning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun.

Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

"Dubbelklicka - Infoga bild 6x6 cm"

Dokumentnamn	Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i	Dokumenttyp Riktlinjer[Dokumenttyp]	
Fastställd/upprättad av	Skolnämnden[Fastställd/upprättad av]	Datum [Datum]	Diarienummer 2022-
Dokumentansvarig/processägare	Verksamhetschef för förskolan	Version	Senast reviderad [Datum] Giltig t o m [Datum]
Dokumentinformation	Riktlinjer för att starta och driva fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun.[Dokumentinformation]		
Dokumentet gäller för	Aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, föreningar, stiftelser och andra som är intresserade av att starta förskola, fritidshem och/eller pedagogisk omsorg i		
Annan information	Ersätter tidigare Regler och riktlinjer för fristående förskola, fritidshem (ej anslutna till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun (2016-0000288)		

Innehåll

1	Riktlinjer för fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun	3
1.1	Ansökan om att driva fristående verksamhet och beslut	4
1.1.1	Ansökan	4
1.1.2	Avgift vid ansökan om nyetablering och förändringar av fristående verksamhet	4
1.1.3	Betalning av avgiften	4
1.1.4	Förutsättningar för godkännande	4
1.1.5	Handlingsplaner	5
1.1.6	Beslut	5
1.1.7	Överklagan	5
1.2	Förutsättningar för bedrivande av fristående verksamhet	6
1.2.1	Allmänna kvalitetskrav	6
1.2.2	Inskrivning av barn/elev vid fristående verksamhet	6
1.2.3	Lokaler och miljöer	6
1.2.4	Säkerhet, hälsa och kost	7
1.2.5	Försäkringar	7
1.2.6	Handlingsplaner	7
1.2.7	Dokumentation	7
1.2.8	Anmäla förändringar i ägar- och ledningskretsen av fristående verksamhet	8
1.2.9	Konkurs och avveckling av fristående verksamhet	8
1.3	Ersättningar och bidrag till fristående verksamhet	8
1.3.1	Ersättningar	8
1.3.2	Grundbelopp	9
1.3.3	Tilläggsbelopp	9
1.3.4	Överklagan	9
1.3.5	Måttillfällen	10
1.3.6	Byte mellan kommunal och fristående verksamhet och mellan fristående verksamheter	10
1.4	Tillsyn av fristående verksamhet	10
1.4.1	Tillsynsansvar och återkallande av godkännande	10

1 Riktlinjer för fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun

Detta kapitel vänder sig till aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, föreningar, stiftelse och andra som är intresserade av att starta förskola, fritidshem och/eller pedagogisk omsorg i fristående regi. Verksamheter med annan huvudman än kommunen kallas fristående verksamhet.

Dessa riktlinjer för fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg reglerar Härnösands kommuns villkor för ansökan, godkännande och förutsättningar för fullt bidrag till nämnda verksamheter med annan huvudman än Härnösand kommun.

Dessa riktlinjer tillsammans med gällande lagstiftning enligt Skollagen ersätter de tidigare avtal som reglerat förhållandena mellan Härnösand kommun och de fristående utövarna.

Huvuddelen av förhållandet mellan fristående verksamhet och kommunen regleras i Skollagen. I texten finns utdrag ur lagtext och ibland hänvisningar till lagtext. Skollagen gäller i sin helhet. Till grund för Härnösands kommuns kvalitetsbedömning och godkännande ligger förutom Skollagen (2010:800) Skolförordningen (2011:185), tillämpliga läroplaner, Miljöbalken, Barnkonvention samt Härnösands kommuns övergripande mål. Huvudmannen ska dessutom följa bestämmelser om registerkontroll av personal, tystnadsplikt enligt Skollag 23 kap 14§ samt bestämmelser om anmälningsskyldighet enligt Socialtjänstlagen kap 14 1§.

Fristående verksamheter har rätt till bidrag av kommunen om de ansöker och får ett godkännande.

För att bli godkänd krävs att verksamheten uppfyller krav på god kvalitet och säkerhet och att den fristående anordnaren har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare ska varje fristående anordnare visa god kännedom i skollag och läroplaner samt ha kunskap och förutsättningar att följa de lagar och bestämmelser som gäller för verksamheten. I samband med att ansökan behandlas granskas ägar- och ledningskretsens erfarenhet och insikt samt att lämpligheterna ovan är uppfyllda. Anordnaren ansvarar för att all personal i den egna verksamheten har kännedom om och följer de bestämmelser och anvisningar som finns i kommunens villkor och förutsättningar. (Skollag 2 kap 5 och 5a §§) (2018:1158)

För barn och vårdnadshavare innebär kommunens godkännande en garanti för att verksamheten uppfyller de kvalitetskrav som kommunen ställer på sin egen verksamhet. Kommunen har även ansvar för tillsyn av den verksamhet som godkänts. All verksamhet ska därmed hållas öppen för tillsyn och inspektion.

Bidrag till fristående verksamheter ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till egen verksamhet. Grunden för bidraget i Härnösands kommun är den service- och kvalitetsnivå som kommunen kräver av sin egen verksamhet. Kommunen kan göra förändringar i detta dokument med anledning av ändringar i lagstiftning eller genom politiskt beslut.

När en fristående verksamhet startar ska det även anmälas till samhällsförvaltningen av den enskilda huvudmannen. Anmälningsplikt till samhällsförvaltningen gäller även om en verksamhet flyttar till ny lokal, om verksamheten utökas med nya lokaler, eller om en befintlig verksamhet tas över av ett nytt företag. När du bedriver fristående verksamhet är du skyldig att känna till miljöbalkens bestämmelser. Lokalerna kommer att bedömas utifrån miljöbalkens bestämmelser.

För handläggningen av din anmälan tas avgift ut av samhällsförvaltningen och av skolförvaltningen.

1.1 Ansökan om att driva fristående verksamhet och beslut

1.1.1 Ansökan

Ansökan om godkännande för att bedriva fristående förskola, fritidshem och/eller pedagogisk omsorg ska lämnas på särskild blankett med bilaga och lämnas till skolförvaltningen. Se blankettarkiv, kommunens hemsida. Villkoren för ansökan regleras i Skollagen 2 kap 5 7 §§ och 26 kap 4 § regler för etablering av fristående förskolor.

1.1.2 Avgift vid ansökan om nyetablering och förändringar av fristående verksamhet

En avgift tas ut i samband med att ansökan om nyetablering och förändringar av fristående verksamhet behandlas. Avgiften tas ut med stöd av 2 kap. 5 c § Skollagen. Avgiften är avsedd att täcka skolförvaltningens kostnader för tillståndsprovning och är beräknad enligt självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § Kommunallagen (2017:725) och baseras på tidsersättning för tjänsteman.

1.1.3 Betalning av avgiften

Inbetalning ska ske i samband med att ansökan om godkännande av huvudman, alternativt ansökan om förändring av fristående verksamheten, sänds in till skolförvaltningen. Ansökan handläggs när komplett ansökan samt betalning av avgiften har kommit skolförvaltningen tillhanda. Avgift tas ut även om ansökan om godkännande ej beviljas.

1.1.4 Förutsättningar för godkännande

Ägar- och ledningskretsen för den tilltänkta fristående verksamheten granskas och deras ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten undersöks på samma vis som vid anmälda förändringar i ägar- och ledningskretsen.

Vid ägar- och ledningsprovning samt vid bedömning av ekonomiska förutsättningar förekommer det att uppgifter inhämtas från exempelvis Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogden och Skatteverket. För att ansökan skall bli godkänd krävs att verksamheten bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar och att ägar- och ledningskretsen har goda kunskaper om Skollag och övriga styrdokument.

Godkännande ska lämnas om den fristående har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barn/elever eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Med föreskrifter avses samtliga bestämmelser i lagar,

förordningar och myndighetsföreskrifter. 2 kap 5 och 5 a §§ Skollagen och 25 kap 10 § Skollagen.

Verksamhetens inriktning och/eller pedagogisk idé samt omfattning

För att få ett godkännande ska ansökan innehålla beskrivning av verksamhetens inriktning och/eller pedagogiska idé samt omfattning.

Skolledning

Det pedagogiska arbetet vid en förskola och/eller fritidshem, oavsett huvudman, ska ledas och samordnas av en rektor. Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. 2 kap 9, 11 §§ Skollagen

För pedagogisk omsorg gäller för bedrivande av verksamheten, oavsett huvudman, att det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. 25 kap 7 § Skollagen

Pedagogisk personal

För bedrivande av förskoleverksamhet och fritidshem ska det för undervisning finnas lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisningen som läraren eller förskolläraren ska bedriva. 2 kap 13 § Skollagen

Utöver lärare och förskollärare får det i undervisningen i förskola eller fritidshem finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens/elevnas utveckling och lärande främjas. 2 kap 14 §§ Skollagen

För bedrivande av pedagogisk omsorg ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. 25 kap 7 § Skollagen

1.1.5 Handlingsplaner

Innan verksamheten startar ska huvudmannen ha inkommit med handlingsplan för krissituationer, likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling. 3 kap. 16 § Diskrimineringslagen, 6 kap 2, 8 §§ Skollagen

1.1.6 Beslut

Beslut om start av och rätt till bidrag för fristående verksamhet beslutas av skolnämnden. Om inte verksamheten har startat ett år efter beslut krävs en ny ansökan och ett nytt godkännande.

Nytt beslut krävs också vid exempelvis byte av huvudman, flytt till ny lokal eller annan väsentlig förändring av utbildningen.

1.1.7 Överklagan

Kommunens beslut om godkännande, föreläggande eller återkallande av godkännande kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut överklagas skriftligt. Skrivelsen ges till den myndighet som har meddelat beslutet. Den myndighet som har meddelat beslutet överlämnar sedan skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet. Överklagan ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagan regleras i Förvaltningslag (1986:223) 22–25 §§ och 28 kap 5 § Skollagen

1.2 Förutsättningar för bedrivande av fristående verksamhet

1.2.1 Allmänna kvalitetskrav

Verksamheten ska följa samtliga punkter som regleras i skollag och läroplan för den verksamhet som ska bedrivas. Vilket bland annat innebär att följa de krav på systematiskt kvalitetsarbete, inflytande och samråd som regleras i 4 kap Skollagen.

Allmänna kvalitetskrav förskola

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning. 8 kap 2 § Skollagen

Allmänna kvalitetskrav fritidshem

Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn av eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap. 14 kap 2 § Skollagen

Huvudmannen ska se till att elevgrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att eleverna även i övrigt erbjuds god miljö. 14 kap 9 § Skollagen

Allmänna kvalitetskrav pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek. För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. 25 kap 7 § Skollagen

1.2.2 Inskrivning av barn/elev vid fristående verksamhet

Verksamheten ska hållas öppen för alla barn/elever. Diskriminering av enskilda barn/elever eller grupper av barn/elever är inte tillåtet. 1 kap 4 § Diskrimineringslagen

Varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som har rätt till förskola, om inte den kommun där förskolan är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. 8 kap 18 § Skollagen

Godkännande av egna urvalsregler krävs. Om det inte finns plats för alla sökande till en förskola, ska urvalet göras på de grunder som den kommunen där förskola är belägen godkänner. 8 kap 19 § Skollagen

Samtliga barn/elever som är placerade i verksamheten ska vara inskrivna genom skriftlig överenskommelse. Fristående verksamheter hanterar sin egen kö och ansvarar för sin egen fakturahantering.

1.2.3 Lokaler och miljöer

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler med hänsyn tagen till barns behov av balans mellan aktiviteter och vila samt god arbetsmiljö. Lokalen ska ha hög grad av lämplighet och säkerhet. Det ska också finnas tillgång till lämplig, säker och godkänd utomhusmiljö. Det ska även finnas en skriftlig redogörelse av ägaren till fastigheten och lokalen skall vara godkänd av brand och miljömyndighet.

Egenkontroll

Enligt Miljöbalken 26 kap 19 § är den som driver fristående verksamhet skyldig att genomföra egenkontroll av inomhusmiljön. I ansvaret ingår en skyldighet att inneha den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning för att skydda omgivningen (Miljöbalken 2 kap. 2 §). Kraven på egenkontroll gäller även för fastighetsägaren som hyr ut lokalen. Dokumentationen över egenkontrollen ska kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten vid tillsyn. (1998:901).

Gällande pedagogisk omsorg ska bostaden där verksamheten bedrivs vara ändamålsenlig och anpassad för arbete med barn. Det ska finnas tillgång till lämplig och säker utomhusmiljö. Miljön ska vara säker, trygg, hygienisk och rökfri. Finns begränsningar i nyttjandet av bostaden måste det framgå av ansökan. Skolförvaltningen bedömer lokaler och miljö vid ett hembesök. Används kompletterande lokal i verksamheten ska även den vara godkänd av brand- och miljömyndighet.

1.2.4 Säkerhet, hälsa och kost

En handlingsplan för att garantera barns säkerhet i lokalerna i den dagliga verksamheten ska finnas och fortlöpande följas upp. Inne- och utemiljö ska vara barnsäkert utformad och anpassad till de barn som vistas där.

Verksamheten ska planeras så att varje barn får sitt behov av vila/sömn tillgodosett.

För att serveras mat i verksamheten krävs registrering enligt livsmedelslagstiftningen. Anmälan om registrering ska skickas till samhällsförvaltningen senast två veckor innan planerad start. Måltiderna som ges barnen ska ur närings synpunkt vara riktigt sammansatt och av god kvalitet. De ska vara jämnt fördelade över den tid av dagen som barnet vistas i verksamheten, vara tillräckligt många och serveras vid tidpunkter som är lämpliga utifrån barnens fysiologiska behov.

1.2.5 Försäkringar

Härnösands kommun ansvarar för olycksfallsförsäkring för barn inskrivna i den fristående verksamheten på motsvarande sätt som för barn i kommunal verksamhet.

Det är huvudmannens ansvar att övrigt försäkringsskydd finns.

1.2.6 Handlingsplaner

Huvudmannen skall årligen revidera handlingsplan för krissituationer, likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling. 3 kap. 16 § Diskrimineringslagen, 6 kap 2, 8 §§ Skollagen

1.2.7 Dokumentation

Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras på såväl huvudmannanivå som på enhetsnivå. 4 kap. 6 § Skollagen.

Huvudmannen ska föra dokumentation över varje inskrivet barn. Kommunen har rätt att i tillsyns ärenden ta del av denna dokumentation och i övrigt inhämta erforderliga upplysningar.

1.2.8 Anmäla förändringar i ägar- och ledningskretsen av fristående verksamhet

Fristående huvudmän för förskola och fritidshem ska anmäla alla förändringar i ägar- och ledningskretsen i enlighet med 2 kap. 5 och 5a §§ Skollagen (2010:800). Anmälan ska göras till skolförvaltningen senast en månad från det att förändringen genomförs.

Anmälan skall ske vid ändring av:

- den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten.
- styrelseledamöter, styrelsesuppleanter eller ändring av bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.
- personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Anmälan ska undertecknas av behörig firmatecknare.

Alla handlingar som kommer in till skolförvaltningen blir allmänna handlingar. En sekretessprövning görs vid varje enskild begäran om utlämnande. Skolnämnden prövar i samband med anmälan att kraven på ägar- och ledningskretsens erfarenhet och insikt samt lämplighet fortsatt är uppfyllda. Skolnämnden kan också komma att pröva om huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten påverkas med anledning av förändringen i ägar- och ledningskretsen i enlighet med skollag 26 kap 4§. Vid ägar- och ledningsprövning samt vid bedömning av ekonomiska förutsättningar förekommer det att uppgifter inhämtas från exempelvis Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogden och Skatteverket.

1.2.9 Konkurs och avveckling av fristående verksamhet

Vid konkurs eller likvidation av fristående verksamhet ska kommunen så skyndsamt som möjligt informeras för att på bästa vis se till att tredje man, det vill säga barn och vårdnadshavare, drabbas i så liten utsträckning som möjligt. Om verksamheten upphör ska all dokumentation och övriga handlingar överföras till kommunen för arkivering.

Kommunens ansvar är att så smidigt och skyndsamt som möjligt se till att barn och vårdnadshavares behov av utbildning, omvårdnad och lärande tillgodoses.

1.3 Ersättningar och bidrag till fristående verksamhet

1.3.1 Ersättningar

Beslut om ersättning till fristående verksamheter regleras utifrån skollagen. 8 kap 3–7 §§ och 21–24 §§ Skollagen 14 kap Skollagen 25 kap Skollagen

Verksamheterna erhåller ersättning för de barn som är folkbokförda i Härnösands kommun samt för asylsökande barn från och med höstterminen det år de fyller tre år. För att ersättning ska utbetalas ska vårdnadshavare arbeta, studera, vara arbetssökande eller föräldraledig enligt föräldraledighetslagen för vård av annat barn. För barn som är bosatta/folkbokförda i annan kommun söker den enskilda anordnaren bidrag från barnets hemkommun. 8 kap 17 § Skollagen

Ersättningen grundas på kommunens interna resursfördelning som årligen fastställs av skolnämnden. Barn-/skolpengen beräknas utifrån beräknat barnantal och baseras på kommunens budget för verksamheten och är densamma för såväl kommunala som fristående verksamheter förutom att de fristående har ett extra tillägg för mervärdesskatt.

Den fristående anordnaren ansvarar för att rapportera in en prognos över det beräknade barnantalet för nästkommande år senast den 1 september till skolkontoret.

Skolpengen består av grundbelopp och tilläggsbelopp. Skolpengens storlek fastställs senast 31 december varje år av skolnämnden.

1.3.2 Grundbelopp

Grundbeloppet ska avse ersättning för:

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- elevvård och hälsovård
- måltider
- administration (schablon på 3 %)
- mervärdesskatt (schablon på 6 %)
- lokalkostnader (baserat på kommunens genomsnittskostnad eller i undantagsfall den fristående skolans faktiska kostnader). Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola, fritidshem och pedagogiska omsorg. 8 kap 22 §, 14 kap 16 §, 25 kap 12 § Skollagen

1.3.3 Tilläggsbelopp

Tilläggsbelopp ska lämnas för ett barn/elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Resurser för extra anpassningar och särskilt stöd ska i de allra flesta fall bekostas av grundbeloppet. Tilläggsbeloppet är ett bidrag som bara beviljas i undantagsfall. Tilläggsbeloppet ska alltså inte gå till särskilt stöd utan avser ersättning för extraordinära stödåtgärder, utöver särskilt stöd, som inte har koppling till den vanliga undervisningen. För att kunna ta del av tilläggsbelopp krävs att en ansökan inkommit till skolkontoret. Det är kommunens centrala elevhälsoteam som gör prövningen och fattar beslut. Ansökan lämnas på särskild blankett. 8 kap 23 - 24 §§, 14 kap 17 §, 25 kap 13 - 14 §§ Skollagen. För asylsökande barn lämnas ansökan till kommunen som i sin tur ansöker om ersättning för extraordinära utbildningskostnader för asylsökande barn/elever med särskilda behov från migrationsverket. Därefter är det migrationsverket som gör prövningen och fattar beslut.

1.3.4 Överklagan

Huvudmannen har rätt att överklaga kommunens beslut om rätt till bidrag och fördelning av bidrag till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut överklagas skriftligt. Skrivelsen ges till den myndighet som har meddelat beslutet. Den myndighet som har meddelat beslutet överlämnar sedan skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet. Överklagan ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagan regleras i förvaltningslag. 2–25 §§ Förvaltningslagen, 28 kap 5 § Skollagen

1.3.5 Mättillfällen

Mätning inom förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg sker den 15:e varje månad årets alla 12 månader. Barn som skall börja förskoleklass avslutar sin plats i förskolan senast sista juni, därmed upphör ersättningen till förskolan från och med juli månad. Om barnet har behov av omsorg i juli kan barnet dock få omsorgen tillgodosedd i juli vid den fristående förskolan och ersättning ges då även för juli månad, detta efter dialog och särskild överenskommelse med kommunen.

Anordnaren måste rapportera till kommunen innan den 15:e om förändringar av inskrivna barn skett. I annat fall kommer förändringen att gälla från och med månaden efter.

Vid särskilda skäl och i dialog med kommunen kan undantag från ovan göras.

Anordnaren blir återbetalningsskyldig om barn slutat och kommunen inte blivit meddelad detta.

1.3.6 Byte mellan kommunal och fristående verksamhet och mellan fristående verksamheter

Om förälder till ett barn i en fristående verksamhet accepterar en plats i en kommunal eller annan fristående verksamhet upphör utbetalningen av ersättning till den fristående verksamheten efter två (2) månaders uppsägningstid. Om förälder till ett barn som redan har en förskoleplacering accepterar en plats i en fristående verksamhet börjar utbetalningen av ersättning till den fristående verksamheten att ske när två månaders uppsägningstid har passerat, även om barnet börjar tidigare. Det åligger den enskilda huvudmannen att kontrollera om barnet redan har en pågående förskoleplacering innan barnets inskolningsperiod startar. Kommunen betalar endast ut ersättning till en enhet.

1.4 Tillsyn av fristående verksamhet

1.4.1 Tillsynsansvar och återkallande av godkännande

Kommunen har tillsynsansvar för all fristående verksamhet som kommunen godkänt. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med Skollagens krav på god kvalitet och säkerhet samt övriga krav som regleras i aktuella styrdokument för den fristående verksamheten (26 kap 2 6 §§ Skollagen).

Om påtagliga återkommande brister konstateras kommer lärarresurserna analyseras (26 kap 2§ Skollagen).

Den fristående verksamheten ska i god tid informeras om tidsplan för tillsyn. Utöver den regelbundna tillsynen kan oanmälda besök göras. Kommunen ska inom ramen för sin tillsyn lämna råd och vägledning (26 kap 9 §) Skollagen.

Den fristående verksamheten ska tillhandahålla de handlingar, upplysningar och övrigt material som kommunen behöver för att genomföra tillsynen samt ge tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten (26 kap 6 7 §§ Skollagen).

Om det vid tillsynen framkommer att verksamheten inte uppfyller de krav som följer av styrdokument eller de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag får kommunen besluta om föreläggande.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som kommunen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Om bristerna bedöms vara ett allvarligt missförhållande ska det anges. Vid mindre allvarliga överträdelser kan en anmärkning tilldelas istället för ett föreläggande (26 kap 10 11 §§ Skollagen)

Om ett föreläggande inte följs, missförhållandet är allvarligt, och/eller rimliga åtgärder inte vidtas får kommunen återkalla ett godkännande och beslut om rätt till bidrag (26 kap 13 § Skollagen). Ett godkännande får även återkallas om de enskilde huvudmannen inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande (26 kap 14 14a 14 c §§§ Skollagen).

Även om föreläggandet har följts gällande ett allvarligt missförhållande kan ett återkallande ske och verksamhetsförbud beslutas inom två år om det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten, och huvudmannen redan före föreläggandet har visat bristande förmåga eller vilja att fullgöra sina skyldigheter som huvudman (26 kap 15 16 b §§).

Kommunen får besluta att återkallelsen ska gälla omgående trots att beslutet ännu inte har vunnit laga kraft. (26 kap 16 18 §§ Skollagen)

De sanktionsmöjligheter tillsynsmyndigheten kan vidta och när en kommun skall återkalla ett godkännande av en enskild huvudman finns beskrivna i skollagen 26 kap.

Kapitel 26, liksom övriga delar av Skollagen, gäller i sin helhet.

Eva Claesson

Förslag till avgift för tillståndsprövning för fristående förskola, fritidshem (ej kopplade till en skola) och pedagogisk omsorg i Härnösands kommun

Härnösands kommun utreder vilka avgifter som ska tas ut för att täcka kommunens kostnader i samband med tillståndsprövning vid nyetablering och förändring i befintlig verksamhet gällande fristående förskolor. En bedömning har gjorts av nedlagd tid i förhållande till självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § Kommunallagen (2017:725) för handläggande tjänsteman.

- För handläggning av nyetablering föreslås en kostnad på 35 000kr baserat på en genomsnittlig arbetstid om 80 timmar (inom spannet 80-100 timmar).
- För utökning/förändring i befintligt godkännande har en uppskattning gjorts av ca 45 timmar (inom spannet 45-55 timmar) motsvarande 20 000kr.
- För godkännande av tillfällig utökning av antal förskoleplatser tas en avgift ut om 5 000 kr baserat på 15 timmar.

Inbetalning ska ske i samband med att ansökan om godkännande av huvudman, alternativt ansökan om förändring av fristående verksamhet, sänds in till skolförvaltningen. Ansökan handläggs när komplett ansökan samt betalning av avgiften har kommit skolförvaltningen tillhanda. Avgift tas ut även om ansökan om godkännande ej beviljas.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Ansökan om verksamhetsbidrag 2024 - Kvinnojouren Härnösand

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen

att Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjour beviljas bidrag för verksamhetsåret 2024 om 790 000 kronor, samt

att från och med 2025 och årligen indexuppräknas bidraget till föreningen enligt omsorgsprisindex (OPI).

Beskrivning av ärendet

För 2024 ansöker föreningen Kvinnogemenskap/ Härnösands Kvinnojour och Tjejjour (nedan benämnd föreningen) om sammanlagt 1 009 000 kr för sin grundverksamhet samt för hyreskostnad för deras skyddade boende. (*inom parantes motsvarande ansökan inför 2023*). Ansökan inkom 6 juli 2023 till socialförvaltningen. Socialnämnden har beslutat att överlämna ärendet till kommunstyrelsen då budget och därmed beslutet ligger hos kommunstyrelsen.

Grundverksamhet som föreningen söker medel för består av:

- 100 % tjänst på kvinnojouren 540 000 kr (*515 000 kr*)
- 50% tjänst på tjejjouren 270 000 kr (*257 500 kr*)
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren 30 000 kr (*30 000 kr*)
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren 59 000 kr (*50 000 kr*)

Samt hyreskostnad för skyddade boendet ca 110 000 kr. (*100 000 kr*)

Kommunstyrelsen beslutade i september 2022 att bevilja föreningen sammanlagt 925 500 kr för verksamhetsåret 2023, vilket motsvarade hela det sökta beloppet för 2023. Kommunstyrelsen beslutade även att uppdra till kommundirektören att i dialog med Föreningen Kvinnogemenskap Härnösands kvinno- och tjejjour, se över alternativ som bidrar till en mer långsiktig lösning för föreningens verksamheter.

Under 2023 har dialog förts med föreningen om möjligheterna att åstadkomma en överenskommelse mellan Härnösands kommun och föreningen för att fördjupa samverkan i syfte att stärka varandras

verksamheter och ansvarsområden. Båda parter ser positivt på en sådan överenskommelse, vilket skulle formalisera ett redan gott samarbete. Dialogerna pågår och en överenskommelse väntas färdigställas innan årets slut.

Föreningen har årligen sökt bidrag av kommunen till sina verksamheter. Beloppen som beviljats har skiftat genom åren vilket medfört att de i sina kalkyler har avsatt medel för avvecklingskostnader. Detta torde ha medfört en osäkerhet kring den långsiktiga planeringen för föreningens arbete i ett längre perspektiv.

Kommunens ansvar

De ideella kvinnojourerna i Sverige har länge drivit skyddade boenden och har lång erfarenhet av stöd till våldsutsatta. En kartläggning år 2020 som genomfördes av Socialstyrelsen visade att 54 procent av alla boenden drevs ideellt. I dagsläget finns ingen lagreglerad skyldighet för kommunerna att erbjuda skyddat boende. Däremot har lagen kring kommunernas ansvar för brottsoffer stärkts genom åren.

Kommunens ansvar beskrivs i 5 kapitlet 11 § Sol och innebär sammanfattningsvis:

- Ett lagstadgat ansvar för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.
- Att särskilt beakta kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp, får det stöd de behöver
- Att särskilt beakta barn som bevittnat våld och andra övergrepp, får det stöd de behöver
- Att verka för att förövare av våld i nära relationer ska upphöra med sitt beteende.

Ekonomi

Föreningen har ansökt om statsbidrag men ännu inte fått besked för 2024. Statsbidraget kan inte sökas för driften av det skyddade boendet.

Som underlag till ansökan om bidrag har föreningen redovisat balans och resultatrapport för 2022, verksamhetsberättelse för samma år samt uppgett kostnaderna för driften av det skyddade boendet, som beräknas vara 890 000 kronor för 2024. I summan ryms kostnaden för personal, hyra, löpande driftskostnader samt investeringsbehov på grund av slitage. Föreningen har även en budgeterad hyresintäkt om 235 000 kronor för placeringar från andra kommuner. Utifrån att föreningen inte kan söka statsbidrag för driften av det skyddade boendet föreslås att bidrag ges till föreningen motsvarande drifts – och investeringskostnaden för det skyddade boendet, att nyttjas av föreningen såsom de anser vara bäst för dem arbetet riktas till, med ett avdrag om 100 000 kronor för intäkter kopplade till det skyddade boendet. Sammantaget föreslås bidraget uppgå till 790 000 kronor. Bidraget till föreningen motsvarar 31 kronor/invånare (beräknat på invånarantal 2022-12-31). Tyvärr finns inte aktuell statistik kring hur mycket kommunerna bidrar med per invånare. Nationella rådet för kvinnofrid gav ut en skrift

2001 där den kommun som bidrog mest per invånare var Hofors med 22,59 kr.

För att bidra till en mer långsiktig plan för hur kommunen ställer sig till att bidragsfinansiera föreningens arbete och med hur mycket föreslås att bidraget indexregleras årligen.

Omsorgsprisindex är ett index för uppräknings som används vid upphandling av externa boendeplatser. Indexet beräknas på lönekostnader baserat på kommunals område samt konsumentprisindex. För 2023 är OPI 4,6 %, vilket skulle motsvara 36 340 kronors höjning av bidraget om vi hade använt den modellen nu, på den föreslagna bidragsnivån för 2024.

I den bearbetning som nu pågår kring överenskommelse avses att precisera bidragets storlek, utifrån beslut i kommunstyrelsen, samt detaljerna kring indexuppräknings och basmånad/jämförelsemånad för indexuppräknings.

Socialt perspektiv

Ett beslut om verksamhets – och hyresbidrag till föreningen ger förutsättningar att fortsättningsvis stötta våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld.

Utifrån ett barnperspektiv är det viktigt att verksamheter som kvinnojouren och tjejjouren finns för att vid behov av skydd omgående tillgodose behovet av stöd till barnen och deras mamma.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bidraget till föreningen kommer att belasta kommunstyrelsens budgetram 2024, samt tas med i kommande budgetprocesser.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag socialnämnden 2023-09-01 §91.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Föreningen kvinnogemenskap, Härnösands kvinno – och tjejjours ansökan
Föreningens Verksamhetsberättelse 2022

Föreningens Balans och resultatrapport 2022

Socialnämnden

§ 91

Dnr 2023-000135 3.7.1.4

Organisationsbidrag 2024 - Härnösands Kvinnojour

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att till kommunstyrelsen tillstyrka att Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjour beviljas bidrag för verksamhetsåret 2024, samt

att då kommunstyrelsen är beslutsinstans och budgetansvarig för bidrag till kvinnojouren överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Bakgrund

För 2024 ansöker föreningen Kvinnogemenskap/ Härnösands Kvinnojour och Tjejjour om sammanlagt 1 009 000 kr för sin grundverksamhet samt för hyreskostnad för deras skyddade boende. (*inom parantes motsvarande ansökan inför 2023*). Ansökan inkom 6 juli 2023.

Grundverksamhet de söker medel för består av:

- 100 % tjänst på kvinnojouren 540 000 kr (*515 000 kr*)
- 50% tjänst på tjejjouren 270 000 kr (*257 500 kr*)
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren 30 000 kr (*30 000 kr*)
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren 59 000 kr (*50 000 kr*)

Samt hyreskostnad för skyddade boendet ca 110 000 kr. (*100 000 kr*)

Kommunstyrelsen beslutade i september 2022 att bevilja Kvinnojouren sammanlagt 925 500 kr för verksamhetsåret 2023. Kommunstyrelsen beslutade även att uppdra till kommundirektören att i dialog med Föreningen Kvinnogemenskap Härnösands kvinno- och tjejjour, se över alternativ som bidrar till en mer långsiktig lösning för föreningens verksamheter. Samtalen med kommunen och kvinnojouren pågår utifrån detta uppdrag.

Socialförvaltningen anser att Kvinnojourens och tjejjourens verksamhet är mycket angelägen och utgör ett viktigt stöd för kvinnor i utsatta situationer. Kvinnojourens verksamhet är särskilt viktig för de kvinnor som av olika anledningar inte vill söka kontakt med socialtjänsten.

Socialnämnden

§ 91 Forts.

Kvinnojouren har därför en mycket viktig funktion att skydda och stödja kvinnor och det är viktigt att kommunen har en fungerande kvinnojourens verksamhet utifrån den bakgrunden. Förvaltningen angav redan i sitt yttrande inför bidrag för 2023 att jouren ska beviljas ett årligt organisationsbidrag som ger föreningen möjligheter att bedriva en verksamhet med kvalitet och hög tillgänglighet för utsatta kvinnor i Härnösands kommun. Ett arbete som är påbörjat.

Socialt perspektiv

Ett beslut om verksamhets – och hyresbidrag till Kvinnojouren ger föreningen förutsättningar att fortsättningsvis stötta våldsutsatta kvinnor och barn. Utifrån ett barnperspektiv är det viktigt att verksamheter som kvinnojouren och tjejjouren finns för att vid behov av skydd omgående tillgodose behovet av stöd till barnen och deras mamma. Beslutet kommer sannolikt att påverka kommunens arbete med nollvisionen av våld i nära relationer.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Socialnämnden har inte längre budgetmedel för kvinnojouren då ansvaret övertagits av kommunstyrelsen. Bidraget för 2023 har belastat kommunstyrelsens budget.

Nämnden lämnar inget förslag till belopp utifrån kommunens ansträngda ekonomiska läge. Ett eventuellt bidragsbelopp behöver beslutas av kommunstyrelsen utifrån den bedömning de gör.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2023-08-23.

Balans och resultatrapport för 2022 - Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjour.

E-post, Ansökan om verksamhetsbidrag för 2024.

Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjours ansökan om verksamhetsbidrag för år 2024.

Verksamhetsberättelse 2022 - Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjour.

Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjours ansökan om verksamhetsbidrag för år 2024

Föreningen har i dagsläget tre anställda personer, en öppen besökslägenhet, som även fungerar som kontor samt ett skyddad boende i en separat lägenhet. Tack vare de kommunala medlen för 2023 består personalen idag av 100% tjänst på kvinnojouren samt en 50% tjänst på tjejjouren. Medlen från Socialstyrelsen bidrar till ytterligare en 75% tjänst på kvinnojouren.

Ytterligare ca 15 kvinnor ingår i det ideella jourarbetet som utförs utanför kontorstiden, kvällar, nätter och på helger. Den ideella kvinnojourens aktiva arbetsinsats, förutom beredskapstiden, uppgick under 2022 till 232 timmar, vilket motsvarar ca 30 arbetsdagar. I den aktiva insatsen ingår även den tid de ideella deltagit i utbildningar. Den ideella tjejjourens aktiva arbetsinsats uppgår till ca 150 timmar.

För en tjänst på kvinnojouren, det skyddade boendet, och verksamhetskostnader söks det årligen kommunala medel. (Det skyddade boendet består av en 4-rumslägenhet där två kvinnor med barn kan bo samtidigt. De bor kollektivt men har ett eget sovrum.)

Kommunala medel för vår besökslägenhet, har sökts och beviljats vissa år och andra inte. För en 75 % tjänst på kvinnojouren och vissa verksamhetskostnader har vi historiskt sett årligen sökt statliga medel via Socialstyrelsen.

Personal- och verksamhetskostnader för tjejjouren har sökts från såväl kommun som Socialstyrelse med varierande resultat sedan tjejjouren startades upp igen 2020.

Statliga bidrag från Socialstyrelsen kan ej sökas för verksamhet och personal i skyddat boende.

- Kvinnojourens utgifter för grundverksamheten är lönekostnad för två tjänster (1,75), hyreskostnader, utbildning och fortbildning av jourkvinnor, telefonkostnader, kontorsmaterial, försäkringar, revisorskostnader, hemsida mm. Fortlöpande drift, komplettering och ersättning av inventarier i lägenheterna såsom möbler, tvättmaskin, och tv etc.

Besökslägenheten är oerhört viktig för att ta emot stödsökande kvinnor, för samtal i en lugn och trygg miljö. Utan den försvinner en stor del av kvinnojourens möjligheter att ge kvinnor och barn det stöd de behöver i svåra och utsatta situationer.

I vår nuvarande besökslägenhet kan polis hålla förhör, advokater ha genomgångar och socialtjänsten ha samtal med boende kvinnor och barn i en lugn miljö, även då det bor andra familjer i boendelägenheten.

Kvinnojouren tar emot många samtalsbesök här av stödsökande kvinnor, varje år.

I besökslägenheten håller vi även utbildning av nya jourkvinnor, tar emot studiebesök av grupper där vi ger information om vår verksamhet och har styrelsemöten.

Besökslägenheten är numera även en lokal för Härnösands tjejjour och dess verksamhet. Här har de sitt kontor, där personalen ofta jobbar, men är även utgångspunkt för annan

verksamhet som en tjejjour jobbar med, samt fungerar som mötesplats för de ideella jurtjejnerna och verksamhetsledarna och personal.

Om vi pga minskade ekonomiska bidrag eller minskade betalande placeringar, måste avveckla besökslägenheten blir konsekvenserna förödande för vår verksamhet. Kontoret kommer iså fall inhysas (kontor och besöksrum) i det skyddade boendets lekrum för boende barn. Det är direkt olämpligt att vi ska driva den övriga verksamheten i en familjs tillfälliga hem och även ur arbetsmiljösynpunkt för personalen.

Kvinnojouren

Antalet kontakter från våldsutsatta kvinnor under 2022 låg på samma höga nivå som föregående år. Kvinnor som tog sin första kontakt med oss ligger även den på samma nivåer som året innan. Speciellt under andra halvåret märktes det ett högre tryck i antalet samtalskontakter från kvinnor. Antalet samtalsbesök minskade något samt andelen stödåtgärder som låg på en betydligt mer normal nivå, 2022, än året innan. En förklaring till detta är att även fast många kvinnor och barn bott i det skyddade boendet så har deras behov av praktiskt stöd inte varit lika omfattande som tidigare år.

Vi ser att kvinnor behöver ökat stöd/råd i möten med olika myndigheter och framför allt i vårdnadsärenden.

Boendet har varit bebott under större delen av 2022. Placeringar från socialtjänster och kvinnor som kommit på egen hand har varit många men genomsnittliga boendetiden har inte varit så lång.

Antalet hänvisningar till andra boenden pga vi inte haft möjlighet att ta emot, minskade avsevärt jmf med tidigare år.

Kvinnojourens chatt har under 2022 fortsatt 2 ggr/veckan och blivit mer kontaktad än året innan. Under 2023 har vi även beslutat att ha den öppet varannan söndag.

Tjejjouren

Verksamheten har under 2022 i huvudsak varit att bemanna stödchatten som har kunnat utökas till att vara varje lördag, 19-21, från varannan lördag som det var inledningsvis. Vid varje pass är det två jurtjejer som möter de stödsökande. Chatten är mycket välbesökt, vid varje chattillfälle är 5-10 chattar igång samtidigt, men ändå är det flera i kön som de ideella inte hinner prata med. De stödsökande är alltid anonyma och jurtjejnerna har alla avlagt ett tystnadslöfte.

De vanligaste ämnena de möter är om någon form av ohälsa som tex nedstämdhet, ångest och ensamhet. Sedan är det flera samtal om våld och självskada, sexuellt våld, sex mot ersättning, men även andra typer av våld. Det förekommer även mer allmänna samtal om tex kroppen, att vara kär samt om familjen. Åldern på de som söker stöd är mellan 8–30 år, men de allra flesta ligger i åldersspannet 13-18 år.

Tjejjouren har under 2022 besökt Härnösands fritidsgård vid ett antal gånger då åk 6 är där, vilket har varit mycket uppskattat av ungdomarna. Målsättningen är att bygga vidare på denna verksamhet framöver men då krävs det fler ideella som genomgått utbildning, så de har möjlighet att delta i denna aktivitet.

Statliga medel för 2024

I dagsläget väntar vi på besked om utlysning av sökbara medel från Socialstyrelsen. Det tidigare statsbidrag vi sökt ifrån har sedan 2023 upphävts och slagits ihop med andra tidigare statsbidrag. Detta innebär att från och med i år kan fler organisationer, inom verksamhetsområdet, söka ur en ny förordning. Vad det innebär i praktiken vet vi inte ännu, men en farhåga som framförts av Roks och andra verksamheter är att fler organisationer har möjlighet att söka ur samma medel och därmed befaras det att bli mindre medel till var och en.

Framtida behov och utmaningar

Den största utmaningen vi ser inom närmsta tiden är fortfarande den reform som regeringen tänker genomföra genom SOUn "ett fönster av möjligheter". Med denna behöver vi som kvinnojour med skyddat boende ha tillstånd för att få driva den typen av verksamhet där vi utför socialtjänst, alltså när vi tar emot placeringar från kommuner. Exakt vad det innebär för vår del, när detta ska ske osv är ännu inte klart. Beslut om detta har flyttats framåt ett flertal gånger redan. Detta innebär även att vi för tillfället inte vet vilka förändringar som kommer göras i vår verksamhet och vad dessa innebär rent kostnadsmissigt.

Skulle vi inte uppnå kraven för tillståndsplikt, som ännu inte är kända, kan det innebära att vi inte kan ta emot placeringar från socialtjänster. Om det skulle ske förlorar vi vår finansiär från placeringar från andra kommuner. Utan den intäkten kommer vi inte kunna ha kvar vårt kontor med den öppna samtalsmottagningen. I stället kommer våra sparade medel behöva användas för att täcka de verksamhetskostnader som vi hitintills finansierat med våra hyresintäkter. Våra sparade medel räcker dock inte hur länge som helst så det är ingen långsiktig lösning. Dessutom kommer kontoret och samtalsmottagningen behöva flyttas till boendet.

Detta skulle medföra att vår önskan om låg tröskel för stödsökande att få hjälp, råd och stöd kommer försvåras avsevärt eller i värsta fall inte finnas tillgängligt alls.

Samtal med kommunen har påbörjats angående en mer långsiktig finansiering och med det inom vilka områden vår förening kan samarbeta med kommunen.

Ett arbete som vi ser fram emot. Vi hoppas att vi ska kunna göra flera olika insatser i samarbete med kommunen för att nå flera olika målgrupper, både kvinnor, män och ickebinära, nyanlända, mfl.

Tjejjouren

Tjejjouren riktar sin verksamhet mot de unga tjejerna och flickorna som är deras främsta målgrupp. En grupp som kvinnojouren inte når på samma sätt i deras verksamhet. I led med kommunens nollvision om våld i nära relation kommer tjejjourens verksamhet vara en viktig pusselbit för att nå ut med information, stöd och hjälp till unga tjejer. Sedan föregående år har vi tack vare kommunens bidrag kunnat ha två anställda på 25% som organiserar verksamheten men trots det utförs mycket jobb av de ideella jourtjejerna.

Inför 2024 ska arbetet inom Tjejjouren fortsatt byggas upp på olika plan och då behövs medel som ska täcka vidareutbildning av nuvarande tjejjour, utbildning av nya jourtjejer, inköp av utbildningsmaterial, tryck av eget material samt administrativa kostnader. Då detta

är ett mer omfattande arbete är behovet av en personal om 50 %- 75 % för tjejjouren av stor vikt för att kunna skapa en hållbar verksamhet. En anställd personal är därför önskvärt för att kunna vidareutveckla tjejjourens viktiga arbete.

Under tjejjourens uppstart 2020 och 2021 togs det mycket stöd av andra tjejjouer för att tex utbilda nya jourtjejer. Våren 2023 gjordes utbildningen för nya jourtjejer i egen regi och ambitionen under 2024 är att internutbildningar ska fortsätta göras i egen regi samt att utöka utbildningstillfällena.

Behovet av fler ideella jourtjejer är stort för att den mycket välbesökta chatten ska kunna fortsätta utvecklas såväl som övriga verksamheten och den utåtriktade verksamheten.

Tjejjouren vill även fortsätta arbetet med att bygga upp bra nätverk med tex skolor, fritidsgården, fältassistenter och polis. Detta blir svårt utan en personal som under dagtid kan träffa och nätverka med andra instanser. Med anställd personal på tjejjouren kommer den utåtriktade verksamheten att underlättas men det gäller även möjligheten att föreläsa och sprida kunskap samt delta vid olika framtida evenemang.

Mer utförlig lista på Tjejjourens planerade verksamhetskostnader för 2024 finns i bilaga 2.

Planer för tidigare års överskott

Vår arbetsplan är att eventuellt överskott från våra hyresintäkter ska täcka följande års lokalhyra för vår besökslägenhet, samt vissa verksamhetskostnader. Hyresintäkterna kommer när vi tar emot placeringar från andra kommuners socialtjänster.

Nu vet vi att denna intäkt kan variera väldigt mycket från år till år. 2022 års hyresintäkt täcker omkostnaderna för vår kontorslokal men bara delar av verksamhetens grundkostnader för 2023. Vi är därför väldigt tacksamma för att kommunen beviljade vårt ansökta bidrag för 2023 även när det gäller verksamhetskostnader för kvinnojouren. Övrigt överskott från 2022 utgörs av våra så kallade guldpengar, dvs gåvor från privatpersoner, företag, organisationer etc, som ska gå till våra stödsökande på olika sätt.

Som det ser ut idag kommer inte heller 2023 års hyresintäkter att täcka upp för kontorslokal samt största delen av verksamhetens grundkostnader för 2024.

Utöver detta så har vi flera planerade projekt där vi behöver använda egna medel om inte andra finansieringsvägar kan hittas. Föreningens verksamhet bygger ju på de medel som vi beviljas från såväl kommun som i statliga medel, vilket medför en stor osäkerhet i hur vi ska planera verksamheten och vad kommer våra beviljade medel att räcka till. Minskas våra beviljade medel får vi ju använda sparade medel för att täcka upp. Detta gör att vi får mindre och mindre möjlighet att finansiera egna aktiviteter för stödsökande kvinnor och barn som vår verksamhet kommer i kontakt med.

- **Offentlig föreläsning**

Under 2024 planerar vi att erbjuda allmänheten en föreläsning med inbjuden föreläsare i ett aktuellt ämne.

Budget 40 000 kr.

- **Träffpunkt för kvinnor**

En mötesplats för kvinnor som vill lära känna andra, knyta kontakter och samtidigt lära sig mer om sina rättigheter. En plats att få prova på och lära sig nya färdigheter, fika och möta andra kvinnor.

Budget 10 000 kr

- **Avvecklingskostnader**

Eftersom beviljade medel från kommun och stat kan variera väldigt mycket år från år, är avvecklingskostnader något som vi alltid behöver ha i åtanke. Fortsätter trenden med att vi inte får medel från stat och kommun i den omfattning som krävs för vår grundfinansiering är avveckling av verksamheten ett alternativ som vi måste vara förberedda på. Då är det bla lönekostnader och hyreskostnader som behöver betalas, men även städning och flytt av inventarier.

Preliminär kostnad: 340 000 kr

- **Nya lokaler - flyttkostnader**

Behovet av nya lokaler kvarstår i allra högsta grad eftersom de nuvarande lokalerna, efter mer än 30 år på samma adress, är kända och kan medföra en säkerhetsrisk för boende. En flytt till nya lokaler kommer att vara mycket kostsam. Detta eftersom två lägenheter, en fyra och en trea, ska packas, tömmas och städas i flytten. En flytt till nya lokaler kommer med stor sannolikhet även innebära höjda hyreskostnader.

Preliminära kostnader: 85 000 kr

- **Guldpenningar**

En mycket stor del av våra sparade medel är uppbyggda av de gåvor och donationer som skänkts till oss och är öronmärkta för de kvinnor och barn vi kommer i kontakt med. Gåvorna är oftast skänkta med förbehållningen att de ska gå till kvinnor och barn så vi kan inte använda dem till ordinarie verksamhet.

Dessa pengar kommer vi självklart använda till våra stödsökande kvinnor och barn på olika sätt. Det kan handla om att betala en skilsmässa, en barnvagn, transportkostnader mm.

Guldpengarna ska hjälpa till och sätta guldkant på våra stödsökandes tillvaro genom att bidra till att de kan få delta på olika aktiviteter som annars inte är möjligt. Det kan handla om att få åka på badhus, djurpark, köpa nya ytterkläder, inköp av resväskor så de inte behöver lämna vårt boende med sina kläder i påsar. Vi köper även in väskor till alla barn som bor i vårt boende under året. En väska som fylls med för barnet åldersanpassat innehåll, tex nalle, tandborste/tandkräm, ritblock/skrivblock, pennor mm.

Vi bidrar efter de stödsökandes behov och vår förmåga från år till år.

För 2024 ansöker föreningen Kvinnogemenskap/ Härnösands Kvinnojour och Tjejjour om sammanlagt 1 009 000kr för vår grundverksamhet samt för hyreskostnad för vårt skyddade boende.

Grundverksamhet vi söker medel för består av:

- 100 % tjänst på kvinnojouren 540 000 kr
- 50% tjänst på tjejjouren 270 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren 30 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren 59 000 kr

Samt hyreskostnad för skyddade boendet (ca 110 000 kr)

Med stort tack för tidigare bidrag ser vi fram emot en generös behandling av vår ansökan.

Härnösand 6 Juli 2023

Styrelsen för Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjour

Norra Kyrkogatan 29 B
871 34 Härnösand
0611-244 55

harnosand@roks.se
PG 496 16 90-7

Bilaga 1 Kvinnojourens statistik

Statistik 2020

- Vi hade kontakt med 65 olika kvinnor, varav 49 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 212 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid 96 av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 601 st stödåtgärder, 493 för kvinnor och 108 för barn
- Under 2020 har 16 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 8 kvinnor och 8 barn i sammanlagt 604 dygn, fördelat på 315 kvinnodygn och 289 barndygn.
- Under 2020 hänvisade vi 12 st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2021

- Vi hade kontakt med 116 olika kvinnor, varav 99 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 172 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid majoriteten av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 1269 st stödåtgärder, 1129 för kvinnor och 173 för barn
- Under 2021 har 14 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 6 kvinnor och 8 barn i sammanlagt 540 dygn, fördelat på 239 kvinnodygn och 301 barndygn.
- Under 2021 hänvisade vi 17st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2022

- Vi hade kontakt med 166 olika kvinnor, varav 99 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 172 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid majoriteten av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 495 st stödåtgärder, 338 för kvinnor och 163 för barn
- Under 2022 har 30 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 14 kvinnor och 16 barn i sammanlagt 506 dygn, fördelat på 196 kvinnodygn och 310 barndygn.
- Under 2022 hänvisade vi 4st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2023 Januari – juni

- Vi har hitintills i år haft kontakt med 53 olika kvinnor, varav 33 är helt nya kontakter för året
- 15 personer har det hitintills bott i jourens skyddade boende, 6 kvinnor och 9 barn under totalt 112 boendedygn, varav 60 barndygn.
- Vi har varit tvungna att hänvisa 5 kvinnor och ett flertal barn till andra alternativ pga platsbrist

Bilaga 2

Ansökan om medel för Tjejjouren Härnösand från Härnösands kommun 2024

Anställning 50%:

- Lön inkl sociala avgifter 270 000 kr

Administrativa kostnader:

- Kontorsmaterial
- Kostnader för internet, telefoni
- Office-paketet
- Teams-licens
- Canva
- Inköp av broschyrer, utbildningsmaterial och böcker

Totalt = ca 11 000 kr/år.

Resekostnader:

- Bensin/buss/tåg

Ca. 1000 kr/år.

Utbildningar:

- Utbildningar för nya jourtjejer - Hyra för lokal, mat och dryck. Ca 12 000 kr/år
- Vidareutbildning för oss verksamhetsledare och jourtjejer, exempelvis Motiverande samtal, utbildningar via Roks osv. Ca 12 000 kr/år

Totalt = 24 000 kr/år.

Reklam/marknadsföring:

- Marknadsföring på sociala medier, ca 2 000 kr/år
- Eventuell annons i lokaltidning, ca 8 000 kr/år
- Visitkort, ca 1 000 kr/år

Totalt = 11 000 kr/år.

Utåtriktad verksamhet:

- Till exempel hyra badhuset för tjejer en kväll (900 kr/timmen för stora bassängen, för alla bassänger 1 325 kr/timmen), kurs i självförsvar (ca 700 kr), föreläsningar, HBTQ-kväll/porrsnack-kväll/trygghetskväll, trygghetspromenad för att se över tryggheten i Härnösand, quiz, tipspromenad.

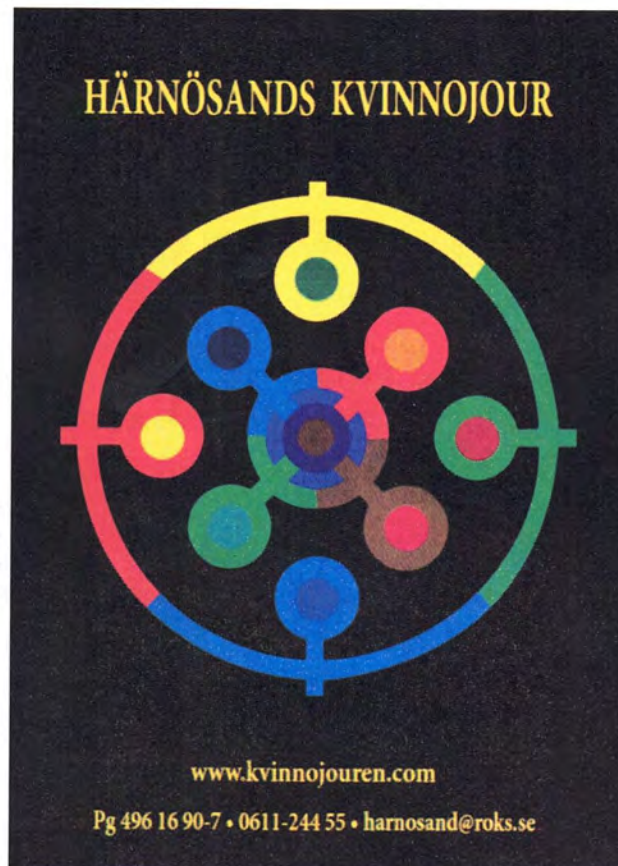
Totalt = ca 10 000 kr/år.

Aktivitet för våra ideella jourtjejer:

- Sommarmiddag/picknick.

Ca 2 000 kr/år.

Kvinnogemenskap

Härnösands Kvinnojours Verksamhetsberättelse för 2022

1. INLEDNING

Härnösands Kvinnojour - föreningen Kvinnogemenskap - bildades 1985 av politiskt aktiva kvinnor i Härnösand.

Kvinnogemenskap i Härnösand är en partipolitiskt, religiöst obunden samt separatistisk ideell kvinnoförening där feminism, kvinno solidaritet och kvinnogemenskap är grundläggande för föreningens arbete.

Härnösands Kvinnojour är medlem i Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige.

Målet med verksamheten är

- Att med en feministisk grundsyn verka för kvinnors och flickors ökade rättigheter i samhället och mot mäns och pojkars våld och förtryck mot kvinnor, flickor och barn.
- Att hjälpa och stödja flickor, kvinnor och barn som blivit utsatta för psykiskt och/eller fysiskt våld, sexuella övergrepp eller som på annat sätt blivit hotade, kränkta eller förnedrade.

I verksamheten ingår

- Att ge individuellt stöd till utsatta flickor, kvinnor och barn.
- Att ge skyddat boende till kvinnor med eller utan barn i akuta situationer.
- Att bedriva jourverksamhet.
- Att genom opinionsbildande verksamhet förändra samhällets attityder till kvinnoförtryck.
- Att påverka myndigheter och politiska instanser till ett ökat ansvarstagande då det gäller att hjälpa flickor, kvinnor och barn samt förebygga våld och förnedring av flickor och kvinnor.

Kvinnogemenskaps styrelse, personal samt den ideella jouden har ett gemensamt ansvar för föreningens verksamhet.

2. ORGANISATION

Styrelse

**Ordförande samt
personalansvarig:**

Christina Lindberg

Kassör:

Frida Persbo

Övriga ledamöter:

Ann-Christine Thunberg, Britt-Marie Scander
Frida Persbo, Sally Bystedt

Revisorer:

Astrid Westerlund, Camilla Lundin

Suppleant:

Birgitta Hult

Firmatecknare:

Christina Lindberg, Frida Persbo

Valberedning:

Maria Kringstad, Margareta Viklund

Föreningen har under året haft nio öppna protokollförda styrelsemöten:
25/1, 24/2, 16/3, 21/4, 17/5, 14/6 (Sommarmiddag), 23/8, 20/9, 18/10, 22/11,
5/12 (Julmiddag)

Sommar och julmiddagen är inte protokollförd.

Möten för endast styrelsen: icke protokollförda (pga ej beslutsmässig) 23/8,
19/10, protokollfört 13/12

Sommarmiddag serverades i Britt-Maries samlingslokal på Hovsgatan 14 juni.

Kvinnourens årsmöte samt konstituerande möte hölls den 16 Mars i gamla
Brandstationens lokaler på Hovsgatan.

Även årets julmiddag den 9/12 intogs i samlingslokalen på Hovsgatan och
maten var beställd från Engströms Mat och Deli. I samband med detta hölls ett
extra årsmöte då styrelsen uppmärksammats att föreningens stadgar behövde
justeras.

Roks årsmöte hölls i Stockholm 28-29 maj 2022. Viktoria Olsson deltog som
observatör och Anna Hammarström som ombud. Från tjejjouren deltog Sally
Bystedt som observatör.

Medlemmar

Kvinnogemenskap i Härnösand har under året sammanlagt 62 medlemmar varav
38 st som stödjer föreningen via medlemsavgift, 100 kronor per år.

Ideella jouren

Sammanlagt har 12 kvinnor varit aktivt engagerade i det ideella jourarbetet under året. Den ideella jourens arbetsinsats har sammanlagt uppgått till ca 134 timmar, vilket motsvarar ca 16 hela arbetsdagar. Insatsen har bland annat bestått av att prata med stödsökande kvinnor i telefon på tider utanför kontorstiden, stödåtgärder som tex installation av nya boende i jourlägenheten eller kvälls och helgbesök i skyddade boendet.

Under 2022 gavs också många möjligheter till vidareutbildning för ideella jouren vilket också tydligt avspeglas i statistiken som rapporterad tid. Ideella jouren har sammanlagt vidareutbildats 97,5 timmar.

Alla ideella jourkvinnor har genomgått Kvinnojourens egen utbildning och många har även fått vidareutbildning som arrangerats av bland annat Roks och Länsstyrelsen.

Inom den Ideella jouren finns stor kompetens, erfarenhet och variation. Många har lång yrkeserfarenhet med vidareutbildningar inom sina yrkesområden. Några är politiskt verksamma.

En handbok i jourkunskap delas ut till alla aktiva jourkvinnor och jourtjejjer.

Personal

Under året har föreningen haft följande anställda:

- Frida Persbo tillsvidareanställd, 100% tjänst
- Viktoria Olsson, tillsvidareanställd på 75% tjänst från februari 2022
- Johanna Heinamo visstidsanställning 20% på tjejjouren 220101-220331
- Sally Bystedt visstidsanställning 30% på tjejjouren 220101-220331

Lokaler

Föreningen Kvinnogemenskap förfogar över två lägenheter.

- En fyrrumslägenhet, ett skyddat boende, för kvinnor och barn. Boendelägenheten har två sovrum, med sammanlagt åtta sängplatser, ett lekrum för barn samt ett gemensamt kök och vardagsrum.
- En trerumslägenhet som är en öppen mötesplats. Den fungerar som besökslägenhet för våldsutsatta kvinnor som vill ha rådgivning/stödsamtal, polis och socialtjänst kan träffa kvinnorna här för samtal och förhör. Den används även för bland annat administration, utbildning, nätverksträffar, samverkan och andra möten. Även Tjejjouren har ett av rummen som kontor.

Arbete

Personalen har även under detta år arbetat med att uppdatera kvalitetsledningssystemet samt gjort en kvalitetssäkring av alla GDPR uppgifter med en sammanställning med ansvarig och uppföljningsdatum.

I väntan på besked om stadsbidraget för kvinno- och tjejjourer, beslutade föreningen att själv finansiera tjejjurens 50% tjänst under årets första två månader.

Lansering av kvinnojourens nya hemsida sker under våren 2022.

Kvalitetsökning har utförts genom att dörrar, lås och tittkikare till båda lägenheterna uppgraderats, med hjälp av Nylunds lås och Secor för att få ett säkrare nyckelsystem och dörrar anpassade för skyddade boenden.

Arbetet med en samlingspunkt för kvinnor påbörjades och det resulterade i idén om Kafé Karolina. Ett kafé i kontorslokalen en gång varje månad i oktober, november och december. Dock kom det inga kvinnor till vårt kafé, så planeringen av detta kommer att tas upp igen. Tankarna är att vi eventuellt behöver en mer lättillgänglig plats, öppet på annan tid samt mer och bättre marknadsföring.

Samtliga datorer, mobiler och läsplattor har stöldskyddsmärkts.

Köket i boendelägenheten fick en uppfräschning genom en ny bänkskiva och en ny hyllkonsoll. Även golvet byttes ut.

Beslut togs i slutet av året att chatten skall utökas till varannan söndag 18–20. Den kommer att startas i gång i början av 2023.

3. JOURVERKSAMHETEN

Kvinnojouren har även under detta år kunnat bedriva jourverksamhet dygnet runt via mobiltelefon. Det innebär att då ingen befinner sig på jourkontoret vidarekopplas alla samtal till en mobiltelefon där en ideell jourkvinna svarar. Vi har sett det som betydelsefullt att de som ringer har möjlighet att direkt få prata med en person och ska i möjligaste mån slippa mötas av en telefonsvarare.

Förfrågningar och kontakter

Under 2022 tog vi emot 875 samtal, chattar och mailkonversationer. 535 av dessa kontakter var med kvinnor och resterande 340 kontakter har varit med olika myndigheter, anhöriga, vänner, andra jourer mfl.

Under 2022 har Kvinnojouren varit i kontakt med 106 olika kvinnor varav 90 st varit kvinnor som kontaktat oss för första gången. Övriga 16 har haft kontakt med Kvinnojouren även föregående år.

Många av de kvinnor som kontaktat Kvinnojouren har haft ett ursprungsland utanför Sverige. Detta har många gånger inneburit språksvårigheter och vi har kommunicerat genom Google translate men vi har även behövt köpa tolktjänster för vissa samtal.

10 av årets stödsökande kvinnor har haft olika former av hedersrelaterade problem.

De allra flesta som sökt Kvinnojouren har varit utsatta för hot om död eller hot om våld, misshandel eller olika typer av trakasserier och förföljelser. Andra kontakthanledningar har varit vårdnadsproblematik och sexuella övergrepp.

Besök

Vi har tagit emot 163 besök av kvinnor för samtal, stöd eller praktisk hjälp. Dessutom har vi haft 131 barn på besök i samband med att familjer bott i vårt skyddade boende.

Behovet av samtalsbesök är stort och många kvinnor har gjort flera besök. Personalen försöker alltid att vara tillgängliga så snabbt som möjligt när samtalsbesök efterfrågas.

Stödåtgärder

Kvinnojouren har under 2022 genomfört 495 stödåtgärder, varav 338 varit riktade för kvinnor medan 163 varit för barn.

En stödåtgärd kan vara att följa hjälpsökande kvinnor till advokater, rättegångar, sjukvård, BVC, MVC, BB, sociala myndigheter, polis mm. Det kan också vara att hjälpa till med att ansöka om skyddade personuppgifter, svenskt medborgarskap, bostadsbidrag och liknande. En stödåtgärd kan också vara att

bistå med att handla åt boende familjer, titta på lägenheter, hjälpa till med flytt, följa med barn till skolan och dagis eller att hjälpa till vid överlämning av barn till annan vårdnadshavare. Andra stödåtgärder kan vara att ta kontakt med bostadsföretag, bank, försäkringskassa, skolor, daghem och olika andra myndigheter som Skatteverket, migrationsverket, ambassader etc för stödsökande och boende familjer.

Det skyddade boendet

I början av året bodde två kvinnor med medföljande barn i vårt skyddade boende. De uppvisade alla symptom på Covid vilket resulterade i att organisera covidtestning på såväl de boende som på personal, samt att planera för ett fortsatt smittsäkert arbete utifrån redan fastställd rutin.

Under 2022 har det i det skyddade boendet bott sammanlagt 30 personer, 14 kvinnor och 16 barn. Dessa bodde sammanlagt 506 dygn fördelat på 196 kvinnodygn och 310 barndygn. Hur lång vistelsetiden har behövt vara, varierade från 1 till 67 dygn.

Vid 4 tillfällen har vi behövt hänvisa till annat boende på grund av platsbrist.

De boende kvinnorna under detta år kom från 5 olika ursprungsländer, Sverige, Syrien, Ghana, Afghanistan och Makedonien.

Fyra av de boende kvinnorna kom via socialtjänsten i Härnösand och 4 kom via socialtjänst i andra kommuner, en kvinna kom med hjälp av polisen och övriga tog själva kontakt med Kvinnojouren.

Åldern på de boende kvinnorna har varierat från 21 år till 38 år och de medföljande barnen har varit mellan 8 månader och 15 år.

Anledningarna till boendebehovet har varit våld mot kvinnor och mot barn, sexuellt våld, hot om våld, hot om död, kontroll och trakasserier.

I några fall har det funnits olika typer av hedersrelaterad problematik.

Förövarna har varit äkta män, fd äkta män, sambor, pojkvänner fd pojkvänner.

I ungefär hälften av fallen har förövaren varit av utländsk härkomst.

Föreningen kan se att behovet av hjälp av Kvinnojouren, via telefon, mail, besök, samtal samt boende på jouren kvarstår år från år.

Behovet av vår typ av verksamhet är konstant.

Kvinnor som kommer till det skyddade boendet kan få en av kontorets lånetelefoner om de inte redan fått en ny av socialtjänsten då de placerar kvinnan. Kvinnor som kommer själva får en lånetelefon under sin boendetid om de inte redan skaffat en ny.

4. UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

UTBILDNING OCH KONFERENSER

Jourkvinnor och personal har under året deltagit i:

- 21/1 Terrafems föreläsning om Fadime
- 1/2 Demokratilunch, Högskolan i Gävle. ”Att osynliggöra våld mot kvinnor-om könsneutralitet i patriarkatets tjänst”
- 5/2 Roks utbildning för barnansvariga
- 11/2 Freda-utbildning. Länsstyrelsen
- Brottsofferveckan 14–18/2 Olika digitala seminarier
- 17/3 samt 6/4 Utbildning om vår hemsida med Tinkit som gjort den nya hemsidan.
- 23/3 Roks tribunal om våld och vårdnad
- Flera workshop-handledningar, Vårsta
- 5/4 Digital kvinnofrid, Länsstyrelsen Västerbotten
- 5/4 Demokratilunch, ”The emergence of anti-gender agenda in Swedish higher education”
- 5/4 ”Hotet mot kvinnojourerna-när våldet blev vinst”
- 8/4 ”Hur kan trauma gestalta sig för våldsutsatta?” Länsstyrelsen
- ”Om barn och unga i sexuell exploatering”, Länsstyrelsen
- 26/4 ”Hur man pratar med barn som upplever våld eller sexuella övergrepp”. Länsstyrelsen
- 5/5 ”Våld och förtal- ett samtal om samtiden, Roks
- 5/5 Uppföljningsträff med länets kvinnojourer och Länsstyrelsen
- 28–29/5 Roks årsmöte
- 24/8 BRÅ och OKSE, seminarium om sexuell exploatering av barn
- 2 Inspirationsträffar inför ”En vecka fri från våld”, Länsstyrelsen
- Personalen har utbildats i Patriark och Sara
- 4/10 Fördjupad föreläsning om hedersrelaterat våld, Anna-Karin Hasselborg
- Hedersrelaterat våld och förtryck, del 1 och 2, Länsstyrelsen
- 10/11 Brottsofferkonferens i Sundsvall
- 11/11 Studiebesök på Barnahus i Sundsvall
- 19–20/11 Roks utbildning för nya och erfarna jourkvinnor
- 23/11 Incels, Länsstyrelsen
- 28/11 Inte utan min hund, Qjouren
- 8/12 Ekonomiskt våld, Länsstyrelsen
- 15/12 ”Efter våldet-barns rättigheter i skyddat boende, Länsstyrelsen

Kvinnojourens personal har medverkat, informerat, föreläst och utbildat:

- 28/2 Information till gåvogivare, Golfhallen Härnösand
- 30/3 Intervju av studenter från Linnéuniversitet angående hedersrelaterat våld
- 12/4 Intervju om ekonomiskt våld, student på Mittuniversitetet
- 22/4 Tjej- och kvinnojouren informerar på en utbildningsdag för kommunens politiker.
- 13/5 Information om kvinnojouren, Rotary
- 10/10 Kvinnojouren informerar på World mental health day, Hjärnkoll
- 25/10 Intervju med kriminologstuderande
- 18/11 Föreläsning för ett företagskooperativ
- 25/11 Fackeldemonstration i samarbete med Härnösands kommun och Länsstyrelsen Västernorrland

STUDIEBESÖK

- Personal från Sapling, privat skyddat boende
- Sofia, intresserad av styrelsearbete
- Kommunpolis Sara Devall m. kollega

MEDIA

15/3 Härnösands-TV, veckans bukett

29/7 Radio Västernorrland angående kontantkortens obligatoriska registrering
September. P4 Västernorrland intervjuar ordförande angående att vi beviljats pengar för Tjejjouren för 2023.

JOURUTBILDNING

Under höstterminen deltog 6 kvinnor i vår studiecirkel vilken startade den 3/10. Vi träffades 8 måndagskvällar i vår kontorslokal. En sista träff var endast för de två som valt att engagera sig ideellt som jourkvinnor.

SOCIALA MEDIER

- Kvinnojourens hemsida
- Facebook
- Instagram
- Chatten via Roks plattform har fortsatt under 2022 och hade sammanlagt under året 11 chattar. De har handlat om utsatthet för våld, hot, eftervåld. Personalen har gjort inlägg på FB och Instagram om öppettider.

NÄTVERK/SAMARBETE

Vi har under året bland annat samverkat med:

Härnösands kommun, brottsförebyggande samordnare, kvinnofridssamordnare samt övrig socialförvaltning

Andra socialtjänster i länet och i landet

Polismyndigheten

Länsstyrelsen Västernorrland

Västernorrlands Kvinnojourer och andra Kvinnojourer i landet

Roks, Riksorganisationen för tjejjourer och Kvinnojourer i Sverige

Vårdcentralen Sundet

- 18/5 Länsstyrelsens möte med länets jourer ang regionala handlingsplanen för våld
- 25/8 Samverkansträff för länets kvinnojourer i vår kontorslägenhet.
- 9/10 fikamöte med Härnösands socialtjänst, våldsteamet

5. Ekonomi

Utöver medel som söks från kommunen och Socialstyrelsen har föreningen sökt andra medel, såväl för kvinnojouren som tjejjouren, för att täcka verksamhetskostnaderna.

Nedan listas de andra ansökningar som gjorts för verksamhetsåret där vi beviljats medel.

Beviljade ansökningar

- Ansökan om medel från Brottsofferfonden till kvinnojourens studiecirkel, sökte 40 600 kr; beviljades 36 400kr. Utav dessa återbetalades 10 427 kr.
- Våren -22 Ansökan Roks Aurorafonden för våldsutsatta kvinnor och barn, Sökt och beviljats 15 000kr.

Kommunens organisationsbidrag

Vi ansökte om ett organisationsbidrag på 944 000 kr från Härnösands kommun. Bidraget skulle täcka Kvinnojourens grundverksamhet för 2021 samt tjejjourens verksamhet.

I den summan räknar vi in:

- En 100 % tjänst på kvinnojouren med sociala avgifter – 505 000 kr
- En 50 % tjänst på tjejjouren med sociala avgifter – 241 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren – 30 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren – 69 000 kr
- Skyddade boendet 99 000 kr

Härnösands kommuns socialnämnd biföll den 30 november 2021 vår ansökan med 673 000 kr, avseende kostnaden för skyddade boendet och personalkostnaden på kvinnojouren samt 69 000 kr i verksamhetsbidrag för tjejjouren.

Medlen för det skyddade boendet (99 000) betalas aldrig ut, då den hyresfakturan går direkt till kommunen.

Nämnden beviljade inte några medel för kvinnojourens verksamhetskostnader eller för en tjänst på tjejjouren.

Statliga medel

Medel sökta hos Socialstyrelsen för verksamhetsåret 2022

- **Statsbidrag för kvinno- och tjejjourer:** ansöktes om 1 066 710 kronor, till 75 % tjänst på kvinnojouren, 100% tjänst på tjejjouren, annonsering, trycksaker, utrustning, revisorsgranskning, handledning och administration och vi beviljades 400 000 kronor.

Dessa medel Socialstyrelsen har täckt en 75 % tjänst på kvinnojouren under 2022, som vi ansökte till. Utöver det så har medlen finansierat revisorskostnader.

- **Statsbidrag för ideella organisationer för kvalitetsåtgärder på skyddade boenden**, sökte sammanlagt 114 123 kr vilket beviljades.

Dessa medel har resulterat i nytt nyckelsystem samt anpassade dörrar för skyddat boende till såväl kontorslokalen som det skyddade boendet. Nya tittkikare till dörrarna samt enklare personlarm har köpts in. Personalen har även utbildats i skyddsbedömningsverktygen Patriark och Sara.

Socialstyrelsen beviljar inte medel till något som rör det skyddade boendet och Kvinnojourens verksamhet där, förutom vissa säkerhetshöjande åtgärder. I övrigt anser Socialstyrelsen att kommunerna har det fulla ekonomiska ansvaret för det skyddade boendet.

Hyresintäkter/sparade medel

De hyresintäkter som kommit in under året har inte täckt upp kvinnojourens grundkostnader i form av hyra för kontoret och verksamhetskostnader i form av förbrukningsmaterial och administration. Även fast vårt bokslut visar på ett positivt resultat så har vi detta år använt våra sparade medel för att bli behålla den öppna kontorsverksamheten. Här har vi därför fortsatt kunnat ta emot stödsökande för samtal såväl i telefon som på plats. Vi har även kunnat ha vår studiecirkel samt styrelsemöten där.

Utöver kontorslokalen har vi även finansierat det förbrukningsmaterial vi behöver såsom toapapper, glödlampor, tvättmedel, städmaterial och hygienartiklar men också basvaror i kyl/frys och i skafferier, samt blöjor och välling med våra hyresintäkter/sparade medel.

Administrativa kostnader som internet, försäkringar, kontorsmaterial, samt inköp av referenslitteratur har också finansierats av våra hyresintäkter/sparade medel.

Brottsofferfonden

De medel som brottsofferfonden beviljat oss har dels sett till att vi kunnat erbjuda en bra utbildning under året, för att utbilda nya jourkvinnor. Det resulterade i två nya jourkvinnor som direkt kliver in på schemat. Några deltagare kunde inte engagera sig direkt men kommer ev in senare.

Sammanfattning beviljade medel

De beviljade kommunala och statliga medlen har tillsammans med hyresintäkter och sparade medel bidragit till att vi kunnat behålla våra två anställda samt det skyddade boendet.

Vi har också kunnat behålla vår ideella telefonjour som tillsammans med personal möjliggjort en tillgänglighet dygnet runt och ett skyddat boende för utsatta kvinnor/barn.

De beviljade medlen från Socialstyrelsen, kommunen, brottsofferfonden och hyresintäkter har inneburit att vi har haft lika stor tillgänglighet som vanligt, genom ideella jouren, två anställda och därigenom kunna säkerställa verksamhetens kvalité med att

- ha jourverksamhet dygnet runt
- kunna installera behövande i skyddat boende, dygnet runt
- avsätta tid för boende kvinnor och barn
- tillgodose boende barns behov
- ta emot besökande kvinnor för rådgivning och stödsamtal
- ta emot anhöriga på samtalsbesök
- ta emot studiebesök
- delta i nätverk
- ha en utåtriktad verksamhet,
- informera och utbilda internt och externt
- knyta nya kontakter med utsatta kvinnor
- delta i vidareutbildningar

Gåvor

Gåvor till föreningen under året från såväl företag som privatpersoner går nästan uteslutande till att hjälpa kvinnor och barn som vi är i kontakt med. Detta eftersom dessa pengar oftast är villkorad på så vis. Pengarna kallar vi guldpengar.

6. Verksamhetsberättelse Tjejjouren 2022

Tjejjouren Härnösand startades i början av 2020 och sedan dess har den drivits till största del helt ideellt. Syftet med jouren är att arbeta förebyggande mot mäns våld mot tjejer och kvinnor samt att stötta, stärka och lyssna på unga tjejer och icke-binära. Detta gör vi bland annat genom vår stödchatt samt information i olika sammanhang. Fokus under året har varit att bemanna vår anonyma stödchatt som för närvarande är öppen lördagar kl. 19-21. Vi har även under året deltagit i en del utåtriktad verksamhet, bland annat i ett samarbete med Härnösands ungdomsgård och vid kommunens politikerdag på Sambiblioteket. Representanter från Tjejjouren fanns också med på torget den 25 november i samband med "En vecka fri från våld". Två av våra verksamhetsansvariga genomförde även en föreläsning för medlemmar i Rotaryklubben i Härnösand.

Verksamheten

Vår ambition under året 2022 har varit att fortsätta arbetet med att bygga upp jouren, etablera kontakt med kommun och andra organisationer, värva och utbilda nya jourtjejer, kunna ha vår stödchatt öppen varje lördag, sprida information på skolor samt att delta på Härnösands stadsfest och anordna/delta på andra evenemang. Vi har under de första två månaderna kunnat ha en deltidsanställning på Tjejjouren som delats mellan två anställda. Vi har även nyttjat våra medel till att köpa in informationsmaterial och trycksaker för att sprida information om att vi finns och vad vi gör. Under 2022 har flera ideella jourtjejer lämnat verksamheten på grund av bland annat studier på annat ort och det har medfört att vi krympt i antal. En av de verksamhetsansvariga var vilande under året och en slutade under sommaren, vilket i kombination med det minskade antalet jourtjejer gjorde det svårt att genomföra allt vi planerat. Den utbildning vi hade för att bli jourtejt var, även detta år, i samarbete

med Tjejjouren Skogsrå i Sundsvall vilket innebar ett begränsat antal platser. Detta resulterade i att vi inte hade möjlighet att utbilda alla de som var intresserade av att gå utbildningen för att bli jourtjej hos Tjejjouren Härnösand, och vi har inte ökat vår skara av jourtjejer i den utsträckning vi önskat. Dock är vi otroligt glada att vi fått möjligheten att ta del av deras utbildning och att de valt att hjälpa oss. Det resulterade i att vi fick två nya jourtjejer till vårt ideella arbete. Trots begränsat antal jourtjejer har vi lyckats ha stödchatten öppen under året som vi önskat och vi har även spridit information om oss med hjälp av de informations-broschyrer vi köpte in föregående år. Likt tidigare år har vi fortsatt vårt samarbete och nära kontakt med såväl Härnösands Kvinnojour som med Tjejjouren Skogsrå i Sundsvall.

Statistik

Under året har vi haft 220 chattar sammanlagt och de vanligaste samtalsämnena har likt tidigare år varit familj, nedstämdhet, ångest och sexuellt våld.

Medlemmar

Under 2022 värvades två nya medlemmar. Jouren hade då 10 medlemmar (inklusive verksamhetsansvariga) varav sju aktiva jourtjejer.

Möten och kommunikation

Verksamhetsansvariga har haft regelbunden kontakt. Vi har under året haft medlemsmöten ungefär 1 gång i månaden (med uppehåll juli-augusti) och vi har också kommunicerat med medlemmarna genom vår Facebook-grupp, chatt och Teams. Utåt sett har vi främst kommunicerat genom Facebook och Instagram.

Utbildningar

Under året har alla jourtjejer haft möjlighet att delta i de utbildningar och seminarier som anordnats av Roks samt de inbjudningar vi fått från Länsstyrelsen, Brottsoffermyndigheten och andra jourer. Detta har skett både fysiskt och digitalt.

Slutord

Överlag är vi nöjda med året som varit. Till följd av att flera har slutat som aktiva jourtjejer har fokus behövt vara på att hålla jouren flytande snarare än att utveckla den. Trots en förlust av aktiva jourtjejer och få antal nya har vi lyckats hålla igång vår chatt som planerat och deltagit i viss utåtriktat arbete. Vår förhoppning är att vi under 2023 kan utöka vår utåtriktade verksamhet, delta på fler evenemang och i dagsläget anordnar vi en tjejjoursutbildning i egen regi som förhoppningsvis bidrar till fler aktiva jourtjejer.

7. SLUTORD

Kvinnojourns rörelsen, i form av föreningen Kvinnogemenskap, har funnits på plats i Härnösands kommun sedan hösten 1985. En kunskapsbank om mäns våld mot kvinnor har byggts upp under dessa trettiofem års samlade erfarenheter. Kvinnojouren har blivit en aktör som andra instanser och myndigheter i samhället ofta använder sig av.

Behovet av vår verksamhet kvarstår år från år.

Antalet telefonsamtal från kvinnor, boendenätter i skyddat boende och av jouren utförda stödåtgärder för kvinnor och barn samt samtalsbesök på jouren är relativt konstant.

Vår Kvinnojour erbjuder stor tillgänglighet genom att förutom personal på kontorstid även har en ideell jour som tar emot de hjälpförfrågningar som kommer under kvällar, nätter och helger.

Många kvinnor som tar kontakt med jouren har uppskattat möjligheten att få vara anonyma vid samtal och besök.

Vi vet att vår verksamhet är viktig för så många.

Vi har känt stort stöd från Härnösands kommun för våra insatser och har fått gehör för vår verksamhet både bland lokala politiker och bland tjänstemän.

Kommunens årliga finansiering av Kvinnojourens grundverksamhet är en förutsättning för föreningens arbete. Vi ser dock med oro på att inte bli beviljade medel för vår kontorslokal där mycket av vårt arbete sker. De senaste åren har våra hyresintäkter finansierat verksamhetens omkostnader. Vi vet dock att betalande placeringar kan svänga mycket från år till år. Vilket innebär att med få eller inga betalande placeringar kommer vi att behöva använda stora delar av vårt sparade medel för att täcka upp när de statliga och kommunala medel inte beviljas för verksamheten i den omfattning som behövs. Det kan innebära att vi på sikt kommer behöva göra kraftiga nedskärningar i vår verksamhet.

De statliga medlen har också haft en stor betydelse för verksamheten. De har möjliggjort att vi kan ha två personer anställda vilket är nödvändigt för att kunna bedriva verksamhet med både telefonrådgivning, samtalsbesök, kvinnor och barn i skyddat boende och samtidigt ha en utåtriktad verksamhet.

I nuläget vet vi inte om och hur nya och framtida medel från Socialstyrelsen kommer att vara tillgängliga för Kvinnojouren. Nya riktlinjer kan komma att påverka hela den nuvarande och framtida verksamheten.

Organisationer och företag som på olika sätt stöttat vår förening under året är Ladies Circle, Roks Aurorafond, Frimurarna, Yippie, Marialogen, STV fönsterputs och städ i Härnösand, Rotary, Svenska kyrkan, Dahlbergs tekniska AB, Nordlander AB, Acnor AB, High Coast MedTech AB, Vänsterpartiet, samt

många privatpersoner genom gåvor och i swish-kampanjer på Facebook och Instagram.

Dessa medel har gjort det möjligt för oss att på olika sätt och mer direkt kunnat bidra med en guldkant på utsatta familjers vardag.

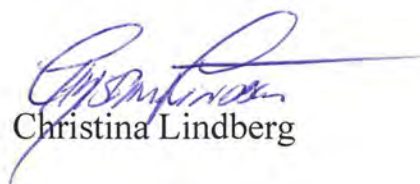
Styrelsen vill framföra sitt varma tack till var och en som på ett eller annat vis, gjort en insats eller visat Kvinnojouren och Tjejjouren sitt stöd.

**Härnösands
kvinnojour**

Tjejjouren
HÄRNÖSAND

Styrelsen

Christina Lindberg

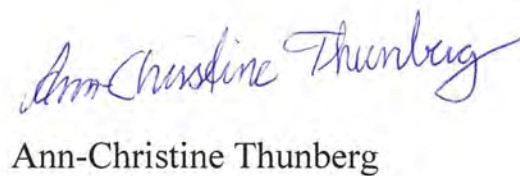
Frida Persbo

Sally Bystedt

Britt-Marie Scander

Ann-Christine Thunberg

Balansrapport

	IB 220101	Förändring	UB 221231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
1220 Inventarier	130 680,43	0,00	130 680,43
1229 Ack avskrivn inventarier	-130 680,43	0,00	-130 680,43
Summa anläggningstillgångar	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
Omsättningstillgångar			
1630 Avräkning skatter & avgifter	624,00	4,00	628,00
1689 Övriga kortfristiga fordringar	5 800,00	-5 800,00	0,00
1790 Interimsfordringar	11 955,00	9 391,00	21 346,00
1910 Kassa	8 309,00	-1 793,00	6 516,00
1920 PlusGiro	79 893,95	33 478,15	113 372,10
1950 Övriga bankkonton	2 308 569,79	-600 000,00	1 708 569,79
Summa omsättningstillgångar	2 415 151,74 100,00	-564 719,85 0,00	1 850 431,89 100,00
SUMMA TILLGÅNGAR	2 415 151,74 100,00	-564 719,85 0,00	1 850 431,89 100,00
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-1 629 902,59	0,00	-1 629 902,59
2019 Redovisat resultat	0,00	-108 428,15	-108 428,15
2099 Årets resultat	-108 428,15	93 117,00	-15 311,15
Summa eget kapital	-1 738 330,74 71,98	-15 311,15 22,79	-1 753 641,89 94,77
Kortfristiga skulder			
2440 Leverantörsskulder	-12 804,00	-518,00	-13 322,00
2510 Skatteskulder	-15 907,00	-5 589,00	-21 496,00
2710 Personalens källskatt Frida	-8 269,00	-10,00	-8 279,00
2711 Personalens källskatt Viktoria	-5 546,00	53,00	-5 493,00
2714 Personalens källskatt Sally	-2 900,00	2 900,00	0,00
2715 Personalens källskatt Johanna	-1 470,00	1 470,00	0,00
2730 Uppl soc avg	-22 909,00	5 871,00	-17 038,00
2880 Skuld erhållna bidrag	-33 016,00	22 589,00	-10 427,00
2990 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-574 000,00	553 265,00	-20 735,00
Summa kortfristiga skulder	-676 821,00 28,02	580 031,00 -22,79	-96 790,00 5,23
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-2 415 151,74 100,00	564 719,85 0,00	-1 850 431,89 100,00

Resultatrapport

220101
221231

210101
211231

RÖRELSENS INTÄKTER

Övriga rörelseintäkter

3810 Hyresintäkter	155 000,00	193 200,00
3900 Medlemsavgifter	3 800,00	3 300,00
3910 Erhållna statliga bidrag	514 123,00	400 000,00
3920 Erhållna kommunala bidrag	574 000,00	534 000,00
3985 Brottsofferfonden	25 973,00	53 245,00
3989 Erhållna \	86 963,00	146 104,65
3990 Övr ersättn och intäkter	15 400,00	288 060,00
3991 Övr ers och intäkt TJ	1 500,00	52 236,00
3998 Erhållna \	8 230,00	4 166,00
Summa övriga rörelseintäkter	1 384 989,00 100,00	1 674 311,65 100,00

SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER

1 384 989,00 100,00 **1 674 311,65** 100,00

RÖRELSENS KOSTNADER

BRUTTOVINST

1 384 989,00 100,00 **1 674 311,65** 100,00

Övriga kostnader

5010 Lokalhyra	-88 722,00	-79 131,00
5410 Förbrukningsinventarier	-1 637,80	-50 042,54
5411 Förbrukningsinventarier TJ	-403,00	-681,00
5460 Förbrukningsmaterial	-14 762,70	-12 827,65
5800 Resekostnader	-8 174,00	-3 817,50
5801 Resekostnader TJ	-600,00	0,00
5910 Annonsering	-20 345,00	-54 207,78
5911 Annonsering TJ	-904,69	0,00
5930 Reklamtrycksaker	-10 715,00	-35 149,00
5931 Reklamtrycksaker TJ	-5 793,00	-28 452,63
6110 Kontorsmaterial	-9 937,00	-6 370,85
6111 Kontorsmaterial TJ	-2 494,00	-564,50
6150 Trycksaker	-13 641,00	-5 861,12
6151 Tryckmaterial TJ	-3 180,00	-4 506,38
6211 Fast telefoni	-16 265,00	-16 972,00
6250 Porto	-1 300,00	-495,00
6251 Porto TJ	0,00	-240,00
6310 Företagsförsäkringar	-6 135,00	-6 368,00
6420 Ersättningar till revisor	-10 000,00	0,00
6530 Redovisningstjänster	-13 469,00	-13 137,00
6540 ADB-tjänster	-9 213,99	-9 138,00
6541 ADB-tjänster TJ	-3 318,00	0,00
6570 Bankkostnader	-2 436,70	-1 903,80
6981 Föreningsavgifter avdragsgilla	-3 019,00	-2 975,00
6982 Föreningsavgifter ej avdragsgilla	-1 618,00	-1 595,00
6990 Övr främmande tjänster	-81 827,00	-85 385,00
6994 Utbetalda \	-32 524,11	-54 945,45

Resultatrapport

	220101		210101	
	221231		211231	
Summa övriga kostnader	-362 434,99	-26,17	-474 766,20	-28,36
Arbetskraftskostnader				
7010 Lön Viktoria	-273 390,00		-111 060,00	
7012 Lön Maria	0,00		-148 130,00	
7014 Lön Sally	-25 360,30		-69 429,40	
7015 Lön Johanna	-7 067,40		-29 725,70	
7210 Lön Frida	-367 176,00		-363 922,00	
7310 Företagsförsäkringar-Personal	-6 409,00		-1 459,00	
7321 Skattefritt traktamente, Sverige	-894,00		0,00	
7330 Bilersättningar	-1 208,11		-1 681,88	
7331 Bilersättningar TJ	-1 039,70		0,00	
7510 Arbetsgivaravgifter Frida	-115 362,00		-114 340,00	
7511 Arbetsgivaravgifter Viktoria	-85 896,00		-34 894,00	
7512 Arbetsgivaravgifter Maria	0,00		-46 541,00	
7514 Arbetsgivaravgifter Sally	-7 969,00		-21 815,00	
7515 Arbetsgivaravgifter Johanna	-2 220,00		-9 341,00	
7533 Särskild löneskatt pensionsk	-11 695,00		-9 801,00	
7570 AMF enligt avtal	-48 211,00		-48 176,00	
7610 Utbildning	-31 368,00		-43 319,00	
7611 Utbildning-Tjejjouren	-4 300,00		-1 406,00	
7670 Tidningar facklitteratur	0,00		-12 716,93	
7671 Tidningar/facklitteratur TJ	-954,00		-6 144,00	
7681 Föreningsavg avdr gill	-750,00		-750,00	
7690 Övriga personalkostnader	-14 907,00		-16 395,39	
7691 Övr personalkostnad TJ	-933,00		0,00	
Summa arbetskraftskostnader	-1 007 109,51	-72,72	-1 091 047,30	-65,16
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-1 369 544,50	-98,88	-1 565 813,50	-93,52
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	15 444,50	1,12	108 498,15	6,48
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	15 444,50	1,12	108 498,15	6,48
Finansiella intäkter och kostnader				
8310 Ränteintäkter	56,65		0,00	
8314 Ränta skattekontot	3,00		0,00	
8423 Ränta skattekontot	-193,00		-70,00	
Summa finansiella intäkter och kostnader	-133,35	-0,01	-70,00	-0,00
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	15 311,15	1,11	108 428,15	6,48
8999 Redovisat resultat	15 311,15	-1,11	108 428,15	-6,48

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Enhetliga hjälpmedelsavgifter Västernorrlands län

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta föreslagen enhetlig modell för Västernorrlands län som en del av Härnösands kommuns debiteringsmodell för avgifter för hjälpmedel,

att för hjälpmedel som köps in av och ägs av kommunen utgår en engångsavgift för den enskilde motsvarande 2,5 procent av prisbasbeloppet delat med 12,

att debitera en hyresavgift per månad oavsett antal hyreshjälpmedel motsvarande 1,6 procent av prisbasbeloppet delat med 12,

att de nya avgifterna ska börja gälla tidigast 1 januari 2024 och senast från och med den 1 mars 2024, samt

att socialnämnden delegeras att fatta beslut om ikraftträdande inom ovan angiven tidsram.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser en anpassning av Härnösands kommuns hjälpmedelsavgifter till en länsgemensam avgiftsmodell i syfte att skapa en mer jämlik och enhetlig beräkningsgrund och uttag av avgift för hjälpmedel i länets kommuner. Som underlag finns en utredning "Hjälpmedelsavgifter Västernorrland kommuner".

Utredningen är framtagen av en arbetsgrupp, på uppdrag av länets socialchefer. Förslaget bygger på den beprövade avgiftsmodellen som tillämpas i Örnsköldsviks kommun. Länets socialchefer har tagit del av utredningen och ställt sig positiva till utredningens förslag.

I samband med övertagandet av hemsjukvården 2014 övergick även kostnadsansvaret för majoriteten av de individuella hjälpmedlen för personer som bor i ordinärt boende från Region Västernorrland till länets kommuner. Hos Region Västernorrland kvarstår kostnadsansvar för

hjälpmedel förskrivna av synrehabiliteringen, hörselvården, habiliteringen och läkare inom specialistvården.

Idag har varje kommun i länet sitt sätt att beräkna och ta ut avgifter för hjälpmedel. För att skapa ett enhetligt beräkningssätt och avgiftsnivå samt för att undvika omotiverade skillnader har den gemensamma modellen tagits fram.

Förslaget innebär att:

1. En engångsavgift för så kallade köpehjälpmedel som köps in och ägs av kommunen. Engångsavgiften beräknas utifrån 2,5 % av prisbasbeloppet delat med 12. För 2023 innebär det 109 kronor.
2. En hyresavgift per månad oavsett antal hyreshjälpmedel. Den månatliga avgiften beräknas utifrån 1,6 % av prisbasbeloppet delat med 12. För 2023 innebär det 70 kronor per månad.

För köpehjälpmedel är nuvarande avgiftsuttag i kommunen 200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad). Tillämpning av föreslagen avgiftsmodell skulle innebära en engångsavgift (= per förskrivningstillfälle) på 109 kronor.

För hyreshjälpmedel är nuvarande avgiftsuttag i Härnösands kommun 200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad). Tillämpning av föreslagen avgiftsmodell skulle innebära en hyresavgift på 70 kronor per månad oavsett antal hyreshjälpmedel.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på barn, då förslaget innebär att avgift inte debiteras för de under 20 år.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget på hyra för hjälpmedel ökar möjligheten att hjälpmedel som inte används, återlämnas och kan nyttjas för andra brukare.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Som stöd i uttag av hjälpmedelsavgifter finns lagstiftningen som möjliggör att samtliga kommuner kan ha samma uttag av avgifter gentemot medborgarna. Detta beskrivs i utredningen.

För medborgaren innebär en länsgemensam avgift en jämlig avgift oavsett var hen är folkbokförd samt av vem hjälpmedlet förskrivits (kommun eller region).

Förslaget bedöms för kommunen innebära en ökad intäkt i storleksordningen cirka 1,4 mnkr.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag socialnämnden 2023-09-01 § 9.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Protokollsutdrag socialnämnden 2023-09-01 § 9

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-08-10

Utredningen – Förslag hjälpmedelavgifter Västernorrlands kommuner

Socialnämnden

§ 90

Dnr 2023-000145 1.1.3.1

Enhetliga hjälpmedelsavgifter i Västernorrlands län

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att socialnämnden ser positivt på att avgifterna för hjälpmedel blir lika i samtliga kommuner i länet.

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta

att anta föreslagna avgifter för hjälpmedel, innebärande

att för hjälpmedel som köps in av och ägs av kommunen utgår en engångsavgift för den enskilde,

att för hjälpmedel som den enskilde hyr utgår en månadsavgift,

att avgifterna årligen indexuppräknas i enlighet med utredningens förslag,

att de nya avgifterna skall börja gälla tidigast från och med den 1 januari och senast från och med den 1 mars 2024, samt

att socialnämnden delegeras att fatta beslut om ikraftträdande inom ovan angiven tidsram.

Bakgrund

Ärendet avser en anpassning av Härnösands kommuns hjälpmedelsavgifter till en länsgemensam avgiftsmodell i syfte att skapa en mer jämlig och enhetlig beräkningsgrund och uttag av avgift för hjälpmedel i länets kommuner. Som underlag finns en utredning "Hjälpmedelsavgifter Västernorrland kommuner". Utredningen är framtagen av en arbetsgrupp, på uppdrag av länets socialchefer. Förslaget bygger på den beprövade avgiftsmodellen som tillämpas i Örnsköldsviks kommun. Länets socialchefer har tagit del av utredningen och ställt sig positiva till utredningens förslag.

I samband med övertagandet av hemsjukvården 2014 övergick även kostnadsansvaret för majoriteten av de individuella hjälpmedlen för personer som bor i ordinärt boende från Region Västernorrland till länets kommuner. Hos Region Västernorrland kvarstår kostnadsansvar för hjälpmedel förskrivna av synrehabiliteringen, hörselvården, habiliteringen och läkare inom specialistvården.

Socialnämnden

§ 90 Forts.

Idag har varje kommun i länet sitt sätt att beräkna och ta ut avgifter för hjälpmedel. För att skapa ett enhetligt beräkningssätt och avgiftsnivå samt för att undvika omotiverade skillnader, gav länets socialchefer uppdrag, till verksamhetschefsnätverket för äldreomsorg och Hälso- och sjukvård på Kommunförbundet Västernorrland, att arbeta fram en länsgemensam avgiftsmodell. Uppdraget hade sin utgångspunkt i den modell som Örnsköldsviks kommun tagit fram och använt sedan 2021.

Förslaget utifrån Örnsköldsviks kommuns modell innebär:

1. En engångsavgift för så kallade köpehjälpmedel som köps in och ägs av kommunen. Engångsavgiften beräknas utifrån 2,5 % av prisbasbeloppet delat med 12. För 2023 innebär det 109 kronor.
2. En hyresavgift per månad oavsett antal hyreshjälpmedel. Den månatliga avgiften beräknas utifrån 1,6 % av prisbasbeloppet delat med 12. För 2023 innebär det 70 kronor per månad.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på barn, då förslaget innebär att avgift inte debiteras för de under 20 år.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget på hyra för hjälpmedel ökar möjligheten att hjälpmedel som inte används, återlämnas och kan nyttjas för andra brukare.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Som stöd i uttag av hjälpmedelsavgifter finns lagstiftningen som möjliggör att samtliga kommuner kan ha samma uttag av avgifter gentemot medborgarna. Detta beskrivs i utredningen.

För medborgaren innebär en länsgemensam avgift en jämlik avgift oavsett var hen är folkbokförd samt av vem hjälpmedlet förskrivits (kommun eller region).

En avgift för hjälpmedel innebär en viss ökning av kostnaden jämfört med nu rådande avgift.

För köpehjälpmedel är nuvarande avgiftsuttag i kommunen 200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad). Tillämpning av föreslagen avgiftsmodell skulle innebära en engångsavgift (= per förskrivningstillfälle) på 109 kronor.

För hyreshjälpmedel är nuvarande avgiftsuttag i kommunen 200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad). Tillämpning av föreslagen avgiftsmodell skulle innebära en hyresavgift på 70 kronor per månad oavsett antal hyreshjälpmedel.

Socialnämnden

§ 90 Forts.

Förslaget skulle kunna innebära viss risk för minskad självständighet, delaktighet och förflyttningsförmåga om hjälpmedel väljs bort pga ekonomiska skäl. Erfarenheterna från Örnsköldsvik visar dock att insatserna ökat inom äldreomsorgen och LSS verksamheterna trots att de införde motsvarande avgiftssystem.

Avgiften är även utformad för att skydda de personer som har ett mycket stort behov av hjälpmedel. Genom en jämn lägre hyra per månad för alla hjälpmedel en brukare behöver, behöver det inte uppstå plötsliga stora kostnader för hyrhjälpmedel.

En positiv effekt bör vara att avgiften kan motivera att brukaren, så snart inte hjälpmedlet längre behövs, återlämna hjälpmedlet.

Förslaget kommer att leda till viss ökning av administrationen runt avgifterna och det är viktigt att fakturahanteringen är klarlagd innan beslutet verkställs. Förberedelsearbetet beräknas vara klart till årsskiftet, alternativt under 1 kvartalet 2024.

I samband med framtagande av detta beslutsförslag har uppdagats att hjälpmedelsavgifter för 2022 inte har debiterats kunderna. Vid införande av verksamhetssystemet Lifecare i december 2021 beslutades att avgifterna skulle pausas, och därefter har inte avgifterna aktualiserats igen. Budgeten för 2022 för hjälpmedel var 50 tkr.

Arbetsgruppen bedömer att förslaget för kommunen innebär en ökad intäkt i storleksordningen cirka 1,4 mnkr.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-08-10.

Utredning - Förslag hjälpmedelsavgifter Västernorrlands kommuner.

Kanal: Diarie
Från: Linda Ångman
Skickat: 2023-09-06 14:30:18
Till: KS
Ämne: 2023-000145 Utredning - Förslag hjälpmedelsavgifter Västermorlands kommuner
Bifogade filer: Beslut-2023000145-SOC-§ 90.docx, Utredning - Förslag hjälpmedelsavgifter Västermorlands kommuner.pdf

Tills KF för beslut

Hjälpmedelsavgifter Västernorrlands kommuner

Härnösands
kommun

ÖRNSKÖLDSEVIKS
KOMMUN

Ånge
kommun

Sundsvalls
kommun

Sollefteå
kommun

TIMRÅ KOMMUN

KRAMFORS
KOMMUN

Innehåll

Bakgrund och uppdrag	3
Nuläge kommunerna	3
Utgångspunkter	3
”Örnsköldsviksmodellen” i korthet	4
Beräkningar och förväntade intäkter	4
Effekter/konsekvenser av införande av förslag.....	5
Sammanfattning	6
Förslag kommundemensamma hjälpmedelsavgifter	6
Bilagor	

Bakgrund och uppdrag

I samband med övertagandet av hemsjukvården 2014 övergick även kostnadsansvaret för majoriteten av de individuella hjälpmedlen för personer som bor i ordinärt boende från Region Västernorrland till länets kommuner. Hos Region Västernorrland kvarstår kostnadsansvar för hjälpmedel förskrivna av synrehabiliteringen, hörselvården, habiliteringen och läkare inom specialistvården.

I samband med övertagandet av hemsjukvården reviderades avtalet för individuellt utprovade hjälpmedel. Avtalet omfattar åtagandet som Hjälpmedel Västernorrland har som leverantör. Gemensamma styrdokument kring hjälpmedel finns fastställda av den länsgemensamma Hjälpmedelskommittén.

Hjälpmedelsavgifterna som finns i dag ser olika ut i länets sju kommuner, bedömningen är att det blir en mer jämlik vård om avgifterna i länets kommuner ser likadana ut. För att komma vidare i en länsgemensam avgiftsmodell gav socialcheferna ett uppdrag till verksamhetschefsnätverket för äldreomsorg, HoS, att ta fram ett förslag med utgångspunkt i den modell som Örnsköldsviks kommun tagit fram och använt sedan 2021. En arbetsgrupp utsågs med sakkunniga representanter från respektive kommun.

Nuläge kommunerna

En nulägesanalys på avgifter från februari 2023 har gjorts i varje kommun. Resultatet redovisas i tabellen nedan.

	Avgift enstaka hembesök	Månadsavgift hemsjukvård	Avgift köphjälpmedel	Avgift hyreshjälpmedel
Härnösand	-	350 kr/månad (enbart ssk i dagsläget)	200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad)	200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad)
Kramfors	300 kr/tillfälle (max 465 kr/månad)	465 kr/månad	Ingår i avgift för hälso- och sjukvård	Ingår i avgift för hälso- och sjukvård
Sollefteå	-	350 kr/månad	Ingår i avgift för hälso- och sjukvård	Ingår i avgift för hälso- och sjukvård
Sundsvall	Ingen avgift	403 kr/månad	231 kr/tillfälle	231 kr/tillfälle
Timrå		375 kr/månad	200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad)	200 kr per förskrivningstillfälle (max 200 kr/månad)
Ånge	200 kr	350 kr/månad	Ingen avgift	Ingen avgift
Örnsköldsvik	-	368 kr/månad	109 kr per hjälpmedel	70 kr per månad

Utgångspunkter

Kommunen får ta ut avgift för hjälpmedel enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) och 17 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL. Det finns inget hinder att ta ut avgift för personer 85 år och äldre inom kommunerna.

Avgifter för hjälpmedel ingår varken i det högkostnadsskydd enligt HSL (17 kap. 8 §) eller den maxtaxa som finns i socialtjänstlagen (8 kap. 5 §). I ovanstående ingår vård enligt 12 kap. 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 § HSL, vilket hjälpmedel inte omfattas av. Bedömning, utprovning, förskrivning, instruktion, uppföljning, anpassning m.m. omfattas däremot av maxtaxan, om avgift tas ut för kommunal hälso- och sjukvård.

Följande är viktiga utgångspunkter utifrån kommunallagen.

- Lika avgift för "lika tjänst".
- Likställighet.
- Avgiften ska vara skälig.
- Det sammanlagda avgiftsuttaget får inte överstiga den totala kostnaden för verksamheten.
- Avgifter enligt kommunallagen får inte differentieras mellan personer/målgrupper utan sakliga skäl.
- Kommunens möjlighet att differentiera sina avgifter inom socialtjänst, hälso- och sjukvård och LSS-verksamhet är reglerat i dessa speciallagar.

Se mer i bilaga 1 lagstiftning och övriga utgångspunkter.

"Örnsköldsviksmodellen" i korthet

I Örnsköldsviks kommun finns två olika avgifter för hjälpmedel som debiteras personer 20 år och äldre som har hjälpmedel. Avgiften indexberäknas årligen.

1. En engångsavgift för så kallade köpehjälpmedel som köps in och ägs av kommunen. Engångsavgiften beräknas: 2,5 % av prisbasbeloppet delat med 12 = 109 kronor för 2023.
2. En hyresavgift per månad oavsett antal hyreshjälpmedel. Den månatliga avgiften beräknas: 1,6 % av prisbasbeloppet delat med 12 = 70 kronor per månad för 2023.

Beräkningar och förväntade intäkter

Kommun	Antal unika personer med hyreshjälpmedel 21-84 år	Antal unika personer med köpehjälpmedel 85 år och äldre	Antal försäljningshjälpmedel till personer mellan 21-84 år (ett år tillbaka)	Antal försäljningshjälpmedel till personer 85 år och äldre (ett år tillbaka)
Kramfors	1540	458	801	330
Sollefteå	1757	611	632	370
Sundsvall	6627	1891	3090	1331
Timrå	1346	332	518	220
Härnösand	1622	555	809	413
Ånge	735	239	277	96
Örnsköldsvik	2564	1106	1635	790
Förväntad effekt (%)				
Kramfors	75%	75%	75%	75%
Sollefteå	75%	75%	75%	75%
Sundsvall	75%	75%	75%	75%
Timrå	75%	75%	75%	75%
Härnösand	75%	75%	75%	75%
Ånge	75%	75%	75%	75%
Örnsköldsvik	0%	0%	0%	0%

Tabellen (förväntad effekt %) ovan illustrerar om avgift tas ut för 75 % av de hjälpmedel kommunerna hyr/köper idag. Övriga 25% är dem som väljer bort hjälpmedel eller köper själva. Effekten i % är utifrån erfarenheten/effekten i Örnsköldsvik samt att det kommer återlämnas hjälpmedel som inte används.

Förväntad intäkt helår (kr)					S:a tot (kr)
Kramfors	970 200	288 540	65 707	27 070	1 351 517
Sollefteå	1 106 910	384 930	51 844	30 352	1 574 035
Sundsvall	4 175 010	1 191 330	253 477	109 184	5 729 000
Timrå	847 980	209 160	42 492	18 047	1 117 679
Härnösand	1 021 860	349 650	66 363	33 879	1 471 752
Ånge	463 050	150 570	22 723	7 875	644 218
Örnsköldsvik	0	0	0	0	0

Effekter/konsekvenser av införande av förslag

Medborgare

För medborgaren skulle en länsgemensam avgift innebära jämlik avgift oavsett var hen är folkbokförd samt vart hjälpmedlet förskrivits (kommun eller region).

En avgift för hjälpmedel skulle därmed innebära en ökad kostnad för personer med hjälpmedel i de kommuner där sådan avgift inte tas ut i dagsläget. Det skulle innebära att den enskilde skulle få ökade kostnader.

Det kan även innebära risk för minskad självständighet, delaktighet och förflyttningsförmåga relaterat om hjälpmedel väljs bort pga ekonomiska skäl.

Avgiften är dock utformad för att skydda de personer som har ett mycket stort behov av hjälpmedel. Genom en jämn lägre hyra per månad för alla hjälpmedel en patient behöver det inte uppstå plötsliga stora kostnader för hyrhjälpmedel.

Avgiften kan motivera att patienten, så snart inte hjälpmedlet längre behövs återlämna det.

Organisatoriska

Det finns en risk för ökade insatser från äldreomsorg och verksamhet enligt LSS om individen tackar nej till hjälpmedel. Erfarenheterna från Örnsköldsvik visar dock att insatserna ökat inom äldreomsorgen och LSS verksamheterna.

Administrationen kommer att leda till ökade lönekostnader för administrativ personal. Oklart i dagsläget hur mycket resurser som Örnsköldsvik lagt in och om det finns schablonkostnader för detta. Det finns flera olika verksamhetssystem i länet och det är viktigt att varje huvudman säkerställer fakturahanteringen i den egna kommunen.

Vidare så kan införande av hjälpmedelsavgifter för personer 85 år och äldre kan också medföra ställningstagande till förändring av hälso- och sjukvårdsavgift (i dagsläget tas inte avgifter ut för personer 85 år och äldre i alla kommuner utom Örnsköldsvik)

Sammanfattning

Eftersom hjälpmedelsavgifterna i dag ser olika ut i länets sju kommuner har arbetsgruppen bland annat tittat på aktuella avgifter i dagsläget.

Arbetsgruppen har även analyserat vad de ekonomiska konsekvenserna skulle bli för medborgare och organisation utifrån Örnköldsviksvikmodellen. Bedömningen är att det blir mer jämlikt för medborgarna i länet om samtliga kommuner har samma avgifter. I ett organisatoriskt perspektiv och ett ekonomiskt perspektiv, skulle en enhetlig hjälpmedelsavgift vara fördelaktig för kommunernas ekonomi.

Som stöd i uttag av hjälpmedelsavgifter finns lagstiftningen som möjliggör att samtliga kommuner kan ha samma uttag av avgifter gentemot medborgarna.

Förslag kommungemensamma hjälpmedelsavgifter

Lagstiftningen möjliggör för kommunerna uttag av hjälpmedelsavgifter för personer 20 år och äldre. Avgifterna innefattas inte av maxtaxan.

- Köpehjälpmedel, 109 kronor styck (2023).
- Månadsavgift för hyreshjälpmedel (oavsett antal), 70 kronor per månad (2023).

Bilagor:

Bilaga 1 Utdrag och sammanfattning, lagstöd

Bilaga 2 Avgiftsmodellen

Bilaga 3 Konsekvensanalys

Lagstiftning och övriga utgångspunkter

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL

Hjälpmedel

8 kap. 7 § 1 och 2 st

Regionen ska erbjuda dem som avses i 1 §

1. habilitering och rehabilitering,
2. hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning, och
3. tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

Regionens ansvar omfattar dock inte insatser enligt första stycket 1 och 2 som en kommun inom regionen ansvarar för enligt 12 kap. 5 §. Regionens ansvar innebär inte någon inskränkning i de skyldigheter som arbetsgivare eller andra kan ha enligt annan lag.

12 kap. 5 § 1 st

Kommunen ska i samband med hälso- och sjukvård enligt 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 § erbjuda habilitering och rehabilitering samt hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

14 kap. 3 §

Regionen får träffa överenskommelse med en kommun inom regionen om att kommunen ska ha ansvar för hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Bestämmelserna om individuell plan i 12 kap. 5 § andra stycket och om val av hjälpmedel i 13 kap. 2 § gäller även i dessa fall.

Uttag av avgifter

17 kap. 1 §

Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök få tas ut enligt grunder som regionen eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av en regions eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1-3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet.

17 kap. 3 §

Av patienter som är 85 år eller äldre får vårdavgifter och andra avgifter för sådan vård och sådana förbrukningsartiklar som avses i 6 § inte tas ut.

Högekostnadsskydd för avgifter till regioner

17 kap. 6 § 1 st

För den enskilde får följande poster tillsammans under ett år, räknat från det första tillfälle då avgift betalats, uppgå till högst 0,025 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste femtiotal kronor, eller det lägre belopp som bestämts av regionen:

1. vårdavgifter som avser öppen vård enligt denna lag i andra fall än som avses i 8 § första stycket 1,
2. avgifter för förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §, och
3. avgifter för tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125).

Högekostnadsskydd för avgifter till kommuner

17 kap. 8 § 1 st

För den enskilde får avgifter för följande poster tillsammans per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken:

1. vård enligt 12 kap. 1 eller 2 § eller 14 kap. 1 §,
2. förbrukningsartiklar enligt 12 kap. 6 §, och
3. hemtjänst och dagverksamhet enligt 8 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453).

Kommunallag (2017:725)

2 kap. 1 § Allmänna befogenheter och lokaliseringsprincipen

Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar.

Förbud mot att lämna understöd åt enskilda

I betänkandet *Avgifter för matservice inom äldre och handikappomsorgen*, SOU 2006:24 skriver man.

”En annan kommunalrättslig princip som är av betydelse i sammanhanget är förbudet för kommuner mot att lämna understöd åt enskilda. Att ge vederlagsfria prestationer till enskilda anses inte utgöra en angelägenhet av allmänt intresse enligt 2 kap. 1 § KL, vilket är en grundläggande förutsättning för att en kommunal åtgärd ska vara kompetensenlig. Sådant understöd får i princip inte lämnas utan stöd i speciallagstiftning som t.ex. socialtjänstlagen.”

2 kap. 3 § Likställighetsprincipen

Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

I propositionen till ny kommunallag, författningskommentar, (2016/17:171) sägs följande:

Likställighetsprincipen innebär att medlemmar eller grupper av medlemmar i samma situation ska behandlas lika. Särbehandling får endast ske på saklig och objektiv grund. Det krävs således att kommuner och landsting iakttar objektivitet och rättvisa i sin behandling av medlemmarna. Likställighetsprincipen gäller alltså bara gentemot kommunens eller landstingets egna medlemmar. Dessutom krävs det för att principen ska tillämpas att kommunen eller landstinget är i kontakt med sina medlemmar just i deras egenskap av medlemmar. Principen gäller alltså inte när en kommun eller ett landsting anställer personal, köper eller säljer fastigheter etc. Vidare finns undantag från likställighetsprincipen i speciallagstiftning såsom socialtjänstlagen (2001:453).

2 kap. 5 § Rätt att ta ut avgifter

Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

2 kap. 6 § Självkostnadsprincipen

Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

I propositionen till ny kommunallag, författningskommentar, (2016/17:171) sägs följande:

”Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har således inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Inte heller får kostnaderna för flera verksamheter läggas till grund för självkostnadsberäkningen. Omständigheter som kan ha betydelse för avgränsningen av vad som i självkostnadshänseende är en verksamhet är bl.a. i vad mån verksamheten omfattas av särskild lagstiftning, om den riktar sig till olika kategorier av medlemmar, om avgifterna bestäms kommun- eller landstingsövergripande – vilket bör vara huvudregeln – eller på annat sätt samt vilket organisatoriskt och driftsmässigt samband som råder mellan olika uppgifter. Rent allmänt kan sägas att i princip samtliga kostnader som vid en normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt bör kunna läggas till grund för självkostnadsberäkningen. Alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ska ingå i en självkostnadsberäkning.”

Socialtjänstlagen (2001:453)

8 kap. 5 § Maxtaxa

Den enskildes avgifter får

1. för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 17 kap. 8 § första stycket 1 och 2 hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp,
2. för bostad i särskilt boende per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 prisbasbelopp.

Praxis

Förvaltningsrätten i Karlstad, mål nr 6361-19 och mål nr 6932-19

Enligt förvaltningsrätten finns inget hinder mot att en region tar ut avgift för personliga hjälpmedel då stöd för detta finns i såväl kommunallagen som hälso- och sjukvårdslagen. Då sådana hjälpmedel anses vara funktionsförbättrande eller funktionsuppehållande och således behandlar sjukdom eller skada innefattas dessa i begreppet hälso- och sjukvård, för vilka avgift får tas ut.

Avgift för 85+

Hälso- och sjukvårdslagen

Enligt HSL är ”vårdavgifter och andra avgifter för sådan vård och sådana förbrukningsartiklar som avses i 6 §” avgiftsbefriade för den som är 85 år eller äldre.

17 kap. 6 § HSL räknar upp vad som ingår i regionernas högkostnadsskydd, vilket är följande:

1. vårdavgifter som avser öppen vård enligt denna lag i andra fall än som avses i 8 § första stycket 1,
2. avgifter för förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 §, och
3. avgifter för tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125).

Eftersom avgift för hjälpmedel inte finns med i uppräkningslistan ovan är det inte en avgift som de som är 85 år eller äldre befrias från.

Prop. 2016/17:1, utgiftsområde 25

När reformen med viss avgiftsfrihet för 85-åringar och äldre infördes skrevs bland annat följande i förarbetena (s 33):

”Regeringens förslag: Hälso- och sjukvårdslagen ska ändras. Ändringen innebär att vårdavgifter och andra avgifter för sådan öppen hälso- och sjukvård m.m. som ingår i högkostnadsskyddet i 26 a § första stycket hälso- och sjukvårdslagen inte får tas ut för patienter som är 85 år eller äldre.”

SOU 2017:43 På lika villkor! Delaktighet, jämlikhet och effektivitet i hjälpmedelsförsörjningen

I ett betänkande av Hjälpmedelsutredningen, som inte lett till lagstiftning, lämnar utredningen som förslag att avgifter för hjälpmedel inte ska få tas ut av den som är 85 år eller äldre.

I utredningen anges också följande (s 53)

”Genom en lagändring den 1 januari 2017, som nu framgår av 17 kap. 3 § HSL, har införts ett förbud mot att ta ut vårdavgifter och andra avgifter för sådan vård och s.k. förbrukningsartiklar för dem som är 85 år eller äldre (avgiftsfriheten gäller dock enligt uppgift bara sådana avgifter som omfattas av högkostnadsskyddet, dvs. inte för hjälpmedelsavgifter).”

Bilaga 2

	Antal unika personer med hyreshjälpmedel 21-84 år	Antal unika personer med hyreshjälpmedel 85 år och äldre	Antal försäljningshjälpmedel till personer mellan 21-84 år (ett år tillbaka)	Antal försäljningshjälpmedel till personer 85 år och äldre (ett år tillbaka)
Kramfors	1540	458	801	330
Sollefteå	1757	611	632	370
Sundsvall	6627	1891	3090	1331
Timrå	1346	332	518	220
Härnösand	1622	555	809	413
Ånge	735	239	277	96
Örnsköldsvik	2564	1106	1635	790

	År	Basbelopp, kr	2,5%	1,6%	
8,7%	2023	52 500	109	70	
1,5%	2022	48 300	101	64	
0,6%	2021	47 600	99	63	
	2020	47 300	99	63	
		1,60%		2,50%	
		63		99	
Kommun	Antal unika personer med hyreshjälpmedel till 84 år	Antal unika personer med hyreshjälpmedel 85 år och äldre	Antal försäljningshjälpmedel till personer mellan 21-84 år (ett år tillbaka)	Antal försäljningshjälpmedel till personer 85 år och äldre (ett år tillbaka)	
Kramfors	1540	458	801	330	
Sollefteå	1757	611	632	370	
Sundsvall	6627	1891	3090	1331	
Timrå	1346	332	518	220	
Härnösand	1622	555	809	413	
Ånge	735	239	277	96	
Örnsköldsvik	2564	1106	1635	790	
Förväntad effekt (%)					
Kramfors	75%	75%	75%	75%	
Sollefteå	75%	75%	75%	75%	
Sundsvall	75%	75%	75%	75%	
Timrå	75%	75%	75%	75%	
Härnösand	75%	75%	75%	75%	
Ånge	75%	75%	75%	75%	
Örnsköldsvik	0%	0%	0%	0%	
Förväntad intäkt helår (kr)					S:a tot (kr)
Kramfors	970 200	288 540	65 707	27 070	1 351 517
Sollefteå	1 106 910	384 930	51 844	30 352	1 574 035
Sundsvall	4 175 010	1 191 330	253 477	109 184	5 729 000
Timrå	847 980	209 160	42 492	18 047	1 117 679
Härnösand	1 021 860	349 650	66 363	33 879	1 471 752
Ånge	463 050	150 570	22 723	7 875	644 218
Örnsköldsvik	0	0	0	0	0

Underlag för analys och bedömning vid införande av hjälpmedelsavgifter enligt "Örnsköldsviks modell" för invånare från 20 år och uppåt

Datum 2022-11-29

Deltagare	Carina Magnusson, KFVN Veronica Öqvist, Sollefteå Kommun Emelie Grundel, Härnösands kommun Johan Hjelm, Ånge kommun Jessica Rosdahl, Timrå kommun Anna Böhlenius, Kramfors kommun Malin Sundström, Sundsvalls kommun Nina Axelsson-Frensborg, Örnsköldsviks kommun
Motiv till förändring – önskvärda effekter?	<p>Punkter som talar för:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jämlik avgift över Västernorrlands län • Ökade intäkter • Stimulerar återlämning av hjälpmedel som inte används • Underlättar samverkan och gemensam information till invånare <p>Punkter som talar emot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad kostnad för invånare som använder hjälpmedel • Invånare tackar nej till hjälpmedel trots behov av ekonomiska skäl • Invånaren uppfattar att de köpt hjälpmedlet • Ökad administrativ hantering
Vilka berörs av förändringen?	<ul style="list-style-type: none"> • Alla hjälpmedelsanvändare i Västernorrland, 20 år och äldre • Förskrivare av hjälpmedel, samtliga verksamheter • Avgiftshandläggare, kommunen
Konsekvenser/risk för brukaren	<ul style="list-style-type: none"> • Ökade kostnader • Risk för minskad självständighet, delaktighet och förflyttningsförmåga relaterat till att hjälpmedel väljs bort pga ekonomiska skäl.
Hur stor är målgruppen?	<p>Hyreshjälpmedel (oktober 2022):</p> <p>Kramfors, 1998 invånare Sollefteå, 2368 invånare Härnösand, 2177 invånare Timrå, 1678 invånare Sundsvall, 8518 invånare Ånge, 974 invånare (Örnsköldsvik 3670) Totalt: 17713 (exkl Örnsköldsvik)</p>

	<p>Köphjälpmedel (nov 2021-okt 2022) Kramfors 1131 Sollefteå 1002 Härnösand 1222 Timrå 738 Sundsvall 4421 Ånge 373 (Örnsköldsvik 2425) Totalt: 8887 (exkl Örnsköldsvik)</p>
Vilka alternativ har övervägts?	<ul style="list-style-type: none"> • Exkludera personer 85 år och äldre • Ingen förändring
Ekonomiska konsekvenser för patienter/brukare?	<ul style="list-style-type: none"> • Månadsavgift 70 kr (2023) = årsavgift 840 kr. Inget högkostnadsskydd • Vid köphjälpmedel (2023) 109 kr per hjälpmedel. Inget högkostnadsskydd
Konsekvenser, ekonomiska och andra för verksamheten?	<ul style="list-style-type: none"> • Risk för ökade insatser från äldreomsorg och verksamhet enligt LSS om individen tackar nej till hjälpmedel. • Lönekostnader för administrativ personal. • Införande av hjälpmedelsavgifter för personer 85 år och äldre kan också medföra ställningstagande till förändring av hälso- och sjukvårdsavgift (i dagsläget tas inte avgifter ut för personer 85 år och äldre i alla kommuner utom Örnsköldsvik)
Ekonomiska konsekvenser för kommunernas vårdverksamheter?	Förväntade intäkter, se bilaga 1

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530

petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Granskning - Lokalförsörjning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta "Kommunstyrelsens yttrande över revisionens rekommendationer, granskning lokalförsörjning", som sitt eget, samt

att översända yttrandet till revisionen.

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens rutiner kring lokalförsörjning. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2023.

Revisionen beskriver syftet med granskningen som att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplade till lokalförsörjning, samt att säkerställa att kommunen har ett effektivt lokalutnyttjande, något som annars kan bli mycket kostsamt för kommunen.

Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Verka för kännedom om lokalprocesserna i förvaltningarna för att uppnå önskad effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor.
- Tillse att en strategi för markinköp framtas.
- Säkerställ att strategin för markinköp är förankrad i arbetet

Kommunstyrelsens hållning till revisionens rekommendationer framgår i bilagt yttrande.

Socialt perspektiv

Ett beslut om att anta yttrandet påverkar inte det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Ett beslut om att anta yttrandet påverkar inte det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett beslut om att anta yttrandet påverkar inte det ekonomiska eller juridiska perspektivet.

Beslutsunderlag

Revisionens granskning lokalförsörjning 2023-09-07

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Kommunstyrelsens yttrande på revisionens granskning lokalförsörjning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens yttrande över revisionens rekommendationer - Granskning lokalförsörjning

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens rutiner kring lokalförsörjning. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2023.

Revisionen beskriver syftet med granskningen som att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplade till lokalförsörjning, samt att säkerställa att kommunen har ett effektivt lokalutnyttjande, något som annars kan bli mycket kostsamt för kommunen.

Resultatet sammanfattas i rapporten *Granskning lokalförsörjning*. Kommunstyrelsens yttrande över revisionens rekommendationer avlämnas i det följande.

Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen att verka för kännedom om lokalprocesserna i förvaltningarna för att uppnå önskad effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor.

Lokalgruppen består av kommundirektör, förvaltningschefer, chef för lokalförsörjningsenheten, Avdelningschef för ekonomi och kansliavdelningen, lokalintendent samt VD för Härnösandshus tillika kommunfastigheter. Behov kopplat till lokalförsörjning, anpassningar, om- och tillbyggnationer lyfts från respektive verksamhet in i berednings och beslutsprocesserna som startar i lokalgruppen. Arbetsformen för arbetsprocessen innebär att respektive chef är ansvarig för att processerna följs i respektive förvaltning, information delges de egna förvaltningarna, och vid behov respektive nämnd, samt att arbetsprocesserna implementeras i de egna verksamheterna.

Kommunstyrelsen bedömer liksom revisionen att arbetsprocesserna är relativa nya vilket kan innebära att kommunikationen ibland har förts direkt mellan förvaltning och fastighetsägare. Information om ansvar och implementering av arbetsprocesserna i respektive förvaltning ligger och bör fortsatt ligga som ett ansvar på respektive förvaltningschef, som är en del av lokalgruppen, att kommunicera.

Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att en strategi för markinköp framtas.

Revisionen lyfter i rapporten att: ... en översiktsplan som är gällande fram till 2040 är antagen med tillhörande handlingsplan där det bland annat ingår att ta fram en strategi för hur kommunen ska arbeta strategiskt med markinköp för verksamheternas behov. En sådan har inte funnits tidigare. Strategin ska beskriva hur kommunala verksamhetsbehov kan stimuleras inom exempelvis skola, äldrevard och omsorg utifrån ett markperspektiv.

Översiktsplanen med tillhörande handlingsplan antogs i kommunfullmäktige 2022-09-26. Det är en handlingsplan där flertalet avsnitt tas upp och bostadsförsörjning tas specifikt upp i tre punkter, varav att "Ta fram en strategi för framtida utveckling av boende, äldrevard och omsorg i kommundelarna" är en av dem.

I planen för genomförande av punkten är det angivet i dokumentet som någon gång mellan år 2022-2030. (benämns 0-8 år i genomförande).

Kommunstyrelsen ställer sig bakom revisionens rekommendation men menar att översiktsplanen lyfter vision, mål, strategier och aktiviteter med ansvar utpekade inom kommunorganisationen. Bland annat lyfts att:

- En strategi ska tas fram för framtida utveckling av boende och omsorg i kommundelarna.
- Att återbruk av befintliga byggnader som ett komplement till nya etableringar ska ske.
- Att omvandla och ta fram detaljplaner som hanterar framtida utveckling ur ett helhetsperspektiv

Utöver översiktsplanen med dess handlingsplan står kommunens markpolicy inför en översyn och kommande revidering där bedömningen är att ett avsnitt om strategiska markförvärv och markreserver bör finnas med. Översiktsplanen i kombination med reviderad markpolicy bedöms fullgöra revisionens rekommendationer.

Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att strategin för markinköp är förankrad i arbetet

Kommunstyrelsen ställer sig bakom revisionens rekommendation men menar också att översiktsplanen är tydlig i sin handlingsplan i utpekade ansvar för alla aktiviteter. När markpolicyn revideras kommer förankring i arbetet med policyn att ske.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Från: Medin, Lena <Lena.Medin@kpmg.se>
Skickat: den 15 september 2023 15:04
Till: centraldiariet@harnosand.se
Kopia: revisionen@harnosand.se; Larsson, Kristin
Ämne: Rapport lokalförsörjning
Bifogade filer: Granskning av lokalförsörjning.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej!

Översänder bifogad rapport för diarium och besvarande.

Trevlig helg!

Med vänlig hälsning

Lena Medin
Senior Manager/Certifierad kommunal revisor

KPMG
Nya Hamngatan 12
852 29 Sundsvall

Phone: +46 70 5600043
E-mail: lena.medin@kpmg.se

[KPMG](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

KPMG AB processes personal data in e-mail communication. Information about KPMG AB's processing of personal data is available at [KPMG.se/gdpr](https://www.kpmg.se/gdpr)

*** KPMG E-mail disclaimer ***

The information in this e-mail is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the addressee. Access to this email by anyone else is unauthorized. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. Any opinions or advice contained in this e-mail are subject to the terms and conditions expressed in the governing KPMG client engagement letter.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Visit us at: www.kpmg.se

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

2023-09-07

Revisionsrapport ”Granskning av lokalförsörjning”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens rutiner kring lokalförsörjning. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2023.

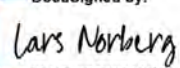
Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 3 november 2023. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

DocuSigned by:

2B512DE92A4D4A3
Anders Gäfvert
Ordförande

DocuSigned by:

959B28013B614C6...
Lars Norberg
Vice ordförande

DocuSigned by:

5560DA69DE744B4...
Sam Möller
2:a vice ordförande

Granskning av lokalförsörjning

Rapport

Härnösand kommun

KPMG AB

2023-09-07

Antal sidor 14

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Organisation, rutiner och processer	6
3.2	Samverkan med fastighetsbolag	9
3.3	Mark	10
4	Slutsats och rekommendationer	13

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

1 Sammanfattning

KPMG har av Härnösand kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring lokalförsörjning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen är att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplade till lokalförsörjning, samt att säkerställa att kommunen har ett effektivt lokalutnyttjande, något som annars kan bli mycket kostsamt för kommunen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplat till lokalförsörjning och till viss del effektivt lokalutnyttjande. Vår bedömning grundar sig i att det tidigare varit en bristande organisation för lokal- och markfrågor men att organisationen under de senaste åren har stärkts. Mot bakgrund av detta ser vi också en utveckling i hur effektivt lokalutnyttjande säkerställs, men bedömer att den styrande dokumentationen och det strategiska arbetet inte fullt ut är i mål, då det saknas en strategi för markinköp som är förankrad i kommunala verksamhetsbehov av lokaler. I övrigt kan vi konstatera att det finns ändamålsenliga rutiner för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande. Det finns en struktur för att arbeta både långsiktigt genom femårsplan för lokalbehov och investeringsplan samt kortsiktigt med inventering av utgående hyresavtal som innebär att det finns en kontroll över lokalutnyttjandet.

Vi bedömer att det finns tydliga processer för lokalfrågor för att säkerställa att Anpassningar, om- och nybyggnationer sker på ett effektivt sätt genom systemet 2c8. Vi kan konstatera att processerna inte alltid följs av förvaltningarna, till följd av att både lokalförsörjningsenheten och processerna är relativt nya bedömer vi att bristen på fullständig implementering och kännedom är rimlig och vi ser att insatser görs för att säkerställa kännedomen i förvaltningarna. Vi bedömer att det även framgent blir betydelsefullt att verka för kännedom om processerna för uppnå avsedd effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor.

Vi bedömer att samarbetet med de kommunala fastighetsbolagen respektive privata fastighetsbolag där kommunen hyr lokaler är reglerat och fungerar på ett bra sätt. Vi kan konstatera att upprättandet av en lokalförsörjningsenhet har inneburit mer samordnade processer och kommunikationer gentemot bolagen. Vi anser att organisationen för lokalfrågor numera dels har rätt kompetens, dels har ett helhetsperspektiv i relationen till bolagen som saknades när förvaltningarna enskilt samverkade med bolagen. Vi ser positivt på de strukturer som har upparbetats med VD för de kommunala fastighetsbolagens roll i lokalgruppen samt regelbundna driftmöten med privata fastighetsägare utifrån kommunens roll som hyresgäst.

Vi bedömer att det till viss del finns en långsiktig planering för strategiska markinköp. Vi bedömer att en sådan planering tidigare har saknats, men att det sker ett pågående arbete mot bakgrund av översiktsplanen att säkerställa att kommunen ska ha en plan för strategiska markinköp.

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

Vi bedömer att det till viss del säkerställs byggbar mark avsätts för kommunala verksamhetsbehov. Vi kan konstatera att kommunen har byggbar mark men att det, delvis mot bakgrund av det bristande långsiktiga strategiska arbetet med markfrågor och den tidigare bristande samverkan mot en organiserad lokalgrupp, inte fullt ut har utnyttjats. Vi ser att samverkan ökar i takt med att både plan- och exploateringsgruppen och lokalförsörjningsgruppen har blivit tydligare organiserade och ändamålsenlig styrande dokumentation tar form. Givet att det pågår ett aktivt arbete med strategiska markinköp och detaljplaner för byggbar mark i kommunens ägo bedömer vi att det blir betydelsefullt framgent att detta sker utifrån en uttalad, samordnad och samverkad långsiktig strategi för att säkerställa att verksamheternas kort- och långsiktiga lokalbehov möts.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Verka för kännedom om lokalprocesserna i förvaltningarna för att uppnå önskad effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor
- Tillse att en strategi för markinköp framtas
- Säkerställ att strategin för markinköp är förankrad i arbetet med lokalbehov och därigenom beaktar de kommunala verksamhetsbehoven

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

2 Bakgrund

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att säkerställa att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplade till lokalförsörjning, samt att säkerställa att kommunen har ett effektivt lokalutnyttjande, något som annars kan bli mycket kostsamt för kommunen.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

- Är kommunens organisation för lokalförsörjning utformad på ett ändamålsenligt sätt för att säkerställa att det finns rätt lokaler för kommunens verksamhet?
- Finns det rutiner som säkerställer att kommunen har ett effektivt lokalutnyttjande?
- Finns det tydliga processer för lokalfrågor för att säkerställa att anpassningar, om- och nybyggnationer sker på ett effektivt sätt?
- Är samarbetet med de kommunala fastighetsbolagen respektive privata fastighetsbolag där kommunen hyr lokaler reglerat och fungerar på ett bra sätt?
- Har kommunen en långsiktig planering avseende strategiska markinköp?
- Hur säkerställs att byggbar mark avsätts för kommunala verksamhetsbehov?

Vår granskning har inte omfattat något uppdrag att bedöma hur SBB¹s ekonomiska status kan komma att påverka kommunen.

Granskningen omfattar i huvudsak lokalförsörjningsenhetens ansvarsområde.

2.2 Revisionskriterier

Granskningen utgår från nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara delar i plan- och bygglagen
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner och politiker.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade personer.

¹ Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation, rutiner och processer

3.1.1 Organisation

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av ett sammanfattande utdrag av hur kommunens lokalförsörjningsorganisation har växt fram.

Under år 2004² fick kommunledningskontoret i uppdrag av kommunstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp för lokalfrågor, bestående av representanter från samtliga förvaltningar, och om möjligt även en representant från AB Härnösandhus. Arbetsgruppen skulle bevaka och föreslå lösningar gällande framtida behov avseende förvaltningarnas och Härnösandshus lokalförändringar. Under år 2005³ togs beslut för att öka samordningen kring lokalfrågor, då lokalgruppen skulle arbeta strategiskt med lokalförslag och lokalplaner utifrån ett helhetsperspektiv, samtidigt som nämnd/förvaltning inte får ingå avtal om hyra eller köp av lokaler eller hyresavtal utan skriftlig godkännande från kommunledningsförvaltningen.

Under år 2015⁴ beslutade kommunfullmäktige om gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösand. Ansvaret för lokalförsörjning beskrevs enligt följande:

”Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för lokalförsörjning. Nämnderna ansvarar för planering av nämndens lokalbehov samt framtagning av funktionella krav på lokalerna, behov ska anmälas till lokalgruppen. Vid förhyrning av lokaler för tre år eller längre med en årlig hyra överstigande 10 prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.”

I intervju beskrivs att det sedan tidigare inte har funnits en fungerande strukturerad organisation som arbetat med lokalförsörjningsfrågor i kommunen. Organisationen har såsom framgår ovan bestått av representanter från förvaltningarna men har under senaste åren avvecklats. Sedan 1 januari 2021 har det byggts upp som ny enhet. Lokalförsörjningsenheten, under kommunledningsförvaltningen.

² Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2004-03-09 §47

³ Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2005-10-06 §141

⁴ Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2015-11-30 §230

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

Lokalförsörjningsenheten består idag av en enhetschef, tre lokalintendenter och en säkerhetsintendent. Intendenterna har delat upp verksamheterna emellan sig. Det innebär att en intendent arbetar mot socialförvaltningen och en mot skolförvaltningen, de två stora förvaltningarna vad avser verksamhetslokaler. Den tredje intendenten arbetar med övriga förvaltningar, medan säkerhetsintendenten har ansvar för säkerhetsfrågor mot samtliga förvaltningar.

Enhetschefen på lokalförsörjningsenheten är ansvarig för kommunens lokalgrupp som sammanträder var sjätte vecka. I lokalgruppen sitter utöver enhetschefen på lokalförsörjningsenheten, även chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen, VD för det kommunala bostadsbolaget och samtliga förvaltningschefer. Vid intervju med intendenterna framkom att även dessa kan delta i lokalgruppen vid behov.

3.1.2 Rutiner och processer

Kommunstyrelsen har beslutat att lokalförsörjningsenheten ska ta fram en femårsplan för lokalbehov. Femårsplanen uppdateras löpande varje år. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av en kommunövergripande plan för åren 2024 – 2028. Lokalbehovsplanen innehåller dels övergripande beskrivningar av nuläge och framtid, dels förvaltnings-specifika behov framgent.

Lokalbehovsplanen tas fram genom att lokalförsörjningsenheten genomför möten med respektive förvaltningschef och andra personer med kunskap om förvaltningens lokalbehov. Förvaltningarna har också gjort en enklare omvärldsanalys. Därefter har samtliga förvaltningarnas hyresavtal analyserats, och förslag till förtätningar och ökad nyttjandegrad tagits fram. Därtill genomförs en utvärdering av hur väl lokalen är anpassad utifrån verksamhetens behov och vilka eventuella anpassningar och lokalförändringar som kan vara aktuella mot bakgrund av detta. En sammanställning av lokalernas storlek och hyra samt eventuella investeringskostnader har därefter gjorts. I intervju med enhetschef på lokalförsörjningsenheten beskrivs att dessa sammanställningar bygger på uppskattningar då storlek på lokalerna inte finns dokumenterat. Slutligen genomförs en analys av vilka verksamhetslokaler som kan komma att etableras i Härnösandshus fastigheter och vilka verksamhetslokaler som Härnösandshus bör uppföra med tillhörande bedömning av investeringsbeloppet för detta.

Dialogen sker i november och femårsplanen är klar i januari för att kunna vara en del av nämndernas budgetprocess vad avser hyreskostnader och investeringsbehov. Ekonomienheten tar sedermera fram en 10-årig investeringsplan till kommunstyrelsen för beslut i samma period som femårsplanen för lokalbehov tas fram och beslutas. Lokaler utgör en särskild post för respektive nämnd i investeringsbudgeten.

På ett övergripande plan kan det konstateras att kommunen idag inte äger någon av de fastigheter där kommunens verksamheter bedrivs. Den totala hyreskostnaden ligger på drygt 200 miljoner, varav drygt 50 miljoner eller ca. 25% av kostnaden är gentemot det kommunala bostadsbolaget och dess dotterbolag. Den största hyreskostnaden utgår till SBB, motsvarande ca. 130 miljoner kronor. Huvuddelen av avtalen med SBB löper ut

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

2026–2031. En ökad hyreskostnad på 24,5 miljoner beräknas för 2028 och ett investeringsbehov för Härnösandshus på drygt 400 miljoner.

Utöver de rutiner som finns för långsiktig planering finns ett löpande arbete. Kommunen har ett avtalssystem för samtliga befintliga hyresavtal, avtalssystemet påminner automatiskt minst ett halvår innan ett avtal löper ut. I samband med detta blir det ett ärende för lokalgruppen som gör en genomlysning av hyresavtalet och lokalen tillsammans med förvaltningschef och berörda personer i verksamheten som bedrivs i lokalen. I samband med detta diskuteras hur lokalen nyttjas och hyreskostnader per elev, kvm etc. uppskattas för att kunna fatta beslut om villkorsändring i hyresavtal, avflyttning eller fortsätta med nuvarande avtal. I intervju beskrivs att lokalgruppen i regel verkar för förbättrade villkor genom villkorsändring.

För anpassningar, om- och nybyggnationer finns processkartor i verksamhetssystemet 2c8. Tre processer finns beskrivna i 2c8:

- 1) Större ombyggnation eller anpassning av befintlig lokal
- 2) Inhyrning av ny verksamhetslokal
- 3) Nyproduktion

I intervju beskrivs att berörd verksamhet/förvaltning alltid får ta del av den aktuella processkartan i samband med ett ärende för att vara införstådda i processen. Lokalförsörjningsenheten har en central roll att driva samtliga processer som finns beskrivna i 2c8. Noteras att 2c8 används även för att beskriva och rita andra processer i kommunen, varför det ofta finns en kännedom om systemet i andra förvaltningar. I intervjuer beskrivs att det i förekommande fall kommuniceras direkt från förvaltning till fastighetsägare. Detta är inte förenligt med den tilltänkta processen för ärendena. Det beskrivs i intervjuer att det dock finns en god dialog med fastighetsägare som är informerade att hänvisa förvaltningarna till lokalförsörjningsenheten.

I samband med granskningen framgår att det finns ett pågående arbete inom ramen för lokaleffektivisering och förtätningar med anledning av den hybrida arbetsmodellen. Enligt intervju med kommunstyrelsens ordförande finns en skrivning om detta i den personalpolitiska policyn, men inget är politiskt beslutat i dagsläget utan frågan ligger alltså på förvaltningsnivå och bereds.

3.1.3 Bedömning

Vi bedömer att kommunens organisation för lokalförsörjning är utformad på ett ändamålsenligt sätt för att säkerställa att det finns rätt lokaler för kommunens verksamhet. Vi kan konstatera att kommunens organisation för lokalförsörjning under en längre tid inte varit ändamålsenlig men ser mycket positivt på det arbete som har genomförts för att bygga upp en central lokalförsörjningsenhet som har ändamålsenlig kompetens för att samordna kommunens lokalfrågor.

Vidare bedömer vi att kommunen i allt väsentligt har rutiner som säkerställer ett ändamålsenligt lokalutnyttjande. Vi kan konstatera att det finns en struktur för att arbeta både långsiktigt genom femårsplan för lokalbehov och investeringsplan samt kortsiktigt

Härnösand kommun
Granskning av lokalförvaltning

2023-09-07

med inventering av utgående hyresavtal som innebär att det finns en kontroll över lokalutnyttjandet.

Vi bedömer att det finns tydliga processer för lokalfrågor för att säkerställa att anpassningar, om- och nybyggnationer sker på ett effektivt sätt genom systemet 2c8. Vi kan konstatera att processerna inte alltid följs av förvaltningarna. Med anledning av att både lokalförvaltningsenheten och processerna är relativt nya bedömer vi att bristen på fullständig implementering och kännedom är rimlig och vi ser att insatser görs för att säkerställa kännedomen i förvaltningarna. Vi bedömer att det även framgent blir betydelsefullt att verka för kännedom om processerna för uppnå avsedd effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförvaltningsfrågor.

3.2 Samverkan med fastighetsbolag

Det kommunala bolaget AB Härnösandshus tillhandahåller bostäder till allmänheten. Dotterföretaget AB Härnösands Kommunfastigheter tillhandahåller kommunala verksamhetslokaler. VD för bolagen sitter med i lokalgruppen, och beskriver i intervju att samverkan med kommunen fungerar mycket väl. Särskilt upplevs samverkan ha stärkts genom den ökade tydligheten i att det finns en lokalförvaltningsenhet som fungerar som ett språkrör åt förvaltningarna. I intervjuer beskrivs att det finns en uttalad gemensam inriktning att kommunen i större utsträckning vill hyra av de kommunala bolagen och på sätt kunna jobba med överskott i kommunkoncernen för investeringar utifrån kommunens lokalbehov. Denna inriktning återspeglas i processkartorna i 2c8, där till exempel processen för inhyrning av ny verksamhetslokal beskriver hur upphandling av lokalen i första hand ska gå till Härnösandshus-koncernen och därefter övriga fastighetsägare.

I intervju med VD på Härnösandshus och dotterbolag beskrivs att bolagen jobbar mycket mot exempelvis socialförvaltningen, där lokalintendenten är ett stöd och kontaktperson för bolagen. Bolaget skriver kontrakt direkt med förvaltningarna kring fastigheter, men kommunikationen ska ske och sker i huvudsak via lokalförvaltningsenheten. Enhetschef på lokalförvaltningsenheten beskriver att det är tydligt uttalat att lokalförvaltningsärenden ska gå via lokalförvaltningsenheten och inte direkt mellan förvaltning och bolag, vilket i huvudsak upplevs fungera väl.

Utöver att bolagens VD ingår i lokalgruppen där strategiska frågor diskuteras har lokalintendenterna löpande driftmöten med bolagens förvaltare, där mer löpande frågor kopplat till lokalerna kan lyftas.

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

Generellt framgår i våra intervjuer att det upplevs att kommunkoncernen har samma målsättningar, och att samverkan mot bakgrund av detta fungerar väl. Särskilt lyfts den organisation som kommunen har till följd av upprättandet av en lokalförsörjningsgrupp fram som en viktig aspekt av den goda samverkan. Tidigare kunde det upplevas att kommunikationsvägarna var otydliga och därmed ofördelaktiga då förvaltningarna hade en direkt dialog med de kommunala bolagen och privata bolag, vilket innebar att det saknades en samordning och helhetsperspektiv vilket kunde leda till att förvaltningarna tog ofördelaktiga beslut för kommunkoncernens bästa. Idag har de verksamhetsansvariga intendenterna inte bara driftmöten med de kommunala bolagen, utan även de stora privata fastighetsägarna som kommunen hyr av, vilket beskrivs ge ett annat helhetsperspektiv samt underlättar strategiska beslut och systematisk uppföljning.

3.2.1 Bedömning

Vi bedömer att samarbetet med de kommunala fastighetsbolagen respektive privata fastighetsbolag där kommunen hyr lokaler är reglerat och fungerar på ett bra sätt. Vi kan konstatera att upprättandet av en lokalförsörjningsenhet har inneburit mer samordnade processer och kommunikationer gentemot bolagen. Vi anser att organisationen för lokalfrågor nu dels har den rätta kompetensen, dels ett helhetsperspektiv i relationen till bolagen som saknades när förvaltningarna enskilt samverkade med bolagen. Vi ser positivt på de strukturer som har utarbetats med VD för de kommunala fastighetsbolagens roll i lokalgruppen samt regelbundna driftmöten med privata fastighetsägare utifrån kommunens roll som hyresgäst.

3.3 Mark

Under den senare delen av år 2021 antog kommunstyrelsen ett reglemente för rådet för planering och exploatering⁵. Rådet är ett rådgivande organ som är organisatoriskt inordnat under kommunstyrelsen. Enligt reglemente har rådet mandat att fatta enklare inriktningsbeslut rörande planering eller exploateringsfrågor. Rådet ska utgöra länken mellan nämnderna gällande samhällsplanering och exploateringsfrågor.

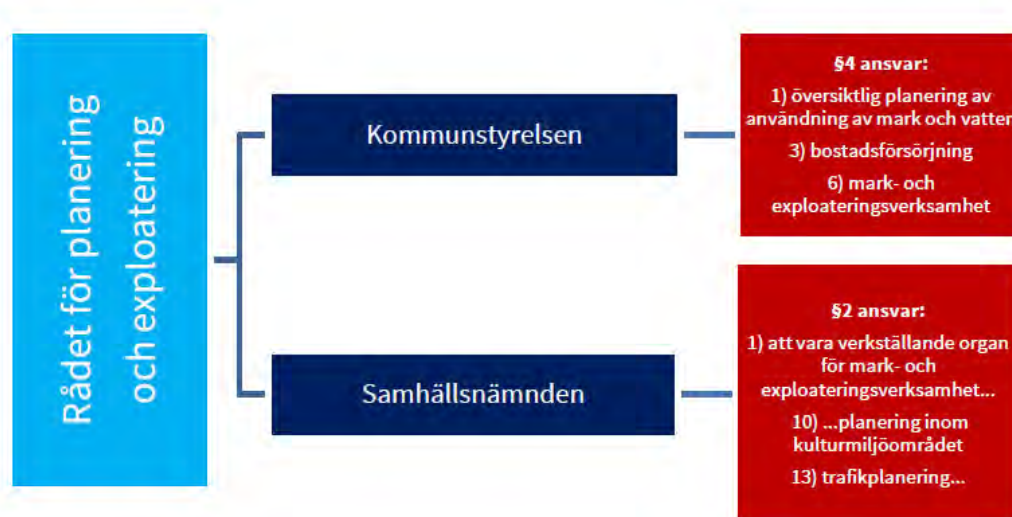
⁵ Reglemente – Rådet för planering och exploatering, antaget av kommunstyrelsen 2021-11-22

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

Rådet arbetar och bereder frågor enligt följande:

I intervju med tillväxtchef och mark- och exploateringshandläggare beskrivs att det pågår ett aktivt arbete med det strategiska arbetet med styrdokument samt praktiskt arbete med markinköp för närvarande. En översiktsplan med planeringshorisont fram till 2040⁶ är nyligen antagen med tillhörande handlingsplan, där det bland annat ingår att ta fram en strategi för hur kommunen ska arbeta strategiskt med markinköp för verksamheternas behov. En sådan strategi för strategiska markinköp har tidigare inte funnits i kommunen. Strategin ska enligt intervju med tillväxtchef och mark- och exploateringshandläggare beskriva hur kommunala verksamhetsbehov kan stimuleras inom till exempel skola, äldreomsorg och omsorg utifrån ett markperspektiv.

De strategiska köp av mark som gjorts på de senaste inkluderar exempelvis Seminariet, Kronholmen och Volontären, dessutom planläggs bostäder på Härnön. Det beskrivs även i intervju med tillväxtchef och mark- och exploateringshandläggare att kommunen i dagsläget äger mycket mark i centrala delar som kan planläggas för allmänt ändamål. Det finns mycket a-detaljplaner⁷ för marken som kan utvecklas utifrån kommunala verksamheter och behov. Utifrån specifika verksamhetsbehov på specifika platser i kommunen kan även mark förvärvas, vilket för närvarande är fallet med ett markinköp för ett planerat särskilt boende.

⁶ Mitt Härnösand 2040-Översiktsplan

⁷ Detaljplaner för allmänt ändamål

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

En viktig del i arbetet med att få till en fungerande strategi i markinköp är samverkan mellan lokalförsörjningsenheten, samhällsplanering och tillväxt/exploatering. I intervjuer beskrivs att det inte alltid funnits en samstämmighet i hur man resonerar varför den interna samverkan är betydelsefull. I PEX (plan- och exploateringsgruppen) ingår bland annat en lokalintendent, tillväxtchef och plansamordnare och är ett forum för samverkan mellan lokal-, plan- och markfrågor.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer att det till viss del finns en långsiktig planering för strategiska markinköp. Vi bedömer att en sådan planering tidigare har saknats, men att det sker ett pågående arbete mot bakgrund av översiktsplanen att säkerställa att kommunen ska ha en plan för strategiska markinköp.

Vi bedömer att det till viss del säkerställs byggbar mark avsätts för kommunala verksamhetsbehov. Vi kan konstatera att kommunen har byggbar mark men att det, delvis mot bakgrund av det bristande långsiktiga strategiska arbetet med markfrågor och den tidigare bristande samverkan mot en organiserad lokalgrupp, inte fullt ut har utnyttjats. Vi ser nu att det finns en bättre samverkan i takt med att både plan- och exploateringsgruppen och lokalförsörjningsgruppen har blivit bättre organiserade och ändamålsenlig styrande dokumentation tar form. Givet att det pågår ett aktivt arbete med strategiska markinköp och detaljplaner för byggbar mark i kommunens ägo bedömer vi att det blir betydelsefullt framgent att detta sker utifrån en uttalad, samordnad och samverkad långsiktig strategi för att säkerställa att verksamheternas kort- och långsiktiga lokalbehov möts.

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen har en ändamålsenlig organisation för frågor kopplat till lokalförsörjning och till viss del ett effektivt lokalutnyttjande. Vår bedömning grundar sig i att det tidigare varit en bristande organisation för lokal- och markfrågor men att organisationen under de senaste åren har stärkts. Mot bakgrund av detta ser vi också en utveckling i hur effektivt lokalutnyttjande säkerställs, men bedömer att den styrande dokumentationen och det strategiska arbetet inte fullt ut är i mål, då det saknas en strategi för markinköp som är förankrad i kommunala verksamhetsbehov av lokaler. I övrigt kan vi konstatera att det finns ändamålsenliga rutiner för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande. Det finns en struktur för att arbeta både långsiktigt genom femårsplan för lokalbehov och investeringsplan samt kortsiktigt med inventering av utgående hyresavtal som innebär att det finns en kontroll över lokalutnyttjandet.

Vi bedömer att det finns tydliga processer för lokalfrågor för att säkerställa att anpassningar, om- och nybyggnationer sker på ett effektivt sätt genom systemet 2c8. Vi kan konstatera att processerna inte alltid följs av förvaltningarna, till följd av att både lokalförsörjningsenheten och processerna är relativt nya bedömer vi att bristen på fullständig implementering och kännedom är rimlig och vi ser att insatser görs för att säkerställa kännedomen i förvaltningarna. Vi bedömer att det även framgent blir betydelsefullt att verka för kännedom om processerna för uppnå avsedd effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor.

Vi bedömer att samarbetet med de kommunala fastighetsbolagen respektive privata fastighetsbolag där kommunen hyr lokaler är reglerat och fungerar på ett bra sätt. Vi kan konstatera att upprättandet av en lokalförsörjningsenhet har inneburit mer samordnade processer och kommunikationer gentemot bolagen. Vi anser att organisationen för lokalfrågor nu dels har den rätta kompetensen, dels ett helhetsperspektiv i relationen till bolagen som saknades när förvaltningarna enskilt samverkade med bolagen. Vi ser positivt på de strukturer som har utarbetats med VD för de kommunala fastighetsbolagens roll i lokalgruppen samt regelbundna driftmöten med privata fastighetsägare utifrån kommunens roll som hyresgäst.

Vi bedömer att det till viss del finns en långsiktig planering för strategiska markinköp. Vi bedömer att en sådan planering tidigare har saknats, men att det sker ett pågående arbete mot bakgrund av översiktsplanen att säkerställa att kommunen ska ha en plan för strategiska markinköp.

Vi bedömer att det till viss del säkerställs byggbar mark avsätts för kommunala verksamhetsbehov. Vi kan konstatera att kommunen har byggbar mark men att det, delvis mot bakgrund av det bristande långsiktiga strategiska arbetet med markfrågor och den tidigare bristande samverkan mot en organiserad lokalgrupp, inte fullt ut har utnyttjats. Vi ser att samverkan ökar i takt med att både plan- och exploateringsgruppen och lokalförsörjningsgruppen har blivit tydligare organiserade och ändamålsenlig styrande dokumentation tar form. Givet att det pågår ett aktivt arbete med strategiska markinköp och detaljplaner för byggbar mark i kommunens ägo bedömer vi att det blir betydelsefullt framgent att detta sker utifrån en uttalad,

Härnösand kommun
Granskning av lokalförsörjning

2023-09-07

samordnad och samverkad långsiktig strategi för att säkerställa att verksamheternas kort- och långsiktiga lokalbehov möts.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Verka för kännedom om lokalprocesserna i förvaltningarna för att uppnå önskad effektivitet och tydlighet i arbetet med lokalförsörjningsfrågor
- Tillse att en strategi för markinköp framtas
- Säkerställ att strategin för markinköp är förankrad i arbetet med lokalbehov och därigenom beaktar de kommunala verksamhetsbehoven

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:
Maria Schultz
BEC86A244E84447...

Maria Schultz

Kommunal revisor

DocuSigned by:
Simon Homander
FD5765088B0F45E...

Simon Homander

Kommunal revisor

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017
ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att anta reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen 2023–2026.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation.

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer.

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

I detta förslag till reviderad delegationsordning har framförallt avsnitt 8, personalfrågor, reviderats då mycket av det som tidigare var delegerat kunde anses vara verkställighet samt att ligga i den ordinarie tjänsteutövningen. Förändringarna har skett i samråd med HR.

Andra delar som reviderats är att fastställda belopp har bytts ut till prisbasbelopp och en delegation gällande aktualitetsprövning och beslut om eventuell förlängning av styrdokument har lagts till.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen betydelse på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen betydelse på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att

delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Enligt 6 kap. 40 § ska samtliga delegationsbeslut anmälas till den nämnd som delegerat beslutanderätten och det är nämnden som bestämmer formerna för detta. Anmälan ska vara skriftlig. Nämnden är juridiskt ansvarig för de beslut som fattas genom delegation. Det är därför av största vikt att nämnden hålls uppdaterad om de beslut som fattas genom dessa givna delegationer.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Bilagor

Reviderad delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026

Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026

Version 1.1

Dokumentnamn	Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum 2022-12-30	Diarienummer KS2023-000468
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunstyrelseförvaltningen			
Annan information	De delar som gäller HR avser hela kommunen då kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all personal			

Innehållsförteckning

1.	Allmänt om delegation	3
1.1	Varför delegation?	3
1.2	Vem kan vara delegat?	3
1.3	Vad innebär delegation?	3
1.4	Vad är en delegationsordning?	3
1.5	Rättsverkan, återkallelse och jäv	3
1.6	Vilka ärenden får inte delegeras?	4
1.7	Vem ersätter?	4
1.8	Vidaredelegation?	4
1.9	Registrering och anmälan av delegationsbeslut?	4
1.10	Delegationsbeslut eller verkställighet?	5
2.	Teckningsrätter	6
3.	Ekonomifrågor	9
4.	Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)	12
5.	Kultur	13
6.	Mark och exploatering	14
7.	Upphandling	15
8.	Personalfrågor	16
9.	Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen	17

1. Allmänt om delegation

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden (även kommunstyrelsen är en nämnd) från rutinärenden, vilket ger mer utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet skall delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare under en inledningsperiod, vars längd respektive chef fastställer, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas vara av stort politiskt värde.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får en nämnd inte delegera beslutanderätten i följande typer av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras. (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hanteras av nämnden, trots att ärendetypen är delegerad.

1.7 Vem ersätter?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler som delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Kommundirektören har rätt att fatta beslut i samtliga tjänstemannadelegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation?

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap.6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut?

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid skall finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- vem som beslutat
- när beslutet tagits
- vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att avgöra huruvida delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat att det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2. Teckningsrätter

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
2.1	Allmänt			
2.1.1	Undertecknande av avtal, handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
2.1.2	Förbindelser rörande kommunens borgen och ansvar för statliga bostadslån och bidragenligt kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande även som kommunens borgensförbindelser	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.3	Underteckna erforderliga handlingar vid kommunens köp och försäljning av fast egendom	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av Chef för tillväxtavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.4	Teckna kommunens firma för lån till kommunen	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller för två av delegaterna i förening
2.1.5	Teckna kommunens firma för övriga handlingar såsom avtal där krav om firmateckning finns	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.6	Utse beslutsattestanter vid personal- och organisationsförändringar under året	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.7	Underteckna projektansökningar för kommunens räkning	Kommunstyrelsens ordförande Kommundirektör		Delegationerna gäller var för sig
2.2	GDPR			
2.2.1	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal	Chef för IT-avdelningen	Enhetschef IT-avdelningen	Gäller inom kommunstyrelsens ansvarsområde
2.3	Tecknande av hyresavtal			
2.3.1	Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		Efter beslut i lokalgruppen För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

2.4	Övriga avtal			
2.4.1	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

3. Ekonomifrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
3.1	Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter			
3.1.1	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 10 prisbasbelopp per ärende	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.1.2	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 1 prisbasbelopp per ärende	Kommunstyrelsens ordförande		
3.2	Donationsstiftelser			
3.2.1	Utdelning och betalning av utgifter rörande donationsstiftelser som kommunstyrelsen förvaltar	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
3.2.2	Placering av donationsmedel	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.3	Fakturering och kravhantering			
3.3.1	Justering av beloppsgränser och avgifter vid fakturering och kravhantering	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten Belopp överstigande 25 tkr: Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.3.2	Utrangeringar, nedskrivningar samt försäljning av finansiella tillgångar och anläggningstillgångar	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten Belopp överstigande 25 tkr: Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		För finansiella tillgångar upp till 5 mnkr Gäller ej fastigheter
3.3.3	Indrivning av fordringar, antagande av ackord, avtal och betalning av	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

	kommunens fordringar samt avskrivning av osäkra fordringar	Chef för ekonomienheten	
--	--	-------------------------	--

3.4	Lån och borgensåtaganden			
3.4.1	Omsättning av lån eller omplacering av lån för förändrade villkor	Kommundirektör		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för omsättning av lån Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.2	Upptagande av lån	Kommundirektör		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för nyupplåning Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.3	Fortsatt borgensansvar vid villkorsförändringar för krediter för vilka kommunen tidigare tecknat borgen	Anna Bostedt, Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	Inom ramen för fastställt borgenstak
3.4.4	Utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av inteckning samt utbyte av pantbrev liksom andra därmed jämförbara åtgärder avseende för utlämnat lån eller kommunal borgen innehavd säkerhet	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.4.5	Överföring av redan ingångna borgensåtaganden till nya fastighetsägare	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.5	Övriga ärenden			
3.5.1	Samtliga ärenden mot skatteverket avseende moms, skatter, arbetsgivaravgifter samt övriga avgifter via skattekonto	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.2	Talan i domstol rörande frågor om mervärdesskatt, skatter och arbetsgivaravgifter	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.3	Yttrande över taxerings- och folkbokföringsärenden	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		

3.5.4	Det samlade försäkringsskyddet i den mån det inte ankommer på annan nämnd	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelning en		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		

4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1.1	Utser två ordinarie styrelsemedlemmar och en ersättare till stiftelsens styrelse på en mandattid om 3 år	Kommundirektör		

5. Kultur

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1.1	Bidrag till föreningar och studieorganisationer inom kulturområdet	Chef för kulturenheten		Maximalt bidrag 300 tkr per förening/organisation
5.1.2	Mottagande av gåvor till kommunens lokaler	Chef för kulturenheten		Med stöd av riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen

6. Mark och exploatering

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	Fastigheter			
6.1.1	Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.2	Rätt att belasta kommunens fastighet med servitut samt rätt att tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annan tillhörig fastighet	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.3	Rivning av kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.4	Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.5	Ansöka om lantmäteri-förrättning	Chef för tillväxtavdelningen		
6.2	Köp och försäljning av fastighet			
6.2.1	Köp, byte eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel	Chef för tillväxtavdelningen		Upp till 15 basbelopps värde
6.3	Arrenden			
6.3.1	Ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet med mera som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.2	Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.3	Ärenden rörande utarrendering, uthyrning eller upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet under styrelsens förvaltning	Chef för tillväxtavdelningen		

7. Upphandling

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1.1	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Chef för upphandlingsenheten	Chef för ekonomienheten	
7.1.2	Underskrift av avtal upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Chef för upphandlingsenheten	Chef för ekonomienheten	
7.1.3	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
7.1.4	Underskrift av avtal över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

8. Personalfrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
Anställningsärenden				
8.1	Fatta beslut om att anställa kommundirektör – tillsvidareanställning eller visstidsanställning över 3 månader			
8.1.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
8.2	Verkställande av uppsägning, avsked eller annan enskild överenskommelse om avslut av anställning			
8.2.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens ordförande och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef/avdelningschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Övrig personal	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
Förhandlingsärenden				
8.3	Allmänt			
8.3.1	Teckna samt säga upp lokala- och centrala kollektivavtal	Chef för HR-avdelningen		
8.3.2	Besluta om stridsåtgärder	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott
8.4	Förhandlingar enligt 14§			
8.4.1	Förhandlingar enligt 14§ MBL	Chef för HR-avdelningen		
Personaladministrativa frågor				
8.5	Prövning av bisyssla			
8.5.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Enhetschef		

9. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
9.1.1	Fatta beslut i brådskande ärenden där beslut inte kan anstå	Kommunstyrelsens ordförande		
9.1.2	Befullmäktigande av ombud att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
9.1.3	Yttrande enligt Lag om allmän kameraövervakning	Chef för kanslienheten Chef för lokal försörjningsenheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
9.1.4	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i kommunarkivets vård	Kommunarkivarie	Chef för kanslienheten	Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig Beslutet föregås av en prövning enligt 6 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen med stöd av andra kapitlet tryckfrihetsförordningen
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i upphandlingsenhetens vård	Chef för upphandlingsenheten	Chef för kanslienheten	Delegationen omfattar vidare rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är det samt rätten att avvisa förfrågning som överhuvudtaget inte ska behandlas av myndigheten
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande övriga handlingar i kommunstyrelsens vård	Chef för kanslienheten	Kommunarkivarie	
9.1.5	Tillsyn av kommunens digitala anslagstavla	Chef för kanslienheten		
9.1.6	Tillsyn och handhavande av kommunens e-postlåda	Chef för kanslienheten		
9.1.7	Vidta gallringar i kommunstyrelsens arkivbestånd	Kommunarkivarie		I samverkan med Kanslienhetens arkivredögörare
9.1.8	Yttrande angående antagande av hemvärnsmän	Förvaltningschef socialförvaltningen		
9.1.9	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen	Chef för kanslienheten		

9.1.10	Uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778) och allmänt råd om systematiskt brandskyddsarbete, SBA (SRVFS 2004:3)	Kommundirektör		
9.1.11	Elsäkerhetsansvar	Kommundirektör		
9.1.12	Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddområdet och plan och byggväsendet, i enlighet med samhällsnämndens delegationsordning i tillämpbara delar	Miljöbalken: -Miljöhandläggare Livsmedelstillsyn och hälsoskydd enligt miljöbalken: -Miljöhandläggare Plan och Bygglagen: -Bygglövshandläggare Alkohollagen: -Miljöhandläggare Lag om handel med vissa receptfria läkemedel: -Miljöhandläggare Lag om tobak och liknande produkter: -Miljöhandläggare		Gäller samhällsnämndens verksamhet
9.1.13	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetskyddslagen (2018:585) som ankommer på kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens presidium		
9.1.14	Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
9.1.15	Aktualitetspröva styrdokument samt besluta om eventuell förlängning av giltighetstid.	Kommundirektör		Delegation att förlänga giltighetstid gäller endast då inga revideringar av dokumentet görs.

Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026

Version 1.1

Dokumentnamn	Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum 2022-12-30	Diarienummer KS2023-000468
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunstyrelseförvaltningen			
Annan information	De delar som gäller HR avser hela kommunen då kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all personal			

Innehållsförteckning

1.	Allmänt om delegation	3
1.1	Varför delegation?	3
1.2	Vem kan vara delegat?	3
1.3	Vad innebär delegation?	3
1.4	Vad är en delegationsordning?	3
1.5	Rättsverkan, återkallelse och jäv	3
1.6	Vilka ärenden får inte delegeras?	4
1.7	Vem ersätter?	4
1.8	Vidaredelegation?	4
1.9	Registrering och anmälan av delegationsbeslut?	4
1.10	Delegationsbeslut eller verkställighet?	5
2.	Teckningsrätter	6
3.	Ekonomifrågor	8
4.	Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)	10
5.	Kultur	11
6.	Mark och exploatering	12
7.	Upphandling	13
8.	Personalfrågor	14
9.	Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen	18

1. Allmänt om delegation

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden (även kommunstyrelsen är en nämnd) från rutinärenden, vilket ger mer utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet skall delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare under en inledningsperiod, vars längd respektive chef fastställer, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas vara av stort politiskt värde.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får en nämnd inte delegera beslutanderätten i följande typer av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras. (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hanteras av nämnden, trots att ärendetypen är delegerad.

1.7 Vem ersätter?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler som delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Kommundirektören har rätt att fatta beslut i samtliga tjänstemannadelegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation?

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap.6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut?

I princip gäller samma förmregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid skall finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- vem som beslutat
- när beslutet tagits
- vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att avgöra huruvida delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat att det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2. Teckningsrätter

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
2.1	Allmänt			
2.1.1	Undertecknande av avtal, handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
2.1.2	Förbindelser rörande kommunens borgen och ansvar för statliga bostadslån och bidragenligt kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande även som kommunens borgensförbindelser	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.3	Underteckna erforderliga handlingar vid kommunens köp och försäljning av fast egendom	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av Chef för tillväxtavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.4	Teckna kommunens firma för lån till kommunen	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller för två av delegaterna i förening
2.1.5	Teckna kommunens firma för övriga handlingar såsom avtal där krav om firmateckning finns	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.6	Utse beslutsattester vid personal- och organisationsförändringar under året	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.7	Underteckna projektansökningar för kommunens räkning	Kommunstyrelsens ordförande Kommundirektör		Delegationerna gäller var för sig
2.2	GDPR			
2.2.1	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal	Chef för IT-avdelningen	Enhetschef IT-avdelningen	Gäller inom kommunstyrelsens ansvarsområde
2.3	Tecknande av hyresavtal			
2.3.1	Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		Efter beslut i lokalgruppen För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

2.4	Övriga avtal			
2.4.1	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

3. Ekonomifrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
3.1	Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter			
3.1.1	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 10 prisbasbelopp 500 tkr per ärende	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.1.2	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 1 prisbasbelopp 50 tkr per ärende	Kommunstyrelsens ordförande		
3.2	Donationsstiftelser			
3.2.1	Utdelning och betalning av utgifter rörande donationsstiftelser som kommunstyrelsen förvaltar	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
3.2.2	Placering av donationsmedel	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.3	Fakturering och kravhantering			
3.3.1	Justering av beloppsgränser och avgifter vid fakturering och kravhantering	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten Belopp överstigande 25 tkr: Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.3.2	Utrangeringar, nedskrivningar samt försäljning av finansiella tillgångar och anläggningstillgångar	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten Belopp överstigande 25 tkr: Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		För finansiella tillgångar upp till 5 mnkr Gäller ej fastigheter
3.3.3	Indrivning av fordringar, antagande av ackord, avtal och betalning av kommunens fordringar samt avskrivning av osäkra fordringar	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

3.4	Lån och borgensåtaganden			
3.4.1	Omsättning av lån eller omplacering av lån för förändrade villkor	Kommundirektör		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för omsättning av lån Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.2	Upptagande av lån	Kommundirektör		Högst 20 mkr vid varje tillfälle Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för nyupplåning Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.3	Fortsatt borgensansvar vid villkorsförändringar för krediter för vilka kommunen tidigare tecknat borgen	Anna Bostedt, Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	Inom ramen för fastställt borgenstak
3.4.4	Utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av in-teckning samt utbyte av pantbrev liksom andra därmed jämförbara åtgärder avseende för utlämnat lån eller kommunal borgen innehavd säkerhet	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.4.5	Överföring av redan ingångna borgensåtaganden till nya fastighetsägare	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.5	Övriga ärenden			
3.5.1	Samtliga ärenden mot skatteverket avseende moms, skatter, arbetsgivaravgifter samt övriga avgifter via skattekonto	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.2	Talan i domstol rörande frågor om mervärdesskatt, skatter och arbetsgivaravgifter	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.3	Yttrande över taxerings- och folkbokföringsärenden	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.4	Det samlade försäkringsskyddet i den mån det inte ankommer på annan nämnd	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		

4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1.1	Utser två ordinarie styrelsemedlemmar och en ersättare till stiftelsens styrelse på en mandattid om 3 år	Kommundirektör		

5. Kultur

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1.1	Bidrag till föreningar och studieorganisationer inom kulturområdet	Chef för kulturenheten		Maximalt bidrag 300 tkr per förening/organisation
5.1.2	Mottagande av gåvor till kommunens lokaler	Chef för kulturenheten		Med stöd av riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen

6. Mark och exploatering

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	Fastigheter			
6.1.1	Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.2	Rätt att belasta kommunens fastighet med servitut samt rätt att tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annan tillhörig fastighet	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.3	Rivning av kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.4	Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.5	Ansöka om lantmäteri-förrättning	Chef för tillväxtavdelningen		
6.2	Köp och försäljning av fastighet			
6.2.1	Köp, byte eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel	Chef för tillväxtavdelningen		Upp till 15 basbelopps värde
6.3	Arrenden			
6.3.1	Ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet med mera som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.2	Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.3	Ärenden rörande utarrendering, uthyrning eller upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet under styrelsens förvaltning	Chef för tillväxtavdelningen		

7. Upphandling

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1.1	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Chef för upphandlingsenheten	Chef för ekonomienheten	
7.1.2	Underskrift av avtal upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Chef för upphandlingsenheten	Chef för ekonomienheten	
7.1.3	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
7.1.4	Underskrift av avtal över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelning		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

8. Personalfrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
Anställningsärenden				
8.1	Fatta beslut om att anställa kommundirektör – tillsvidareanställning eller visstidsanställning över 3 månader			
8.1.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens ordförande och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Övrig personal	Enhetschef		
8.2	Varsel och underrättelse – Verkställande av uppsägning, avsked eller annan enskild överenskommelse om avslut av anställning			
8.2.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens ordförande och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Övrig personal	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
Lön- och anställningsvillkor				
8.3	Lönesättning vid nyanställning – inom gällande lönebild			
8.3.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Övrig personal	Enhetschef		

8.4	Lönesättning vid nyanställning – utom gällande lönebild			
8.4.1	Chefer och övrig personal	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
8.5	Disciplinära åtgärder enligt AB (allmänna bestämmelser)			
8.5.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Övrig personal	Verksamhetschef/ avdelningschef		
8.6	Beslut om avstängning enligt AB (allmänna bestämmelser)			
8.6.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Övrig personal	Verksamhetschef/ avdelningschef		
8.7	Beslut om tjänstledigheter, ej lag eller avtalsrelaterade ledigheter, över 6 månader			
8.7.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		Enligt kommunens Riktlinjer för beviljande av tjänstledigheter och i samråd med HR-avdelningen Beslut under 6 månader är verkställighet
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Övrig personal	Verksamhetschef/ avdelningschef		
Förhandlingsärenden				
8.8	Allmänt			
8.8.1	Ge direktiv och ramar till förvaltningarna inför löneöversynen samt förhandla i de fall inte dialogmodellen gäller	Chef för HR-avdelningen		
8.8.2	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Chef för HR-avdelningen		

8.8.3	Teckna samt säga upp lokala- och centrala kollektivavtal	Chef för HR-avdelningen		
8.8.4	Besluta om stridsåtgärder	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott
8.8.5	Begärd tvisteförhandling, eller önskemål om lokalt kollektivavtal enligt 10§ MBL	Chef för HR-avdelningen		
8.8.6	Begärd förhandling enligt 10§ MBL, utöver tvisteförhandling, kommunövergripande förhandlingar som berör mer än en förvaltning	Chef för HR-avdelningen		
	Begärd förhandling enligt 10§ MBL, utöver tvisteförhandling, förvaltningsövergripande förhandling	Förvaltningschef		
	Begärd förhandling enligt 10§ MBL, utöver tvisteförhandling, verksamhetsövergripande förhandling	Verksamhetschef/ avdelningschef		
	Begärd förhandling enligt 10§ MBL, utöver tvisteförhandling, förhandling på enhetsnivå	Enhetschef		
8.9	Förhandlingar enligt 14§ och 38§ MBL			
8.9.1	Förhandlingar enligt 14§ MBL	Chef för HR-avdelningen		
8.9.2	Förhandlingar enligt 38§ MBL	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
Personaladministrativa frågor				
8.10	Prövning av bisyssla			
8.10.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/ avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Förvaltningschef enhetschef		
8.11	Pensioner mm			
8.11.1	Särskild avtalspension enligt avtal eller annan pensionslösning i särskilda fall	Kommundirektör		

8.11.2	Beslut om omställningsstöd, pension samt familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KL18)	Chef för HR-avdelningen		Med stöd av tillämpningsanvisningar beslutade av kommunfullmäktige
--------	--	-------------------------	--	--

9. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
9.1.1	Fatta beslut i brådskande ärenden där beslut inte kan anstå	Kommunstyrelsens ordförande		
9.1.2	Befullmäktigande av ombud att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
9.1.3	Yttrande enligt Lag om allmän kameraövervakning	Chef för kanslienheten Chef för lokalförsörjningsenheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
9.1.4	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i kommunarkivets vård	Kommunarkivarie	Chef för kanslienheten	Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig Beslutet föregås av en prövning enligt 6 kap 3 § offentlighet- och sekretesslagen med stöd av andra kapitlet tryckfrihetsförordningen
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i upphandlingsenhetens vård	Chef för upphandlingsenheten	Chef för kanslienheten	Delegationen omfattar vidare rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är det samt rätten att avvisa förfrågning som överhuvudtaget inte ska behandlas av myndigheten
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande övriga handlingar i kommunstyrelsens vård	Chef för kanslienheten	Kommunarkivarie	
9.1.5	Tillsyn av kommunens digitala anslagstavla	Chef för kanslienheten		
9.1.6	Tillsyn och handhavande av kommunens e-postlåda	Chef för kanslienheten		
9.1.7	Vidta gallringar i kommunstyrelsens arkivbestånd	Kommunarkivarie		I samverkan med Kanslienhetens arkivredögörare
9.1.8	Yttrande angående antagande av hemvärnsmän	Förvaltningschef socialförvaltningen		
9.1.9	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen	Chef för kanslienheten		

9.1.10	Uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778) och allmänt råd om systematiskt brandskyddsarbete, SBA (SRVFS 2004:3)	Kommundirektör		
9.1.11	Elsäkerhetsansvar	Kommundirektör		
9.1.12	Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddområdet och plan och byggväsendet, i enlighet med samhällsnämndens delegationsordning i tillämpbara delar	Miljöbalken: -Miljöhandläggare Livsmedelstillsyn och hälsoskydd enligt miljöbalken: -Miljöhandläggare Plan och Bygglagen: -Bygglövs handläggare Alkohollagen: -Miljöhandläggare Lag om handel med vissa receptfria läkemedel: -Miljöhandläggare Lag om tobak och liknande produkter: -Miljöhandläggare		Gäller samhällsnämndens verksamhet
9.1.13	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetsskyddslagen (2018:585) som ankommer på kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens presidium		
9.1.14	Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
9.2	Aktualitetspröva styrdokument samt besluta om eventuell förlängning av giltighetstid.	Kommundirektör		Delegation att förlänga giltighetstid gäller endast då inga revideringar av dokumentet görs.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Utbildningsplan för förtroendevalda 2023-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att anta Utbildningsplan för förtroendevalda i Härnösands kommun 2023-2026.

Beskrivning av ärendet

Alla nämnder och förtroendevalda får på olika sätt ta del av kunskap om sitt verksamhetsområde, ansvar och roll. Nämnderna själva begär olika informationstillfällen och utbildningsinsatser under mandatperioden genom tjänsteorganisationen eller om man så önskar, andra myndigheter eller aktörer, som informerar/utbildar.

Det saknas en tydlig plan för introduktion av nya förtroendevalda som tillkommer under mandatperioden och det finns fördelar med att uppdatera kunskaperna under tidens gång.

Utbildningsplanen är ett sätt att ge möjlighet att planera in tillfällen som man som förtroendevald vill ta del av. Ett annat sätt är att tillgängliggöra introduktion och utbildningsinsatser digitalt.

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram en utbildningsplan under mandatperioden för förtroendevalda. Syftet med utbildningsplanen är att dels ge möjlighet till introduktion vid olika tillfällen under perioden för nya tillkommande ledamöter under *hela* mandatperioden, dels fungera som stöd och möjlighet till uppdatering av kunskaper för alla förtroendevalda med uppdrag i kommunen.

Exempel på utbildningsteman enligt planen är:

- Kommunkunskap
- Den kommunala ekonomin
- Trygghet och brottsförebyggande arbete
- Kommunens målprogram

- Kommunens jämställdhetsarbete

Utbildningstillfällena är erbjudande som kommer alla förtroendevalda till del att ta del av, om man så önskar. Efter varje tillfälle kommer uppföljningar att genomföras för att identifiera utvecklingsmöjligheter.

En digital introduktionsutbildning är under utformande men ännu inte färdigställd, där tanken är att alla förtroendevalda ska kunna gå in i olika teman för att uppdatera eller introduceras.

Tidsplanen för respektive temautbildningen anger månad när tillfället erbjuds. Planeringen är preliminär.

En notifiering och kallelse skickas via förtroendevaldas system – Ciceron där datum, tid, plats och om utbildningen är digital medföljer en möteslänk.

Utbildningstillfällena är erbjudanden och man kommer inte att behöva anmäla om man kommer.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av vikt att en utbildningsplan för introduktion och repetition av kunskapsområden finns att tillgå då det kan antas att utbildningstillfällena ökar förståelsen för lagar, förordningar och regelverk.

Petra Werner
Chef för kanslienheten

Bilagor

Utbildningsplan för förtroendevalda i Härnösands kommun 2023-2026

Utbildningsplan för förtroendevalda i Härnösands kommun 2023-2026

1. Härnösands kommun

- Kommunens organisation
- Kommunala bolag och förbund
- Ledning och styrning
- Ärendeberedning och ärendeprocess
- Beslutsfattande
- Den politiska rollen och tjänstemannarollen samt ansvar

2. Lagar och förordningar

- Kommunallagen
- Förvaltningslagen
- Offentlighetsprincipen
- Sekretess
- Jäv

3. Sammanträdesteknik

- Yrkanden
- Bordläggning
- Återremiss
- Reservation
- Protokollsanteckning
- Avstå från att rösta och delta i beslut
- Votering
- Protokoll
- Justering
- Anslag

4. Teknisk utrustning/system samt arvodering

- E-post
- Kalenderfunktionen
- iPad
- Ciceron
- Arvodessystem
- Digitala mötesformer

5. Trygghet och brottsförebyggande arbete

- Kommunens ansvar och förebyggande arbete

- Nollvision mot våld i nära relationer
- Trygghetsskapande aktiviteter
- Hot och hat mot förtroendevalda

6. Kommunens jämställdhetsarbete

- Jämställdhetsintegrerad ledning och styrning – vad innebär det
- Förtroendevaldas roll i jämställdhetsarbetet
- Nämndens roll i jämställdhetsarbetet

7. Kommunens folkhälsoarbete

- Kommunens förebyggande arbete
- Folkhälsoplan och aktiviteter
- Suicidalprevention

8. Den kommunala ekonomin

- Den kommunala budgeten
- En ekonomi i balans
- Nämndens ansvar för planering och uppföljning
- Årshjulet i planering och uppföljning

9. Målprogram 2024-2027 och god intern kontroll

- Målprogram 2024-2027 med vision, inriktningar och mål
- Mål kopplat till resurser
- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt
- Internkontroll

10. Kommunens ansvar för civil beredskap

- Vad innebär det?
- Samverkan med andra myndigheter

11. Kommunens ansvar för informationssäkerhet

- Vad innebär det?
- Ansvaret för nämnden och kopplingar till andra styrande dokument

Preliminär tidsplan för temautbildningarna

Tema	Tidpunkt 2024	Tidpunkt 2025
Härnösands kommun	Januari	Februari
Lagar och förordningar	Maj	Maj
Sammanträdesteknik	Juni	Juni
Teknisk utrustning/system	Januari	Januari
Trygghet och brottsförebyggande arbete	Mars	September
Kommunens jämställdhetsarbete	Februari	December
Kommunens folkhälsoarbete	Juni	Mars
Den kommunala ekonomin	Oktober	April
Målprogram 2024-2027 och god intern kontroll	Augusti	Augusti
Kommunens ansvar för civil beredskap	April	April
Informationssäkerhet	Maj	Maj

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2023-10-31

Kommunstyrelseförvaltningen, dnr 2023-4

Uppdraget	KS- beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående / Avslutat
Planprogram Skeppsbron att uppdra till kommundirektören att upprätta planprogram för området Silviabron- Skeppsbron-Sälsten.	2020- 09-08 § 120	Kommundirektör		<p>Pågår</p> <p>Planprogram skeppsbron har varit vilande en period under 2022. Alla dialoger är färdiga och nästa steg är gestaltungsförslag inför ett antagande av programmet. Två välbesökta workshops (ca 100 Härnösandsbor deltog) kring Skeppsbron och dess gestaltning genomfördes under oktober. Mängder av idéer kläcktes och under 2023 kommer några koncept att provas. Sammanställning och återkoppling till alla som medverkade har skett under vecka 47 (föregående vecka)</p> <p>En gedigen sammanställning utifrån de medborgardialoger som genomförts har nu mynnat ut i ett förslag över hur Skeppsbron skulle kunna utvecklas. Pex-rådet fick en första genomgång i förra veckan och förslaget togs emot väl. Förslaget går nu ut på samråd mellan 27 mars - 17 april. Bland annat erbjuds två öppna samrådsmöten den 5 april till den/de som vill lämna synpunkter. Samhällsnämnden har fattat beslut om planprogrammet som nu går vidare för tjänsteberedning och beslut i KS och därefter KF. Parkeringsutredning upphandlas i skrivande stund (sep 23) och ska genomföras tillsammans med fastighetsägare under vintern. Målbilden är att formulera en parkeringslösning som både tar hänsyn till planprogrammets intentioner om grönska, stråk och samlingspunkter och som samtidigt levererar en parkeringslösning som fastighetsägare/handlare ser som ändamålsenlig. Kort sagt en lösning som omfamnar tre av kommunens sex inriktningar i målprogram 24-27: "Plats för alla", "Plats för Tillväxt" och "Modig miljökommun"</p>
God och nära vård Västernorrland	KF			<p>Pågår.</p> <p>Projektledare finns anställd sedan våren 2021. Hastigheten i utvecklingsarbetet har påtagligt påverkats av pandemin. Under</p>

<p>att uppdra till kommundirektör, Lars Liljedahl, att slutligt fastställa och underteckna programdirektivet för Härnösands kommuns räkning</p>	<p>2020-02-22 § 8</p>			<p>våren kommer bland annat ett "projekt teamarbete vid hemgång" att genomföras. Under hösten planeras utvecklingsarbeten kring</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rehabiliterande förhållningssätt, b) biståndshandläggning c) vårdplanering/översäkring mellan huvudmännen <p>Ett annat angeläget område som väckts är möjligheten att påverka för bland annat vårt eget Tillgänglighetsråd. Eftersom det är ett länsgemensamt projekt så behöver patient/medborgarmedverkan ske på ett likartat/samordnat sätt i hela länet. Ytterligare expertstöd från nationell nivå är också möjligt som fortsättning på utvecklingsarbetet.</p> <p>Regiondirektör + kommundirektörer kommer att fortsätta arbeta med frågan under hösten 2023 vid tre längre och fysiska möten. Härnösand har varit aktiv i planeringen inför länsledningsarbetet. Den särskilda utredaren Anna Nergård var med under våren och bidrog med sin sakkunskap som kritisk vän.</p> <p>Första träffen har genomförts enligt plan i slutet av februari. Konstruktiva och goda samtal präglade mötet som förhoppningsvis både ska mynna ut i ett antal principer som ska vara vägledande för hur vi gemensamt jobbar för Västernorrlandens bästa tillsammans och vi har även fångat in ett antal områden där vi idag inte är nöjda med samarbetet som vi också behöver hitta gemensamma lösningar på.</p> <p>Länsledningen (regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör och kommundirektörer kommer att fortsätta träffas under hösten). En sammanfattning av nuläget presenterades för Tillgänglighetsrådet under våren. Bifogas som bilaga denna gång.</p> <p>Digitaliseringsarbetet mellan RVN och länets 7 kommuner saknar idag en ändamålsenlig form – men arbetet ligger samtidigt högt på agendan för alla huvudmän. Lokalt så påbörjades ett gemensamt utvecklingsprojekt med sikte på "intensiv hemrehabilitering (IHR)" den 25/9.</p>
<p>KS uppsiktsplikt 2021 att kommundirektören ges i uppdrag att påbörja en dialog mellan bolaget (Technichus) och kommunstyrelsen för att utreda hur en fördjupad samverkan skulle kunna utformas.</p>	<p>KS 2021-11-30 § 211 (dnr 2020-513)</p>			<p>Pågår</p> <p>Just nu är samverkan i huvudsak inriktad på IT-verksamheten där samverkansformerna ska hitta en ändamålsenlig form direkt efter sommaren 2022. Dialog förs också med Technichus VD om att hitta synergier avseende Campusutvecklingen och VR-studion (där Härnösand ligger i nationell framkant vad gäller förmågan att använda VR-tekniken) Samverkansytorna med Technichus inkluderar utöver IT-verksamheten även den i olika sammanhang positivt uppmärksammade VR-studion. Även inom Campus-arbetet kommer samarbetet mellan kommunen och Technichus att</p>

				fördjupas under 2024. Ambitionen med VR-studion är att den ska bli självfinansierande under 2023.
<p>Hyresavtal tvätteri Palmen 6 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna hyresavtal avseende lokaler för kommunalt tvätteri, inom fastighet Palmen 6, samt att uppdra till kommundirektören att teckna bilagt hyresavtal avseende lokaler för kommunalt tvätteri till en total årshyra om 520 300 kronor.</p>	<p>KS 2021-11-30 § 219 (dnr 2021-449)</p>			<p>Pågår Hyresavtalet är tecknat. Detaljplan för området behöver revideras. Fram till dess att den nya detaljplanen vunnit laga kraft så kommer tvätten att bedrivas i temporära lokaler på Ugglan och Härnögården. En särskild redovisning av händelseutvecklingen och nuvarande status presenteras vid dagens KS (3/5) Arbete pågår för att hålla högsta möjliga fart i detaljplanearbetet. Allt med ambitionen att den temporära lokallösningen ska bli så kortvarig som möjligt. Alla remissinstanser har godkänt planförslaget. Samhällsnämnden fastställde den nya detaljplanen straxt före jul och nu kan entreprenören att genomföra de ombyggnationer som är överenskommit för att tvätteriet ska komma igång med sina verksamheter uppe på Palmen. Bygglov har sökts och beviljats och nu ska lokalerna färdigställas - där målbilden alljämt är att inflytt sker före sommaren 2023. Tidplanen för inflytt har tyvärr fått flyttas fram till oktober/november 2023. En positiv effekt i sammanhanget är dock att lokalerna därmed kommer att kunna anpassas till nya behov som synliggjorts under den period som verksamheten varit igång. Möte med arbetsledarna under slutet av augusti. Medarbetarna gör ett fantastiskt arbete – men det är väldigt frustrerande att tidplanen för inflytt har flyttats fram ytterligare några månader.</p>
<p>Behov av nytt särskilt boende Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att från AB Härnösandshus inhämta förslag på hyresavtal omfattande förhyrning av de nya verksamhetslokaler som fastställts enligt socialnämndens beslut per 2021-06-17, § 82.</p>	<p>KS 2021-02-08 § 26 (dnr 2022-45)</p>			<p>Pågår Arbetet med lokalprogram pågår ambitionen är att kunna göra en upphandling kring årsskiftet med byggstart våren 2023 och färdigställande hösten 2024. Lokalgruppen har hittat en plats inom Gerestaområdet som verksamheten förordar. Detaljplanen gäller för allmänt ändamål vilket stämmer med att bygga äldreboende men planen tillåter endast en våning och vi behöver bygga 3 - 4 våningar. Detta medför att detaljplanen behöver förändras. PEX-gruppen har diskuterat frågan vid senaste sammanträdet. En politisk referensgrupp bildas under hösten med ordförande och andre vice ordförande från KS, Samhälls- och Socialnämnd samt Härnösands Hus styrelse. Referensgruppen ska följa arbetet och bidra i viktiga vägvalsfrågor – precis som under arbetet med ny sporthall. Referensgruppen har haft sitt första möte i december 2022 och i skrivande stund tjänsteberefs frågan om vilka platser som är de bästa. Två förslag har presenterats för referensgruppen. För att fortsättningsvis inte jobba i parallella spår så kommer PEX-rådet nu att ta över frågan. Till detta PEX-råds möte adjungeras socialnämndens presidium. Ett enligt politiskt PEX-råd har nu valt att gå vidare med ett av de två föreslagna alternativen från tjänsteorganisationen.</p>

				Muntlig information om nuläget ges vid sittande KS.
<p>Ansökan om verksamhetsbidrag 2023 – Kvinnojouren att uppdra till kommundirektören att i dialog med Föreningen Kvinnogemenskap Härnösands kvinno- och tjejjour, se över alternativ som bidrar till en mer långsiktig lösning för föreningens verksamheter,</p>	<p>KS 2022-09-06 § 135</p> <p>Dnr 2022-306</p>	Kommundirektör		<p>Pågår</p> <p>En konstruktiv dialog förs med Kvinnojouren om att hitta en långsiktig lösning i enlighet med uppdraget ovan. En långsiktig lösning beräknas vara klar före sommaren 2023. Härnösands kvinnojour, kvarstår vid att de vill få till stånd en långsiktig ekonomisk finansiering för verksamheten. Föreningen inklusive Tjejjouren är öppen för samarbete med Härnösands kommun genom exempelvis delta vid olika utåtriktade aktiviteter, utbildningar, information, sammankomster, projekt, för att förhindra mäns våld mot kvinnor /våld i nära relationer, nollvision mot relationsvåld som kommunen antagit. Styrelsen har uttryckt att de ser fram emot ytterligare samtal med Härnösands kommun om möjliga samarbeten.</p> <p>Verksamhetsbidrag inför 2024 har överenskommits – medan den långsiktiga lösningen behöver ytterligare någon/några dialoger under hösten 2023 innan den är klar och då med sikte på 2025 och framåt.</p> <p>Kvinnojouren är alltså positiv till en långsiktig överenskommelse som tar sikte på att stärka varandra genom erfarenhets och kompetensutbyte. Nätverk med polis och region behöver återupptas. Andra samverkansområden är Kvinnojouren som remissinstans i frågor som rör våld i nära relationer.</p>
<p>Ansökan om årligt verksamhetsbidrag Näringslivsarkiv i Norrland att kommundirektören får i uppdrag att initiera en dialog om hur kommunalt verksamhetsbidrag till Näringslivsarkivet efter år 2023 kan hanteras.</p>	<p>KS 2022-11-01 § 170</p> <p>Dnr 2022-167</p>			<p>Påbörjas under december 2022 med en ambition om att presentera ett förslag under andra kvartalet 2023. Tillväxtavdelningen fortsätter dialogen.</p> <p>Möte mellan tillväxtavdelningen och styrelsen är bokad kommande månad.</p>
<p>Forum för ökat ungdomsinflytande att uppdra till kommundirektören att utifrån slutrapporten "Ungdomsdemokrati – stärka ungas inflytande och delaktighet" konkretisera ett förslag på ett ungdomsforums innehåll, struktur och metod,</p>	<p>KS2022-12-01-§ 201</p> <p>Dnr 2022-445</p>			<p>Pågår</p> <p>Ungdomsdemokratisamordnaren är nu rekryterad.</p> <p>Omfattande och goda dialoger har förts med ungdomar och ungdomsgrupper i Hämösand under våren och försommaren. Allt för att hitta ändamålsenliga strukturer för ett ökat ungdomsinflytande som sedan kan börja fungera under hösten 2023. Ambitionen är att en plan för hur ungdomsinflytandet ska formuleras kan presenteras vid oktobersammanträdet. Den planen kommer också att omsättas i praktisk handling under hösten.</p> <p>Under hösten pågår ett arbete för att få fler unga delaktiga.</p>

				Bland annat arrangeras hackaton och demokratidagar med syfte att öka inflytande av unga i utvecklingsarbetet. Ett forum för unga med funktionsnedsättning kommer att testas under hösten. Dialogen pågår med Ungdomsrådet för att hitta former för samarbete i de olika aktivteerna. En plan för hur ett ungdomsforum kan formas kommer under senare delen av året.
E-förslag – Närproducerat inom kommunen (kommunala kor) att efter avslutat projekt, Lokal upphandling för omställning mot ett hållbart livsmedelssystem, uppdra till kommundirektören att undersöka förutsättningarna för e-förslagets genomförande.	KS 2023-01-18 § 4 Dnr 2022-359			Pågår Utvecklingsprojektet är avslutat. Goda exempel finns från Kommunsverige där kommuner t ex i några få exempel äger kor. Kommundirektör återkommer senast vid novembersammanträdet med slutsatser om detta är möjligt att genomföra.
Reviderad Arbetsmiljöpolicy (att anta Arbetsmiljöpolicy, att policyn börjar gälla 2023-03-01,) att uppdra till kommundirektören att genomföra en översyn tillsammans med politiska företrädare av arbetsmiljöpolicyn, samt att återsammanträdningen sker våren 2023.	KS 2023-01-18 § 5 Dnr 2022-493			Påbörjas under hösten 2023. Tjänsteförslag på formering av den politiska arbetsgruppen är nästa steg.
Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023 att uppdra till kommundirektören att återkomma med en fördjupad analys av personalkostnadsutveckling i kommunen senast i maj 2023	KS 2023-126 § 57 KS 2023-214 2023-05-03 § 82	Kommundirektör		Pågår: En första analys presenteras vid KS-sammanträdet den 3/5. Kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant.

				Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad gäller personalkostnadsutvecklingen har skett.
Upphandling av särskilda persontransporter - hemställen till medlemmar att ingå i en överenskommelse med KTM ... om anropsstyrda transporttjänster, att överenskommelsen gäller tills vidare... att uppdra till kommundirektören att underteckna överenskommelsen.	KS 2023-05-30 § 103 Dnr 2023-251	Kommundirektör		Pågår
Hyresavtal lokaler för daglig verksamhet Café Utsikten, Social mötesplats och Träffpunkten att uppdra till kommundirektören att teckna hyresavtal för de dagliga verksamheterna Café Utsikten, Träffpunkten och Social mötesplats i enlighet med bifogat utkast hyresavtal och att uppdra till kommundirektören att teckna tilläggsavtal avseende ändring av löptiden för hyresavtalet för Papper & stygn	KS 2023-05-30 § 105 Dnr 2023-279			Pågår
Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2023 att uppdra till kommundirektören att snarast initiera arbetet med de kostnadsminsknings- och intäktsökningsåtgärder som identifierats i planeringsförutsättningarna 2024 och som kan	KS 2023-05-30 § 109 Dnr 2023-167			Pågår Månadsuppföljningar avseende hur väl vi lyckas minska våra kostnader/öka våra intäkter kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant. Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa

<p>genomförs utan särskilda politiska beslut, samt att uppdra till kommundirektören att säkerställa att beslutade kostnadsminskningsåtgärder för 2023 genomförs och uppnår förväntad effekt.</p>				<p>effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad gäller kostnadsutvecklingen har skett.</p>
---	--	--	--	--